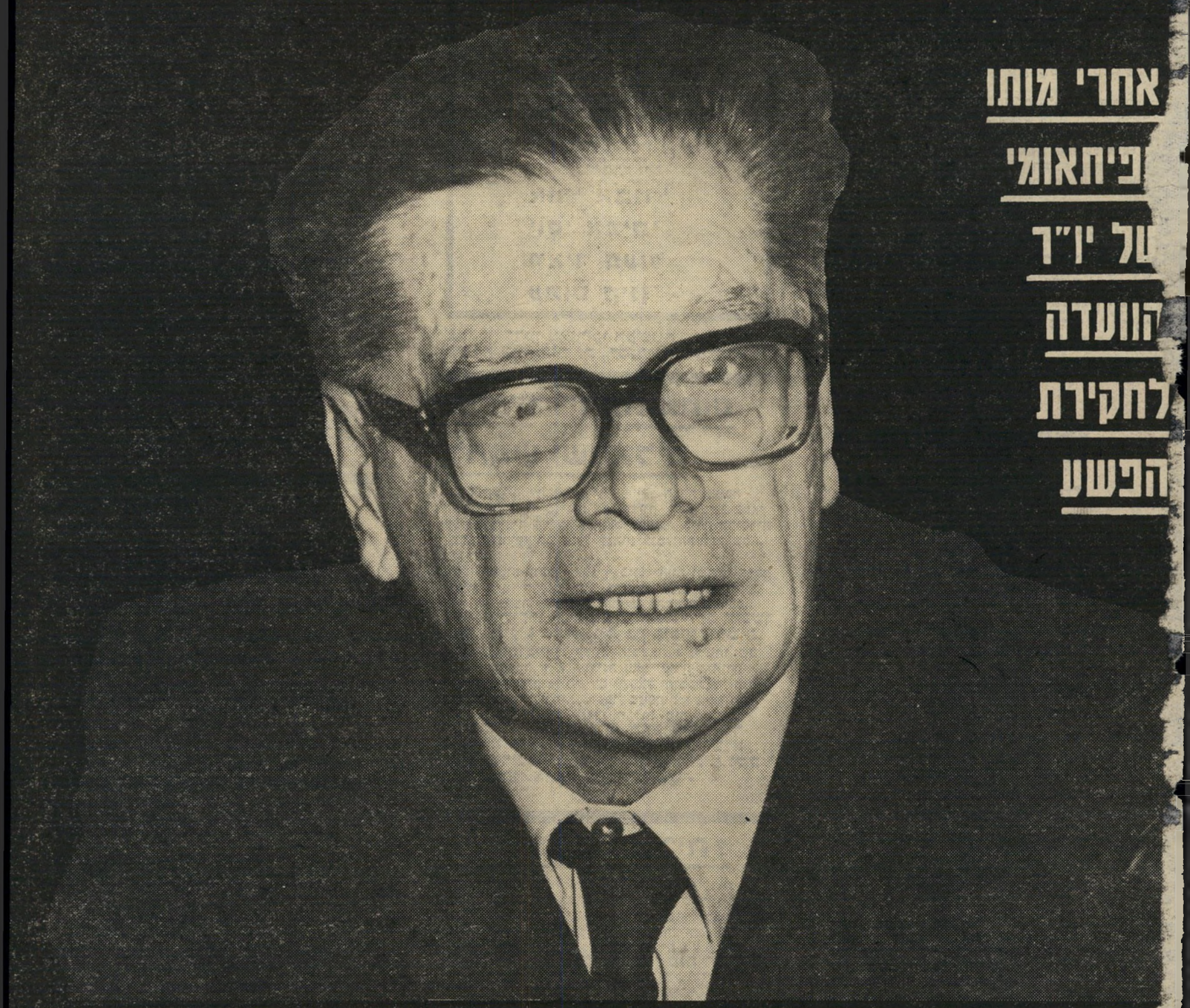
ב' סיון תשל"ח, 7.6.78 שנה 42 המחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2127

העולם הזה

אחרי מותו
פיתאומי
של יו"ר
הוועדה
לחקירת
הפשע

המישטרה חקרה חשד שאֶרוין שימרון הורעל

תשקיף

סיבות פסיכולוגיות למצבו של בגין

השינוי במצבו ובהתנהגותו של ראש־הממשלה מנחם בגין נעוץ בעיקרו בגורמים פסיכולוגיים, ולא במצב בריאותו הפיסי. זוהי המסקנה שאליה הגיעו רופאיו של בגין שבדקוהו בעת ההצטננות האחרונה שבה לקה.

למרות שהוא נמצא תחת מעקב קבוע של קרדיולוג, לא אובחנו שינויים במצב ליבו. את מצבי השיכחה הזמנית שבהם הוא נתקף נוטים הרופאים לייחס ליירידת רמת הסוכר בדם, כתוצאה ממחלת הסכרת שבה לקה לפני שנים רבות. אולם את מצבי הדיכאון והניתוק שלו מייחסים הרופאים לסיבות פסיכולוגיות בילבד.

מה יעשה סאדאת באוקטובר?

אחת השאלות המעסיקות כעת את המומחים בעולם היא: מה יעשה אנואר אל־סאדאת בחודש אוקטובר, כאשר יפוג — לדבריו — תוקף הסכם־הביניים בין מצריים וישראל?

אחת האפשרויות, שהועלתה ע"ידי פרשנים מערביים: סאדאת יכנים לרצועה המצרית בדרום־סיני כוחות נוספים, מעל לכמות המותרת כעת ע"פי הסכם־הביניים הקיים. צעד כזה יהווה אתגר לישראל, מבלי לגרום התגרות ישירה, ויעמיד אותה לפני מצב־מתח וצורך בהחלטות קשות.

חיקשורת חשאית לסאדאת ולבגין?

תוך כדי ויכוח על פעילות סוכנות־הביון המרכזית של ארצות־הברית, גילה הקונגרס האמריקאי כי הסוכנות סיפקה באחרונה בחשאי ציוד אלקטרוני יקר לנשיא אנואר אל־סאדאת. ציוד זה נועד לאפשר לנשיא לקיים את הקשר עם עוזריו, בלא חשש שמא „גורם אחר" — כלומר, שירותי־הביטחון המצריים — יאזינו לדבריו.

האם יתפטר דיין?

חוגים המקורבים לשר־החוץ משה דיין מפיצים שוב בשבוע האחרון ידיעות כאילו יש בכוונתו של משה דיין להתפטר. סיבת ההתפטרות המתוכננת הפעם, לדיברי אותם חוגים: הי־מחלוקת בין דיין לבין ראש־הממשלה מנחם בגין, ביחס לשינויים שמבקש דיין להכניס בתוכנית האוטונומיה הכלולה בתוכנית הגדה המערבית אחרי חלוף חמש השנים של האוטונומיה בחסות ישראלית.

דיין מבקש ללכת לקראת האמריקאים ככל האפשר ולנהל את המו"מ עם המצרים באמצעותם, מתוך ידיעה שבדרך זו ינצח הוא על המשא־ומתן. בממשלה נוטים לראות בשמועות המופצות איום־סרק, שנועד לעניות דעתם של חוגי התוכנים את סילוקו של דיין מהממשלה.

המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני

תקיים אסיפה

לזכר

אורי קוריאל

שנרצח לפני חודש בפאריס.

האסיפה תתקיים ביום חמישי, 8.6.78, בשעה 8.30 בערב, בבית סוקולוב רח' קפלן 4, תל־אביב, בהשתתפות:

אורי אבנרי

יוסי אמיתי

מאיר פעיל

עמוס קינן

במהלך הדיון נמסר כי הסוכנות האמריקאית סיפקה ציוד כזה גם „למנהיגים ישראליים".

אלג'יר „ירטה מטוס לחפש ישראלים

מטוס השייך לחברת אייר־אפריק, חברת־תעופה המשותפת לכמה מדינות אפריקאיות, יורט ב־22 במאי מעל אלג'יריה בדרכו מפאריס לבאנגי, בירת הקיסרות המרכז־אפריקאית, ואולץ לנחות בנמל־התעופה של אלג'יר.

נוסעי המטוס עוכבו באלג'יר כ־12 שעות ונערכו אצלם חיפושים מדוקדקים, תוך בדיקת זהותם ונתיניותם. איש לא נעצר, והנוסעים הורשו להמשיך בדרכם.

בבאנגי סיפרו הנוסעים כי האלג'ירים חיפשו אחר נתינים ישראליים בין נוסעי המטוס.

הקיסרות המרכז־אפריקאית, הנמצאת בשליטתו של הקיסר בוקאסה, היא המדינה האפריקאית היחידה המקיימת קשרים גלויים עם ישראל ותומכת בה בגלוי. בבאנגי אף מתגוררות מיספר משפחות ישראליות, חלקן מישפחות של עובדי חברות ממשלתיות.

בעיקבות ירוט המטוס, הטס בקו ישיר מפאריס לבאנגי, הומלץ לישראלים שלא לטוס עוד בקו זה. עתה ייאלצו לחגיע לשם בקו־תעופה ארוך, מסביב ליבשת האפריקאית.

איך ניצלה חצביה?

השבוע הסתבר כיצד ניצלה העיירה הדרום־לבנונית חצביה, מן הגורל שנפל בחלקם של שאר הכפרים והעיירות בדרום־לבנון, בעת פלישת צה"ל לאיזור זה. בניגוד לשאר היישובים לא הופגזה העיירה, למרות ששימשה בעבר בסיס מחבלים, ובתיה לא נהרסו.

כאשר החלה הפלישה ללבנון פנה המנהיג הרוחני של הדרוזים בישראל, השייך אמין טריף, אל שר־הביטחון עזר וייצמן. הוא היפנה את תשומת־ליבו לכך שבחצביה מצוי מיקדש דרוזי, שקדושתו יקרה לכל בני העדה הדרוזית באשר הם, וכי זה עלול להיפגע אם יפגיז צה"ל את העיירה.

טריף ביקש להימנע ככל האפשר מפגיעה בחצביה. וייצמן נענה לבקשתו, והפקודה המתאימה בקשר לכך אומנם הורדה לצה"ל, שביצע אותה.

איבצן שואף לחפקיד הסמפכ"ל

ערב נסיעתו של מפכ"ל המישטרה רב־ניצב חיים תבורי לחוץ־לארץ, חל קרע בינו לבין אחד מבכירי הקצינים במטה הארצי, ניצב אריה איבצן, מפקד המחוז הדרומי של המישטרה.

לאיבצן הוצע תפקיד אחר, במסגרת האירגון־מחדש של המישטרה, ואיבצן הסכים לקבל אותו רק אם יתקווה אליו גם תיאר סגן־המפכ"ל.

תבורי סרב, וטען כי אין הוא רוצה בסגנים ובירושים בעודו בתפקידו. כאשר ייצא תבורי לחוץ־לארץ הוא מינה, כממלא־מקומו כמפכ"ל, את ניצב אהרון שלוש. איבצן וניצב חיים אבינועם, שאף הוא נושא עיניו לרשת את תבורי, נפגעו מכך.

הופסקה עבודת קוטלר ב„הארץ"

בעקבות פנייתו לבית־המישפט להוצאת צו־מניעה, שימנע פירסום מאמר שקוצץ בידי עורך הארץ, הופסקה עבודת כתבו הבכיר של הארץ, יאיר קוטלר, בעתון. בעלי העתון עומדים על כך שקוטלר לא יוכל עוד להמשיך לכתוב בהארץ, אך מסרבים לפטרו. קוטלר עצמו דחה הצעה על פיה ימשיך לקבל משכורת מבלי לעבוד.

המו"מ על עתידו של קוטלר מתנהל בין ועד־העובדים בהארץ לבין בעלי העתון. בשלב זה הוסכם שקוטלר ימשיך לקבל שכר במשך חודש אחד מבלי לעבוד, ובמהלך חודש זה יקויים עמו משא־ומתן על תנאי פרישתו. הוועד ראה בהסכם זה הודעת פיטורים, דחה אותה, אך הביע נכונות להסכים לה אם יסכים קוטלר עצמו לפרישה עם פיצויים.

אם לא יפוטר קוטלר ויקבל פיצויים מוגדלים, על פי תקדימים שנוצרו בעבר בעתון, יעמוד הוועד על שובו לעבודה ומביע תביעה זו עתה לפרוץ סיכסוך עבודה בעתון. בעלי „הארץ" הודיעו אודטימטיבית כי לא יובלו להסכים לשובו של קוטלר לעבודה. נכונותם לדון על תנאי פרישתו ולא על פיטורים נובעת ככל הנראה מהשוני בגובה הפיצויים שיש לשלם במקרה פרישה או במקרה של פיטורים.

„ספינת השלום" מוצעת למכירה

כמודעה שפורסמה השבוע ב„ניו־יורק טיימס", מציע ספן־השלום אייבי נתן המכירה את ספינת השלום שלו ואת תחנת־השידור שבה. אייבי, שבשבית־החרעב שלו נכנסה לשבוע חי־רביעי שלה, נחש בחלטתו להמשיך לשבות רעב עד הסוף. כדי שלא ילשאיר אחריו את ספינת־השידור שלו ולא בעלים, הוא מבקש למכור אותה כדי שיגיע לשלב קריטי בשביתת־הרעב שלו.

מניין הגיעו המיסמכים לגולדה?

בחוגי משרד ראש־הממשלה הובעה התמרמרות על עובד המישרד, אלי מיזרחי, מי שהיה בתקופת כהונת הממשלות הקודמות ראש לישכת ראש־הממשלה.

לראש־הממשלה מנחם בגין נמסר, כי מיזרחי עסק בשבועות האחרונים באיסוף מיסמכים וחומר במישרד ראש־הממשלה לשם הכנת הופעתה של ראש־הממשלה לשעבר, גולדה מאיר, בתוכנית „מוקד" ששודרה בטלוויזיה בשבוע שעבר. כתוכנית זו היתה גולדה מצויידת במיסמכים ממשלתיים שנלקחו מתיקי מישרד ראש־הממשלה.

מיזרחי הוא עדיין עובד מישרד ראש־הממשלה, אם כי אין לו שום תפקיד מוגדר.

מבקשים להגביל דו"ח ניצב הקבילות

בעיקבות פירסום הדו"ח השנתי האחרון של ניצב קבילות החיילים, רב־אלוף (מיל.) חיים לסקוב, העלו חוגים המקורבים לראש־הממשלה את ההצעה, כי הדו"חות הבאים של הניצב יהיו חסויים ויופצו בתפוצה מוגבלת.

להצעה זו מתנגדים שר־הביטחון, הממונה על לסקוב, ולסקוב עצמו.

HMK 70

מגבר 2×20 וואט R.M.S
פטיפון חצי אוטומטי
טם ראש מגנטי
טיונר FM/AM/LW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"

HMK 55

מגבר 2×18 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
טם ראש מגנטי
טיונר FM/MW/LW/SW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"

HMK 419

מגבר 2×15 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
טם ראש קרמי
טיונר FM/MW/SW_1/SW_2 סטריאו
טייפ קסטות סטריאו

"IT'S A SONY."

בואו לראות לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9, טל. 5 24 31

שאל כל אח

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „נד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אדי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת ביתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זמרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קו אדום

כך עורך־עיתון חולם על המצב שבו יש לו עודף של „סקופים" — ידיעות שהן בבחינת גילוי ראשוני חשוב.

אצלנו, בשבועון זה, קורה הדבר לא פעם. במיקרה כזה עלינו להחליט מה לעשות — האם לדחות את הפירסום של סקופ, או לאו?

יש כמה וכמה שיקולים, המשפיעים עלינו במצב כזה. מיספר העמודים בעיתון מוגבל. יש להתחשב בכמות השטח המוקצה למודעות, החיוניות לקיום העיתון. יש לנו לוח־זמנים מדוקדק, המשתרע על השבוע השלם, ולכן קובע גם עיתוי בואה של הידיעה. משפיע גם ההרכב הכללי של הגיליון הנדון. הייגו רוצים שכל גיליון יהיה מאוזן, פחות או יותר.

בסופו של דבר קובעת, בדרך־כלל, שאלה אחת: האם הסקופ „יברח"? כלומר, האם יש חשש שעיתון אחר יעלה על עיקבותיו? אם כן, אנו משתדלים, כמובן, להכניס את הסקופ לגיליון השוטף בכל מחיר. אך אם מסתבר לנו כי אין חשש כזה, אנו מחליטים לא פעם לדחות את פירסום הסקופ לגיליון הבא, במיסגרת התיכנון לטווח ארוך.

החלטה כזאת גרמה, בשבוע שעבר, תוצאות מוזרות ביותר, בעיקבות השתלשלות מיקרית.

■ ■ ■

קוראי „הארץ" תמהו בוודאי, ביום הרביעי שעבר, לקרוא בעמוד הראשון של עיתונם ידיעה מוזרה למדי. היא כללה סקופ — שבית־המישפט נזף בקצין־מישטרה בכיר, ראש אגף החקירות במטה הארצי, ניצב אהרון שלוש, על שמסר עדות סותרת בבית־המישפט. בהמשך אותה הידיעה נאמר כי „מר יגאל לביב, כתב העולם הזה", פנה בעניין זה ליועץ המישפטי של הממשלה.

אדם סביר בוודאי שאל את עצמו: אם כתב העולם הזה ידע על הפרשה, מדוע לא פורסמה הידיעה בהעולם הזה?

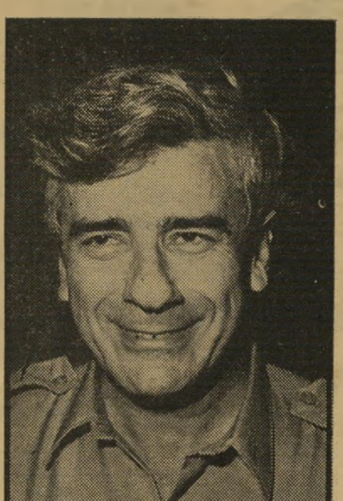
הנה הסיפור:

הידיעה כולה היתה נחלתו הבילעדית של כתב העולם הזה, עופר קוך, שגילה אותה במיסגרת עבודתו בבית־המישפט. כתבי כל העיתונים האחרים לא הבחינו, משום־מה, בסקופ החבוי בתיק.

אין זה מיקרה שדווקא העולם הזה היה מעוניין בתיק מסויים זה. גיבורת המישפט היתה אלישבע צ'יזיק, אשה שהעולם הזה הקדיש לה בראשית 1973 סידרה של כתבות, שזכתה בהד עולמי. היתה זאת „פרשת אלישבע" המפורסמת, סיפור הסתבכותו של שר־הביטחון דאז, משה דיין, עם צעירה בעלת רקע מפוקפק. כאשר גילה קוך את החבוי בתיק — העובדה שקצין־מישטרה בכיר מסר בו עדות סותרת, אחרי שהגדיר את עצמו כ„יועץ" פרטי של אותה אלישבע, בפרשה שהקורבן שלו היה אמו של משורר ידוע — נדון העניין במערכת בהרחבה. כמו כל ידיעה מסוג זה, שימשה גם זו גושא להתייעצויות אחדות — איך לארגן את החומר, אילו נקודות להבליט, אילו תצלומים לפרסם, מה תהיה הכותרת, כמה מקום להקדיש לנושא, וכו' וכו'. בהתייעצויות אלה משתתפים רבים מחברי־המערכת — כתבים, צלמים, עורכי תמליל וצורה. מה שנראה אחר־כך כעמוד רגיל של עיתון הוא פרי של מאמץ משותף של רבים.

במהלך דיונים אלה נודעה הפרשה גם לכתב הכלכלי של העולם הזה, יגאל לביב. הוא התעניין בידיעה במיוחד, כי בעבר היו לו התנגשויות עם אותו קצין־מישטרה, שהפריע לו בעבודתו העיתונאית, כשעוד עבד לביב בעיתון הארץ. לביב סבר כי עליו לפעול, כאזרח, כדי שאותו קצין יובא לדין. מה גם שאזרח אחר, בעל־מיסעדה בתל־אביב, נשלח זה עתה לכלא בעוון מסירת עדות סותרת כזאת.

לביב ישב וכתב מיכתב ליועץ המישפטי של הממשלה, הפרופיסור אהרון ברק,

אהרון שרוש
הסקופ התפספס

והפנה את תשומת־ליבו לפרשה זו. אחרי שהראה את המיכתב לאורי אבנרי, הוא שיגר אותו לתעודתו.

וכאן התחילה ההסתבכות.

■ ■ ■

לביב היה מעוניין, כמובן, כי פעולתו הציבורית תזכה בהד רב ככל האפשר, ועל כן החליט למסור את העתקי מיכתבו לעמיתיו, כתבי העיתונים האחרים.

באותו זמן היה לביב בטוח כי כתבת העולם הזה תופיע בגיליון הקרוב, ביום השלישי (שעבר) בערב. במסרו את העתק מיכתבו לכתב הארץ, קבע על כן, כתנאי, שהיומון לא יפרסם דבר על כך לפני היום הרביעי בבוקר.

בינתיים אירעו במערכת דברים שלביב לא ידע עליהם. בהתייעצות נוספת הוחלט לדחות את פירסום הכתבה לגיליון הבא, מטעמים של חוסר־מקום והרכב הגיליון. הדיווח על הכתרת הנשיא נבון תפס שטח גדול יותר מכפי שתוכנן. הייגו בטוחים שהסקופ לא יברח, מפני שהידיעה כולה היתה בילעדית שלנו.

והנה, ביום הרביעי שעבר, הופיעה בהארץ אותה ידיעה. שהיתה כולה תוצאת המיכתב של לביב. כתב הארץ, עקיבא אלדר, שקיבל מידי לביב את העתק המיכתב, השקיע כמה דקות באימות הפרטים, ומסר את הדברים לפירסום ביום הרביעי.

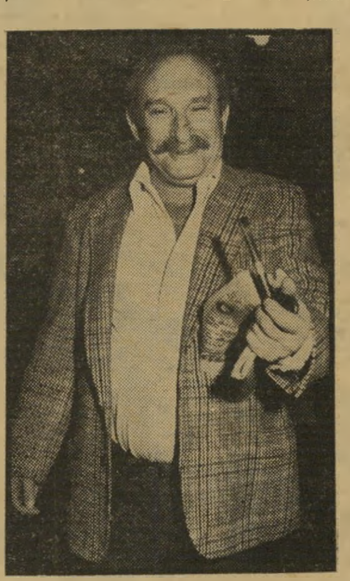
כך קרה שאנחנו קראנו את הסקופ שלנו בהארץ. במשך כמה ימים נערכה ברדיו ובעיתונות חגיגה סביב הסקופ הזה, כאשר הכל מצטטים את הארץ ואת כתבו. אותו עקיבא אלדר לא מצא לנכון להודיע שהוא קיבל את הסקופ מידי העולם הזה, ו־נהנה מן הפירסום שבו זכה במפתיע.

נרגז ביותר מכל העניין היה, כמובן, עופר קוך — בעל־הסקופ המקופח.

הכתבה המקורית של העולם הזה, כפי שתוכננה ונכתבה עוד בשבוע שעבר, מופיעה בגיליון זה בעמוד 9. עדיין יש בה כמה ידיעות בילעדיות.

■ ■ ■

תדמיתו של העולם הזה והמוניטין שלו הם אלה של עיתון לוחם, חושף ומוכיח בשער. הסיסמה „בלי מורא בלי משוא־פנים" המלווה את סמל האריה השואג, סימלו של עיתון זה, אינה בבחינת מליצה. היא עיקרון־מנחה יסודי המשמש נר לרגלי חברי מערכת זו. המילחמה נגד השחרה ונגד מעשי־עוול של השילטון, שהיא חלק מכל גיליון של העולם הזה, היא הביטוי המוחשי ביותר לכך.

שיקה ירקוני
התחזית התממשה

גם כשמאבקים אלה הם לפעמים בלתי־פופולאריים והעולם הזה מוצא את עצמו בודד בהם.

זהו עיקרון דו־ערכי. בצד המאבק נגד החזקים הוא מחייב לעיתים גם התייצבות לצידם של האנדר־דוגס (החלשים), כאשר אנו משתכנעים בצידקתם.

אחת הדוגמאות האחרונות לכך היא פרשת איש־העסקים שייקה ירקוני.

לפני כשנתיים, בפברואר 1976, נעצר שייקה ירקוני יחד עם שותפו לחברת עבודות־העפר רגבים, ועם פרקליטו, עורך־הדין פרץ אמיר. הם נעצרו כחשודים בהעלמת מס ומכס בסכומים של מיליונים, שחיתה קשורה ביבוא 19 דחפורי־ענק בשנת 1974, על־פי הזמנת משרד־הביטחון.

פרשת המעצר פורסמה בכותרות־ענק בעיתונות, שמיהרה לחרוץ את דינם של השלושה מבלי להציג את טענותיהם הנגדיות. שייקה ירקוני לא השלים עם כך. הוא יצא להתקפת־נגד בעזרת מודעות שפירסם בכל העיתונים. במודעות אלה, שהופנו לשר־הביטחון דאז, שמעון פרס, תבע ממנו שייקה לגלות לציבור את האמת על המסתתר מאחרי העיסקה שבגללה נעצר. „מי היה צריך לשלם את המיסים — ירקוני או משרד־הביטחון עצמו? מי יזם את העיסקה ואת תנאיה, ירקוני או משרד־הביטחון?" שאל שייקה במודעות שפירסם.

שר־הביטחון לא השיב על השאלות שבמודעות. אולם ירקוני לא הירפה. כעבור כמה ימים פירסם שוב מודעות, שהשתרעו על פני עמודים שלמים, היוו למעשה הכרזת־מלחמה על שר־הביטחון. כיוון שהפרשה טרם הגיעה אז לידי הגשת כתב־אישום ותביעה מישפטית, וכלי הסוב־יודיצה טרם חלו עליה, ראה העולם הזה את עצמו חופשי לערוך חקירה עצמאית משלו בפרשה. תוצאותיה ומסקנותיה פורסמו שבוע אחרי מעצרם של ירקוני וחבריו (העולם הזה 2007), תחת הכותרת „עיסקות מישרד־הביטחון: שחיתות או טימטום?" פורסמה כתבה שיצידדה, למעשה, בטענותיו של ירקוני.

כתב אז העולם הזה בסיכום חקירתו: „נגד המישטרה ואנשי המכס טוען ירקוני, כי משרד־הביטחון הוא שלחץ עליו להשיג את הדחפורים בכל דרך שהיא, הוא שהמציא את השיטה שבה בוצעה העיסקה והוא שהבטיח כיטוי מלא לדרך שבה הושגו — ועתה הוא מתכחש לדבריו מתוך פחדנות ומשליך אותו לכלבים.

„תהיה האמת אשר תהיה, דבר אחד נחשף כאן בבירור: מישרד־הביטחון בסוף שנת 1974, בשליטתו של שמעון פרס, המשיך להתנהג כמו בימי משה דיין, כאילו חוקי מדינת־ישראל אינם חלים עליו.

„המישרד הורה לירקוני לקבל ולשלם מטבע־זר באופן בלתי־חוקי. המישרד העביר שני מיליון דולר, בניגוד להוראות האוצר. המישרד הבריח ארצה, ואיפשר הברחה של ציוד נוסף, שאיש אינו יודע מהו...

„השתיקה המוזרה של מישרד־הביטחון מול גילויים אלה, ומול טענותיו הפומביות של שייקה ירקוני, מגבירה את החשד שיש למישרד־הביטחון מה להסתיר לגבי התקופה שבה בוצעה העיסקה."

■ ■ ■

התביעה נגד ירקוני, קדר ופרץ אמיר, הוגשה רק שנה אחרי מעצרם, בפברואר 1977. מהחשדות הראשוניים של המכס נגד ירקוני, שפורסמו בהרחבה בעיתונות, כאילו העלים מיסים ותשלומי מכס שהגיעו למדינה על 19 הדחפורים שייבא, נותרו רק שני סעיפי אישום של השתמטות מתשלום מכס והברחה של טרקטור אחד ביילבד. היועץ המישפטי לממשלה, שבדק גם הוא את הפרשה, הגיע למסקנות דומות לאלה של חקירת העולם הזה. הורה למכס לבטל את ההאשמות העיקריות נגד ירקוני וחבריו.

בשבוע שעבר, כשנה ושלושה חודשים אחרי שנפתח המישפט נגד ירקוני ושות', פיו, הסתיימו עדויות התביעה. פרקליטי הנאשמים טענו בפני שופט־השלום כי האשמה לא הוכחה אפילו לכאורה, ומשום כך אין עליהם להשיב עליה. שופט־השלום, ישי לוויט, קיבל טענה זו.

בפסק־דינו אישר, למעשה, השופט, חלק ניכר ממימצאי חקירת העולם הזה בפרשה, בכך שהטיל את כל האשם על הסתבכותו של ירקוני עם המכס על מישרד־הביטחון. כתב השופט בפסק־דינו: „לא הוכח שחלקי־החילוף והטרקטור הוטענו על האניה לפי הוראות הנאשמים. הוכח, לכאורה, שהאחראי על הטענת האוניה היה נציג מישרד־הביטחון בנמל בארצות־הברית... אני סבור שהוכח לכאורה — ואומר זאת בלשון המעטה — שהיה קצר בתיקשורת בין אנשי מישרד־הביטחון בארצות־הברית, שולחי המיטען באוניה, לבין אנשי מישרד־הביטחון במחלקות השונות, הקשורות לנושא יבוא וקיטיעות בתיקשורת בין מחלקות מישרד־הביטחון השונות הקשורות לנושא יבוא המיטען על האוניה וישיחרור הטובין מהנמל. לא הוכח כל מעשה ומחדל של הנאשמים בעניין זה, ואף לא הוכח שהיה לנאשמים או למי מהם קשר או השפעה בדבר שיחרור הטובין מהנמל ללא תשלום מיסים כחוק."

השופט קבע גם שהיבואן היה מישרד־הביטחון, בדיוק כמו שנקבע בכתב העולם הזה. „אני קובע," המשיך השופט בפסק־דינו, „שלא הוכחה לכאורה כוונת ההברחה, היינו הכוונה להונות את האוצר על־ידי השתמטות מתשלום המיסים המגיעים עליו, אלא שהוכח לכאורה היפוכו של דבר, כלומר תום־ליבם של הנאשמים וכוונתם לשלם את המיסים למכס."

„במשך כל מהלך המישפט," אמר שייקה ירקוני בסיומו, „לא היה לי ספק שאני חף־מפשע. לפי הפירסומים בעיתונות ריי־מינו את המדינה בענייני ביטחון, והציבור ראה בנו אנשים הפוגעים בביטחון המדינה." בהזדמנות זו לא שכח שייקה ירקוני לציין: „העולם הזה היה העיתון היחידי שנוכח בציידקתי עוד לפני המישפט, והיחידי שגם פירסם זאת."

טמפו-היט מבצע פרסים ענק של טמפו

חינם-2 מיליון מדבקות צבעוניות של כוכבי הזמר ללא הגרלה-10.000 תקליטים "לוהטים" הפרס הגדול-מערכת סטריאופונית משוכללת

איך לקבל מדבקות צבעוניות?
אסוף 12 סגרים של "ליטר פלוס" או 24 פקקים רגילים של "טמפו". צרף מעטפה מבויילת. על המעטפה ציין את השם המלא והכתובת המדוייקת.
שלח ל"טמפו", אזור התעשיה, חולון. בדואר חוזר תקבל 3 מדבקות צבעוניות ממוספרות.

איך לזכות בתקליט?*
הסר את המדבקות הצבעוניות ושמור על חלקן האחורי הממוספר. אספת מספרים 20—1? שלח ל"טמפו", אזור התעשיה, חולון, בציון שמך המלא וכתובתך המדוייקת. בתמורה תקבל תקליט. אל תשכח לציין את שם התקליט בו בחרת, מתוך רשימת הזמרים והלהקות המשתתפים במבצע.
אפשרות נוספת: שלח 40 סגרים או 80 פקקים רגילים ו-40 ל"י, ציין את השם המלא, הכתובת המדוייקת ואת שם התקליט בו בחרת מתוך הרשימה.

*אפשרות לקסטות במקום תקליטים.

מערכת סטריאופונית
בהגרלה בין כל המשתתפים, בתום המבצע.

שים לב! אין הגבלה על מספר התקליטים שאתה יכול לקבל!
ככל שתרבה לשלוח מעטפות עם פקקים, תקבל יותר תמונות, יותר תקליטים. והעיקר—תגביר את סיכוייך לזכות בפרס הגדול: מערכת סטריאופונית משוכללת.

בהצלחה.

לבחירתך:
מתי כספי
קליף ריצ'רד
להקת קווין
דני ליטני
להקת תזמורת החשמל
להקת האמהות והאבות
בילי ג'ואל
משהו טוב לילדים
דייויד סול
סדרת "דוד ירח"
שילה "שיר בגשם"
ארץ טרופית יפה
פול סיימון
חוה אלברשטיין
להקת החיפושיות
להקת אבבא
להקת סמוקי
שלום חנוך
קרוסלה
יהורם גאון

כל אחד זוכה!

כל פקק להיט במבצע טמפו-היט

מכתבים

אשליה־עכשיו

גולדה לא אמרה „לא" ל„שלום עכשיו". וזה מובן בהחלט אחרי שהיא הצליחה, במדיניותה הנבונה, לגרום שיותר מארבעת אלפים צעירים ישכנו בבתי־קברות צבאיים בתנאים של „שלום בטוח".

דן גראור, פתח־תקווה

לא פלא שאורי אבנרי רתם את העולם הזה לתמיכה בתנועת „שלום עכשיו". בשעתו ניסה להציג את השלום כיעד השקול מכל יעד אחר, בלי להתנות כל תנאי. גם בשיחתו עם הגברת ג'יהאן סאדאת לא מצאנו כל תביעה לוויתורים מצריים, לי־גבולות ביטחון וכו'.

הלחץ הזה של „שלום עכשיו" הולך כאשר קארטר וסאדאת עדים לסחף ולהתפוררות כאן. מניחים הם כי הזמן פועל לטובתם: לישראל חלשה אפשר להכתיב ולקבוע צרכיה וגבולותיה. הצעקה „עכשיו!" מזמינה שלום־אינסטאנט לפי מירשם סאדאתי, וזו תהיה בוודאי אשליה־עכשיו.

העייפות מהסיכסוך היא דבר קשה, אך עייפות אינה סימן שהתנאים להשגת השלום הבישלו. שחיקה של דעת־הקהל סילקה את אמריקה מוייטנאם. אבל ארץ־ישראל אינה וייטנאם ואינה מושבה רחוקה. היא מולדתנו היחידה.

הרצי וכלפור חקק ירושלים

מילחמה דרך הכובע

כל הכבוד לבנימין עמידרור על רשימתו (העולם הזה 2126), שבה הוא מנתח באופן יסודי את מושג המשמעת הצבאית בכלל והוראת חבישת כובע בפרט. נאמרו ונכתבו על נושא זה כל־כך הרבה שטויות על־ידי מומחים מבפנים ומבחוץ, שטוב היה לקרוא דיברי־טעם מבוססים אלה.

חבל שעורכו הראשי של העולם הזה לא הסתפק בהערת ההסתייגות „הפרשן הצבאי של העולם הזה מביע רק את השקפתו" (סבורני שהוא מביע את השקפתם של רבים, ולא רק מטומטמים), אלא מצא לנחוץ להסתמך על ניסיונו בצה"ל ו־בסביבתו וללחום את מילחמתו עם רפול דרך הכובע. זוהי מילחמה שתיכננונה ה־אופראטיווי לקוי, והמוטיוואציה שלה היא „בולשיט נגאטיווי" שגם משמש בה תחמושת עקרה.

כל האמור בדיברי מר אבנרי לא עומד במיבחן המציאות של ניסיון צבאות העולם, ואף העלאתו של תא"ל (מיל.) פינחס להב לדרגת אלוף אינה מקנה לאסכתה זו מישקל־יתר. חבישת הכובע אינה נושא מהותי או אידיאולוגי, אלא חלק מהילכות הצבא ולא נושא לפולמוס ציבורי עקר.

משה אייזנברג, חדרה

● בחלק מגיליונות „העולם הזה" מה־שבוע שעבר נדפס בטעות כאילו דרגתו הצבאית של פינחס להב, מי שהיה דובר צה"ל, היא אלוף. להב הוא, כמובן, תת־אלוף במילואים.

הכוונה הטובה של גזר

אני סבור שרב־אלוף (מיל.) מרדכי („מוטה") גור אמר מה שאמר על עדות המיזרח כדי לקדם אותם, ולא להיפך. הרי מוטה גור הוא איש פוליטי ורוצה (לפי דעתי) להמשיך בחיים פוליטיים. ממלכתיים וצבוריים. אז איך ייתכן שירצה לפגוע בכוונה תחילה ביותר ממחצית אזרחי המדינה? אני רק מתפלא שהוא לא ראה את הנולד — כלומר שרבים ינצלו ויפרשו את דבריו לרעה, למען האינטרסים האישיים שלהם.

אין שום בסיס לתקוף ולהאשים את המדינה ואת החברה הישראלית שלא רצו — או לא הצליחו — להביא את יוצאי־עדות המזרח לאותה רמה של השכלה, כישרון ואינטליגנציה כמו בני עדות המערב. כיוון ששני אחים מאותו בית, שיש להם אותו קו זינוק, אי־אפשר לחנך כך שיגיעו לאותה רמה, קל וחמר עמים ועדות.

אי־אפשר להאשים בגזענות מי שאומר שהגרמנים או היפאנים יותר כישרוניים מהפולנים, הרומנים או האיטלקים. אני גם לא ארגיש כל ריגשי נחיתות אם יאמרו שהם יותר כישרוניים מישראלים. החוכמה היא לקבל את האמת באומץ־לב. אם אנחנו רוצים להגיע להישגים יותר גדולים, עלינו להפעיל בראש־ובראשונה את ההיגיון הבריא, ולפעול לפי השכל הישר ולא לפי רגש מופרז. במיקרה זה אין פסול בדיברי מוטה גור. האם כוונתו של בן־גוריון היתה להרע, כשאמר בזמנו שהיה רוצה לראות רמטכ"ל תימני בצה"ל?

שמשון שיבק, בני־ברק

נפלאות המדד

נגיד בנק־ישראל, ארנון גפני, מזהיר אותנו מפני דהירת האינפלציה ומפני הינפלציה של הוצאות שהפכה אינפלציה ביקוש. אזהרתו היתה חייבת להדליק נורה אדומה אצל קברניטי המשק שלנו. אבל בא שר־האוצר שימחה ארליך, ומבטל במחי־יד את כל אזהרותיו של הנגיד. הוא טוען כי הנגיד, כמו בנקאי, מבקש ביטחונות־יתר, וכי מצבנו הכלכלי אינו כל־כך חמור כפי שמתאר הנגיד. בעיניו של ארליך השתפר מצבנו, מאז ה־מהפך הכלכלי שהנהיג ברוב תבונתו ה־כלכלית.

הכל שאלה של נקודת המבט וההשקפה. נדמה לי כי ארליך עומד על הראש, ומשום כך נראה לו הכל ורוד ושפיר.

יהודה בלאו, חיפה

על נאציזם ופאשיזם

אני כולי תמיהה על פרשנותו של אורי אבנרי הנוגעת לשני איזמים אלה (העולם הזה 2123). הוא קובע: „אני מאמין כי הנאציזם היה תופעה אחת ויחידה בהיסטוריה; תופעה השייכת לעם מסויים, למקום מסויים... לא ייתכן נאציזם שני, לא בישראל ולא בכל מקום אחר."

דעתי היא שהנאציזם קיים, בשינוי שם, במקומות רבים והוא ייתכן גם בישראל. אפשר ללמוד זאת מפי העם. בשעה שהשומרים על הסדר והביטחון אצלנו נוהגים לעיתים באכזריות, הם זוכים במילת־הגנאי „נאצים!". כדי להבליט את תיזה המוטעית של אבנרי, אשתמש כאן בקטע מתוך ספר־זיכרונותיו של משה גרוסמן המנוח, מימי תלאותיו ברוסיה הסובייטית.

בהיותו בכלא פנה אליו אסיר רוסי ושמו ואסילי, לאמור: „ואסילי מבקש ממני שאסביר לו מה זה נאציזם. אני אומר לו במילים ספורות: יש שם רק מפלגה אחת, מנהיג אחד, מתנגדי השילטון מוחזקים במחנות־ריכוז או נרצחים. הם חושבים את עצמם לעם הגדול ביותר בעולם, כל האזרחים חייבים לשרת את המדינה, להיות ממושמעים, ולא לשאול קושיות. אין שם חופש, כל אחד מפחד מרעהו, מלשנות, בית־סוהר. הוא הולם בידי ומפסיק אותי ברוגז: ‚אינני שואל אותך מה זה קומוניזם! שאלתי אותך על נאציזם'!"

הנה התשובה על ההבדל, כביכול, בין נאציזם, פאשיזם וקומוניזם.

אייזר פימרין, נהריה

שינוי לטובה במצבך הכלכלי המסובך במיקצת. אתה תמצא ידידים במקום הפחות מתקבל על הדעת. עם זאת, דע שהם מתייחסים אליך בחוסר־התחשבות. היזהר מהפכפכים, ועוד יותר, כמובן, מנשים הפכפכות. נטייתך לחולמנות ולרומנטיקה תסבך אותך, השבוע, במריבה לא־לך.

* * *

התחזקי, בת־שור — לפנייך שבוע קשה במיוחד. אל תניסי לי־התחמק מהאתגרים שיהיה עלייך להתגבר עליהם. מעט שכל ישר, הרבה אומץ־לב ועוזרוח, יעזרו לך לדלג על פני המשוכות ויגרמו לך, בסופו של דבר, המון נחת־רוח על היגיעך, שלא יהיו מבוטלים כלל. אל תוותר!

* * *

יום ב' הוא יום של התנגשויות ובעיות כספיות. הקפד, איפוא, שלא לקבל בו כל החלטה מרחיקת־לכת ושלא להסתבך. בכלל, השתדל לנצל את השבועות הבאים לריכוז מחדש, לעבודה שוטפת, ולחידוש קשריך עם האהובים עליך. בת תאומים: אל תזניחי אותו. גם לאחרים בעיות.

חדל לריב עם חבריך לעבודה, בשביל מה? הבעייה המטרידה אותך תזה השבוע בתשובה ובהסבר. אם אתה מעשן — אל תגזים. קופסה אחת ליום תספיק. השבוע תהיה לך הצלחה רומנטית, בתנאי שתפסיק להיות מתוח ועצבני. בת סרטן — כדאי שתשבי השבוע קצת בבית.

* * *

המזרק שיש לך יעזור לך לפתור כמה בעיות המטרידות אותך מזה זמן רב. למרות זאת, הגיע הזמן להקדיש קצת זמן לבחון דרכים להגברת יעילותך. נדיבותך ויושרך יזכו השבוע בהערכה מתאימה. אל תהסס לתת לידידך עצות, כאשר תתבקש לעשות זאת. כשאת מתבקש לעשות זאת, נמרה — כאשר את נוהגת, היי זהירה.

* * *

אם לא תקבל את עצתיהם של שותפיך, תשכיל להסיק מסקנות מדבריהם — ואולי עליהם — תזכה בהצלחה נאה. זה חל ב־מיוחד על יום ה', סוף השבוע הזה. הקשר הרומנטי שעליו חלמת, ואשר נדמה היה לך כי החל מנצנץ — יגיע למלוא־פריחתו באמצע השבוע.

לא, את לא יטפשונת. את סתם מזניחה את עצמך ואת הסיכויים שלך להיות מאושרת. את יכולה גם לשנות את הדבר — אבל זה תלוי ביכולתך לשלוט בעצביך, ומה שחשוב הרבה יותר — במצב־הרוח ובדיכאונות הכרוניים שלך, אם אתה בעל־עסקים, עכשיו הרגע להחליט, אבל לא לחתום עכשיו.

* * *

אם הסתבכת בבעיות מישפחתיות, בת עקרב, לא תמצאי את הפיתרון לצרות. השבוע. להיפך: עד ליום ו' בסוף השבוע, תיכנסי יותר ויותר עמוק להתחייבויות ולסידורים מישפחתיים. מצד שני, כל מה שנוגע לאירגון עיסקי או מיקצועי עולה יפה. לבשי אדום, ואל תגזימי באכלה השבוע.

* * *

ימים קשים אך טובים עוברים עליך. אתה יודע זאת, אבל אינך מסוגל עדיין להעריך את מלוא־המאמץ הדרוש ממך. משום כך, פזר את האחריות ואת העבודה על־פני כל ימות־השבוע. אל תשקיע את כל אונך ביום אחד, ואת כל כספך בנקודה אחת ויחידה. תידרש להחליט מה עדיף בשבילך כרגע.

* * *

אט־אט, מתחילים מאמציך המהוססים לשאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניינים, ועוד יותר — שאתה עצמך לא תקלקל לעצמך, מתוך חזנחה או מתוך שינאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. בת גדי: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שהחלטת, כלפיו, את עשוייה לי־הפסיד אותו. כסף מקור סמוי יגיע לידיך. היזהר! זה כרוך בהתחייבויות שלא ברור אם תוכל למלא. בת גדי — צבע כחול טוב השבוע.

* * *

השבוע יימצאו פיתרונות לבעיות שהעסיקו אותך עוד מהחודש שעבר. תצליח להיחלץ ממיספר דאגות כספיות שהטרידו את מנוחתך. לעומת זאת ייתכן שתיאלץ להתייצב מול משבר ריגשי. אם יקרה הדבר במישפחתך, מוטב שתנצור את לשונך אם אינך רוצה שהעניינים יתגלגלו לרעה. צא לנופש השבוע.

* * *

בכלל לא יזיק לך, אם תתכנן בקפדנות את המשך פועלך העיסקי — ותשמור את תוכניותיך לעצמך בלבד. אם אתה זקוק לכסף — קרוב־מישפחה פחה או אפילו אשה מבוגרת עדיפים על ממון מבחוץ, שמוגש לך לכאורה תוך־כדי הטרדות קטנות יותר. אם את רוצה באהבתה — מוטב שתתעניני, לכאורה, גם באחרים. אבל עשי זאת בזהירות רבה ביותר.

מכתבים

לא לחון!

לא! בשום פנים לא לחוז אף פושע אחד, כי בנפשנו הדבר. לא מדובר כאן בחנינת חולים או זקנים, אף לא מדובר בחנינתם של מועלים בממון, שנכשלו בפעם ראשונה בעבירה. מדובר בחנינתם של אלימים, פושעים ורוצחים, שיהוו למן רגע שיחרורם סכנה חמורה לציבור. מדובר בפורצים ואנסים שגם היום אין למישטרה די כוח־אדם לנטרלם ויד החוק אינה משיגה אותם.

אתוודה על האמת (ואת חטאי הכבד — אני מזכיר היום), ירדתי מהארץ לפני כ־שנה וחצי למרות שעסקי שיגשגו ופרחו בישראל (ואולי דווקא בשל כך), כי זרו־עות התמגון של אותה „מאפיה־ישראלית" או הפשע המאורגן (שבמשך חמש שנים הכחיש שר־המישטרה את קיומו), הגיעו גם לעסקים שלי ומול אוזלת־יד של ה־מישטרה אני, הקטן, הייתי חסר־אונים ולא יכולתי לעמוד מול הלחצים והאיומים של־הם לשלם דמי־חסות.

בשל חששותי לעורי, לחיי ולשלומם של בני־משפחתי — מכרתי ונטשתי הכל וחטאתי בירידה מהארץ. גם בדירתי „זכי־תי" בשתי פריצות תוך פחות משנה אבל המישטרה, שאומנם באה ורשמה הכל, הודתה שהיא טרודה מכדי להתעסק ב־„קטנות" כגניבות ופריצות (ואין זה סוד שאחד העסקים המשגשגים ביותר היום בארץ — הוא כל מה שקשור לדלתות־ביטחון). לאור כל זאת, אם היום עוד חושבים או שוקלים אפשרות לשחרר או לחון פושעים, פורצים, רוצחים ואנסים — זה באמת למעלה מבינתי.

יצחק מ. מנהטן, ניו־יורק

● ● ●

איש העקרונות

ראיתם את ראש־ממשלת ישראל, מר מנחם בגין, איש העקרונות, כשהוא לוחץ ידיים עם חברי מישלחת הבונדסטאג הגרמני? זוכרים אותו?

זוכרים אתם את בגין זה, שצעק כל כך בשנות החמישים נגד הסכם השילומים שבן־גוריון עמד לחתום עם אותם גרמנים? „יזרום כאן דם!" הוא צעק. והיום? הוא לוחץ ידיים עם אותם אנשים שאז היה רוצה להזרים דם על־מנת לא לבוא עימם במגע. איזה מין איש הוא, לבסוף, ראש־ממשלתנו, היכן עקרונותיו? אין לו עקרונות. הוא משנה אותם לפי הצורך.

מרדכי דסאור, תל־אביב

● ● ●

השואה של פלאטו

אחת הכתבות המזעזעות ביותר שפורסמו אי־פעם בעיתונות העברית היא, לדעתי הכתבה שהופיעה בעיתונכם (העולם הזה 2125), „הו, איזו שואה נהמדה!" ה־זעזוע גובר והרגשת הסלידה והבחילה מת־עצמת, ככל שאני חוזר וקורא את הכתוב. היכן נשמעה שהשואה תתקשר לאיזו מסי־בת־קוקטייל בצורה כה זולה ומעופשת? כיצד אפשר לבוא ולהתעגג על מזונות ומשקאות ואחר־כך לצפות בסרט על ה־שואה כאילו היה סטארסקי והאץ', כפי שעשה ח"כ סמי פלאטו־שרון?!

אפילו בחלומותי הפרועים ביותר לא יכולתי להעלות מחזה מאקאברי שכזה. התמונות בכתבה דיברו בעד עצמן. איזה חוסר־טעם! איזו חרפה! בגרמניה מתאס־פים מדי פעם אנשי האס־אס הקשישים וחוגגים בתוגה מהולה בנוסטאלגיה את הימים הטובים ההם. ובישראל נערכת אור־מישטרה אני, הקטן, הייתי חדה־אונים ולא פלאטו בסביון, ואחר־כך צופים האורחים הכבודים בסרט המתאר את השמדתם של שישה מיליוני יהודים, כשבפיהם טעם ה־וויסקי המשובח.

הדעת מסרבת לקבל זאת. העיניים רואות והמוח מסרב לקלוט.

יוסי וולטר, תל־אביב

● ● ●

פעם הייתי בבית־הקברות. ראיתי אנשים זוללים על אחת המצבות. תמהתי. גילו את אוזני כי כך נוהגים יוצאי עדות מסויימות להתאבל על מתיהם. ויש היגיון בדבר. זיכרון המת משרה עצב ואבלות ממילא. תפקיד האזכרה הוא לנחם את האבלים ולחזק את רוחם. ומה יעשה זאת טוב יותר מאשר אוכל ומשקה?

דומני שח"כ פלאטו־שרון הלך בדרך זו, כאשר ערך את חגיגות השואה בביתו. הוא פשוט רצה לחזק את רוחם של אלה שעמדו לצפות בסרט המזעזע. אבל לא על פלאטו אני תמה, אלא על אותם פרנסי־ציבור שהרהיבו עוז להשתתף בחגיגתו. בזמנו, כאשר נבחר איש מושחת זה ל־כנסת, אמרו רבים כי אין רע בכך. עתה מסתבר כי הנגע פשה סביבו, בין רבים וטובים ובתוכם שרים ואנשי־שררה אח־רים הבאים להסתופף בצילו של הנדיב הידוע שהוא, כמדומני, ניצול השואה. לו יש סיבות טובות לשמוח. אבל מה לאחרים בשימחה זו?

אדיעזר מיר, תל־אביב

● ● ●

שמחתי לשמוע כי ח"כ פלאטו־שרון מתכוון להתמודד על ראשות עיריית תל־אביב. ראש־עיר צריך לייצג את תושבי עירו. ומי כפלאטו־שרון משקף נאמנה את רמתם המוסרית של תושבי הקרייה הגדו־לה, תל־אביב?!

משה בכר, ירושלים

● ● ●

על הטירטור

„התאבד חייל, אז מה?" במילים אלה סיכם מפקד בית־הספר לשיריון בצה"ל את התאבדותו של חייל, שהטירטורים יז־

(המשך בעמוד 10)

טיולי קמפינג

כל אירופה ב־45 יום
אנגליה, צרפת, ספרד, איטליה, אוסטריה, שויצריה, גרמניה, הולנד, —.17,325 * ל"י

אירופה הקלאסית 37 יום
אנגליה, צרפת, שויצריה, איטליה אוסטריה, גרמניה, הולנד. —.15,725 * ל"י

סקנדינביה כולל לפלנד 37 יום
אנגליה, גרמניה, דנמרק, נורווגיה, לפלנד, פינלנד, שבדיה, הולנד. —.18,295 * ל"י

כל נוסע מקבל ש"ש שינה! מזרן אויר ומזוודה!

- אוטובוס חדיש מותאם לקמפינג לרשות הקבוצה 24 שעות ביממה עם שני נהגים.
- מלווה קבוצה ישראלי בעל ניסיון בטיולי קמפינג.
- בלונדון 4 לילות אכסון במלון (חדרים זוגיים עם שירותים צמודים).
- יציאות מאורגנות בערבים.
- סיורים מודרכים בערים.
- אוהלים זוגיים עם רצפה.
- 2 ארוחות ליום פרט ללונדון.

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

הטיול הטוב ביותר זם
אירופה טורס EUROPA TOURS
באחיד הכביד ביותר!

* צעיר עד גיל 26, סטודנט עד גיל 28 מחיר לפי שער של 16.50 ל"י ל־1 $

טיולי יוקרה לצעירים

אירופה הקלאסית 25 יום
איטליה, שויצריה, לוכסמבורג, הולנד, אנגליה, צרפת. —.19,585 * ל"י

אירופה הקלאסית 27 יום
הולנד, אנגליה, צרפת, שויצריה, אוסטריה, איטליה. —.20,310 * ל"י

אירופה הקלאסית 28 יום
איטליה, אוסטריה, שויצריה, לוכסמבורג, הולנד, אנגליה, צרפת. —.21,550 * ל"י

- בתי המלון הטובים של טיולי „אירופה טורס" (חדרים זוגיים עם שירותים צמודים).
- מלווה קבוצה ישראלי בעל נסיון.
- 2 ארוחות ליום פרט לאמסטרדם, פריז, לונדון.
- אוטובוסים מפוארים.
- סיורים מודרכים.
- יציאות מאורגנות בערבים.

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

טיולים מיוחדים לגילאי 16-18

הטיול הטוב ביותר זם
אירופה טורס EUROPA TOURS
באחיד הכביד ביותר!

* צעיר עד גיל 26, סטודנט עד גיל 31 מחיר לפי שער של 16.50 ל"י ל־1 $

בילויים וחוויות מסעירות!!!

טיולי צעירים ב- של אופיר טורס-איסתא

אופיר טורס
נציגה בלעדית בישראל של
Thomas Cook
חברת הנסיעות הגדולה בעולם

איטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת, ביקור בבלגיה, הולנד, אנגליה. הטיסות ב- אל על

טיול מתוכנן היטב מסתיים בלונדון

צופי הסרט הנבחר של השנה

סקי ישראל לעתיד

נוסעים לחו"ל בטיולי הצעירים הנבחרים של השנה - אופיר טורס איסתא

בין צופי הסרט יוגרל כרטיס טיסה לצעירים לאירופה שלח את כרטיס הקולנוע לת.ד. 3378 תל-אביב.

רווח ממשי עד 2,500.- ל"י

בטיולי הצעירים אופיר טורס איסתא

צעירים וסטודנטים עד גיל 26. 21 יום השהות באירופה) 6,990* ל"י +569$

(אפשרות הארכת

יום א' — תל-אביב — רומא
יוצאים בטיסה ישירה לרומא.
יום ב' — רומא
לאחר אירוח הבוקר — סיור של יום שלם באתריה המפורסמים של העיר".
יום ג' — רומא
לאחר אירוח הבוקר — יום חופשי לחשק הסיורים. בקרית חואטיקן ובקפלת סיסטינית ועוד".
יום ד' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר נצא לכיוון פירנצה. לאחר התנעה לפירנצה נצא לסיור היכרות.
יום ה' — פירנצה
סיור בוקר בעיר בליווי מדריך.
יום ו' — פירנצה — ונציה
(משיר — פירנצה)
לאחר אירוח הבוקר נצא צפונה — לכיוון ונציה. אחה"צ — סיור נוסף בליווי מדריך מקומי.

שבת — ונציה — אינסברוק — אינגלס
לאחר אירוח הבוקר נצא באוטובוס אל אינסברוק באוסטריה. לאחר סיור קצר באינסברוק, נצא לאינגלס אל בית חמלון בו נאכל ארוחת ערב. נשאר ללינה.
יום א' — אינגלס — צירין — נרולדסווייל
נעזוב את האלפים האוסטריים, אחרי ארוחת הבוקר, ונמשיך מוף הררי מקסים לשפהאוזן. נמשיך לכיוון צירין לבית חמלון בנרולדסווייל (או אוסטרו), בקרבת העיר, לארוחת ערב ולינה.
יום ב' — היכרות עם שוויצריה
לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור קצר באוטובוס בצירין. ונמשיך לאורך האגם ללוצרן. נמשיך בדרכנו אל באזל. העברה למלון ארוחת ערב.
יום ג' — באזל — פריז
יציאה מוקדמת אחרי ארוחת הבוקר לעבר פריז. נצא אם מלווה הקבוצה לסיור ראשוני בעיר.

יום ד' — פריז
לאחר ארוחת הבוקר יציאה עם מדריך מקומי באוטובוס לסיור של יום שלם.
יום ה' — פריז
יום חופשי בפריז.
יום ו' — פריז — אמסטרדם
לאחר ארוחת הבוקר נצא בשעה מוקדמת אל עבר הצפון — לאמסטרדם.
שבת — אמסטרדם
הבוקר מוקדש לסיור בעיר בלווית מדריך מקומי. אחר הצהריים נצא לביקור בשני כפרי חדיגים הציוריים — מרקן ומלדם.
יום א' — אמסטרדם — ולייסינן
נשוב לבוקר מאמסטרדם ונצא לעבר בירת הולנד, האג, לביקור קצר, ונמשיך למזרחאדם ולדלפט. ומשם לרוטרדם — עיר הנמל הגדולה בעולם. אחרי סיור ברוטרדם נמשיך לולייסינן אשר ברין. נגיע לשפהאוזן ומשם נמשיך לנרולדסווייל (או אוסטר) לארוחת ערב ולינה.
יום ה' —
נרולדסווייל — צירין — לוצרן — באזל
נצא לסיור בוקר קצר בצירין. נמשיך בנסיעה ל- אורך האגם ללוצרן. נגיע לבאזל לארוחת ערב.
יום ו' — באזל — פריז
יום נסיעה דרך נופי צרפת בואכת פריז. נגיע לפריז בשעות הערב ואחר כך נוכל לצאת לסיור.
שבת — פריז
נצא לסיור של יום שלם להיכרות עם העיר.
יום א' — פריז
יום חופשי. נאכל ארוחת ערב בסעדה מקומית.
יום ב' — פריז — בריסל — אמסטרדם
נסיעה באוטובוס לאמסטרדם. אלוה נגיע לאחר ביקור בבריסל ואנטורפן.

יום א' — פירנצה
יום חופשי — המשך ביקורים באתריה.
יום ב' — פירנצה — ונציה
(משיר — פירנצה)
נוסעים למטיה, אליה נגיע בשעות הצהריים, נאכל ארוחת צהריים במלון ונמשיך מיד בסיור בעיר.
יום ג' —
ונציה — חרי האלפים — אינסברוק
נפרדים מאיטליה' ויוצאים בנסיעה באוטובוס ל- כיוון אוסטריה. נניע לאינסברוק נשאר בעיר ונמשיך לעיירת נופש ולארוחת ערב ולינה.
יום ד' — מעלי חריין — נרולדסווייל
(צירין)
ממשיכים בנסיעה לסנטראנטון בהרי האלפים ומשם לסנטראלן וינטרטור — באלפים השוויצ'

יום ה' — תל-אביב — רומא
נפגשים במנל התעופה ע"ש ברנוריון ויוצאים בטיסה ישירה לרומא.
יום ו' — רומא
סיור הכרות ברומא, נבקר באתרי תיירות.
יום ד' — רומא
יום חופשי. המשך ביקורים עם מלווה הקבוצה.
יום ה' — רומא — נאפולי — קפרי
נפרדים מרומא ויוצאים לכיוון נאפולי. נצא בספינה מנאפולי לאי השכן קפרי.
יום ו' — נאפולי — פירנצה
נוסעים צפונה בואכה פירנצה.
שבת — פירנצה
סיור היכרות בעיר, באוטובוס. נבקר באתרי תיירות מרכזיים. אחה"צ — נוכל להמשיך בביקורים

שבת — צירין — לוצרן אינטרלקן
לאחר אירוח בוקר במלון יציאה באוטובוס לעבר צירין. לביקור קצר בעיר העסקים הבינלאומית.
יום א' — אינטרלקן — ג'נבה
נצא מאינטרלקן לברן, בירתה של שוויץ, נסייר בעיר ונמשיך ללוזאן ומשם לג'נבה.
יום ב' — ג'נבה — פריז
נפרדים משוויצריה, ויוצאים לפריז.
יום ג' — פריז
סיור בוקר ברוסאי. נאזור לפריז לסיור אחה"צ.
יום ד' — פריז
יום חופשי לרשותנו.
יום ה' — פריז
יום אחרון חופשי בפריז.
יום ו' — פריז — לונדון
נפרד מבוקר מפריז ונצא בטיסה לבירת אנגליה — לונדון. סיור של אחה"צ, ובערב — נהיה חופשיים לסיור רגלי עם מלווה הקבוצה ברובע

יום ו' — תל-אביב — רומא
נמנא במנל התעופה ברנוריון ונצא לרומא.
שבת — רומא
לאחר אירוח הבוקר במלון נצא לסיור של יום שלם באתריה ועתיקותיה של רומא.
יום א' — רומא
יום חופשי לרשותנו להעסקת ההכרת עם העיר.
יום ב' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר נפרד מרומא בדרכנו צפונה לעבר פירנצה. בשעת הצהריים נניע לפירנצה
יום ג' — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר יציאה לסיור בוקר בעיר.
יום ד' — פירנצה — ונציה
לאחר אירוח הבוקר ניסע לעבר ונציה.
יום ה' — ונציה — אוסטריה
גם בוקר נצא מונציה, ונניע לאינסברוק באוסטריה.
יום ו' — אוסטריה — צירין — צירין
לאחר אירוח הבוקר נצא לעבר שוויץ.

שביעיות/שמיניות (16-18 גיל') חצי פנסיון. 23 יום השהות באירופה) 6,990* ל"י +599$

(אפשרות הארכת

יום ב' — תל-אביב — רומא
נפגשים במנל התעופה ע"ש ברנוריון ויוצאים בטיסה ישירה לרומא.
יום ג' — רומא
סיור הכרות ברומא, נבקר באתרי תיירות.
יום ד' — רומא
יום חופשי. המשך ביקורים עם מלווה הקבוצה.
יום ה' — רומא — נאפולי — קפרי
נפרדים מרומא ויוצאים לכיוון נאפולי. נצא בספינה מנאפולי לאי השכן קפרי.
יום ו' — נאפולי — פירנצה
נוסעים צפונה בואכה פירנצה.
שבת — פירנצה
סיור היכרות בעיר, באוטובוס. נבקר באתרי תיירות מרכזיים. אחה"צ — נוכל להמשיך בביקורים

יום א' — פירנצה
יום חופשי — המשך ביקורים באתריה.
יום ב' — פירנצה — ונציה
(משיר — פירנצה)
נוסעים למטיה, אליה נגיע בשעות הצהריים, נאכל ארוחת צהריים במלון ונמשיך מיד בסיור בעיר.
יום ג' —
ונציה — חרי האלפים — אינסברוק
נפרדים מאיטליה' ויוצאים בנסיעה באוטובוס ל- כיוון אוסטריה. נניע לאינסברוק נשאר בעיר ונמשיך לעיירת נופש ולארוחת ערב ולינה.
יום ד' — מעלי חריין — נרולדסווייל
(צירין)
ממשיכים בנסיעה לסנטראנטון בהרי האלפים ומשם לסנטראלן וינטרטור — באלפים השוויצ'

יום ה' — תל-אביב — רומא
נמנא במנל התעופה ברנוריון ונצא לרומא.
שבת — רומא
לאחר אירוח הבוקר במלון נצא לסיור של יום שלם באתריה המפורסמים של העיר".
יום א' — רומא
יום חופשי לרשותנו להעסקת ההכרת עם העיר.
יום ב' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר — יום חופשי לחשק הסיורים. בקרית חואטיקן ובקפלת סיסטינית ועוד".
יום ג' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר נצא לכיוון פירנצה. לאחר התנעה לפירנצה נצא לסיור היכרות.
יום ד' — פירנצה
סיור בוקר בעיר בליווי מדריך.
יום ה' — פירנצה — ונציה
(משיר — פירנצה)
לאחר אירוח הבוקר נצא צפונה — לכיוון ונציה. אחה"צ — סיור נוסף בליווי מדריך מקומי.

שבת — ונציה — אינסברוק — אינגלס
לאחר אירוח הבוקר נצא באוטובוס אל אינסברוק באוסטריה. לאחר סיור קצר באינסברוק, נצא לאינגלס אל בית חמלון בו נאכל ארוחת ערב. נשאר ללינה.
יום א' — אינגלס — צירין — נרולדסווייל
נעזוב את האלפים האוסטריים, אחרי ארוחת הבוקר, ונמשיך מוף הררי מקסים לשפהאוזן. נמשיך לכיוון צירין לבית חמלון בנרולדסווייל (או אוסטרו), בקרבת העיר, לארוחת ערב ולינה.
יום ב' — היכרות עם שוויצריה
לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור קצר באוטובוס בצירין. ונמשיך לאורך האגם ללוצרן. נמשיך בדרכנו אל באזל. העברה למלון ארוחת ערב.
יום ג' — באזל — פריז
יציאה מוקדמת אחרי ארוחת הבוקר לעבר פריז. נצא אם מלווה הקבוצה לסיור ראשוני בעיר.

יום ד' — פריז
לאחר ארוחת הבוקר יציאה עם מדריך מקומי באוטובוס לסיור של יום שלם.
יום ה' — פריז
יום חופשי בפריז.
יום ו' — פריז — אמסטרדם
לאחר ארוחת הבוקר נצא בשעה מוקדמת אל עבר הצפון — לאמסטרדם.
שבת — אמסטרדם
הבוקר מוקדש לסיור בעיר בלווית מדריך מקומי. אחר הצהריים נצא לביקור בשני כפרי חדיגים הציוריים — מרקן ומלדם.
יום א' — אמסטרדם — ולייסינן
נשוב לבוקר מאמסטרדם ונצא לעבר בירת הולנד, האג, לביקור קצר, ונמשיך למזרחאדם ולדלפט. ומשם לרוטרדם — עיר הנמל הגדולה בעולם. אחרי סיור ברוטרדם נמשיך לולייסינן אשר

יום ב' — תל-אביב — רומא
נמנא במנל התעופה ברנוריון ונצא לרומא.
יום ג' — רומא
לאחר אירוח הבוקר — סיור של יום שלם באתריה המפורסמים של העיר".
יום ד' — רומא
לאחר אירוח הבוקר — יום חופשי לחשק הסיורים. בקרית חואטיקן ובקפלת סיסטינית ועוד".
יום ה' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר נצא לכיוון פירנצה. לאחר התנעה לפירנצה נצא לסיור היכרות.
יום ו' — פירנצה
סיור בוקר בעיר בליווי מדריך.
שבת — פירנצה
(משיר — פירנצה)
לאחר אירוח הבוקר נצא צפונה — לכיוון ונציה. אחה"צ — סיור נוסף בליווי מדריך מקומי.

יום א' — ונציה — אוסטריה
לאחר אירוח הבוקר נצא לעבר אוסטריה. לאחר סיור קצר באינסברוק, נצא לאינגלס אל בית חמלון בו נאכל ארוחת ערב. נשאר ללינה.
יום ב' — אינגלס — צירין — נרולדסווייל
נעזוב את האלפים האוסטריים, אחרי ארוחת הבוקר, ונמשיך מוף הררי מקסים לשפהאוזן. נמשיך לכיוון צירין לבית חמלון בנרולדסווייל (או אוסטרו), בקרבת העיר, לארוחת ערב ולינה.
יום ג' — היכרות עם שוויצריה
לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור קצר באוטובוס בצירין. ונמשיך לאורך האגם ללוצרן. נמשיך בדרכנו אל באזל. העברה למלון ארוחת ערב.
יום ד' — באזל — פריז
יציאה מוקדמת אחרי ארוחת הבוקר לעבר פריז. נצא אם מלווה הקבוצה לסיור ראשוני בעיר.

יום ה' — פריז
לאחר ארוחת הבוקר יציאה עם מדריך מקומי באוטובוס לסיור של יום שלם.
יום ו' — פריז
יום חופשי בפריז.
יום א' — פריז — אמסטרדם
לאחר ארוחת הבוקר נצא בשעה מוקדמת אל עבר הצפון — לאמסטרדם.
שבת — אמסטרדם
הבוקר מוקדש לסיור בעיר בלווית מדריך מקומי. אחר הצהריים נצא לביקור בשני כפרי חדיגים הציוריים — מרקן ומלדם.
יום ב' — אמסטרדם — ולייסינן
נשוב לבוקר מאמסטרדם ונצא לעבר בירת הולנד, האג, לביקור קצר, ונמשיך למזרחאדם ולדלפט. ומשם לרוטרדם — עיר הנמל הגדולה בעולם. אחרי סיור ברוטרדם נמשיך לולייסינן אשר

באזור ייבוש הים החולנדי, שם נעלה לספינת מעבורת שתביאנו לאנגליה.
יום ג' — שיר'נס — לונדון
בשיר'נס יסתיין לנו אוטובוס להעברת ללונדון.
יום ג' — לונדון
לאחר אירוח הבוקר יציאה באוטובוס בלווית מדריך מקומי לסיור של יום שלם בעיר.
יום ד' — לונדון
יום חופשי בלונדון. נוכל לחקדישו לסיורים.
יום ה' — לונדון
יום חופשי בלונדון. בהתאם לרצונך תוכל להמשיך „לחרוש" את העיר העצמה והססנית.
יום ו' — לונדון
לאחר אירוח הבוקר במלון — שלום ללונדון.
שבת — לונדון — תל-אביב
לאחר אירוח הבוקר נמשיך לנמל התעופה וטיסה לאמסטרדם. נצא

יום ג' — אמסטרדם
סיור בוקר בעיר באוטובוס. אחר חצהריים נמ' שיך בסיור אל כפרי הדייגים מארקן ו'וולנדם.
יום ד' — אמסטרדם — האג —
רוטרדאם — ולייסינן
יוצאים מאמסטרדם להאג לביקור קצר. משם נמשיך למרוטרדאם העיר תמניאסורית. לביקור. בעבור בעיר נלפט ונניע לרוטרדאם עיר הנמל הגדולה — נסייר בעיר. לעת ערב נניע לעמ' ולייסינן משם נסיע נמשך הלילה לאנגליה.
יום ה' — שיר'נס — לונדון
ממל שיר'נס באנגליה אל לונדון. נצא לסיור רגלי.
יום ו' — לונדון
חיים מוקדש לסיור בעיר.
שבת — לונדון
יום חופשי — נוכל להקדישו לביקורים וקניות.

יום א' — לונדון
יום חופשי — נבקר בממל לונדון עם מלווה הקבוצה. נוכל לבקר במקום בתצוגת יחלופי חכתר ועוד.
יום ב' — לונדון
יעמו האחרון של חטיול. קניות של חרגע האחרון.
יום ג' — לונדון — תל-אביב
רק 5 שעות טיסה ואנו כבר בבית.

מס' הקבוצה	תאריך היציאה	תאריך החזרה
T—710	10.7.78	1.8.78
T—717	17.7.78	8.8.78
T—724	24.7.78	15.8.78
T—731	31.7.78	22.8.78
T—802	2.8.78	24.8.78
T—807	7.8.78	29.8.78
T—814	14.8.78	5.9.78

מס' הקבוצה	תאריך היציאה	תאריך החזרה
Y—702	2.7.78	22.7.78
Y—709	9.7.78	29.7.78
Y—716	16.7.78	5.8.78
Y—723	23.7.78	12.8.78
Y—730	30.7.78	19.8.78
Y—802	2.8.78	22.8.78
Y—804	4.8.78	24.8.78
Y—806	6.8.78	26.8.78
Y—813	13.8.78	2.9.78
Y—820	20.8.78	9.9.78
Y—827	27.8.78	16.9.78
Y—903	3.9.78	23.9.78
Y—1001	1.10.78	21.10.78

• שער 1 $ = 16.50 ל"י. 26-36 1 $ = 16 ל"י (מחושב לפי שער נוחות של מארגני הטיולים לתאריך פרסום החוברת).

צעירים בגיל 26-36. 22 יום השהות באירופה) 8,760* ל"י +649$

(אפשרות הארכת

יום ו' — תל-אביב — רומא
נמנא במנל התעופה ברנוריון ונצא לרומא.
שבת — רומא
לאחר אירוח הבוקר במלון נצא לסיור של יום שלם באתריה המפורסמים של רומא.
יום א' — רומא
יום חופשי לרשותנו להעסקת ההכרת עם העיר.
יום ב' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר — יום חופשי לחשק הסיורים. בקרית חואטיקן ובקפלת סיסטינית ועוד".
יום ג' — רומא — פירנצה
לאחר אירוח הבוקר נצא לכיוון פירנצה. לאחר התנעה לפירנצה נצא לסיור היכרות.
יום ד' — פירנצה
סיור בוקר בעיר בליווי מדריך.
יום ה' — פירנצה — ונציה
(משיר — פירנצה)
לאחר אירוח הבוקר נצא צפונה — לכיוון ונציה. אחה"צ — סיור נוסף בליווי מדריך מקומי.

שבת — ונציה — אינסברוק — אינגלס
לאחר אירוח הבוקר נצא באוטובוס אל אינסברוק באוסטריה. לאחר סיור קצר באינסברוק, נצא לאינגלס אל בית חמלון בו נאכל ארוחת ערב. נשאר ללינה.
יום א' — אינגלס — צירין — נרולדסווייל
נעזוב את האלפים האוסטריים, אחרי ארוחת הבוקר, ונמשיך מוף הררי מקסים לשפהאוזן. נמשיך לכיוון צירין לבית חמלון בנרולדסווייל (או אוסטרו), בקרבת העיר, לארוחת ערב ולינה.
יום ב' — היכרות עם שוויצריה
לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור קצר באוטובוס בצירין. ונמשיך לאורך האגם ללוצרן. נמשיך בדרכנו אל באזל. העברה למלון ארוחת ערב.
יום ג' — באזל — פריז
יציאה מוקדמת אחרי ארוחת הבוקר לעבר פריז. נצא אם מלווה הקבוצה לסיור ראשוני בעיר.

יום ד' — פריז
לאחר אירוח הבוקר יציאה עם מדריך מקומי באוטובוס לסיור של יום שלם.
יום ה' — פריז
יום חופשי בפריז.
יום ו' — פריז — אמסטרדם
לאחר אירוח הבוקר נצא בשעה מוקדמת אל עבר הצפון — לאמסטרדם.
שבת — אמסטרדם
הבוקר מוקדש לסיור בעיר בלווית מדריך מקומי. אחר הצהריים נצא לביקור בשני כפרי חדיגים הציוריים — מרקן ומלדם.
יום א' — אמסטרדם — ולייסינן
נשוב לבוקר מאמסטרדם ונצא לעבר בירת הולנד, האג, לביקור קצר, ונמשיך למזרחאדם ולדלפט. ומשם לרוטרדם — עיר הנמל הגדולה בעולם. אחרי סיור ברוטרדם נמשיך לולייסינן אשר

באזור ייבוש הים החולנדי, שם נעלה לספינת מעבורת שתביאנו לאנגליה.
יום ג' — שיר'נס — לונדון
בשיר'נס יסתיין לנו אוטובוס להעברת ללונדון.
יום ג' — לונדון
לאחר אירוח הבוקר יציאה באוטובוס בלווית מדריך מקומי לסיור של יום שלם בעיר.
יום ד' — לונדון
יום חופשי בלונדון. נוכל לחקדישו לסיורים.
יום ה' — לונדון
יום חופשי בלונדון. בהתאם לרצונך תוכל להמשיך „לחרוש" את העיר העצמה והססנית.
יום ו' — לונדון
לאחר אירוח הבוקר במלון — שלום ללונדון.
שבת — לונדון — תל-אביב
לאחר אירוח הבוקר נמשיך לנמל התעופה וטיסה לאמסטרדם. נצא

יום א' — לונדון
יום חופשי — נבקר בממל לונדון עם מלווה הקבוצה. נוכל לבקר במקום בתצוגת יחלופי חכתר ועוד.
יום ב' — לונדון
יעמו האחרון של חטיול. קניות של חרגע האחרון.
יום ג' — לונדון — תל-אביב
רק 5 שעות טיסה ואנו כבר בבית.

מס' הקבוצה	תאריך היציאה	תאריך החזרה
RX—704	4.7.78	25.7.78
RX—707	7.7.78	28.7.78
RX—721	21.7.78	11.8.78
RX—728	28.7.78	18.8.78
RX—801	1.8.78	22.8.78
RX—804	4.8.78	25.8.78
RX—808	8.8.78	29.8.78

פרטים מלאים מחיבים בפרוספקט.

אורנים וסניפים:
אופיר טורס
תל-אביב רח' אלנבי 68 טל. 269052
חיפה רח' חנשאות 82 טל. 663021
תל-אביב רח' בריטניה 32 טל. 291121
איסתא
ירושלים מלון המלך דוד טל. 222777
תל-אביב בריטניה 109 טל. 2471647
פנה נסוכן הנסיעות שלך
חיפה רח' חרצל 5 טל. 669139
אשדוד 5 טל. 225241

המאהבת־לשעבר של משה דיין עשקה את אמו של המשורר,

וממלא מקומו של המפכ"ל מספר שהוא נתן לה עצות

יעץ הסתרים

התובעת, עורכת־הדין דבורה חן, נדהמה. זה־עתה החלה חוקרת את ה־עד שלפניה חקירה נגדית, והנה התברר לה להפתעתה שהעד „שכח" כמה עובדות־מפתח שמסר קודם־לכן במישטרה. על הספסל מולה ישבו שתי הנאשמות, וני־סו — לשווא — להסתיר את הבעת הסיפוק שפשטה על פניהן. חן החלה מאבדת את סבלנותה. היא חשה שהעד הסרבן עו־מד למוטט את כל בניין התביעה שבנתה בעמל כה רב.

אילו היה זה עד רגיל, לא היתה לתו־בעת בעייה. היא היתה מבקשת לפתוח הלי־כים מישפטיים נגדו על מסירת עדות סו־תרת, והאיש היה נשלח מייד למאסר.

אלא שהאיש שעמד על דוכן העדים מול התובעת חן לא היה עד רגיל. היה זה ניצב אהרון שלוש, ראש אגף החקירות במטה־הארצי — בכבודו ובעצמו.*

שתי הנאשמות היו אף הן דמויות ידו־עות, אלישבע צ'יזיס ואמה, אלפרידה ברשל.

שמה של אלישבע צ'יזיס (33) עלה לכותרות כאשר התפוצצה פרשת הרומן הסודי שניהלה עם שר־הביטחון משה דיין בשנים 1969/68. הפרשה עוררה הדים נרחבים בארץ ובחו"ל, ופורסמה בסידרת

אלישבע ואמה בפני הפרשה (במעלה) ואחריה (במטה)
גניבה מונעת

ניצב אהרון שדוש
עדות סותרת

נאשמת אלישבע צ'יזיס
נוכלות חוזרת

מאמרים (העולם הזה 1794, „פרשת אלי־שבע") בשנת 1972.

באותה עת הכירה אלישבע גם את אהרון שלוש, ששימש אז כקצין בלישכה לתפ־קידים מייוחדים במטה הארצי של המיש־טרה. מאוחר יותר כיהן שלוש כמפקד המחוז הדרומי של המישטרה, עד שהת־פוצצה פרשיית אהבים שלו עם אחת ה־שוטרות במטה הארצי. אותה שוטרת, שהרתה לשלוש, גרמה לגירושיו מאשתו ולפני חמש שנים — לפרישתו מאונס משורות המישטרה. כיום היא אשתו. במשך כל אותן השנים, מאז הפגישה הראשונה עם אלישבע צ'יזיס הוא שמר על קשריו עימה. לדבריו, הוא היה „יועץ שלה בבע־יות שונות."

המאהבת הפכה עושקת

בינואר 1976 הסתבכה אלישבע ב־פליליים, בעקבות תלונה נגדה, שהוגשה ע"י טינה זיידלבך, אמו הקשישה של ה־משורר נתן זך. המישטרה החלה חוקרת חשד, שעל־פיו ניצלו אלישבע ואמה את גילה המופלג (78) של טינה זיידלבך על־מנת להוציא ממנה את כל הסכונותיה ולהע־ביר לרשותן.

בין הנחקרים בפרשה היה גם ניצב שלוש, שעבד באותה עת כפקיד באוניבר־סיטת תל־אביב. שמו של שלוש שורבב לפרשה אחרי שהתברר שהוא „יעץ" לאלי־שבע ולאמה גם בעניין זה.

חשדותיה של המישטרה הפכו במהרה כתב־אישום, שהוגש נגד האם והבת ל־בית־מישפט־השלום בתל־אביב.

בכתב־האישום נטען שאלישבע צ'יזיס ואלפרידה ברשל סיפרו לטינה זיידלבך סיפורי־זוועה, על נשים זקנות וגלמודות המושלכות לרחוב ועל בנים המנשלים את הוריהם הקשישים מכל רכושם. טינה, ש־בנה המשורר חי מזה תשע שנים בלונדון, נותרה גלמודה בארץ, כשהיא סובלת מ־הסתיידות עורקים ומסנגליות. היא השתכ־נעה מדיברי שתי הנשים, הלכה עימן ל־בנק, הוציאה סך 10,000 לירות מחסכונו־תיה, אספה את כל תכשיטיה והפקידה הכל בכספת של אלישבע ואמה.

בינתיים הן הכינו לעצמן אליבי, למיקרה שהמישטרה תתערב בפרשה.

אלישבע התקשרה עם יועצה, אהרון שלוש. סיפרה לו שקיבלה פיקדון מאישה זקנה וסנילית, ושהיא נדרשת, על־ידי ידידתה של אותה זקנה, להשיב את הכסף ואינה יודעת כיצד לפעול. ב־29 בינואר 1976 נפגש שלוש עם אלישבע בבוטיק שלה שברחוב דיזנגוף, ושם יעץ לה כיצד עליה לנהוג כדי לצאת מהסבך. בפיו של איש המישטרה בן ה־57 היו עצות נבונות ביותר. הוא אמר לאלישבע שתחזיר לזקנה כל מה שקיבלה ממנה, תד־אג שבמעמד יהיו נוכחים עדים נייטרלים.

אלישבע צ'יזיס לא נהגה על־פי העצה, וכשפתחה המישטרה כעבור שבועיים את הכספת של אלישבע, נתגלו שם הכסף והתכשיטים. בתחילת חודש מארס 1976 נחקר אהרון שלוש, שהיה עדיין אזרח, ומסר עדות מפורטת. הוא מסר את התא־ריך המדוייק, השעה היום בשבוע שבהם נפגש עם אלישבע ויעץ לה על הדרך שבה תנהג בעניין. הוא גם זכר היטב שאלישבע ציינה בפניו, באותה פגישה, כי בעלת התכשיטים היא „זקנה סנילית שסובלת מ־הסתיידות־עורקים רצינית," וכך מסר גם בהודעתו במישטרה.

כשנפתח מישפטן של האם והבת, הוז־מן שלוש כעד־הגנה מטעמן. הוא היה כבר ראש אגף החקירות, אחרי שהוחזר למיש־טרה על־ידי המפכ"ל חיים תבורי.

שלוש החליף בתפקיד זה את ניצב יעקוב קדמי, שנאלץ להתפטר על רקע חילוקי־דיעות עם תבורי*. אחרי עדותו הראשית נחקר ניצב שלוש חקירה נגדית על־ידי התובעת דבורה חן, וכאן נפלה ההפתעה. באופן בלתי־מוסבר החל שלוש שוכח פרטים מהותיים שאותם פירט לפני־כן בעדותו במישטרה. על כל שאלותיה של התובעת שהיו עשויות לסייע בהר־שעתן של אלישבע ואימה השיב שלוש ב„איני זוכר" ותשובות מתחמקות נוספות כיוצא באלה.

„אילו היה שלוש אזרח רגיל, יתכן שלא ניתן היה לדרוש ממנו דיוק רב ב־עדות. אך עובדת היותו איש מישטרה ותיק, מחייבת אותו לנהוג כפי שנוהג עד רציני במישפט, ולרענן את זיכרונו לפני עלותו על דוכן העדים," אמרה התובעת הנרגשת אחרי ישיבת בית־המישפט.

גם השופט חיים אילת התייחס, לעניין עדותו של שלוש, בקובעו: „עד־ההגנה מיספר שניים היה ניצב אהרון שלוש, אשר בדבריו יש אי־דיוק מסויים בין מה שאמר בבית־המישפט לבין הודעתו במישטרה."

השופט פרט שניים מאותם אי־דיוקים: „בעדותו במישטרה אמר שלוש בביטחון, שנמסר לו כי המתלוננת נתנה לאלפרידה ברשל טבעת במתנה. נאמר לו על־ידי אלישבע, כי המתלוננת היא במצב של הס־תיידות־עורקים רצינית. משתי נקודות אלה הוא חזר בו, ואמר שזו היתה מסקנתו בדבר מצבה של המתלוננת, וכי אינו בטוח שנאמר לו כי הטבעת נמסרה במתנה."

על עניין התאריכים אמר שלוש: „יש לי רושם שהתאריכים לא זכורים לי בדיוק, היות ששיחזרתי מועדים מזיכרוני." עניין התאריך היה חשוב מאד לתביעה, כדי להוכיח שלנאשמות היתה שהות להחזיר את התכשיטים, בין היום שבו קיבלו את עצתו של שלוש לבין היום שבו פתחה המישטרה בחקירה, והן לא עשו כן.

חרף עדותו הסותרת של שלוש, הר־שיע השופט את שתי הנאשמות, האם ובתה, וגזר על כל אחת מהן קנס בסך 5,000 לירות ומאסר שלושה חודשים על־תנאי.

אלא שבפרקליטות מחוז תל־אביב היה מי שראה במעשהו של אהרון שלוש משום ביזיון בית־הדין, ופרקליטת מחוז תל־אביב ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, נתבקשה ע"י סגנה הבכיר עורך־הדין אמנון רודה, לפ־עול לנקיטת אמצעים מישפטיים נגד שלוש, שהוא כיום אחד המועמדים לתפקיד ה־מפכ"ל. אוסטרובסקי־כהן עשתה הערכת־מצב, והגיעה למסקנה שהעמדתו־לדין של קצין־מישטרה בכיר תהיה משימה שמעל לכוחה וליכולת התמודדותה, ומשום כך לא פעלה כפי שהומלץ בפניה. שלוש זכה מן ההפקר.

היה זה צחוק הגורל, לנוכח העובדה שמישטרת ישראל היתה זו שהביאה באח־רונה כמה עדים, שחזרו בהם מעל דוכן העדים בבית־המישפט, מעדות מפלילה ש־מסרו במישטרה. לרוב היו אלה עדים ב־מישפטים פליליים, שסבלו מאימתם של ביריונים וחששו לחייהם ולחיי בני־מש־פחותיהם. אולם הנימוק של פחד עדיין לא שיכנע אף שופט אחד, וכל אותם שהובאו לדין על מסירת עדות סותרת נשלחו, בו־במקום, לתקופת־מאסר ממושכת, בין שלושה חודשים לשלוש שנים.

עופר קוך

* קדמי מונה בינתיים כשופט מחוזי בתל־אביב.

* כיום ממלא מקום המפכ"ל.

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

חוזרים־ונישנים גרמו לו סבל ממושך. אני עומד להתגייס לצה"ל בסוף שנה זו, אחרי שאסיים את לימודי התיכוניים. אני מקווה בכל ליבי שכשאנו (השמיניסטים) נגיע לצה"ל, יתייחסו אלינו כמו אל בני־אדם וחס־וחלילה לא נצטרך להגיע למצבו של המנוח הנ"ל.

רז זאבי, תל־אביב

● חקירת מצ"ח בפרשת הטירטורים העלתה, שככל הנראה לא היה כל קשר בין הטירטורים לבין מותו של החייל הנ"ל.

בצד ההצדעה וההוקרה שיש להעניק לכלי התיקשורת בארץ בטיפולם בפרשת הטירטורים, צריך להוקיע ולהזהיר מפני כמה גורמים שניסו לטפל בפרשה תוך כדי ניפוח גס וחסר כל פרופורציה. ייתכן שבכך ניסו ליישם שיטה מקורית ביותר — איך להחדיר פוליטיקה אל תוך שורות הצבא.

אט־אט מתברר, שאין זה מיקרה דווקא, כי כתב צבאי של עיתון דתי חשף את הפרשה, למרות שהכל יודעים ומסכימים שהטירטורים בצה"ל אינם ומעולם לא היו מנת־חלקם הבילעדית של חיילי ישיבות־ההסדר בצה"ל. מתגובותיהם ההיסטריות של כמה ראשי ישיבות ואנשי־דת קיצוניים, ניכרה מגמה ברורה להעלות מחדש את הוויכוח בנושא אם יש בכלל לגייס בחורי־ישיבות לצה"ל.

הקרקע כרגע נוחה מאד לכך, אחרי ההצלחה המסחררת שנחלו בעניין גיוס בנות, שבה אימצו את השיטה כיצד ניתן לשקר מבלי להיקרא שקרן. לדעתי, הגישה צריכה להיות לרדת מהנושא בכל מה שקשור לבחורי הישיבות, ולטפל ב־עניין הטירטורים בכלל, בפרופורציות הנכונות.

יהודה קינפורטס, תל־אביב

האם צעיר המתגייס לצה"ל מאבד את זכויותיו האזרחיות? למה לא מבררים את זכויות היתר של המפקדים בכל הדרגות בצה"ל? למי הזכות לבקר מה מתרחש בבתי־הדין הצבאיים? מי חוקר את ה־התאבדויות המתרבות בצה"ל? לא ייתכן שצה"ל יחקור ויבקר את צה"ל. צריכה להיות הקירה של ועדה שמחוץ לצה"ל.

פ.ג. טוכרינסקי, תל־אביב

● ● ●

לא חיה זמן

בעיקבות מלאות שנה למהפך, עסקו כל אמצעי־התיקשורת בשאלה האם באמת חל מהפך במדינה מאז עלה הליכוד ל־שילטון? הרשו לי, הקורא הקטן (אני בן 17), להביע גם את דעתי בנדון. לדעתי, אילולא חלה מהפכה בנושא המדיני — ביקור סאדאת — אז היתה הממשלה יכולה להקדיש את כל זמנה למהפכים בכל תחו־מי החיים במדינה. אבל ביקור סאדאת וכל מה שקשור לביקור הזה גזלו את כל זמנה של הממשלה ובעיקר את זמנו של ראש־הממשלה, שלא היה לו זמן להקדיש מח־שבה ומעשים למהפכים בתחומי־החיים ה־רגילים במדינה.

צריך גם להביא בחשבון את עייפותו הפיסית של ראש־הממשלה — ועל כך אין אדם אשם. כתוצאה מהתקפי־הלב ש־עברו עליו בראשית דרכו וכתוצאה מה־מאמצים הכבירים שהיה עליו להשקיע, כדי לצאת מהסרטן שהשאיר המערך אחרי שילטון של 30 שני סתמימות.

שלומי שרון, ירושלים

● ● ●

המטיה ראשו בקיר

להלן כמה סיבות לבדק־בית ולשיקול מחודש לאלה המאמינים שאנו מדינה עצ־מאית וריבונית, שאינה רוקדת לפי חלילם של האמריקאים, ועקרון הפעולה של מדי־ניותנו חייב להיות „עקשנות", בתיקווה לימים טובים יותר.

הלוואי שצדקו. אלא שמכרסם בי ה־חשש כי אנו תלויים בארה"ב בעצם קיו־מנו הכלכלי, הצבאי והמדיני. מכוח ה־תלות נפגעת הריבונות ונפגע חופש־ההח־לטה במוקדם או במאוחר. בעייתנו היא: כיצד למצוא היום תשובה למצב שייווצר מחר מחד, ומאידך — כיצד להשפיע היום כדי שהמחר יהיה רצוי לנו (קרי: מצב של שלום).

דומני שמר בגין נעצר מול קיר, בועט

(המשך בעמוד 13)

אלעזר ושות' פרסומאים בע"מ / יקי הלפרין

קול השלום - הקול שלך!

ישר מהיבואן
17 סוגי אקדחים באיכות גבוהה להגנה עצמית לכל אזרחי הארץ במאמן וגם בתשלומים
„יוניק", טל. 821477
תל־אביב, העליה 34

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

שמע בקול אבבא.
קנה נשיונל.

שמע בקול להקת אבבא.
שמע בקולם של ביורן, אנה, בני ואינפריד משוודיה,
חברי להקת הפופ המצליחה ביותר בעולם,
אשר מכירות תקליטיה שברו את כל השיאים מימי
החיפושיות ועד היום.

חברי להקת אבבא יודעים להגיע לאיכות מוסיקלית
מושלמת. הם רכשו לעצמם מערכות סטריאו
ורדיו טייפים מתוצרת "נשיונל" לשימוש מקצועי,
להנאה מושלמת בבית ולהאזנה למצעדי הפזמונים
מכל העולם.

שמע בקול חברי להקת אבבא.
הם יכולים להרשות לעצמם לרכוש את הטוב ביותר בעולם –
והם ממליצים בכל פה על "נשיונל".

אחרי הכל, הקול של אבבא קובע הכל.

National

צעד קדימה אל המחר.

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric tric

©Polar Music International A.B.

אאי"א

3 ימים לזוג בפריז מתנת

PEUGEOT

לרגל נצחונה של פיג'ו 104 בשורת תחרויות בינלאומיות מכריזה בזה חברת פיג'ו על מבצע "3 ימים בפריס"

כיצד תשתתף במבצע:

1. הכנס לסוכנות פיג'ו הקרובה למקום מגוריך וקח את ה–104 לנסיעת מבחן.

2. ענה על שאלות המבצע שעל גבי גלוית ההשתתפות, מלא את פרטיך האישים ושלשל את הגלויה בתיבה מיוחדת שבסוכנות פיג'ו.

הפרס הגדול – טיסה הלוך ושוב ושהיה של שלושה ימים לזוג בפריס יוענק למי שיעלה בגורל.

350 פרסי עידוד נוספים יוגרלו בין המשתתפים.

פרטים נוספים על גבי גלויות ההשתתפות.

נסיעות מבחן בסוכנויות: כפר־סבא בימי א', ראשון־לציון בימי ב', באר־שבע מוסך אכספרס בימי ג'-ד', אשנב הנגב בימי ה'-ו', ובשאר הסוכנויות בכל ימות השבוע.

משך המבצע מה-24 לאפריל עד ה-24 ליוני 1978.

המפיץ הבלעדי: דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב: רח' שונצינו 16, טל. 33214־6. ירושלים: רח' הס 3, טל. 222666, 228888
סוכנויות: ירושלים: מוסך גסנר, איזור התעשיה טל. 523221־2. חיפה: אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363, 536822, רכב הצפון בע"מ, שדרות הכרמל 8, טל. 528228.
נצרת: מישל וזוהיר סרוג'י, מרכז התעשיה החדש, טל. 54053 - 56860. חדרה: קל־נע שיווק רכב בע"מ, הרברט סמואל 25, טל. 26689. שכם: עומר כליפא, רח' פייסל, טל. 1894
רמאללה: מכון "אל מצרי" אל בירה, איזור התעשיה, טל. 3657. באר־שבע: מוסך אכספרס, איזור התעשיה, טל. 78292. אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 77021.
ראשון לציון: מוסך "שרתון" רח' הרצל 41, טל. 994481. אשקלון: אלבי ושות' סוכנות לרכב פיג'ו רח' צה"ל 16, טל. 5305. כפר סבא: מוסך פוספלד טל. 20161.
נתניה: לוינקופף הרמן. רח' שוהם 4. טל. 37821; 35081

מכתבים

(המשך מעמוד 10)

ומטיח את ראשו בו בתיקווה להפילו, במקום לעקוף את המיכשול. אין לקבל טיעונים של „אי־אפשר". אין להתייאש ואין להפסיק את מאמצי החיפוש אחר מצב־שלום, כי זו מטרתנו הראשונית ה־מהווה הצדקה לקיומנו (במיוחד לפי דת ישראל). בזאת נוכיח את היותנו עם סגו־לה — במאמץ להמר על השלום, שנאמר: „רודף שלום", משמע יוזם פשרות.

ישראל קיני, טהראן, איראן

● ● ●

לא פטורות מרווח

כשטסתי מטהראן לישראל, קניתי שתי חפיסות סיגריות מרלבורו באותו היום, אחת בחנות הפטורה ממכס בטהראן וחש־נייה במטוס אל־על. בטהראן שילמתי עבור הקרטון, המכיל 10 קופסאות, 3.5 דר־לר, ואילו במטוס אל־על היה מחיר הקר־טן 5 דולר. מה גרם לשוני במחירים?

כשטסתי חזרה מת"א לטהראן ביקרתי בחנות פטורת־המכס בלוד, וגם שם היה מחיר קרטון מרלבורו 5 דולר, כמו במטוס אל־על. באותה חנות קניתי מכשיר רדיו וטייפ־קסטות תוצרת שארפ במחיר 128 דולר. כשהגעתי חזרה לאיראן, נדהמתי להיווכח כי יכולתי לקנות רדיו זה במחיר זהה ואף זול יותר, בחנויות המשלמות מכס ומס על־פי החוק האיראני.

מה גורם לשוני מחירים זה? עושה רושם שהחנויות הפטורות ממכס בלוד גורפות רווחים אדירים על חשבון הישר־ראלים התמימים הנוסעים לחו"ל, והחוש־בים שקנו „מציאה".

יוסי פרחי, איספאן, איראן

● ● ●

הנחיית ארוויזיון 1979

בהתייחס למיכתבה של שושנה פלץ מהרצליה (העולם הזה 2124), ברצוני לציין שלושה דברים:

● האמת ניתנת להיאמר, שרבקה מי־כאלי היא אומנם ה„מנחה הלאומית שלנו" ואכן קנתה לה את הזכות להנחות מאורע כה מכובד, אולם היא אינה „בינלאומית" בכל הנוגע להופעה, דפוסי התנהגות, שפות וכיו"ב. רבקה־לה היא ה„עמך" שלנו, עם הבדיחות הטיפוסיות האופייניות לנו, ה־הומור שלנו וכל הקשור בהווייתנו. איני חושבת שבמיקרה זה היא מתאימה לתפ־קיד, אף לא מבחינה ייצוגית.

● לתפקיד כמו הנחיית פסטיבל ה־ארוויזיון, יש לקחת אדם ייצוגי, המדבר את השפות הנוספות הנדרשות (אנגלית ו־צרפתית) על בוריין, בעל הופעה מרשימה, קסם אישי ולאו־דווקא הומור צברי טיפוסי. הנחיית הארוויזיון אינה דורשת אימפרו־ביזציה או הצחקת קהל.

● הגיעה השעה לתת את הדעת על כך, שבמידה שיימצא אדם נייטראלי ה־מתאים לתפקיד מכל הבחינות, שיקבל לידיו את ההזדמנות להנחות מאורע זה, יפתור העניין אי־אלו סיכסוכים קטנוניים של יוקרה בין המועמדים להנחייה, ומי יודע אם לא תהא זו תגלית חדשה, כמשב־רוח רענן, אם יבצע אלמוני כלשהו את המשימה בהצלחה!

דורית מיצר, תל־אביב

● ● ●

צחוק, צחוק, אבל...

אני קוראת ותיקה וקבועה של עיתונכם. הוא הביא אותי לידי דברים רבים: להס־כים, להתגבר, לתמוה ובייחוד להדהים. אך קשה לומר שהוא הצחיק. אבל מדורה של אודטה דנין „לא לגברים", מצחיק עד לדמעות ממש, כתוב בהומור ובשנינות. מובן שגם בני משפחתי יוצאים נשכרים מהמתכונים הנפלאים. טור זה הוא טבלילה בבריכה ביום שרב.

רות מקרין תל־אביב

להעולם הזה תכונות דומות ל„פרייבט אייי" (העין הפרטית) האנגלי ולקאנאר אנ־שנה הצרפתי. בכל שלושת המקרים קיימת היכולת להציג את הצד השני של ה־חדשות, את הממד האישי, פרטים לא־ידו־עים וניתוח לא־שיגרתי. רק בתחום אחד מפגר העולם הזה: תחום ההומור והסא־טירה.

מדורו של קובי ניב מזכיר לי את בני גדי (בן חמש וחצי), שכאשר אינו מצליח לעורר את תשומת־הלב הרצויה הוא נוהג לפלוט מילה גסה, מאלה שקל כיום ללמוד ברחוב ושאת משמעותה אין הוא מבין בדיוק, פרט לעובדה שהיא מרגיזה את אבא ואמא. למדנו להתמודד עם הבעיה בכך שהפסקנו להגיב, ומאז גם נפסקו המילים.

אינני יודע אם המדור הסאטירי של קובי ניב מצליח אפילו להרגיז את מישהו, אנו זקוקים להומור וסאטירה של ממש, כאוויר לנשימה. מה קרה למיכאל זוארץ ז"ל ו־חבריו?

יאיר פרדמן, פתח־תקווה

בתור אחד הקורא את עיתונכם כבר שמונה שנים, וכמובן קורא את הבדיחות המצחיקות שמופיעות לפעמים, אני חייב לציין את המדור „שיחת הסאחבאק" מגי־ליון 2124, על הנושא „הסופרמרקט האי־רוסי". אני משתתף בצערה של איילת א. מראשון־לציון, על שאותו בחור נעלם. אני חייב לציין שכל־כך צחקתי מהכתבה, עד שאני ממליץ לקוראים שלא קראו אותו או דילגו עליה, לשוב לאותו עניין ולקראה.

מנחם חפץ, תל־אביב

● ● ●

מה המקור?

בעיתונכם (העולם הזה 2121) במדור נמר של נייר, פירסמתם תחת הכותרת „אנתולוגיה ישראלית", את שירו של מאיר ויזלטיר המשך יבוא, אשר נדפס בביטאון משא כשבועיים לפני־כן. השיר נדפס ללא ציון המקור שממנו צולם וברור שערכ־תי עם מר ויזלטיר העלה שאף לא טרח־תם לבקש את רשותו להדפיס את השיר.

כמה וכמה פעמים בעבר הזדמן לי לק־רוא בשבועון הערות וטענות על כך שעי־תון זה או אחר מפרסם כתבה שמקורה בעבודת כתביכם, מבלי לציין את מקורה ומבלי לתת לשבועונכם את האשראי המיק־צועי שהוא ראוי לו. נוהג זה פסול בעיני, כבעיניכם. נראה לי כי תוכלו לתקן מיק־צת מהמעוות שנעשה במיקרה זה, על־ידי פירסום הערה מתאימה בדבר המקור שממנו צוטט השיר.

איתן בן־נתן, „משא", תל־אביב

בעיתונכם הודפס במדור נמר של נייר שיר שלי, המשך יבוא, העוסק בפלישה ללבנון. שיר זה נדפס לפני שבועיים ב־משא, ועורך המדור שלכם הואיל להע־תיק אותו בלי לשאול את פי ובלי ציון המקור. בראש השיר הדפיס תצלום ישן שלי, הנראה רע מאד, כיוון שגם הוא הועתק מעיתון אחר.

כידוע, מותר להדפיס יצירות סיפרות בלי נטילת רשות אך־ורק אם עברו 50 שנה מיום מותו של המחבר. עד אז מחייב החוק (שלא לדבר על ההגינות) לפנות למחבר או ליורשיו, לקבל רשות ולשלם שכר־סופרים מוסכם. חובה פשוטה ומפור־סמת זו חלה גם על העולם הזה, ואפילו על דן עומר.

אין לי עניין להטריד את העולם הזה בתביעות מישפטיות. אבל אני מצפה ל־שלושה דברים: (א) התנצלות של דן עומר במדורו, (ב) שכר־סופרים הוגן, (ג) אי־הישנות של התנהגות כזאת בעתיד.

אני סומך עליכם שתבינו כי העניין עקרוני ואינו נובע מקנטרנות.

מאיר ויזלטיר, תל־אביב

● העולם הזה פירסם את שירו של ויזלטיר מפאת הבשורה שנכללה בו, תוך ציון שם המשורר. בטעות לא התפרסם כי הוא פורסם לראשונה במשא, המוסף הספרותי של **דבר**, והעולם הזה מתנצל על כך.

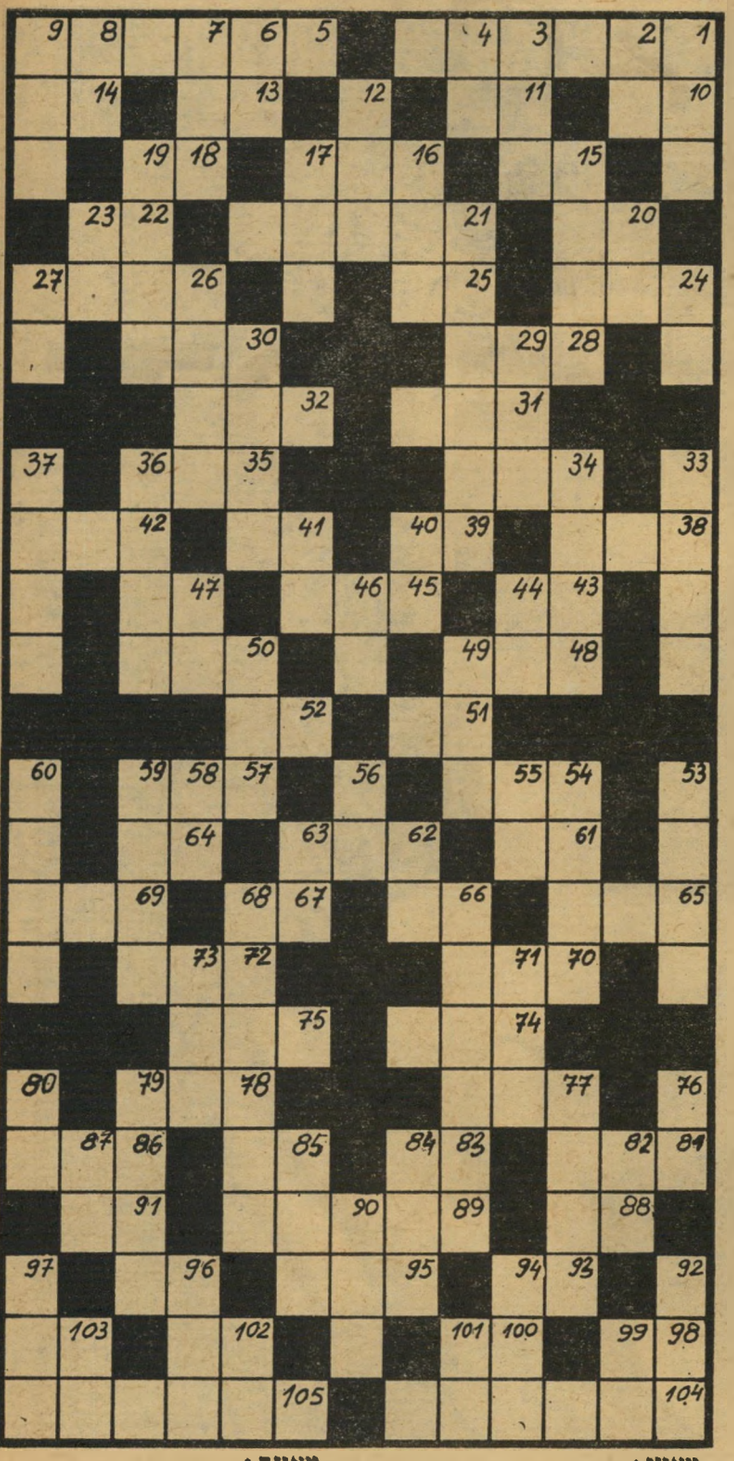
החוק מתיר לפרסם שיר ב„פירסום חוזר" מבלי לבקש את רשות מחברו, ואם השיר עדיין לא קובץ בספר שירים אין צורך בציון המקור, בהתאם לאמנת זכויות היוצרים הבינלאומית.

תצלומו של הקורא ויזלטיר הינו תצלום הארכיון של המערכת, והוא לקוח מספר של המשורר.

השיר לא פורסם ב„נמר של נייר" מתוך קנטרנות, אלא מתוך הערכה לתוכנו הפו־ליטי.

האם חושב מאיר ויזלטיר, שלמשורר סמיח אל־קאסם מותר לתבוע כיום את כל עיתוני המדינה, שפירסמו באחרונה את שירו „קינות", מבלי לבקש את רשותו?

תשבץ העולם הזה 2127

מאוזן:

1) ג'ניוסים; 5) שומרי־חוק; 10) מצי־אות; 11) רוח רעה; 13) מאור קטן; 14) יחידה ברכס; 15) קוץ; 16) אליגוריה; 18) סחוב!; 20) מחייתו־יער; 21) אזו־קים; 22) ענף; 24) לייש; 25) מכשף; 26) צר; 28) שירה; 30) חלק ממלכות אחשוורוש; 31) כיצד; 32) התקוממות; 34) בת־קולו; 35) מלחין גרמני (ש"מ); 38) כבל דק; 39) משקה קל; 41) מן ההורים; 42) דג־נהרות; 43) אות־הני־צחון; 45) יפחה; 47) מילת־בריחה; 48) יהב; 50) פסולת של זיתים; 51) כיסא־כבוד; 52) קיטור; 54) מידת־לח; 57) יצהר; 61) תבואה; 62) תרנגול; 64) עבורך; 65) בלעדי; 66) מושת על כל אורח; 67) בעל־גאווה; 69) צינור־הבליעה; 70) אנה? 72) רגולאטור; 74) דרום; 75) יחידה בכרם; 77) עלייך להיות! 78) יפיץ אור; 81) מעונות ה־שנה; 83) נרו יאיר (ר"ת); 85) אדון; 86) הוד; 88) מידת־שטח; 89) אלגנטית; 91) מטבע יפאני; 93) גוף שלישי רבים; 95) היתה קצינת ח"ן ראשית (ש"מ); 96) שן הפיל; 98) מעבד את הבצק; 100) מוגח בתורת החשמל; 102) עלה בספר; 103) צאצאה; 104) עגור; 105) גלעינים.

מאונך:

1) ערוץ; 2) להבה; 3) ריבית שחו־רה; 4) מצבת־זיכרון; 6) קידומת הולנ־דית; 7) סלע בולט; 8) מכינויי האלו־הות; 9) אל המילחמה; 12) מין עץ־נוי; 15) פריך; 16) הסתכלות; 17) מלך שקס־פירי; 19) קריאת־שבר; 20) אם־הפני־נה; 21) כינוי לחיילים הבריטים בארץ; 23) מספיק!; 24) מחודשי השנה העברית; 26) מנומס; 27) מקולות הגברים במק־הלה; 29) כלי־קיבול לנוזלים; 30) רקיע; 33) רסק; 34) לכאן; 36) שילטון; 37) חפץ יקר; 40) מלכסיקון הכלבים; 41) יבשה בלב ים; 44) קיים; 46) באופן זה; 47) חוטם; 49) אומנם, נכון; 50) מילא מעבר לשפתו; 53) חיבה עזה; 54) ערפילי; 55) שיר בלי התחלה; 56) חזר; 58) הכניס בבריתו של אברהם; 59) ליקוי גופני; 60) מתודה; 62) מחוס־פס; 63) מיקצב פופולארי בשנות ה־20; 66) נעימה; 68) היא שארם אל־שייך; 71) גוף ראשון יחיד; 73) בער ולא אוכל; 76) ריחם; 77) ריקוד ישראלי לאומי; 79) שיר פופולארי; 80) פרי־בטן; 82) חדר באוניה; 84) השליכו אבנים; 85) תלש נוצות; 87) שופט; 90) פרח־נוי; 92) נווד; 94) פלומה רכה; 96) רצון; 97) ללא סיבה מיוחדת; 99) מיניסטר; 101) אות בא"ב האנגלי; 102) מתגורר; 103) בתוכי.

EDDISON DOUBLE II

פעם חשבו שנשים לא נהנות מזה.

היום אתה יודע שגילוח חלק הוא הנאה לשניים.
היום יש לך את "אדיסון דבל טו", הסכין המהפכני החדש.
ב"אדיסון דבל טו" שני להבי פלדה מלוטשת בעלי זוית
פעולה מיוחדת, אשר חותכים את השיער קרוב יותר לשורש
ומעניקים לך גילוח חלק, רענן ונקי למשך כל שעות היום.
אם אתה רוצה שהיא תהנה לקבל את פניך —
קח-"אדיסון דבל טו".
הוא לא יתן לאף שערה אחת להפריד ביניכם.

חדש!

תענוג בשניים עם
EDDISON DOUBLE II

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, דיווח לקוראיו על המשבר הממשלתי שפרץ עקב התנגדותו של שר־החינוך־והתרבות, הפרופ' בן־ציון דינור, להניף דגלים ארוּ־מים מעל לתרני בתי־הספר מייסודה של ההסתדרות במיסגרת „החינוך הממלכתי" שעל החלתו הוחלט. כתבת־השער שעסקה בנושא, הציגה את מארג הכוחות הפוליטי והאידיאולוגי שבא לידי קיומו בעיקבות משבר זה.

מדור הספורט של השבועון הביא לקוראיו כתבה מצולמת על מישחק־הכדורגל שנערך בין קבוצת הפועל תל־אביב לבין „פאלקירק", אלופת סקוטלנד, שבו הפסידה הפועל 0:2. כתבה נוספת במדור זה דיווחה על ראשית מסע הצלחתה של נבחרת ישראל בכדורסל, במישחקי אליפות אירופה שנערכו במוסקווה.

במדור „דו"ח מיוחד" הופיעה, תחת הכותרת „הייתי הגרמני הראשון", כתבתו של אריך ליט, מנהל לישכת־העיתונות של עיריית האמבורג, שהיה האורח הגרמני הראשון שביקר בארץ (בעילום־שם).

בשער הגיליון: הדגל האדום של א"י העיבדת, שהביא לידי משבר ממשלתי.

„העולם הזה" 815
תאריך: 4.6.53

בן־גוריון מציע ל־יגאל אלון להיות „האיש הקובע בצבא ✶ אליעזר שילוני לוכד מחתרת ✶ השופט שסירב לעצור את עורך „קול העם"

ראש הממשלה

חרדה רבה מאד

„לדויד בן־גוריון שר־הביטחון
וחבר־לנשק —
ספר מיפעלות הפלמ"ח
בהילחם ישראל —
לזכר ימים גדולים של שותפות וריב,
בחרדה רבה ובתקווה,
יגאל אלון."

כשקיבל ראש־הממשלה את שני הכרכים העבים של „ספר־הפלמ"ח" עם הקדשה זו בראשם, לא קרנו פניו מאושר. הוא הכיר מיכתב נזעם אל יגאל אלון, שאיתו היו לו בעבר יחסים חמים למדי, טען שהספר נותן תמונה מעוותת לדיברי ימי הפלמ"ח. הוא הבטיח כי באחד הימים יכתוב בעצמו את ההיסטוריה האמיתית של הפלמ"ח.

ביניתיים נוספה ליחסי שני האישים פרשה חדשה. היא לא היטיבה יחסים אלה.

כשישוחח בן־גוריון עם נציגי מפ"ם, יעקב חזן ויצחק בן־אהרון *, הוא סיפר להם בסוד כי יום לפני־כן שוחח עם יגאל אלון, שאמר לו כי אנשי הקיבוץ המאוחד משתוקקים בכל מאודם להיפרד מן השומר הצעיר, לפרוש ממפ"ם ולהצטרף לממשלה.

השניים נדהמו. כמותם נדהמו גם כמה אלפי אנשי מפ"ם אחרים. יותר מכולם נדהם יגאל אלון עצמו. ידידיו, שרצו מזמן לדעת כיצד נראה אלון כשהוא רוגז ממש, באו עתה על סיפוקם. אלון רתח ממש.

„רמה נאותה יותר!" סיפר יגאל כי הוא ישב לתומו בשעור באוניברסיטה, כשבא רץ מישרד ראש־הממשלה והודיע לו שבן־גוריון רוצה לראותו מייד. הוא יצא מן השעור, עלה למישרד ראש־הממשלה, שוחח איתו על ספר הפלמ"ח והמצב בממשלה, חזר באוזניו על עמדתה הרישמית הידועה של מפ"ם בענייני הקואליציה. היה ברור כי השיחה סודית ופרטית. בצאתו אמר לו אחד ממקורביו של בן־גוריון: „אם תצטרפו לממשלה, תהיה אתה תוך שבוע האיש הקובע בצבא!"

בעודו נזעם כולו, ישב אלון וניסח הודעה חריפה, שבה כינה את ראש־הממשלה בכינוי בלתי־פרלמנטארי בנוגע לאמירת האמת. אולם, כרגיל, נועץ תחילה בישראל גלילי, שהישרה עליו מצב־רוח מתון יותר. ההודעה המתוקנת פורסמה בכמה עיתונים, כולל דבר. אולם דבר השמיט את הקטע שבו אמר אלון כי „ראש־הממשלה (מצא) למותר להקדיש מזמנו ומחשבתו לתימרונים פוליטיקניים עכורים... מן הראוי לראש־הממשלה לשמור על רמה יותר נאותה ביחסי־אדם ובהליכות ציבור..."

„יא מהוויק..." בן־גוריון לא הניח לאלון לומר את המילה האחרונה, ענה לו למחרת היום במיכתב בדבר וטען: „סיפורו של אלון לא היה מדוייק דיי־צורכו..." גירסת בן־גוריון: אלון שוחח עם ידידו הוותיק מימי הפלמ"ח, טדי קולק, שהפך ביניתיים אישׁ־אמונו הראשי של בן־גוריון, שהביע את דעתו כי על מפ"ם היה להצטרף לממשלה. טדי סיפר על כך לבוס, הלה הפליט הערה ואז, בצורה לא מובנת במקצת, „בא יגאל אצלי". בהיותו אצל בן־גוריון אישר אלון שחבריו בהקיבוץ המאוחד סבורים כמוהו.

מחתרת

הטבעת הראשונה

שני בחורי־ישיבה ירושלמים, שנתפסו על־ידי המישטרה ליד בניין הכנסיה הרומנית בירושלים, פתחו השבוע דף חדש במילחמה נגד סוגיו השונים של הטרור הישראלי.

דויד בלוי ומרדכי פרוינד, שהחזיקו ברשותם פצצה תוצרת־בית ניסו, לדיברי המישטרה, להניחה ליד בניין מישרד־החינוך־והתרבות. בלוי, נכדו של הרב בלוי מנטורי־קרתא, ופרוינד, תל־אביבי שעבר לירושלים והיה לפני יותר משנה חשוד בהצתת האיצטדיון התל־אביבי, היוו את הטבעת הראשונה בשרשרת מאסרים מסוּעפת שהחלה בירושלים, עברה לאחר־מכן לתל־אביב. הפעם היו חוקרי המישטרה תכליתיים ביותר. צעד אחר צעד נפלו ברישתם חשודים חדשים, רובם צעירים דתיים שנעזרו, כפי שטוענת המישטרה, בכמה חברי לח"י לשעבר.

המחתרת, שכונתה „ברית הקנאים", החלה מתפוררת לאיטה. הבריה, שלא היו כל־כך אמיצים עד לפני זמן קצר, עת הציפו את האיטליזים במיכתבי־איום ו־הטילו פצצות על מועדוני מק"י ומערכת העולם הזה, החלו נתפסים בזה אחר זה בצבת הגדולה שהידקה עליהם המישטרה. בתהליך זה הוכח עד כמה היו חברי המחתרת חסרי־אחריות כלפי עצמם. רשימות חברים, אחד הדברים שאינם מאפייּנים מחתרת, נמצאו בכמה בתים. הוכיחו כי מטרת הצעירים היתה טרור חד־משמעי נגד כל אדם או מוסד הפועל, לדעתם, נגד הדת.

אדישותו של הציבור היתה, אולי, הנשק היחידי שבו השתמשו „הקנאים" לבד מחומרי־הנפץ. התושב הישראלי, שהוכיח בעבר כבר אדישות למעשיהם, נזעק רק כאשר פגעו בגופו וברכושו, והחל מאמין רק השבוע כי טרור מחתרתי, ללא הבדלי השקפותיו, הוא מסוכן למדי.

מארב בירייה. שני נערים בני 15 טיילו בעמק־המצלבה, דרומית־מערבית לירושלים. מכביש רופין החדש, המחבר את רחביה ובית־הכרם ירדו לשדה, שוטטו בין הסלעים. מאחרי מנזר המצלבה, הדומה למיבצר יותר מאשר לבניין קדוש, הבחינו בפתח של מערה, בתוכה מצאו שלושה כדי־חלב של תנובה. הם פתחו את הראשון, ולעיניהם נתגלה אקדח.

הילדים מיהרו למינזר, וביקשו מן האחראים רשות לטלפן. כיוון שלא הורשו, רצו לבתים הקרובים, צילצלו למישטרת ירושלים. שני סמלי־המישטרה שהגיעו למקום פתחו את שאר הכדים. לעיניהם נתגלו מיקלע ברן, טומיגאן, כדורים וחלקי ציוד צבאי אחרים. הנשק היה עטוף נייר, משומן היטב. בהנחה שבעלי־הנשק יופיעו במקום, הפקידה המישטרה מארב.

המארב לא נאלץ לחכות זמן רב. שעתיים אחרי רדת החשיכה קרבו למערה שתי דמויות. „ידיים למעלה!" של השוטר הפתיע את הידהד בעמק. בכיסו של האחד, יעקב בלומנטל, נמצאו אקדח טעון שיבעה כדורים, ושיבעה כדורים נוספים. השני, יחזקאל מזרחי, החזיק בידו שק חפצים צבאי ובו תת־מקלע מסוג טומיגאן כשהוא מפורק.

באחד מימי ראשית השבוע, בשעה 8.30 בבוקר, עוד קודם שהספיקו מרבית העיתונאים להגיע לבית־המישפט, הובאו שני העצורים בפני השופט. „בסדר," טען יעקב בלומנטל, „הודיתי שנשאתי בכיסי אקדח, עכשיו אפשר לשחררני. לא?"

„לא," ביקש אליעזר שילוני *, עמ"מ משה מחוז ירושלים מהשופט, „יש לנו

* המכהן כיום כנציב מס־ההכנסה.

ע.מ.מ. שילוני והעצור יחזקאל מיזרחי איש המערה
אדם חיפש ציפורים

* במיסגרת מגעיו להרכבת ממשלה חדשה, בשל המשבר הקואליציוני שפקד את יחסי מפא"י — ציונים כלליים (ליברלים — כיום).

יסוד לחשוד ששייכותו של הנשק שבמערה אליו, ממשית ביותר."

מחתרת משטרתית. חשדנים רבים לגבי הצלחות קלות מדי של המישטרה, ניסו לשוות ל„מיבצע המערה המטפטפת" דמות פרובוקציה של המישטרה. לשיא המקוריות הגיע איש חרות ידוע, שפיתח תיאוריה: המישטרה מארגנת את כל המחתרות בעצמה, מנהליה הם סוכניה. למה להם להילחם במחתרת ממשית, כשהברירה בידם להקים מחתרת משלהם, ולכוון את צעדיה?

ביטא את החשד אחד העיתונאים: „הראו לנו את הילדים שגילו את המערה," פנה אל קציני המישטרה. המישטרה נרתעה. לדעתה, גילוי זהותם עלול לסכן את חייהם.

נרפאו מהחשד כמה עיתונאים אחרים שלא התעצלו, ירדו במורד התלול לעמק־המצלבה, ושמעו מהירושבים במינזר כי אכן, היו שם שני ילדים שביקשו לטלפן באופן דחוף.

עיתונות

שעה שחברי־הכנסת התכוננו למאבק הגדול על חוק העבירות נגד המדינה, נודעו במאוחר כמה פרטים שהטילו אור מדכא על המצב העלול להיווצר אם אכן יאושר החוק.

לפני שבועיים נודע בציבור כי הממשלה תבעה לדין את צבי אריה ברייטשטיין, עורך קול העם ובעלה של חברת־הכנסת אסתר וילנסקה, בעוון פירסום חומר שהיה עלול להעליב את מזכיר־המדינה האמריקאי, ג'ון פוסטר דאלס (אם אומנם קרא דאלס את קול העם). אולם איש לא ידע כיצד הוגשה תביעה זו.

מוקדם בבוקר ניגש קצין־מישטרה לבוש אזרחית אל שופט־השלום התל־אביבי, יוסף בן־חנוך, והגיש לו לחתימה פקודת־מאסר נגד ברייטשטיין. השופט עיין בפקודה, ושאל: מדוע לאסור את האיש? האם יש חשש שיברח? האם לא די להזמין אותו למישפט בדרך הרגילה, כיאה לעורך־עיתון?

אחרי ויכוח ויתר קצין־המישטרה. ברייטשטיין הוזמן למישפט, אך לא נאסר. הוא עצמו לא ידע מה היה צפוי לו אילמלא שיכלו־הישר של השופט.

אנשים

● את טכס הכתרתה של **אליזבת השנייה** שידרו, בעיברית, מלונדון כמה ישראלים שהודרכו לכך במיוחד במשך יותר מחודשיים. הישראלים: קריין קול ישראל לשעבר **חגי פינסקר** *, קריין גלי צה"ל לשעבר **דויד ריבלין**, ומי שהיה מזכיר הסתדרות הסטודנטים **יוסף רוזן**. כן השתתף עימם ניסים קוויתי **, שהעביר בשעתו בעיברית את שידורי אורלימפיאדת הלסינקי.

● כאשר התייצבה שחקנית־הקולנוע **מריליין מונרו** בתחנה להתרמת־דם, נשאלה על־ידי הרופא מהו סוג־הדם שלה. „הסוג הסוער," השיבה.

* משמש כיום כמנהל מחלקת הרדיו ברשות־השידור.

** הממשיך בתפקידו עד עצם היום הזה.

יכול להיות שאתה צעיר ברוחך — אבל זה לא מספיק טוב בשביל טיולי הצעירים של "בוא־ניסע"

כשאנחנו אומרים טיולי צעירים, אנחנו מתכוונים לטיולי צעירים.

יש לנו שתי קבוצות גיל: מ-20 עד 26 ומ-26 עד 36, (ולשביעיות שמיניות יש לנו תכניות טיול מיוחדות), ואנחנו מקפידים שלא יסתננו גילאים אחרים לטיולי צעירים.

...וקורה שנכנס אדם למשרד נסיעות ומבקש להצטרף לטיול צעירים של "בוא ניסע". אבל מתברר שהוא מבוגר מדי. אנחנו מצטערים, אבל זה לא מספיק טוב בשביל טיולי הצעירים של "בוא ניסע".

אנחנו מאמינים שבניית איכות חברתית מתחילה בהקפדה על הרכב גילים נכון, ואנחנו יכולים להבטיח לך שאצלנו לא תיסע לחו"ל בחברת קשישים או ילדים.

כשאנחנו אומרים טיולי צעירים אנו מתכוונים לטיולי צעירים.

גם במסלול. כולם יקחו אותך למגדל אייפל ולקולוסיאום (גם אנחנו) אבל אנחנו הקדשנו מאמץ לכלול בטיול שלך לאירופה גם אותן פינות חמד שרק תיירים מעטים יודעים עליהן.

לאחר זמן, כשתפטפט עם חברים על אירופה, תבחין מיד במה נבדלים טיולי הצעירים של "בוא ניסע" מכל שאר הטיולים.

כשאנחנו אומרים טיולי צעירים אנחנו מתכוונים לטיולי צעירים.

המדריך, למשל, המדריך של "בוא ניסע" נולד כמו כל ילד רגיל, למרות שלפעמים תחשבו שהוא נולד ממש לטיולים. הוא מדבר (ומקשיב) בכמה שפות (וגם יודע להגיד בהן את הדבר הנכון לאיש הנכון בזמן הנכון).

המדריך של "בוא ניסע" מקבל שכר עבור עבודתו, ואיננו עושה את "ההדרכה" תמורת כרטיס חינם. אל תתביישו להטריח אותו — הוא יהיה תמיד קרוב כשתצטרכו אותו (וידע לא להפריע כשלא צריך).

כשאנחנו אומרים טיולי צעירים —

אנחנו מתכוונים לעוד המון דברים: לבתי מלון שתרגיש בהם נוח, ושיאפשרו לך רגיעה לאחר יום טיולים, לאירגון בילויים משותפים בערבים, לאוטובוס צמוד שיקח אותך (ואת שולחן הקש שקנית) לכל פינות החמד, אנחנו מתכוונים לסיורים מאולתרים — מתוכננים להפליא, אנחנו מתכוונים בקיצור ל"בוא ניסע". השנה יוצאים 51 טיולי צעירים של "בוא ניסע" לאירופה, בטבלה המופיעה פה רשומים הטיולים המיועדים לך. בחר לך טיול (בתנאי שאתה צעיר).

24 ימים לאנגליה, הולנד, צרפת, שוויץ, איטליה עד גיל 26: 7,500 ל"י + 690 $; מגיל 26: 9,600 ל"י + 690 $

טיול מס'	B317	B320	B323*	B328	B334	B339*	B345	B350	B354*	B357	B359	B361*	B362	B364
יציאה	18.6	2.7	9.7	16.7	23.7	30.7	6.8	13.8	20.8	27.8	3.9	10.9	17.9	24.9
חזרה	11.7	25.7	1.8	8.8	15.8	22.8	29.8	5.9	12.9	19.9	26.9	3.10	10.10	17.10

23 ימים לאיטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה עד גיל 26: 7,500 ל"י + 960 $; מגיל 26: 9,600 ל"י + 690 $

טיול מס'	E315	E316	E318	E319*	E321	E324	E330*	E336	E341	E347*	E352	E355	E358*	E360	E363	E365
יציאה	29.5	5.6	19.6	26.6	3.7	10.7	17.7	24.7	31.7	7.8	14.8	21.8	28.8	4.9	18.9	25.9
חזרה	20.6	27.6	11.7	18.7	25.7	1.8	8.8	15.8	22.8	29.8	5.9	12.9	19.9	26.9	10.10	17.10

25 ימים לספרד, אנגליה, הולנד, גרמניה, שוויץ, צרפת
מחיר: 9,950 ל"י + 750 $

טיול מס'	R325	R337	R348	R356
יציאה	13.7	27.7	10.8	24.8
חזרה	6.8	20.8	3.9	17.9

22 ימים לספרד, שוודיה, דנמרק, נורבגיה, אנגליה, צרפת
מחיר: 12,450 ל"י + 850 $

טיול מס'	S331	S342
יציאה	20.7	3.8
חזרה	10.8	24.8

* למי שער 1 $ = 16,50 ל"י.

* מיועד לגילאי 26—36 בלבד.

bonissA ניסע בוא

שאל את מי שכבר נסע.

אגודת הפרסום IN ADVERTISING

בן־גוריון המטורף

באולפן הראדיו, מסביב לשולחן משונן, ישבה קבוצת הומוריסטים. אחד מהם השיב לשאלה שהופנתה אליו על־ידי מנחה בעל־גוף. הקהל, מולם, שמר על דממה מוחלטת. מאחורי זכוכית משוריינת ישב טכנאי־מקליט וסרג לו סוודר.

סאחבק צחק.

לפני שהספקתי להסביר את פשר הצחוק, נדבק הקהל בצחוקי המתגלגל, ורעם של צחוק הרעיד את האולפן.

תוכנית־הראדיו המתוארת, „לצון נופל על לצון", הוקלטה באולפני־הראדיו בקרייה בתל־אביב. סאחבק נקלע למקום לאחר שבא לראות מי זה ששולח לי מיכתבי־איום בעניין אגרה כלשהי.

מאיר עוזיאל, ההומוריסט, שלתשובתו הודבק הצחוק המתגלגל, ניגש אל סאחבק לאחר ההקלטה ואמר תודה.

— אני אשמח — אמר עוזיאל — אם תוכל לבוא להקלטות הבאות כאורח מייוחד שלי.

הסברתי לו כי באתי בעניין האגרה.

— כמובן — אמר עוזיאל — אשמח להציע פיצוי מסויים.

התחלתי לבוא להקלטות בקביעות. הייתי יושב בשורה האחרונה בקהל, ותוך שבועות מיספר הפכתי את ההומוריסט הימני לכוכב התוכנית. לאחר כל הקלטה היינו מסדרים בצד את נושא התשלום, לשביעות־רצון כל הצדדים.

הראשון שחשד במשהו היה דודו טופז, שהבחין יום אחד בסאחבק כשהוא נותן עודף לעוזיאל.

מכיוון שלא צחקתי לעוזיאל מסיבות אידיאולוגיות, לא ראיתי שום פגם בהצעה שהיגשתי לטופז להצטרף להסדר. כך הפך טופז לאחד הבדרנים המבוקשים בארץ.

אחריו הצטרפו להסדר משה טימור, יואל ריפל ואבשלום קור, שקיבל הנחה קבועה של שנים־עשר וחצי אחוזים, בשל היותו אזרח עובד־צה"ל.

על־פי הוראת אגף־הפיקוח על המחירים במישרד המסחר־והתעשיה, הכין סאחבק תעריפון־קבע לרעמי־צחוק, המתחיל מ„בן־גוריון המטורף" יורד ל„הרצל מתגלגל" ו„וייצמן הבינוני" ומסתיים ב„הנריאטה־גיחי־קטן".

תוך חודשים־מיספר הייתי עושה את המליון השני (את המליון הראשון סאחבק מקבל מהעיתון), אלמלא אותה הקלטה מטורפת שהביאה את ההסתדרות ל„לצון נופל על לצון".

הקלטנו תוכנית על חיות־הבר באפריקה. מאיר עוזיאל נשאל את שאלת־המפתח בתוכנית: „מי יודע מדוע ולמה לובשת הזברה פיג'מה?"

עוזיאל פתח בהרצאה ארוכה על הקשר שבין הזברה והשמאלנים. נאומו נקטע על־ידי רעמי סאחבק אדירים, שהתחילו ב„הרצל מתגלגל" והפכו במהירות ל„בן־גוריון מטורף פלוס".

עוזיאל ניסה להמשיך בנאומו, תוך מתן חיוך של קורת־רוח מן הצחוקים ששניגוניותיו מעוררות. אך סאחבק, בתנופה אדירה, גרף ששה־שיבעה „בן־גוריון מטורף" והוביל את הקהל אל שיא שיכול להימדד רק בדולרים.

קמט של דאגה הופיע במצחו של הסאטיריקן הימני. הוא לחש אל סאחבק:

— מאיפה אוכל לשלם לך כל־כך הרבה?

— אל תדאג! — הרגיע סאחבק — זה על חשבון הבית!

— מה קרה?

— המכנסיים שלך! — התגלגלתי — הכפתור!

יואל ריפל, שלא הבין את סיבת הצחוק המתגלגל, בה זכה יריבו, מיהר להגניב לכיס של סאחבק שני הרצלים לשם איזון. משה טימור, שנבהל נורא, בחושבו כי נקבעו הסכמים סודיים חדשים מאחורי גבו, העביר לי פתק: „תקבל כמה שתרצה, רק תן לי צחוק כמו לעוזיאל." אבשלום קור הרים קרטון, שעליו נכתב „הכל תמורת צחוק". דודו טופז פוצץ את העסק. הוא נחרד מהצחוקים שחבריו מקבלים, קם באמצע ההקלטה והגיש לי את ארנקו התפוח.

מהומה גדולה נוצרה באולפן. מנהלי הראדיו הגיעו בריצה והעמידו את סאחבק אל הקיר. את כיסי הפכו החוצה והשטרות והצ'קים שנפלו לא השאירו מקום להכחשה.

בהתערבות ההסתדרות הוקם ועד־עובדים, ולאח משא־ומתן עם הנהלת הראדיו נקבע ההסדר החדש:

סאחבק ימשיך לבוא להקלטות תמורת סכום קבוע שיגבה, בחלקים שווים, מכל המשתתפים בתוכנית. לאחר מענה של אחד מאנשי־הצוות, שתשובתו תימצא על־ידי עורכי התוכנית ראויה לצחוק, יתן סאחבק את הרעש הנדרש בהתאם להוראות המנחה. דודו דון צוייד בשלטי־סימון זוהרים, הנושאים את הכתובות: „צחוק בינוני" „מתגלגל עם מחיאות־כפיים" או „גיחוך קטן". במיקרים קשים־במיוחד רשאית העורכת, דלית, להפעיל מוט־עץ מיוחד בעל קצה גומי, כדי לסחוט מסאחבק צחוק מדוגדג.

ההסדר החדש הפך את ההקלטות לחד־גוניות מבחינת סאחבק, מכיוון שנעלם אלמנט המיקוח הכספי. לא עברו ימים רבים עד שמצאתי את עצמי מתחיל לנמנם בהקלטות, ויום אחד אפילו נרדמתי.

— מי יודע מדוע ולמה? — שאל דודו דותן שעה שישנתי — לפיל יש אף ארוך?"

אחד המשתתפים השיב. סאחבק לא צחק. דלית הפעילה את מקל הדיגדוג, וכאשר גם זה לא עזר — עברה לשימוש בידיים.

— מ ייודע מדוע ולמה — חזר דודו על השאלה בשעה שאצבעותיה של דלית תפסו עומק במאמץ נואש לעורר את סאחבק — לפיל יש אף ארוך?

לתת־ההכרה הסאחבקית חדרו המילים, מעורבבות באצבעות המדרגות. לפתע התעוררתי ופלטתי אינסטינקטיבית:

— בגלל בגין!

כל המבטים הופנו אלי. איש לא צחק (אין היום קהל לסאטירה מתוחכמת). כל־כך רציתי שיצחקו להברקתי השנונה, אבל התמון חיכה, כהרגלו, שסאחבק יתן את האות.

עמדתי לתת „הרצל בינוני" כאשר צצה השאלה — מי ישלם? לכאורה יכולתי לוותר לסאחבק, אך כדי שלא יווצרו תקדימים מסוכנים הכנסתי יד ימין לכיס, העברתי מהר בן־גוריון לכיס השמאלי, החזרתי הרצל עודף, ונתתי צחוק בינוני.

— דלית — אמרתי בתום הצחוק — את יכולה להוציא את היד.

— או — אמרה העורכת — התשובה שלך היתה נפלאה! מה דעתך להצטרף למשיבים?

השבוע, לאחר שצחוקו המתגלגל של סאחבק הגיע עד קריית־שמונה, קיבלתי טלפון מאולפני הרצליה:

— זה בעניין תשע בריבוע.

— כן, מה סאחבק יכול לעשות בשבילכם?

— איבדנו את הסרט שעליו מוקלטים שאגות־הצחוק של הקהל, וחשבנו אולי...

יאיר כספי.

דברי חנמים

ח"כ יהושע רבינוביץ ושר־האוצר שימחה ארליך

Capitol

קפיטול-סיגריה עם אופי למעשן הרציני

עשירה, מלאה, מספקת.
למעשן הרציני המחפש את מלוא הטעם. עשויה מסוגי טבק מעולים ביותר שנבחרו בקפדנות לסיגריה זו.
בקופסת אדום־זהב־כחול. 20 סיגריות – 8. ליי בלבד.

Capitol

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ־40 שנה.

קפיטול - סיגריה עם אופי למעשן הרציני

הנדון:

התנועה יכולה לעשות היסטוריה - אם לא תשמע לעצות אחיתופל

החלבודת

ה תנועה ההמונית הנושאת את הסיסמה „שלום עכשיו" יכולה לקבל משמעות גורלית, ולגרום מיפנה היסטורי בתולדות המדינה.

היא יכולה גם להסתיים כאפיזודה חולפת, חסרת משמעות ותוצאות.

הברירה נתונה בידי קומץ בחורים צעירים, שהגורל הפקיד בידיהם אחריות עצומה.

איש אינו יכול לדעת, ברגע זה, איך יעמדו במיבחן זה.

■ ■ ■

ה ייתי בקאהיר כאשר נתפרסם מיכתבם של „קציני המילואים". קראתי עליו לראשונה בעיתוני מצריים.

איך לתאר את התיקווה שהפיחה ידיעה זו בלב שוחרי־השלום במצריים — לא רק בחוגים הרישמיים, אלא גם בקרב אנשים סתם, הכמהים לשלום?

שם, על גדות הניוזם, כמרחק שד כמה מאות קילומטרים בקו־האויר ושד מיליון שנות־אור בקו־המחשבה, הבינו את המשמעות.

קול חדש בא מישראל. נתגלו פניה של ישראל אחרת. מתו הסטריאוטיפים הישנים — שהישראלים „כולם וא־חד", כולם אותו הדבר. שמנחם בגין מייצג מדינה מונו־ליטית. שאין חשיבות ואין ערך לכוחות־השלום בישראל. שהנשיא אל־סאדאת הישלה את עצמו כאשר סיכן את חייו ואת עתידו בבואו לירושלים.

אנשים, שכבר איבדו את התיקווה ושהיו מוכנים ל־הספיד את יוזמת סאדאת, העזו לקוות שוב. אולי בכל זאת יזוז משהו בישראל? אולי תביא התנועה החדשה לשינוי המדיניות בירושלים? אולי יש מקום לנסיונות חדשים, למחשבה חדשה?

כזאת היתה התגובה — לא רק בקאהיר, אלא גם בארצות־הברית, באירופה, בקרב הי־כוחות המתונים בעולם הערבי.

לא לחינם הקדישו כלי־התיקשורת בעולם את העמודים הראשונים ואת עיקר מהדורות־החדשות לסיקור ההפגנה בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב, ולאחר־מכן לסיקור מיש־מרת־הקילומטרים בכביש־ירושלים. לא לחינם דיווחו עליהן בסיגנון נלהב.

העולם רצה לשמוע את הקול הזה. העולם התגעגע אליו. הוא רצה לראות ישראל חדשה, צעירה, רעננה, המוכנה לחמיר את ה„לאווים" של כוזן כ„הן".

שתי המילים „שלום עכשיו" תורגמו למאה לשונות, למען מאות מיליוני קוראים וצופים מסביב לכדור־הארץ.

■ ■ ■

ב שביל האנשים הצעירים, שנתנו לכדור־השלג הזה את הדחיפה הראשונה, היתה זו — כך אני מניח — חווייה טראומטית למדי.

הם פתחו במסע, מתוך דחף מצפוני טהור, בלי אמביציה אישית, בלי תוכנית פוליטית מגובשת. הם רצו להשמיע קול של אזהרה — ולפתע מצאו עצמם עומדים בראש תנועה גדולה.

הם היו, מן הסתם, המומים. הם לא ידעו מה, כדיוק, לעשות. הם נעצרו.

מזה כמה שבועות — שבועות גורליים — התנועה כימעט שובתת. הכל קפא, כאילו, במקומו. בארץ, במצ־ריים, בעולם כולו נשמעת השאלה המודאגת: מה קרה להם, לבחורים האלה? מדוע נדם קולם?

הפסקה כזאת, בעיצומה של תנועת ספוני־טאנית גדולה, יכולה להיות מסוכנת מאד. אבל אין בה רע, אם היא דרושה כדי שהיוזמים יימלכו בדעתם, ינתחו את המצב, יסיקו מס־קנות מעשיות.

איני בא לייעץ להם. הם צריכים למצוא את התשובות בלבם ובהכרתם. אך כדאי להעלות כמה שאלות, כדי לעזור להם לגבש את מחשבתם.

■ ■ ■

מ ה מהותה שד תנועה זו?

התנועה נולדה כהתפרצות ספונטאנית של רגשות, שסערו במעמקי תת־ההכרה הלאומית.

איש לא תיכנן זאת. איש לא המציא פאטנט גאוני; איש לא חרש מזימה שטנית. זהות היוזמים היתה כמעט מיקרית. לולא נטלו הם את היוזמה לידיהם, בוודאי היתה נולדת יוזמה דומה במקום אחר, בצורה אחרת.

חזק גדול שד הציבור — וכעיקר הציבור הצעיר המעורה בארץ — חש מועקה גוברת. הוא הרגיש כי משהו עמוק מאד אינו כשורה, שהנה נפתח סיכוי היסטורי לשלום, ושממשלת בגין אינה מסוגלת או אינה מוכנה להיענות לאתגר.

תחושה פשוטה מאד, שלא נתנה מנוח.

כבר היו בארץ תנועות כאלה, שביטאו תחושה המונית עמוקה כזאת.

כזאת היתה התנועה הספונטאנית שנולדה במאי 1967, כאשר אחזה חרדה עמוקה בארץ כולה. היתה הרגשה כללית שלוי אשכול וממשלתו אינם מסוגלים להתמודד עם האתגר הנורא.

כזאת היתה תנועת־המחאה הגדולה, ששטפה את הארץ באפריל 1974. דו"ח ועדת־אגרנט, שטיהר את הדרג ה־מדיני, זיעזע את המדינה. הציבור התקומם נגדו, פשוטו כמשמעו. הוא הרגיש שפשוט אי־אפשר להמשיך לחיות בארץ הזאת, אם כנופיית האשמים של יום־הכיפורים תמשיך לנהל המדינה כאילו לא קרה דבר, כאילו לא כיסכו הקברים את הארץ.

אזה לא היו תנועות פוליטיות", במובן ה־מיפלגתי שד המושג. הן לא ביטאו מחשבה

שלום עכשיו: מפגינים בתל־אביב

מדינית מפורטת, צלולה. הם ביטאו רגש לאו־מי חיוני, שהתפרץ ממעמקים, כיבה הזוהטת הנפיטת מהרגעש.

בזה היה כוחו.

■ ■ ■

מ ה יכיזה תנועה כזאת לחולל?

דבר אחד — ודבר אחד בילבד.

בדרך להגשמת הדבר האחד הזה — אין כוח בעולם היכול לעצור אותה, כשם שאין מיכשול המסוגל לעצור את הלבה הלוהטת הגולשת במורד ההר.

התנועה של מאי 1967 כפתה על לוי אשכול את התפטרותו ממישרד־הביטחון, ומסירת התפקיד בידי משה דיין. איש אינו יודע איך זה קרה. אבל זה קרה. אשכול לא רצה, גולדה התנגדה — אך הם קיבלו את דין התנועה הלאומית הספונטאנית.

הדבר האחד — הנובע מן הרגש הלאומי, שהוליד את התנועה.

ליגלגו אז על „נשות וינדזור העליזות", שהפגינו ברחוב הירקון. דיין עצמו התלוצץ: „שמונים אלף חיילים מצריים הכניסו אותי למישרד־הביטחון".

לא דובים וזא יער. עשתה זאת תנועה ישר־אידית ששום כוח זא היה מסוגל לעמוד בפניה.

התנועה של אפריל 1974 יצאה לסלק מן השילטון את אותו משה דיין, שהפך ביוזמים סמל כל המחדלים הפוליטיים שהובילו אל יום־הכיפורים, וסמל כל המחדלים הצבאיים שגרמו את האסון באותו יום. דיין גרף איתו את גולדה, וכך נפטרה המדינה משניהם גם יחד.

איך עשתה זאת התנועה? איש אינו יודע. גם לא מוטי אשכנזי, שזרק את האבן הראשונה.

כוח טמיר, סמוי, בלתי־מוגדר, השתיט ד־שעה קמה עד המדינה ופעל כה, ולמחרת היום נעלם כזא היה.

היו שהצטערו על כך. היו שסברו כי היה על התנועה לבצע הרבה יותר, להביא לטיהור יסודי של המדינה, להתליך של התחדשות. אך תנועה ספונטאנית כזאת, מטבע ברייתה, אינה מסוגלת לכך, לשם כך דרושה תנועה פוליטית מגובשת, בעלת בשורה חדשה ותוכנית ברורה.

כמה אנשים טובים, כמו אמנון רובינשטיין, רצו להפוך את תנועת־המחאה למיפלגה פוליטית. התוצאה היתה אותו אנדרוגינוס ששמו ד"ש — לא מיפלגה אמיתית ולא תנועה אמיתית. מין קאריקטורה עגומה של שתיהן.

כל אחת מן התנועות האמיתיות ביטאה התקוממות לאומית נגד תופעה מסויימת, שהפכה בלתי־נסבלת, והיא סילקה אותה. בכך מילאה שליחות לאומית.

כזאת יכולה להיות התנועה שד „שלום עכשיו". אזא שהפעם, השליחות הזאת גורלית יותר ואחראי־שיעור. כי הפעם מתקוממם הרגש הלאומי נגד תופעה העלולה להמיט אסון ע־המדינה.

■ ■ ■

ה אם תנועה כזאת צריכה מצע מדיני ברור?

אין סכנה גדולה מזו הטמונה בעצת־אחיתופל הזאת. אין פלא כי האחיתופלים למיניהם הם המטיחים בפני התנועה את הטענה: היכן המצע שלכם? איך אתם מעזים להופיע לפני הציבור בלי מצע? היכן תוכנית־השלום של התנועה? מה בדיוק היא רוצה להציע לערבים?

זוהי מכוזדת מסוכנת מאין כמוה.

למיפלגות פוליטיות יש תוכניות. כך צריך להיות. מיפלגה שאין לה תוכנית — כמו ד"ש, למשל — אינה מיפלגה, אלא תערובת של רודפי־כיסאות ממולחים ותמי־מים רפי־לב. יש תוכנית של של"י — שלום כולל, שיבה לגבולות הקודמים, הגדרה עצמית לפלסטינים. יש תוכנית של המערך — תוכנית־אלון במהדורה זו או אחרת. יש תוכניות אחרות. בבוא היום תצטרך המדינה לבחור ביניהן.

לא זה התפקיד שהחיסטוריה הטיזה עד תנועה כמו שלום עכשיו". זו נועדה לסיזק את המיכשול המיפלגתי, החופס כיום את זרימת הנחל הלאומי אל ים השלום.

נפל דבר. יוזמת אל־סאדאת פקחה את עיניהם של מאות אלפים, שלא העזו עד כה להאמין בשלום. הם רואים כי המיסטיקה של מנחם בגין, הקנאות של גוש־אמונים, תסביך־הגטו של מיפלגה השייכת לעבר הרחוק — שכל אלה עלולים להביא להחמצת הזדמנות היסטורית חד־פעמית, שלא מיפלגה השייכת לעבר הרחוק — שכל אלה עלולים להביא להחמצת הזדמנות היסטורית חד־פעמית, שאולי לא תחזור במאה השנים הבאות.

התנועה הזאת צריכה לאחד בקירבה את כל הכוחות הרוצים בסילוק המיכשול הזה. מבחינה זו אין הבדל בין חסידי חוסיין ומחייבי הפלסטינים, בין הרוצים להח־זיר מעט, הרבה או הכל.

כמו הנהר הגדול, הקולט את כל היובלים וההופך למאסה כבירה של מים, כך צריכה תנועה כזאת לקמץ אגרוף ציבורי כביר לביצוע המשימה ההיסטורית החד־פעמית.

ברגע שתנועה כזאת תיעצר כדי „נספח תוכנית", היא תעשה את ההיפך: היא תתפזג למאות יובלים קטנים, חסרי־משמעות. היא תתפזר למאות כיוונים. והמיכשול הגדול יוסיף לעמוד עד תילו.

■ ■ ■

ל א במיקרה קיים דימיון כה רב בין תנועה זו ובין התנועה של מאי 1967.

כאורח מזוזר, דומים המצבים שהוזידו את שתי התנועות. דימיון מחופף.

במאי 1967 קרה משהו מדהים ומפתיע, ששינה בן־לילה את פני עולמנו. נשיא־מצריים ריכז את צבאו בסיני. היה צורך בהחלטה גורלית. הממשלה לא היתה מסוגלת להתמודד עם האתגר. בגבור המועקה, קמה תנועה לאומית ספונטאנית ששינתה את פני הממשלה וכפתה עליה את החלטת המילחמה.

בנובמבר 1977 קרה משהו מדהים ומפתיע, ששינה בן־לילה את פני עולמנו. נשיא־מצריים בא לירושלים ופתח ביוזמת־שלום היסטורית. יש צורך בהחלטה גורלית. הממשלה אינה מסוגלת להתמודד עם האתגר. בגבור המועקה, קמה תנועה לאומית ספונטאנית. עליה לשנות את פני הממשלה ולכפות עליה את החלטת השלום.

עכשיו.

דן שומרון סירב ללוות את ז'קלין אונסיס

למרות שג'ון־ג'ון קנדי מעריץ את גיבור אנטבה

■ הגברת הראשונה **אורה נבון** תצטרך לשנות, ולו במיקצת את אורח חייה. זמן־מה לפני שנבחר בעלה **יצחק נבון** כנשיא, קיבל ב־ביתו כמה אורחים. אופירה יצאה מחדר־השינה לבושה ב־שימלה רכוסה כימעט עד ל־צוואר, ניגשה אל בעלה וביק־שה ממנו: „יצחק, תסגור לי בבקשה את הריצ'רץ'!"

■ קבלת־הפנים שערך יצ־חק נבון, אחר כניסתו לתפקיד, היתה רבת־משתתפים. במשך כשעה עמדו המוזמנים בתור, עד שהגיעו אל הנשיא ויכלו ללחוץ את ידו. את זמנו בתור בילה **אבא אבן** בכך שגילה כישרון מפתיע לחקות אישים, ובעיקר את נשיא־מצריים **אנ־ואר אל־סאדאת**.

■ אבן סבור, אגב, כי ל־ראש מישלחת ישראל באו"ם דרושים שליטה מצויינת ב־שפה האנגלית ומיבטא טוב. מפני שאחת השימות העיק־ריות של בעל־התפקיד היא לפנות אל דעת־הקהל האמרי־קאית, באמצעות כלי־התיקשו־רת המקומיים, המקדישים תשו־מת־לב רבה לדיוני האו"ם.

■ ספיח מביקורה של **ז'ק־לין קנדי־אונאסיס**: „בעת הסיור שנערך לה במטוס ש־

אברהם מלמד

על הבמה בחזה חשוף. בהפסקה כשנשאל מלמד מה דעתו על חשיפת החזה בתיאטרון הלאומי, הוא הביט על אישתו והשיב: „אם זה אסתטי, אז אני בעד. אם זה לא אסתטי, אז כמו כל גבר — אני נגד."

חבר־הכנסת מטעם המפד"ל ביקר עם רעייתו בהצגה וויצק, המועלית בתיאטרון הבימה. באחת הסצנות מתפשטת אחת השחקניות ונשארת העמיד לרשותה שר־הביטחון **עזר וייצמן למצדה, סיפרה ז'אקלין כי בנה, **ג'ון־ג'ון**, הוא מעריץ נלהב של גיבור אנטבה, האלוף **דן שומרון**. היא ביקשה לצרף את שומרון לאחד מסיוריה בישראל. עו־זרת דובר צה"ל, סא"ל **רו־חמה חרמון**, מי שהיתה מז־כירתו של **יצחק רבין** כש־היה רמטכ"ל, והיתה המלווה של ז'אקלין קנדי בסיור, התי־קשרה עם שומרון וסיפרה לו על בקשתה של הגברת המ־פורסמת. שומרון סירב, בטענה שהוא עסוק.

■ העוברים־והשבים, שעב־רו ליד בניין מישרד־הבריאות בתל־אביב, נדהמו לראות קבו־צת אנשים קופצת בהתגנבות־יחידים מחלונות הקומה הרא־שונה. היו אלה מנכ"ל מישרד־הבריאות, הפרופסור **יעקב מנצ'ר**, יו"ר אירגון הרופ־אים, ד"ר **חיים זכות**, עוזר המנכ"ל, ד"ר **אלי שגיא**, ודוברת המישרד, **דבורה גנ־**

משתמשים אנשי בית־החולים שיבא, המוכר בציבור כבית־החולים תל־השומר. מנכ"ל בית־החולים, הפרופסור **מרדכי שני**, עוזרו ד"ר **משה מודעי**, והפרופסור **מיכאל מודן**, נוהגים לדבר ביניהם ב־ישיבות בקיצורי־מילים ובחצ־אי מישפטים, וכך הם מתא־מים בינם לבין עצמם מה לה־גיד וכיצד, מבלי שאיש מאנ־שי מישרד־הבריאות יצליח ל־פענח על מה הם מדברים.

■ במחמאות פומביות מעל גלי־האתר זכתה העיתונאית **דבורה נמיר**, מפי שר־הב־ריאות. בעת שידור התוכנית רבותי העיתונות בגלי צה"ל, גילתה הכתבת לשר פרט מזע־זע, שעל קיומו לא ידע: במ־דינת־ישראל יכול כל אדם לשכור דירה, לאשפז בה חו־לים כרוניים חשוכי־מרפא ול־החזיקם בתת־תנאים, בלא צו־רך בקבלת רישיון לכך וללא פיקוח. זאת, בתנאי שמיספר המיטות לא יעלה על 12. שר־

ג', שנשארו בבניין עד לשעה מאוחרת. כשסיימו את ישי־בתם, הסתבר להם כי הדלתות ננעלו מאחוריהם. היתה זו ה־גברת שבחבורה, גנני, שהצי־עה לקפוץ מבעד לחלונות. היא חילצה את נעליה, זינקה ראשונה מהחלון. האחרים קפ־צו אחריה.

■ שר־הבריאות **אליעזר שוסטק**, הותקף באחרונה על כך שאינו נוקט אמצעים מס־פיקים נגד תעשייני המזון, ש־אינם שומרים על ניקיון. הגיב השר: „אין לי ברירה אלא לגלות סיפור, החסוי מטעמים קוליגאליים: נוסף על מחלבת תנובה שסגרנו בירושלים, ס־גרנו גם מחסן של טנא נוגה, החברה של שר התעשייה־המסחר־והתיירות **יגאל הו־רוביץ**, שהוא חברי למיפ־לגה."

■ כשנשאל שר־הבריאות אם אכן יעביר את מישרדו לידיו של שר־העבודה־והרווחה **יוסף כץ**, בחודש אוקטו־בר הקרוב, כפי שהוסכם בהס־כם הקואליציוני עם ד"ש, ה־שיב: „אם עד אז יהיה עוד למי להעביר, אולי אתחיל לחשוב על כך."

■ במישרד הבריאות מת־לוננים על השפה הסודית שבה הבריאות, ששמע מפי הכתבת כי זוהי פקודה מנדטורית מש־נת 1936 שלא בוטלה עד היום, היכה על חטא ואמר: „זה מזעזע. באמת, לא ידעתי על כך. אני שומע זאת בפעם הראשונה, ואפעל מייד לשינוי המצב." גם מנחה התוכנית, העיתונאי **יעקב יעקי** („שייקה") **כץ־פורת**, מצא לנכון להעיר הערת־ביניים, טען כי זו הפ־עם הראשונה ששר בישראל, המופיע בתוכנית־רדיו, אינו מבסה להתחמק מהאמת או ל־טשטש אותה, ויש לו האומץ לומר: „לא ידעתי." השר וה־עיתונאי לא ידעו שדבורה נמיר חשפה עובדות מזעזעות רבות על אחזקת חולים כרו־ניים בתנאים גרועים, תוך כדי חיפושיה אחר מוסד מתאים עבור הוריה.

■ כאשר חזר העיתונאי **מזקה קריגר**, הממ"ל של רגב, עיתון פרטי היוצא לאור בגוש דן, מטיול ברודוס, הוט־רד לפנות־בוקר מקולות משו־נים, שבקעו ממירפסת ביתו. רעייתו, **גיטה**, חשבה שאלה הם פורצים. אך חיש מהר מצאו בני הזוג את עצמם מול זוג עיניו של בז, עוף־טורף, שמצא בעת היעדרם מהבית מישכן באדנית־הפרחים שעל המירפסת. העוף המוזר סירב להתפנות ממושבו. אז גילה קריגר כי זו בעצם נקבת־בז, המגוננת על שלושה מגוזליה. היום הפכה מישפחת הבז דיי־רת־קבע בדירת מישפחת קרי־גר, שעדיין ממתינה לביקור אנשי רשות שמורות הטבע ב־דירה, שהעופות המוזרים מ־טיילים בה באופן חופשי.

■ מה קורה לאשת מפקד־בכיר במישטרת ישראל, ש־בעלה יוצא מביתו משעות ה־בוקר המוקדמות וחוזר מתפ־קידו באישון־לילה? בדרך־כלל היא מגלה שיש לה עודף־זמן. כאשר קרה הדבר ל**וילי טיומקין**, רעייתו של ניצב **משה** („מוניה") **טיומקין**, מפקד מרחב תל־אביב של מישטרת ישראל, היא מצאה פת־רון. היא החלה מציירת. מצד הבעל־השוטר לא זכתה תחילה בעידוד, אך כאשר החלו ציור־ריה להיות מבוקשים, הצטרף לתחביבה וכיום הוא כבר מס־ייע לה בקניית בדים ומיכ־חולים. בשבוע הבא תציג ויקי, מורה במיקצועה, אם לשני בנים המשרתים בשיריון ובת פעוטה (5), את ציוריה במו־זיאון העירוני ברמת־גן. גם אם יהיו בעיות־תניה במקום, נראה שהפעם לא תרשום המישטרה דו"חות.

■ חבר־הכנסת **יוסי שריד** בא לתערוכת הציירת **אילה וייסר־רוברט**, שפתיחתה שהתקיימה במוצאי־השבת. ש־ריד שהגיע כמה דקות לפני השעה שמונה בערב, נאלץ ל־עזוב מייד. הסיבה: איילה היא ידידה טובה של שריד ושל שר־החקלאות **אריאל שרון**, שרצה אף הוא לבוא לתערוכה. שריד ושרון אינם ביחסים משופרים, באחרונה, והפתרון של איילה היה כי שריד ישהה במקום עד שמונה בערב, ואילו שרון יבוא רק אחרי שמונה, וכך יבוא הכל על מקומו ב־שלום.

■ נציב מס־ההכנסה, **אלי־עזר שילוני**, ניצל את חופ־שת־הבוקר, שנספחה עליו כדי להופיע כעד במישפט שהגיש הקבלן **בצלאל מיזרחי** נגד העיתון הארץ, על־מנת לקונן באוזני סגנו, **גדעון הנדלר**, שבא גם הוא לבית־המישפט, על משכורתו הנמוכה. שילוני טען באוזני הנדלר כי מש־כורת־הנטו האחרונה שקיבל אחרי תוספת היוקר והקטנת מדרגות־המס הסתכמה בכ־7000 ל"י. באוזני סגנו הביע שילוני את התיקווה כי מאבקם של עובדי שירות המדינה להגדלת שכרם יסתיים לפני שיגיע מועד פרישתו מתפקידו, וב־צורה זו יוכל ליהנות מסכומים גדולים יותר בחישוב דמי־ה־פנסיה המגיעים לו.

■ עורך הג'ורזלם פוסט, **ארי ראט**, נחלץ מצרה. לפ־ני חצי שנה היה מעורב בת־אונת־דרכים. כשהתבקש על־ידי שוטרים להתלוות אליהם לתחנת־המישטרה, כדי לגבות ממנו עדות, סירב לעשות זאת. הוגש נגדו כתב־אישום, שבו נאמר כי ראט התבטא בגסות. באוזני השוטרים ואף אמר ל־אחד מהם: „תשתין על עצמך ותתקרר, פרחח!" ראט שיגר מיכתב ליועץ־המישפטי, טען כי הביטויים המיוחסים לו ב־כתב־האישום נאמרו בשעת ריתחה, כאשר ביקש להגיע אל אביו החולה בבית־החולים, שנפטר שלושה ימים לאחר המעשה. היועץ־המישפטי הר־רה, לדיברי השבועון הירושל־מי ירושלטון, לעכב את הלי־כי־המישפט.

■ כשהתלונן כתב תחנת־הטלוויזיה הערבית, **עודד זעריר**, באוזני שר־הביטחון מדוע לא הוזמנה הטלוויזיה ה־ערבית לסיקור פגישתו של השר עם קבוצה גדולה של נכ־בדים דרוזיים, שבאו לבקרו בלישכתו, השיב לו עזר בב־דיחתו־הדעת: „הטלוויזיה מר־אה רק את **גולדה מאיר**." עזר התייחס לתוכנית מוקד ששודרה בטלוויזיה העברית יום קודם לכן, וקבל: „נתנו לה להופיע שעה וחצי. זאת היתה בשבילי הזדמנות בלתי־רגילה ליהנות מהטלוויזיה של ירדן. בדיוק הציגו שם סרט מתאים למאורע: נפילת הנש־רים.

■ אימרת־כנף אחרת של וייצמן, השבוע: „אני מתפאר בזה שאני כבר כימעט שנה שר, ולא הייתי אף פעם אחת

אנשים

בחו"ל בשליחות המגבית היהודית המאוחדת או הבונדס."

■ בין שאר פעילויותיו, ביקר עזר באחרונה בכמה יחידות־צה"ל בשעת אימוניהן. באחת מיחידות־השריון החנה מארחו, אלוף פיקוד המרכז **משה** ("וחצי") **דיין**, את הג'יפ

תה בתגובות נזעמות מצד הקהל: „תעשה ילדים!"

■ באותה תוכנית רואיין גם **אשר** („ארתור") **בן־נתן**, מועמד המערך לראשות עיריית תל־אביב. מייד אחריו הופיעה בתוכנית הזמרת **עירית עוזיקרי**, ששרה שירים יווניים

יהושע רבינוביץ'

ראש עיריית תל־אביב הנוכחי, נכנסו יחד למסיבת־גן שערך שגריר גרמניה בישראל קלאוס שיץ לרגל חגה הלאומי של גרמניה. כשראה אותם מתחרהו של צ'יצ' לראשות עיריית תל־אביב מטעם המערך, אשר („ארתור") בן־נתן לשעבר שגריר בגרמניה, אמר: „אם יקחו את רבינוביץ', יערבבו אותו עם צ'יצ' ויוסיפו אליהם את מרדכי נמיר המנוח, יווצר מהקוקטייל ראש־עירייה אידיאלי."

יוסי שריד

הח"כ הצעיר הגיע לתחרות אליפות ישראל בשש־בש שהתקיימה מטעם העולם הזה. יוסי התיישב ליד אחד השולחנות והחל לשחק. הוא התגלה כשחקן בינוני והפסיד לירידו. אחד הצופים שעקב אחרי משחקו אמר לו בהומור: „אתה צריך להשתפר! כשתשחק נגד חבר פרלמנט מצרי רצוי שתנצח אותו, אחרת ההפסד יהיה כולו שלנו." ח"כ שריד הבטיח שיעשה כן.

ואף רקדה ריקודי יווני. עזיקרי ניגשה אל ארתור, שישב בשורה הראשונה, והזמינה אותו לרקוד עימה על הבמה. ארתור לא סירב, במשך כשש דקות התייגע על הבמה ללמוד את צעדי המחול היווני מעליזה. הקהל חס על ייסוריו. לא כן ארתור. כשירד מהבמה, הפטיר: „חבל שלא היה צלם."

■ מה קורה כששני אנשי שעשועי־לשון נפגשים? זאת יכלו לראות ולשמוע הצופים בהקלטת תוכנית הרדיו ממני מני, כש**מני פאר** איחל את הבלשן **אבשדים קור**, כדי לגבות ממנו עדות בנושא „איך דיברו אבותינו?" קור סיפר כי איגרות בר־כוכבא (שחשף הפרופסור **יגאל ידין**) מוכיחות שבר־כוכבא דיבר בדיוק כמו הצברים: כתוב שם „תכבלים" במקום „את הכבלים", „תשמיים" במקום „את השמיים" וכו'. שאל מני: „אז מה אמר בר־כוכבא כשקרא את הפסוק 'בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ'?" ענה קור: „שם יש פעמיים 'את' — את לעבוד ואת לנוח..." סיכם מני: „ולזה נזקקו גם לאת שלישית, את חפירה, כדי למצוא את זה."

■ ח"כ **צ'ארלי ביטן** מרבה בנסיעות לחו"ל. מאז שנבחר כחבר־כנסת. לפני כשבוע עלה עם עוזרו, **מני כהן**, על מטוס אל־על בא־תונה. הדיילים במטוס לא זיהו תחילה את הח"כ, ולא זיכו אותו ביחס מיוחד. רק כעבור שעה זוהה צ'ארלי על־ידי אחד הדיילים, וכובד על־ידו במשקה על חשבון אל־על. כשהגיע ח"כ ביטון לנמל־התעופה בן־גוריון, חיכה עד בוש לדיילות שירות שלום, שתבואנה לקבלו. רק כעבור שעה ארוכה, כשלא הגיע השירות המיועד לאנשים חשובים מאד, התייאש צ'ארלי ונכנס ארצה כאזרח מהשורה.

■ עורכת התוכניות של שידורי ישראל, **אתי פוקס**, והשחקן **יוסי גרב** עשו זאת. במיסגרת תוכנית־רדיו משותפת הם פתחו פינת שידוכין, בעזרתה של שדכנית מיקצועית וגראפולוג, והצליחו לשדך בין גרושה ואם לשניים לבין צייר. הזוג עומד להינשא בשבוע הבא. למרות ההפצרות, סירבו בני־הזוג לאפשר לאתי ויוסי לפרסם את שמותיהם או לצלמם.

■ הסופר הבריטי הנודע **דיוויד מרסר** שהה באחרונה בישראל, כמינהגו מדי שנה. מרסר הוא בעלה של **רפאלה**, צעירה ישראלית מבת־גלים בחיפה, והשניים מבלים מדי שנה את חופשת־הקיץ בישראל. בעת שהותו הנוכחית התוודע מרסר, דרך אשתו, לתנועת שלום עכשיו, ואף השתתף באורח פעיל בכנס שאירגנה התנועה בחיפה. מרסר הודיע לאנשי התנועה כי יפרסם, בשובו ללונדון, גילוי־דעת בעיתונות הבריטית, יביע תמיכה בתנועה ויגייס את דעת־הקהל הבריטית לטובתה.

■ כשנשאל שגריר ארצות־הברית בישראל, **סם זיאים**, מדוע לא השתתף בטכס השבעת נשיאה החדש של מדינת ישראל, סיפר כי שהה בחופשה בשארם־אל־שייך ושם התדווד עם נשיא אחר. כשנשאל למה כוונתו, סיפר כי הבדואים בשארם לקחו אותו לראות את הסלע, שמזווית מסויימת נראה כמו פניו של נשיא ארצות־הברית המנוח, **ג'ון קנדי**, חצוב בו.

■ מי שהיה דובר מישרד־העבודה־והרווחה, **אבני מיכאלי**, לא הצליח להתאקלם בעבודתו, כיוון שנתקל בהתנגדות חזקה מצד עובדי המישרד. גם השר שלו לא הצליח להתגבר על הדובר הוותיק של המישרד, איש המפ"ל **אברהם הופמן**. מיכאלי נאלץ להפסיק את עבודתו, אך השר פיצה אותו בכך שמינה אותו כשליח מישרד־העבודה בניו־יורק. תפקידו של מיכאלי יהיה לדאוג להחזרת אקדמאים יורדים לישראל. גם מינוי זה מעורר התנגדות מרובה בקרב עובדי מישרד הרווחה, הטוענים שעוד מעט יהיו יותר פקידים ישראליים בארצות־הברית לטיפול בהחזרת היורדים, מאשר יורדים עצמם

שבו הסיע את וייצמן ליד אחד השנקים, שירה אש חיה. סיפר עזר: „הטנק ירה פגזים, והאוזן שלי כאבה אחר־כך כל הלילה. אז רק חשבתי: איזה מזל היה לי, כשהלכתי לחיל־האוויר ולא לשריון!"

■ סגן שר־הביטחון **מרדכי ציפורי** („מוטקה") נזף השבוע, בנוכחות עיתונאים, בצנזור הצבאי הראשי לעיתונות ולרדיו, אלוף־משנה **יצחק שני**. „אתה עצלן!" הטיח ציפורי בשני. אולם הנזיפה לא נגעה להזנחת הצנזורה. ציפורי ושני נוהגים לשחות יחד מדי בוקר, בשעה שש, בבריכת בית־הלוחם באפקה. השבוע נעדר שני במשך שלושה ימים רצופים מבריכת־השחייה, כיוון שהיה עסוק בעבודתו עד לשעות הקטנות של הלילה.

■ מנכ"ל רשות שמורות הטבע, **אברהם יפה**, רואיין בשבוע שעבר על־ידי המראיין **יעקב אגמון** בקשר לפעולות הסיירת הירוקה, הפועלת באחרונה בעיקר נגד שבטי הבדואים בנגב. בין הנוכחים בראיון היה בדואי צעיר, ששאל את יפה: „הממשלה מחלקת אדמות רק לבדואים מעל לגיל 51. אני בן 39. מה אני צריך לעשות עד שאגיע לגיל 51?" תשובתו של יפה, שזכתה בתגובות נזעמות מצד הקהל: „תעשה ילדים!"

קארין דונסקי

הדוגמנית הוותיקה, השתתפה בתצוגת־אופנה שהתקיימה על מירפסתו של בית־קפה דיזנגופי הומה. התצוגה היתה ניסיון לחקות את האופנה האחרונה בפאריס, שם מציגות דוגמניות של בוטיקים את הבגדים בבתי־הקפה ועל מידרכות שאנז אליזה וסן־ז'רמה דה־פרה. אלא שלא כמו הקהל הפאריסאי, המביט בדגמים וקונה או שאינו קונה, יצר הקהל התל־אביבי התקהלות עצומה סביב הדוגמנית, ובדיזנגוף פינת פרישמן נגרמו פקקי־תנועה.

אַל־טֶרנָטִיבוֹת

כרגיל, אני לא יודע אם זהו דרכו של עולם או שזה ככה רק בישראל או שכל זה רק בתוך הראש שלי, או שאין הבדל בין שלושת ההבדלים, כי זה באמת רק בתוך הראש שלי, אפילו אם זה דרכו של עולם.

מה שאני כן יודע זה שאני צריך עכשיו למלא בערך שלושה עמודים במכונית כתיבה (איזו דרך נפלאה למשוך אתכם לקרוא) וזה מה שאני אעשה (כאילו שיש לי ברירה).

טוב, זאת היתה הפתיחה. אבל במה אני אתחיל?

אני אתחיל בסיפור על אבא שלי, שאני לא אספר אותו, אבל הפואנטה שלו היא בערך כזאת — יום אחד לפני שנים הייתי גאה במשהו שאבא שלי אמר, ובאמת אחרי כמה שנים אמרתי לו את זה, שהייתי גאה בו על מה שהוא אמר אז, אז הוא הסתכל בי ואמר „מה אתה חושב, שאם היה לי כסף לא הייתי מתנהג אותו דבר?!", ומאז כניראה יש לי את העניין הזה בתוך הראש שלי.

אז הבנתי שאם לאבא שלי היה כסף, אז הוא היה מתנהג בדיוק כמו אבא שלה, ואם לאבא שלה לא היה כסף הוא היה מתנהג בדיוק כמו אבא שלי (וגם להיפך). וזה שהם התנהגו (במציאות) באופנים שונים לחלוטין, זה לא אומר שיש איזשהו הבדל ביניהם (בחיים).

זהו. ככה זה התחיל. וככה אני מתחיל לכתוב את שלושת עמודי. אבל לאן אני חותר?

שוב אני חותר לרשימה של פתגמים חסרי־שחר האומרים שאין עשן בלי אש, למרות שאני יודע שלא לכל דבר יש סיבה. זה יכול לפתוח בזה שלא כל הנוצץ זהב הוא ולסיים בזה שאל תסתכלו בקנקן, אבל מה שאני (בערך) רוצה להגיד היום זה שלמרות ש־בכותרת כתוב מצא את ההבדלים ולמרות שיש הבדלים (לאיש שעומד למטה בתמונה השמאלית שלושה כפתורים במנז'ט השרוול הימני, ואילו לאיש שעומד למעלה בתמונה הימנית שני כפתורים במנז'ט השרוול ה־שמאלי) הרי בכל זאת אין הבדלים, וזה שניראה (במציאות) שיש כל מיני אלטרנטי־בות שונות ומשונות, זה לא אומר שיש הבד־לים כלשהם בין האלטרנטיבות (בחיים), או (בלשוני המבריקה שהפכה לכותרת העמוד הזה) האלטרנטיבות הם אל־טרנטיבות. אין אלטרנטיבות, וזוהי האלטרנטיבה היחידה.

על מה אני מדבר? אני מדבר על הרבה דברים.

אני יכול לדבר עלי ואני יכול לדבר על העולם ואני יכול לדבר על ישראל, וזה כמו שכבר אמרתי לכם אותו הדבר. אני רוצה לדבר על ישראל, אבל אני אתחיל לדבר דווקא עלי ואחר־כך על העולם ורק בסוף על ישראל. מה איכפת לכם? (באמת, מה איכפת לכם?).

אז נתחיל בי — אני נימצא עכשיו לקראת סיומו של מה שאני קורא „שבוע הפלסטיק", שהפעם התארך עד כדי שלושה שבועות בערך. ב„שבוע הפלסטיק", שאני חוגג לעצמי מדי כמה חודשים, אני לפתע רואה את כל האנ־שים (חוץ ממני, כמובן) כבובות פלסטיק מחייכות (ומכאן שמו של השבוע). באותן תקופות כולם ניראים לי כשחקנים עלובים בתיאטרון בובות מפואר, ואני מרגיש כמו ניצב בפרוטה, עוד סטאטיסט, בסרט של פליני. (האמנתם לי קודם שאמרתי שאת עצמי אני לא חש כבובת פלסטיק, הא? ואתם מאמינים לי עכשיו שאני אומר שאני כן מרגיש כמו סטאטיסט, הא? מה לעשות איתי־כם, מה לעשות?). אבל מה איכפת לכם מה איתי?

נעבור לעולם (האמת היא שבשיעור שבו לומדים להפריד בין „האני" לבין „העולם" הייתי חולה, אבל אל תגלו לאף־אחד) ופה אני אתן סתם דוגמא טיפשית, כרמז למה שאני מתכוון (כשאני מדבר על אבא שלי, למשל) — העולם מלא כבר מאות בשנים באנשים עניים המצרים על מר גורלם וקיפו־חם ופערם לעומת העשירים, אבל ברגע שהם עצמם נהיים לפתע עשירים, הנה בכל זאת הכל ממשיך להיות אותו דבר. איך זה, אני לא יודע, אבל ככה זה, את זה אני יודע. אבל מה איכפת לכם העולם.

נחזור לישראל (שהרי זהו נושאו של חיבו־רי, בהיותה מרכז „העולם" שלכם מחד, ומרכז „האני" שלי מאידך). זה איכפת לכם.

ובאמת ישראל היא דוגמה טובה (בגלל שאני מכיר אותה טוב) לאל־טרנטיבות. הדוג־מא הכי אחרונה היא גולדה כאלטרנטיבה לבגין. זה כבר באמת השיא (למרות שעוד נגיע ללא ספק לשיאים חדשים). אני יכול פה לכתוב מסה שלמה על כמה זה מגוחך, אבל זה ניראה לי מגוחך לכתוב מסה על כמה זה מגוחך, כי זה כל־כך מגוחך, עד שזה מגוחך בכלל להתייחס לזה. אז לזה אני לא אתייחס.

אבל גם האלטרנטיבות האישיות הפחות מגוחכות כאילו, הן מגוחכות לא פחות. גולדה היא אלטרנטיבה לבגין, אבל בגין הוא אלטר־נטיבה לגולדה, אבל גם עזר וייצמן הוא אלטרנטיבה לבגין, אבל אריק שרון הוא אלטרנטיבה לעזר וייצמן, שהוא אלטרנטיבה לבגין, שהוא אלטרנטיבה לגולדה, שגם רבין הוא לה אלטרנטיבה, בעוד שפרס הוא אלטר־נטיבה גם לרבין וגם לגולדה וגם לעזר וייצמן, שהוא עצמו אלטרנטיבה לבגין, שהוא עצמו גולדה, שהיא בגין, שלא לדבר על דיין, שהוא עצמו אלטרנטיבה לדיין, וכן הלאה, שהוא אלטרנטיבה לכן הלאה.

שטויות. בתור בן־אדם אופטימי מרוב פסימיות, אני יודע שלא האנשים קובעים אלא התוכניות, הפרוגרמות. זה שאין הבדל בין האישים (חוץ מהכפתורים במנז'טים) זה לא אומר שאין הבדלים בין הפרוגרמות (או לפחות בין המנז'טים של הפרוגרמות).

יש תוכנית אלון להבדיל מתוכנית דיין, יש תוכנית דיין להבדיל מתוכנית אלון, יש תוכנית בגין להבדיל מתוכנית דיין, יש תוכ־נית דיין להבדיל מתוכנית בגין, יש תוכנית פרס להבדיל מתוכנית בגין, יש תוכנית פרס להבדיל מתוכנית אלון, יש תוכנית פרס להבדיל מתוכנית דיין, יש תוכנית עזר להב־דיל מתוכנית בגין, יש תוכנית עזר להבדיל מתוכנית פרס, יש תוכנית עזר להבדיל מתוכ־נית דיין, ויש, כמובן, כרגיל, תוכנית דיין להבדיל מתוכנית דיין, וגם רבין יש לו תוכ־נית, להבדיל אלף הבדלות. בקיצור, תחרות מצא את ההבדלים בכל שבועון מצוייר היא ממש קריקאטורה עלובה לעומת ההבדלים שבין ההבדלים שבין התוכניות שבין האישים שבין ההבדלים.

אז מה נישאר? לי אין יותר מה להגיד. אם לכם יש משהו להגיד תגידו. אני מקשיב לכם בדיוק כמו שאתם מקשיבים לי (וזה ההבדל בינינו). אבל קודם אני אסכם.

מה לעשות? חברים שלי בעלי נטיות פסי־כולוגיות אומרים לי כל הזמן להתרכז דווקא בניואנסים הדקים, דווקא בהבדלים הקט־נים. אז זה מה שאני אומר לכם — תתרכזו בניואנסים הקטנים שבין התוכניות. תתרכזו בהבדלים הדקים שבין האישים. תתרכזו טוב.

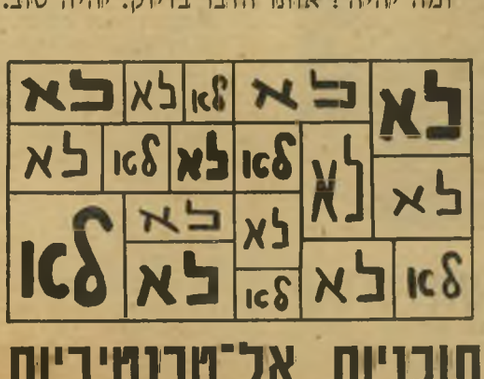
ומה יהיה? אותו הדבר בדיוק. יהיה טוב.

מפות אל־טרנטיביות

אישים אל־טרנטיבים

תוכניות אל־טרנטיביות

עובד ישראל

עתון סבבה • בלא דאווינים • בלא מינטרושים • העורך מסר האחריות: קיבי ניב

זהירות! ארליך אומר שיהיה טוב

עוכר ישראל מזהיר: שר האוצר מבטיח שיהיה טוב. זה סימן שיהיה רע. ראו, אתם הוזהרתם!

הטריק הבא — חזרה בתשובה

כתב עוכר ישראל מוסר כי הטריק הבא של חה"כ פלאטו־שרון, במיסגרת מסע־ההתעררות הציוני שלו, יהיה לחזור בתשובה.

פלאטו יחזור בתשובה כנראה לקראת הבחירות לעיריות, המסמלות במסורת היהדית את שיבת ציון, וייחבוש כיפה ברורה בכל הופעותיו הפומביות.

הוא גם, ככה אומרים, יבנה בחצר ביתו בית־כנסת מזהב, עם ארון־קודש מכסף וספר־תורה מפלטינה, שהארתיות שלו יהיו מיהלומים.

מה יהיה חוץ מזה? חוץ מזה תהיה מלחמה, אבל זה שטויות.

מה הדאווין?

קוראי **עובר ישראל** שואלים ועונים בענינים השובים

רינה צוקרמן מחיפה שואלת: איך זה שהמשטרה לא הצליחה עד היום לתפוס את כצלאל מזרחי?

ועונה:

זה פשוט מאד — הוא לא עשה שום דבר. בגלל זה לא תפסו אותו.

יוסף עמיחי מנתניה שואל: מי צריך להיות כתב הטלוויזיה לענייני יהודה ושומרון?

ועונה:

אז קודם כל זה לא צריך להיות ערבי. זה ברור. רפיק חלבי, שהוא עכשיו הכתב, הוא ערבי, ולא משנה שהוא דרוזי או קצין בצה"ל או חרתת. כי ערבי נישאר ערבי גם ארבעים שנה אחרי מותו, אפילו אם הוא דרוזי או קצין בצה"ל או בבלת. ובתור ערבי אסור לתת לו להיות כתב ביהודה ושומרון, כי זה כמו לתת לחתול לשמור על השמנת. זה אומנם יפה מאד שיש כתב ערבי בטלוויזיה שלנו, אבל אז צריך לתת לו להיות כתב בשטחים שהוא מכיר אותם ומבין בהם, וזה ענייני ליכלוך וסירחון, או איך שקוראים לזה היום „איכות הסביבה". וגם לא מספיק שהכתב ביהודה ושומרון יהיה יהודי, כי יש יהודים שהם יותר גרועים מערבים, ואני לא רוצה להגיד שמות. אני חושב שהכתב של הטלוויזיה ביהודה ושומרון צריך להיות תת־אלוף דוד הגואל, שכבר הוכיח את עצמו כמי שמבין איך להתעסק עם הערבים המסריחים האלה.

אהרון קדוש מטבריה שואל: מה ההפתעה שמכין סאדאת?

ועונה:

וולאק, מאיפה אני יודע?

משה ארצי מתל־אביב שואל: מה זה הסיירת הירוקה" ומה היא עושה?

ועונה:

זה דבר סודי מאד. זה דבר בטחוני מאד. אבל מה שהם עושים זה טוב מאד, טוב מאד.

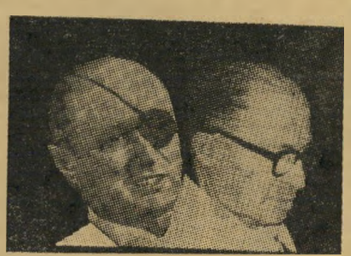
הממשלה תגיד כן לאמריקה, אבל בשין־קוף־ריש...

הממשלה, שהכינה סוף־סוף שאיפשר כל הזמן להגיד „לא" לאמריקה הגדולה, תגיד „כן" לאמריקה, אבל מה — זה יהיה בשין־קוף־ריש, ואם יבוא חזמן לעשות שלום, מה שהממשלה מקווה שלא יבוא, אז הממשלה תגיד לאמריקה שמה שהיא אמרה זה היה בשין־קוף־ריש ושכל מה שהיא אמרה לא ניקרא.

לפני זה הממשלה תנסה למשוך את העניין כמה שיותר. פעם אחת כבר עשו את בגין חולה, ואז לא יכלו לדון. עכשיו יש יעני חילוקי־דעות בין בגין ודיין ואי־אפשר להחליט. אבל בסוף, אחרי שימשכו את הזמן, יצטרכו לענות משהו, ובשביל זה החליטו לענות כן, אבל בשין־קוף־ריש.

בשביל זה יכתבו על המכתב של הממשלה לאמריקה, מתחת לאיפה שיכתבו „כן", את המילים שין־קוף־ריש, וככה עוד פעם נדפוק את האמריקאים הטמבלים.

שוב נולד תינוק עם 2 ראשים

שוב נולד תינוק עם שני ראשים, הפעם לא בחיפה, אלא דווקא בירושלים, ועוד במישרדי הממשלה.

הממשלה התכנסה מייד לישיבה דחופה לדיון במצב שנוצר, אבל כרגיל החליטה לא לעשות שום דבר, ולא כמו בחיפה, ששם הורידו אחד מהראשים, הרי שהתינוק של הממשלה יישאר גם הלאה עם שני הראשים.

מי שמבין עניין תיכף רואה שאין כאן שום שני ראשים, ושזה רק פוטו־מונטאז' כזה, ושבעצם שני הראשים הם לגמרי בראש אחד. אבל מה, בתור דאווין של הסברה לעולם, הפוטו־מונטאז' הזה עושה רושם כאילו יש חילוקי־דיעות בממשלה ויעני קשה להחליט וכל זה, וזה טוב מאד מבחינת למשוך את הזמן.

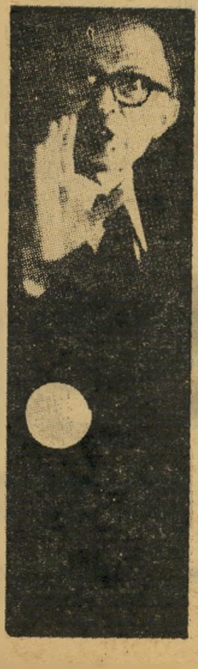
דיין: כן-לא

בתשובה לשאלה אם יש לו תוכנית חדשה או משהו כזה, ענה שר־החוץ משהו כזה:

„כן — לא — כשום פנים ואופן — בהחלט — שלילי — ודאי — בהחלט לא — חדשה לגמרי — ודאי שלא — חיובי — שום דבר חדש — ודאי שכן — חס וחלילה — ללא ספק — לא — כן — זה לא הכל — זה הכל."

מזכיר הממשלה: לבגין אין חום - יש לו חור

מזכיר הממשלה מודיע בזיקפה:

בהודעתי לעיתונות מן השבוע שעבר נפלו מיספר טעויות־דפוס מצערות. במקום „למר בגין יש חום" צ"ל „למר בגין יש חור (בגרב)", ובמקום „רוה"מ נשאר בבית כי הוא חולה" צ"ל „רוה"מ נשאר בבית כי הוא תולה (את הגרביים ל־ייבוש)". עם ישראל חי!

גונגיום הסבבה: איפו? בחיפו!

הנשיא החדש שלנו הוא ממש סבבה של איש — מדבר יפה, עממי, נחמד, מנומס, יודע שפות, הכל טוב.

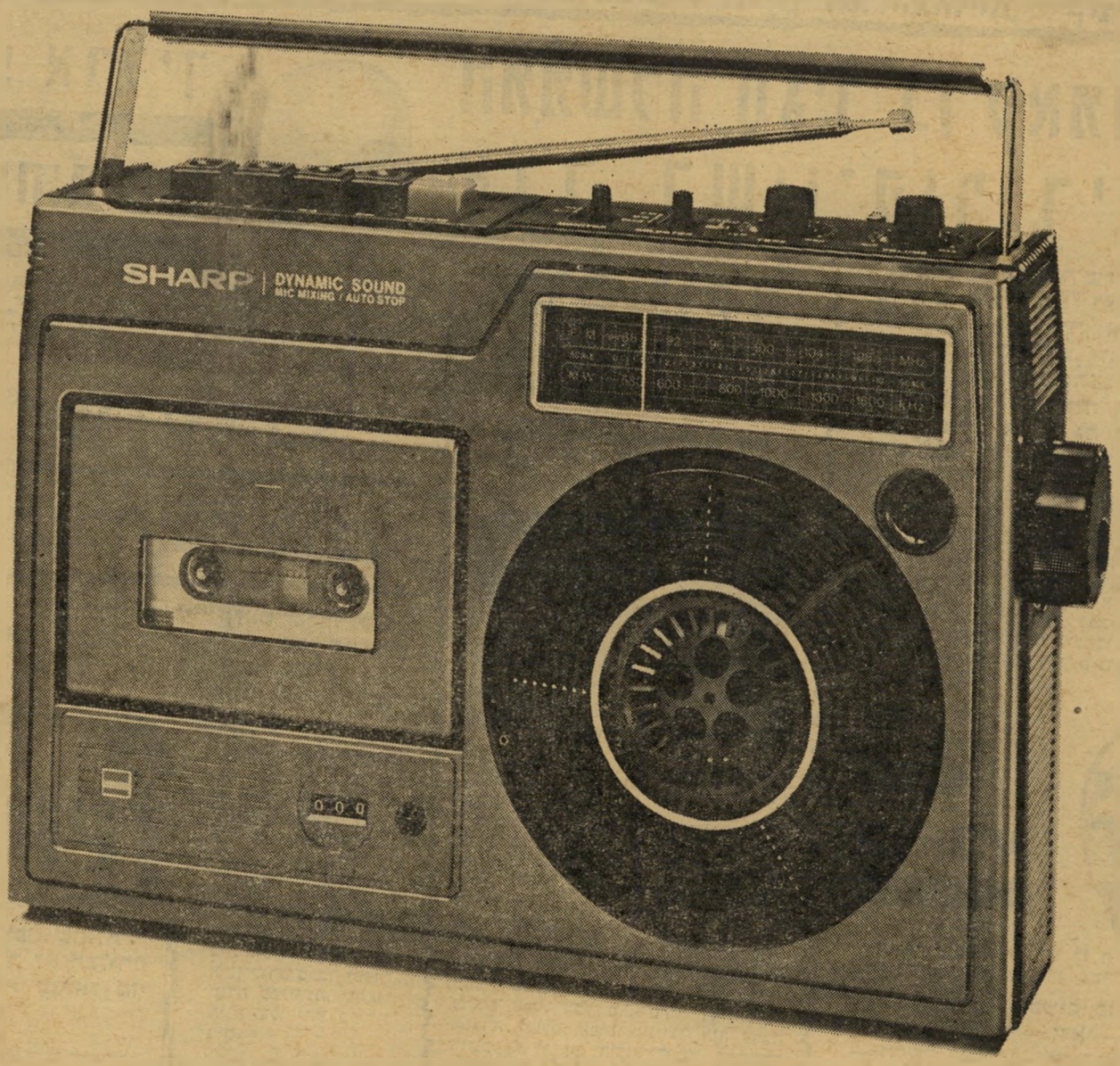
אבל מה — בנאום שלו בכנסת, שדווקא היה על הכיפאק, שהוא אמר שצריך פה לעשות חברה למופת, הוא שכח דבר אחד — הוא לא אמר איפה בדיוק צריך לעשות את החברה הזאת למופת, עם האיכות־חיים והמוסר והכבוד והנימוס וכל המילים היפות האלה.

כי לי נידמה שהוא התכוון שהחברה למופת תהיה בכל ארץ־ישראל, אבל מה — היא תתחלק ככה שהחברה תהיה בשטחים והמופת יהיה בגבולות הקו הירוק.

בשטחים אנחנו נשבור להם את הראש, אבל בגבולות הקו הירוק לא נזרוק אשפה ברחוב. בשטחים אנחנו נירה בהם חופשי, אבל בגבולות הקו הירוק לא נקטוף פרחים. בשטחים נדכא אותם לילה, אבל בגבולות הקו הירוק לא נדחוף באוטובוס.

מה יש פה הרבה לדבר — כל הכבוד לנשיא!

GF1600X: אם תרצה תוכל לשדר בעצמך את מצעד הפזמונים...

תוכל להיכנס באמצע השידור...

בחר את המיצעד האהוב עליך. אייבי. גימל או צ.ה.ל. והקלט. רוצה להחליף את הקריין? בבקשה! תוכל להכנס באמצע השידור ולהקליט את עצמך. ללוות את הזמר האהוב עליך ובקיצור להקליט ולשדר את מצעד הפזמונים הפרטי שלך.

GF 1600 X - המקצוען הנייד.

בצד מקלט משוכלל ורב עוצמה (2.000 MW). חמצא בו טייפ קסטות משוכלל, המצוייד במיקרופון פנימי בעל רגישות גבוהה ובמחקן MIX, המאפשר לך להקליט את עצמך, ואת תחנת השידור בבת־אחת.

ב-GF 1600X מנגנון אוטומטי לבקרת הקלטה (ALC), מנגון עצירה אוטומטי ושכלולים טכניים נוספים. המאפשרים הקלטה והשמעה חוזרת באיכות מקצועית. את ה-GF 1600X ואת מוצרי האיכות האחרים של שרפ תמצא בשק"ם, במשביר המרכזי, בכל בו שלום, במשביר לצרכן, בש.א.ל. ובחנויות מובחרות למכשירי חשמל.

איך אומרים אצלנו? בקרוב אצלך.

המכירה גם לעולים חדשים.

(DUTY FREE)

ענק האלקטרוניקה מזמין אתכם ליריד וליפן

בואו לביתן שרפ (ביתן 64 ביריד)
- תצוגת ענק של מוצרי שרפ.
- שידורי צבע מן הגביע העולמי
- מכירה מיוחדת לעולים (DUTY FREE)
- בין המבקרים בביתן יוגרל פרס: כרטיס טיסה ליפן

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

היבואן: אסמנו בע"מ ירושלים טלפון: 02-533817

אתה והלירה

הלירה הישראלית אחת תשב"ץ

האוצר מחק לבנקים קנסות נזילות

האוצר ובנק־ישראל הסכימו באחרונה למחוק לכל הבנקים קנסות נזילות שהיה עליהם לשלם, בסך של כ־300 מיליון לירות, ותמורת זאת יירתמו הבנקים לביצוע גיוס תוכניות־חיסכון מן הציבור בהיקף גדול. כספי תוכניות־החיסכון מופקדים באוצר, והדבר יאפשר לו להשתמש בכספים אלה במקום להדפיס כספים חדשים.

הבנקים היו נתונים בתחילת השנה בגרעונות נזילות של כ־2 מיליארד לירות, שעליהם נקנסו במאות מיליוני לירות. קנסות אלה מכבידים על הבנקים כיוון שאינם מוכרים כהוצאה ומנוכים מן הנזילות הרגילה שלהם.

האוצר נתון באחרונה במצוקה כספית חמורה ביותר, וכפי שגילה העיתונאי **דב גנחובסקי** ב„ידיעות אחרונות", חסרים לאוצר בתקציבו השוטף 25 מיליארד לירות שאותן עליו להדפיס. עתה ויתר האוצר על קנסות הנזילות, והבנקים יאפשרו לכל חוסך הלוואה בגובה הסכום שעליו להפקיד בריבית של 28%, לא צמודה. ריבית זו כדאית ביותר לחוסכים המפקידים כספים בתוכניות. הבנק מסבסד את ההלוואה כנגד אי תשלום קנסות הנזילות שעליהם ויתר האוצר.

סכנה: נמל פחם בחיפה

למרות התנגדותה של חברת־החשמל החליט שר־האנרגיה והתשתית, **יצחק מודעי**, יחד עם רשות הנמלים, כי נמל פריקת הפחם לתחנת־הפחם בחדרה יו־קם בנמל חיפה, ולא בסמוך לתחנה בחדרה. נימוקיו הם שמימון הפרוייקט יהיה קל יותר אם הוא יוקם בחיפה. הוצאות ההקמה הן, בשני המקרים, 50 מיליון דולר, אולם ההקמה בחיפה תהיה קלה יותר מבחינת מועדי ההוצאה.

אם יוקם הנמל בחיפה, יצטרכו לה־עביר את הפחם מנמל הפריקה בחיפה לאורך החוף בדוברות, שיפרקו את ה־פחם בחדרה במעגן כלשהו. הדבר יג־רום העמסה ופריקה כפולות. קיימת גם סכנה מוחשית של זיהום כל רצועת ה־חוף בין חיפה לחדרה, כתוצאה מהובלת הפחם לאורך החוף, וכן זיהום העיר חיפה כולה בפחם.

סוכנות „יינה־גלאס" לחברת „שקל"

חברת „שקל" שבבעלות **צבי מא־ליק**, קיבלה את סוכנות מיפעלי־הזכו־כית הידועים מגרמניה „יינה־גלאס", קודם־לכן היתה הסוכנות בידי „סול־כור". „שקל" עוסקת בייבוא חפצי־בית ומתנות, התרכזה עד כה בהפצת תוצרת „פיירקס".

לפטר את דב נייגר!

המיועד לתפקיד נציב מס־ההכנסה, **דב נייגר**, גרם מכירות עצבניות בבור־סה בהכריזו כי פקידי־השומה חייבים לקיים את החוק ולגבות מס־הכנסה מכל מי שעוסק בניירות־ערך בהיקף ה־הופך אותו סוחר בהם. הוא ציין כי בידי כל פקיד מלוא הסמכות לנהוג כראות עיניו.

על הפגיעה בבורסה לפני חצי־שנה הו־דיע שר־האוצר **שימחה ארליך**, כי פיטר את נציב מס־ההכנסה **אליעזר שילוני**. הפיטורים נומקו אז על־ידו בצורך להחזיר את אמון המשקיעים ב־בורסה. אותם נימוקים תקפים גם היום, וציבור הספסרים תמה מדוע אין ארליך מפטר גם את נייגר מאותן הסיבות.

משכורת היו"ר בניגוד לתקנות

משכורתו של יושב־ראש רשות־השידור החדש, **ראובן ירון**, תהיה 23 אלף לירות לחודש. הסכום נובע, לדיברי ה־הסברים, מהשוואה למשכורת של פרו־פסור־מן־המניין ותוספת תפקיד על כל הזכויות הנלוות למשכורת. הדבר נקבע בתקנה מיוחדת של שר־החינוך, **זבולון המר**, שפורסמה בילקוט־הפירסומים ו־נחתמה ב־16 באפריל השנה.

באפריל 1978 היתה משכורתו של פרו־פסור־מן־המניין בעל ותק מירבי, כולל כל התוספות, 15,957 לירות. ראשי חוג קיבלו תוספת של 20% לשכר־היסוד, ורקטור קיבל תוספת של 25%. מכאן שירון יקבל סכום הגבוה ב־45% ממשכורת של רקטור באוניברסיטה. הדבר נוגד במ־פורש את התקנות שהוציא שר־החינוך.

בנוסף ממשיך ירון להרצות בחוג ל־מישפט באוניברסיטה בירושלים, למרות שתמורת הסכום שהוא מקבל עליו לעבוד ברשות־השידור בלבד. עבירה נוספת היא התשלום שהוא ממשיך לקבל עבור שנת־ההשתלמות. תקנות מס־ההכנסה מכירות במתן משכורת שנתית נוספת על כל שבע שנות הוראה. ירון אינו מקיים עתה שנת הוראה מלאה, ומשום כך אינו רשאי לקבל את זיכויי שנת־ההשתלמות.

צי למכירה באילת

2 דוברות, 2 גוררות, טנקר אחד ו־4 ספינות משא קטנות יוצעו בקרוב למכי־רה על־ידי היהלומן ואיש־העסקים ה־יהודי מאמסטרדם **יצחק עמרם**, ונצי־גו בישראל **יהושע אשרוב**. הצי ניק־נה על־ידי משקיעים איראנים ונמכר ל־כווייט. לפי ההסכם היה על הקונים למסור לעמרם, שביצע את ההזמנה ומי־מן אותה, את הכסף תמורת הצי בנמל עדן. כאשר הגיעו האוניות לעדן אך ה־כסף בושש לבוא, חשש עמרם כי אם יחלוף הצי לכיוון כווייט לא תהיה לו עוד שליטה עליו, והוא העבירו לאילת. האוניות שהו באילת כמה חודשים, וב־אחרונה הושג הסכם בין עמרם לאירא־

יהזמן עמרם
מי יקנה?

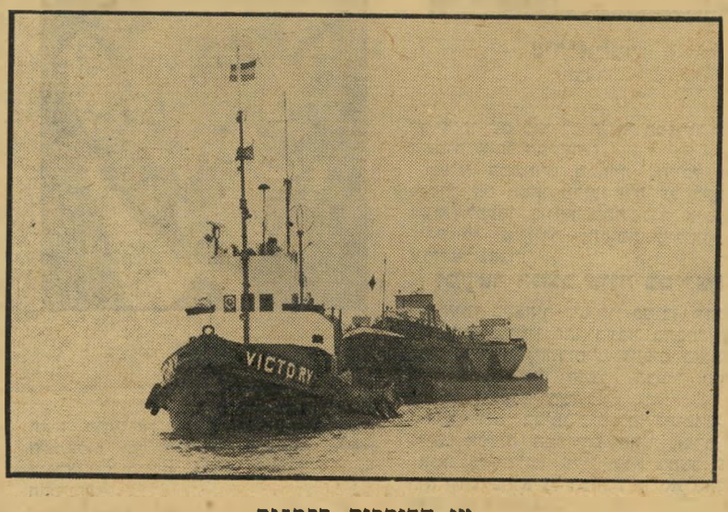
נים כי הוא ימכור את האוניות ולא יהיה חייב להם דבר.

הזמנה זו היא אחת מסידרת הזמנות של אספקת אניות לכווייט, נסיכויות הנפט וערב הסעודית שביצע עמרם, ש־הוא חבר בורסת היהלומים באמסטרדם ואיש־עסקים ידוע בעירו. עמרם מנסה מזה חודשים לרכוש בישראל מלונות או עסקים גדולים אחרים, וכמעט שרכש מלונות **מבצלאל מזרחי** ומקונצרן „כלל". לדבריו, מאחוריו מקורות מימון בלתי־מוגבלים לכל השקעה בתחומים הקרובים לו. את מכירת האניות מסר לידי עורך־הדין **יצחק לוין**.

מחיר הדת

בעוד שבכל ארצות אירופה הונהג ב־21 במארס השנה שעון קיץ, וגם אצל שכנ־תנו ירדן הוא הונהג, בישראל אין מ־היגים אותו כיוון שהדבר יפריע למת־פללים משכימי־קום. בגלל זאת צורך כל בית־אב בארץ שעת תאורה נוספת בחו־דש, העולה לו כ־50 לירות. על 700 אלף בתי־אב, מדובר בהוצאה של 35 מיליון לירות מיותרות לכל האזרחים. המשק משלם יותר, שכן עליו לייצר יותר חש־מל העולה מטבע זר יקר.

אולם לא כל הביזבוז נובע משמירת הדת. שר־האנרגיה־והתשתית **יצחק מודעי** הודיע, כי הדממת קידוחי הנפט באשדוד ביום השבת עולה 100 אלף לי־רות לכל שבת. מישרד־החינוך הודיע על השלמת תוכנית־לימודים חדשה ללימו־די תורה בעל־פה בבתי־הספר הכלליים, וגם שינוי־תוכנית זה עולה כסף. מיש־רד־המיסחר־והתעשייה הודיע כי יממן השקעות המיועדות למנוע חילול־שבת בתעשייה. שר הקליטה הודיע כי מיש־רדו עושה הכל לקליטת הרב הספרדי החדש של ירושלים, וכי הוצעה לו דירה בת ארבעה חדרים בכמה מקומות מן הטובים בעיר. הרב סירב ותבע דירת שישה חדרים, כעולה חדש — ורק ב־רחביה או בטלביה.

צי הדיכרות בכבים
גן־עדן

ארליך ורבינוביץ

בוועדת־הכספים של הכנסת פרץ ח־כוח חריף בין **דני רוזוליו ליצח־ברמן**, בשאלה מי היה הראשון שק־כי ארליך מבצע את מדיניותו של ר־נוביץ, קודמו. הוויכוח התעורר אח־שמזה כמה ישיבות מצטרף רבינוביץ הצעות לארליך ואילו נגד ארליך ור־נוביץ מצביעים חברי מערך כמו ע **אמוראי**, וחברי ליכוד בראשות יג **כהן־אורגד**.

הדבר קרה כשקולו של רבינוביץ א־שר מתן רוב להצעת ארליך לתת ביט־שער לגיוס הון לבנק „עצמאות". רקע זה נולדו כבר כמה בדיחות, המ־פרות בשמו של פרופסור **אפרי־קליימן**. האחת טוענת שארליך ש־את שמו לארלינוביץ. השניה, ששינה ז־שמו למשלריך. יצחק ברמן מוסיף, המומחים לארליך קרויים ארכיאולוג־חברי הוועדה, ששמעו כי ארליך ה־ליט לתמוך בבנין ולא בדיין, לא ה־תעו, שכן מעמדו של ארליך עורער כדי כך שהוא נזקק לבנין כדי להישי־בתפקיד שר־האוצר. בהקשר זה סי־את מעשיית המתנות מתוך הספר ־הדב".

משביץ, אייזנברג לייבוביץ ושאולי מקימים ירחון

בשבוע שעבר נחתמו ההסכמים ל־צאת ירחון חדש בשם „מוניטין", ש־פיע במחצית אוגוסט, ושיוזמיו מקו־שיהיה המקביל הישראלי ל„אסקוואי־ו„ניו־יורק" האמריקאים. היום ר־**רפאל שאולי**, העורך יהיה א־**ברוך** והמנהל **חיים בראון**, חתנו **חיים ליבוביץ**, שהיה בעלי „הזית".

המשקיעים, שישקיעו כמיליון לי־בירחון ההדוה, שמחציתו תודפס בצ־מלא, הם חברת „אוקטובר" (26%) שייכת בחלקים שווים לרפי ולט־**שאולי** ול**אבי אברמוביץ**, קבו־דפוס „האמנים המאוחדים" (26%) שייכת ל**אמנון אורבך**, ומשקי־מבין מנהלי בנק „מרכנתיל" לשע־וכן **לדני מושביץ**, חיים בראון, מי־**בן־פורת** ו**מיקי אלבין** (קבוצת א־זנברג) המשקיעים 11% כל אחד.

למה נחתם הסכם ארליך־משל?

סוף־סוף יצא המרצע מן השק, וה־תבר מדוע נחתם ההסכם בין **שימר־ארליך לירוחם משל**, שבו הבי־משל להסתפק בתוספת של 15% לש־וארליך הביטח שלא לייקר את המ־רים ולמנוע עליית מדד. ארליך לא ר־פיתאום אוהב־פועלים, ולא חדל לרא־באינפלציה מכשיר יעיל לפגיעה בש־והגברת הרווחים של מצביעיו, בע־ההון. מומחיו הסבירו לו כי כל תוס־במדד תעלה לאוצר הרבה יותר מ־שירוויח מקיצוץ הסובסידיות, בעי־השנה.

בחודש יוני יתחיל פדיון איגרות מ־ווה־הבירה החמש־שנתיות, יימשך כ־חודשים ויהיה כרוך בסכומים אדיו־של 15 מיליארד ל"י. כל עלייה במ־היתה מחייבת את האוצר לשלם לב־התעודות מתקציבו השנה כמה מיליו־דים טובים נוספים.

אחרי חתימת ההסכם עם משל, ב־במבר, כבר לא יהיה איכפת לאוצר רום ליליית מדד, שכן מרבית האיגו־תיפדנה וההתייקרות של נובמבר תיק־רק אחרי מחצית דצמבר.

המסקנה: מחודש נובמבר צפ־התייקרות מחרידה.

מה קורה במצר"ים?

מדוע פועל הנשיא נגד האופוזיציה?

מפני מה הוא חושש?

מהם השיקולים המנחים אותו?

מדוע הוא עושה זאת?

אנואר אל־סאדאת צעד עשרה צעדים קדימה בדרך אל הדמוקרטיה. עכשיו הוא צעד צעד אחד לאחור. **זהו, בערך, סיכום־ההביניים לי־שעה זו.**

מאז קיבל לידיו את השילטון, בסתיו 1970, נע בזהירות, אך בעיקביות, לעבר דמוקרטיזציה וליברליזציה של חיי־הציבור בארצו. הוא שיחרר את כל העצירים ה־פוליטיים מבתי־הסוהר וממחנות־הריכוז. הוא הניח לאנשים בעלי דיעות ביקורתיות לחזור לכלי־התיקשורת. הוא החיר את פירוק מיפלגת־השילטון לשלוש מיפלגות — מרכזית, ימנית השמאלית. לבסוף אף הסכים, באי־רצון מסויים, שתקום מחדש מיפלגה שהיתה קיימת בתקופת המלוכה: מיפלגת־הוואפד.

כל זה היה עדיין רחוק מדמוקרטיה ב־מובן המערבי. על כמה מן העיתונאים ה־בכירים עדיין רבץ איסור של כתיבה. כל סיעות האופוזיציה במרעצת־העם מנו רק כ־10%. אך זה היה רחוק מאד מן הימים הקודרים של מישטר עבד־אל־נאצר, כאשר מאות מנהיגי השמאל והימין גם יחד רבצו בכלא ובמחנות, בתנאים נוראים, ואף עונו קשות.

עתה החזיט אל־סאדאת לחדק את הברגים, להשתיק או להנמיך את קולה של האופוזיציה.

בעיקבות מישאל־העם שערך, נקט שו־רה של אמצעים. לתובע הכללי נמסרו שתי רשימות של אישים, הנאשמים בניהול מערכה נגד מצריים בכלי־התיקשורת של חוץ־הסיזוב. הרשימה הראשונה כללה 34 שמות של מצרים המתגוררים בחו"ל. ה־רשימה השנייה כללה כשלושים שמות של אישים המתגוררים במצריים עצמה.

בין השלושים נכללו כמה שמות הידו־עים היטב:

● **חסנין הייכל**, איש־אמונו של גמאל עבד־אל־נאצר.

● **מוחמד סיד־אחמד**, איש־רוח דגול, מראשוני הדוברים על שלום ישרי־אלי־ערבי.

● **פואד נגם**, מחבר שירים עממיים פופולאריים.

● **אחמד חמרוש**, איש־השמאל, אחד הקצינים החופשיים המקוריים שחוללו את המהפכה, האיש שתיווך במגעי נאצר — גולדמן.

● **צאיח עיסא**, עיתונאי שמאלי בכיר.

חבר צעיר של מועצת־העם, אבו אל־עז תארירי, איש סיעת־השמאל הקטנטנה, בידון ל־60 ימי־מאסר בעוון "הפרת הסדר הציבורי" באלכסנדריה, מבלי שניטלה ממנו חסינותו. ואילו נגד ראש־מיפלגתו,

הייכל
מתחרה

תאלד מוחיי־אל־דין, נשיא מועצת־השלום השמאלית של מצריים (שפורזה) ודמות בינלאומית ידועה, נקטו צעדים לביטול החסינות.

בקאהיר, ובחבי העולם כולו, שאלו המומחים את עצמם: מדוע שאמר לי דיפלומט זר בקאהיר, כשישאל־תיו מי יהיה, לדעתו, הנשיא הבא, אם חלי־לה ייפול מישטרו של אל־סאדאת.

בלי היסוס, ענה לי: "חסנין הייכל."

לאחר־מכן סייג זאת: "זה תלוי בשני אנ'. אם הצבא יחולל הפיכה, ואם ה־צבא יחליט למסור את השילטון לידי אזרח, הייכל יהיה המועמד הסביר בי־תר."

מדוע?

קודם כל, מפני שיש לו יוקרה אישית רבה. נדמה שאיש אינו אוהב אותו אהבה עזה. הוא נחשב כאדם יהיר, אפילו שחצן. אולי רכש לו תכונה זו בשנים הארוכות שבהן היה יועצו, ידידו, עוזרו ופיו של הנשיא המנוח. ביום המהפכה, ביולי 1952,

סראת עשה זאת? מדוע מטרידה אותו האופוזיציה, הקטנה, החגר־שה והבלתי־מסוכנת כעליל?

כדי להשיב על שאלה זו יש להכיר את המציאות המצרית האמיתית, זו שאינה באה לידי גילוי בכלי־התיקשורת העול־מיים והישראליים. ל"מומחים", העוקבים אחר הדברים מבהוץ, עלולה להיות תמונה כוזבת לחלוטין של מציאות זו.

הייכל: שומר הגחלת

הנה, למשל, פרשת חסנין הייכל. (אגב, "הייכל" בערבית מקביל ל־"היכל" בעברית. לראש המישלחת הצב־אית הישראלית, הנמצאת עדיין במצרים,

סיד־אחמד
מבקר

יש אותו שם כמו לעיתונאי המצרי, ולשני השמות אותו הפירוש.)

בעיני המומחים מבחוץ, "הייכל גמור מזמן". הם תמהו מדוע עלה על דעת ה־נשיא לפעול דווקא עתה נגד איש זה, שהיו לו יחסי־זוהר בתקופת שילטונו של עבד־אל־נאצר.

למעשה המצב שונה במיקצת.

בהיותי בקאהיר ניסיתי, כמובן, להיפגש עם איש מעניין זה. בעבר כתבתי עליו רבות. יש לנו ידידים משותפים באירופה. אבל הייכל היה המצרי הבכיר היחידי שסירב להיפגש עימי.

הוא ישב בביתו, וסירב להיפגש עם זרים. אנשים המכירים אותו אמרו לי: "אנא, על תלחץ עליו. הוא במצב עדין. הוא יודע שהוא על הכוונת של אל־סאדאת. אסור לו להסתבך!"

מדוע?

ייתכן כי התשובה לכך כלולה בדברים

נסע עבד־אל־נאצר במכוניתו של הייכל. הקשר בין השניים נשאר הדוק מאד, ז־במשך זמן רב היתה להייכל השפעה עצו־מה. אין הוא איש צנוע במיוחד.

אולם איש אינו מכחיש את כישרונו, ולא רק כעיתונאי מעולה. יצא לו שם של איש־ביצוע בעל יעילות שאינה רגילה ב־מצריים. הדבר בולט היטב בבניין העיתון אל־אהראם, שהוקם בתקופה שהוא שימש כעורכו. אין ספק שזהו הבניין היעיל ביו־תר בקאהיר, המתפקד ברמה אמריקאית, החל בניקיון המופתי וכלה במעליות ה־מתוחזקות היטב.

מזה זמן רב אין חסנין הייכל יכול לפרסם את מאמריו במצריים, אך הוא עשה זאת כחו"ל. כעזרתם הוא גיבש את מעמדו כמנהיג ה־נאצריזם בימינו, כשומר הגחלת של המישטר הקודם, כאשר אדמה היה אלוף, וגמאל עבד־אל־נאצר היה נביאו החדש.

נאצר: השנוא והאהוב

מה זה נאצריזם? מה פירושו בנוף המצרי?

הנאצריזם אינו ימין ואינו שמאל, במובן האירופי המקובל.

בעיקרו עמד על שלושה עקרונות:

● שיקומה של מצריים לא ייתכן ב־אמצעות היוזמה הפרטית. רק המדינה יכו־לה לבצע זאת. לכן צריכה הממשלה ליזום ולבצע את כל הפעילות הכלכלית החבר־תית החשובה, תוך הפקעת רכושם של ה־עשירים והרמת רמת־החייה של העניים.

● מצריים היא לב העולם הערבי, וצרי־כה להנהיג אותו. ה"ערביות" ("עורובה") קודמת ל"מצריות".

● במצב זה לא ניתן לשמור על חירו־יות־האדם, כגון חופש־הביטוי וחופש־ההתאגדות.

● לצבא נועד תפקיד מרכזי בכל ה־תהליכים האלה.

תורה זו שנואה על הבורגנות

המצרית. עבד־אל־נאצר הגביל או־תה בעסקיה, הפקיע חלק מרכושה, שלח את אנשיה לבתי־הכלא. הוא דרס את חירויות־האדם. הם שוני־אים את זיכרו שינאה עזה וגלוייה.

יחסם של אנשי השמאל לזיכרו של עבד־אל־נאצר מסובך יותר. גם הם סבלו רדי־פות בימיו, נכלאו ועונו בסיטונות. הוא היה רחוק מלהיות מארכסיסט. אבל הם הסכימו עם עיקרי גישתו הכלכלית־חברי־תית.

אין הם מדברים עליו כיום בחיבה, אך הם מצביעים על כמה ירושות חיוביות של שילטונו: בתי־החולים ובתי־הספר שהקים, העלייה הגדולה ברמת ההשכלה, העובדה שרבבות בני־עניים לומדים כעת באוניבר־סיטות. ובעיקר: המחיר הזול של מיצרכי־היסוד והקואופרטיווים החקלאיים שהקים, המאפשרים חלוקה סדירה וזולה של מזון בסיסי. בילעדי חלוקה זו, לא יכלו מיליוני מצרים להתקיים כיום בשכר שהם מקבלים (כגון 30 לירות מצריות, או 600 ל"י, לחו־דש).

תמונתו של עבד־אל־נאצר עדיין תלויה על קירות רבים. ראיתי אותה במיתקן צב־אי, שבו הורשיתי לבקר, לצד תמונתו של אל־סאדאת. ראיתי אותה גם על כוננית במישרדו של חסן כאמל, ראש ה"דיוואן" (הלישכה) של אל־סאדאת עצמו, בארמון עבדין, כשעליה רשומה הקדשה אישית.

אולם אנוואר אל־סאדאת עומד בראש תהליך ההדה־נאצריזציה. ו־חסנין הייכל הוא האיש המייצג את הנאצריזם כאלטרנטיווה קיימת. אין הוא צריך לעשות כך מעשה כדי להפריע למישטר הנוכחי. די בעצם קיומו בביתו, בקאהיר.

הוואפד: הימין החדש

ה היפך הגמור של הנאצריזם הוא ה־וואפד. ובכל זאת: גם נגדו מופנים הצעדים האחרונים של אל־סאדאת. ב־מישאל־העם הוא ביקש במפורש סמכות לגרש מן החיים הפוליטיים את המדינאים שמילאו תפקידים בימי המישטר המלוכני, שקדם למהפכה.

כל מצרי יודע למי הכוונה: פואד סראג־אל־דין, מי שהיה שר בממשלת הוואפד לפני המהפכה, המנהיג הרישמי הקשיש של מיפלגת־הוואפד החדשה, המכונה "אל־באשא" (הפחה).

לאמיתו של דבר, אין הוואפד החדש המשכו של הוואפד הקודם. זוהי מיפלגה חדשה, המייצגת את הבורגנות המרימה את ראשה מ־חדש בארץ הניוקוס.

את עקרונותיה של מיפלגה זו אפשר לנסח (בלי קשר למצעה הרשמי) בערך כך:

- רק היוזמה החופשית הבלתי־מוגב־לת יכולה לשקם את מצריים.
- יש להרחיק את קציני הצבא מעמ־דות־המפתח, ולהנהיג במצריים דמוקר־טיה ליברלית.
- המדיניות המצרית צריכה להתנהל על־פי אינטרסים מצריים בלבדיים, ה־עניין הכל־ערבי הוא שולי. מצריים הק־ריבה את עצמה למען שאר הערבים די והותר.
- מצריים שייכת לגוש האמריקאי, ו־צריכה להילחם בחדירה הסובייטית.

בעינייני ישראל אין לוואפד גישה ברו־רה. כששאלתי את אחד מעסקני המיפלגה לדעתו בעניין זה, התחמק ואמר: "בעוד כך־וכך זמן נשלים את המצע הרישמי שלנו, ואז נדע."

הוואפד הוא הימין החדש, ה־בורגני, המעמדי, האינטרסנ־טי. בתפיסותיו, אין הוא שונה מן הימין הקלאסי, "השמרני", באי־רופה.

(יש להבחין היטב בין ימין זה לבין ה־אחים המוסלמים, שגם הם קיימים אי־שם, קצת מעל ומקצת מתחת לפני השטח. האחים המוסלמים הם העתק ערבי של גוש־אמונים, בתוספת מחתרתיות ואלימות. זהו ימין קנאי, דתי־לאומני, כל־ערבי, שניתן להדביק לו את תווית הפאשיזם בלא לשגות בהגזמות. הוא מסוכן כקבוצת־טרור, אך לא כאופוזיציה עממית למישטר.)

מי שבודק את העקרונות האמיתיים של הוואפד, תמה מדוע הוא צריך בכלל לה־יות באופוזיציה לאל־סאדאת. הרי אל־סאדאת עצמו נע עד כה לקראת מישטר ימני, דמוקרטי יותר, המקדם את היוזמה הפרטית, המחזיר את הרכוש המולאם, ה־מעמיד את שיקום מצריים מעל לאחדות הכל־ערבית והמשליך את כל יהבו על ארצות־הברית.

אולם כל צעדיו של אל־סאדאת בכיוון זה זהירים, איטיים. הוא חייב להתחשב בצרכים הנגדיים.

לשכבות התומכות בוואפד אין סבלנות. הן רוצות ברפורמה מהירה, ברוח השק־פותיהן ואינטרסיהן. מבחינה ריגשית, הן שוללות את המהפכה של 1952, שאל־סאדאת היה אחד ממחולליה ושאת ירושתה ירש.

לכן היווה הוואפד אופוזיציה — אופו־זיציה שצמחה במהירות. אף שהוואפד מעולם לא השתתף בבחירות, קמה לו יש מאין — סיעה בת 26 איש בתוך הפרלמנט הנוכחי. חברי סיעה זו החלו מתבטאים ב־פרלמנט בסיגנון חריף ביותר, שכדוגמתו לא שמעה מצריים מזה שנים רבות.

אל־סאדאת החליט לפעול נגדם ולסתום את פיהם בעוד מועד.

השבוע החליטו ראשי הוואפד שהתכנסו בארמון קהירי ישן, לפרק את מפלגתם, בטענה שפעולה דמוקרטית הפכה בלתי־אפשרית.

השמאל: הצלע השלישית

ה ויאפד יהנאצריסטים הם הפכים. יש גם כיפ שלישי, המעניק לאופו־זיציה המצרית צורה של משולש.

בזווית השלישית של משולש זה שוכנת מיפלגת־השמאל, המתנגדת גם לוואפד וגם לנאצריסטים.

מיפלגת־השמאל ("המיפלגה הלאומית לקידמה ולאיחוד"), שצמחה מן האגף ה־שמאלי של מיפלגת־השילטון המאוחדת לשעבר, דוגלת בעקרונות הבאים:

- שיקום מצריים בדרך של תוכנית סוציאליסטית, משק מתוכנן ומולאם.
- אוריינטאציה על ברית־המועצות, או לפחות התקרבות מחודשת אליה.
- שילוב מצריים בעולם הערבי, ביי־חוד למען פיתרון הבעייה הפלסטינית.
- הבטחת חופש הביטוי והמאבק המ־דיני, כדי לאפשר לה פעולה חופשית.

כניגוד לוואפד, שמנהיגיו האמי־תיים אינם ידועים כחו"ל, וכניגוד לנאצריסטים, שמנהיגם הידוע ה־יחידי הוא חסנין הייכל, יש למיפ־לגת־השמאל גדירה מרשימה של אישים הידועים בעולם.

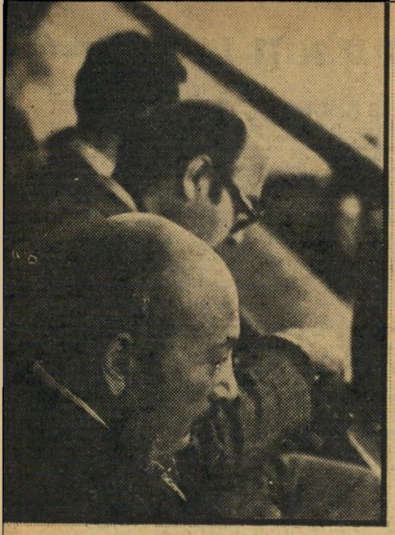
בתקופת המלוכה, נטה כימעט כל צעיר מוכשר ואידיאליסטי לעבר השמאל. ה־מיפלגה הקומוניסטית הצעירה של אז, פרי יצירתו של אנרי קוריאל המנוח, משכה אליה את טובי המוחות של האינטליגנציה הצעירה. רבים מאלה קשורים עתה במיפ־לגת־השמאל, או שהם אנשי־שמאל בלתי־תלויים.

מוחמד סיד־אחמד, למשל, ששמו נמסר לחקירת התובע הכללי (המכונה, עדיין, "התובע הכללי הסוציאליסטי", כשהכוו־נה היא לפרקליט המדינה), הוא אחת ה־דמויות המרשימות ביותר במצריים. זהו הוגה־דיעות בעל שיעור־קומה עולמי, איש צנוע וסימפאטי ששמו מעורר אהבה והע־רצה בחוגי האינטליגנציה בארצות־המע־רב. השבוע יצא זאן־פול סארטר להגנתו ולהגנת חבריו.

סיד־אחמד עורר סנסציה עולמית כאשר פירסם את ספרו כאשר יידומו התותחים, שבו הטיף לשלום ישראלי־ערבי ותיאר את עתידו של מרחב מאוחד, שבו תשת־לב גם ישראל. הוא רואה בשלום תנאי מוקדם לרפורמה ולקידמה — הן בישר־אל, הן בארצות הערביות.

באחרונה ישב סיד־אחמד בחדרו, בקומה החמישית בבניין אל־אהראם. הוא התלוצץ שהוא נמצא ב"מוזיאון", כי מאמריו כימ־עט לא פורסמו עוד. ערב יוזמת־השלום של אל־סאדאת השתתף בסמינר הלונדוני המפורסם, יחד עם סעיד חמאמי ז"ל ועי־סאם סארטאווי, ושם ישב ברצון בין מתי פלד וביני. דיברנו הרבה על הדרכים להשגת השלום, והמשכנו בשיחה זו בעת ביקורי בקאהיר.

לעומת סיד־אחמד, איש־הרוח, חאלד מוחיי־אל־דין הוא מנהיג פוליטי. הוא ראש המיפלגה, ונציגה הבכיר בפרלמנט. מוחיי־אל־דין, גם הוא איש מרשים ומושך, היה חבר קבוצת מחוללי המהפכה של 1952, כשהיה קצין בחיל־הפרשים. הוא נמנה עם האגף השמאלי של הקבוצה, בעוד שעמיתו דאז, אנוואר אל־סאדאת, נמנה עם האגף הימני. יתכן שלמאבק בין שני אישים מרשימים אלה יש גם תז־זרמים אישיים.

חמרוש (רמטה)
מקשר

מיפלגת־השמאל אינה מורכבת מפוע־לים מיוזעים. זוהי מיפלגה אופיינית של האינטליגנציה, ורבים מראשיה הם בני־עשירים אידיאליסטים. גם מוחיי־אל־דין וגם סיד־אחמד גרים בדירות נאות בשכונה זאמאליק היפהפייה, על האי שבמרכז קאהיר, והמאחזים האידיאולוגיים של ה־שמאל הם באוניברסיטות ובחוגים אינ־טלקטואליים.

זוהי תערובת של קומוניסטים, נאצריסטים שמאליים, פתם שואפי קידמה ושוחרי דמוקרטיה.

לסיעה זו יש שני צירים בפרלמנט. לד־עת הכל, אין לה כל סיכוי לכבוש, בעתיד הנראה לעין, את המוני מצריים.

אם כן, מדוע החליט אל־סאדאת לפעול נגדה? מדוע הוא רואה בה סכנה למישטר?

קודש הקודשים: המחירים

ה דבר נוגע למציאות המצרית ה־בסיסית, החורגת מן העניין המיפ־לגתי והאידיאולוגי:

מצריים היא ארץ עניה. מיל־יונים רבים חיים בה על גבול ה־קיום המינימלי. אין גוועים בה ב־רעב. אך הדבר נמנע רק תודות ל־קיצוב וסיבסוד מאסיווי של מו־צרי־המזון הבסיסיים — ירושת ה־מישטר הנאצרי.

מיצרכי־המזון הם סמל הבעייה הנוראה, שמולה ניצב סאדאת. לעומת אנשי האי־דיאולוגיה, הוא צריך לנהל את השילטון. ולשילטון יש בעיות.

בינואר 1977 קרה כמצריים מש־הו נורא. הממשלה העלתה את מחיר מיצרכי־המזון — ובקילוקה אירעה התפוצצות כבירה. ההמוני־נים הנועמים יצאו לרחוב, שרפו את מועדוני־היוקה המפוארים כי שדרת הפיראמידות בגיזה, כינו את חמתם בכל סימלי העושר. הי־מאורעות היו הרבה יותר חמורים מכפי שנדמה בחו"ל.

אל־סאדאת האשים במהומות את אנשי השמאל וחתרנים זרים. אך סביר להניח כי היתה זו התפרצות ספונטאנית.

המישטר למד את הלקח. מחירי־המזון שבו והורדו. מאז אין איש מעז לגעת בהם.

וכאן קבור הכלב.

המדינה העניה אינה יכולה להוציא הון־עתק כדי לכלכל אוכלוסיה של 40 מיל־יונים במחירים מסובסדים, ובה־בשעה לנ־הל מדיניות ימנית־ליברלית של היוזמה החופשית. הסיבסוד הוא, ביסודו, מכשיר סוציאליסטי.

כך נוצרה סתירה מעשית בין המישטר לבין מיפלגת־הוואפד, למשל. המישטר מוכרח לשמור, קודם כל, על שקט סוצ־יאלי. הוואפד פטור מדאגה זו.

מאידך: בעוד שהשמירה על מחירי־המזון הוא עניין הקרוב ללב מיפלגת־השמאל, חושש המישטר שמא ינצל ה־שמאל כל הרעה במצב הכלכלי והחברתי. הממשלה רוצה לסתום את פיו ולגדוע את ידיו בעוד מועד.

נוצר, איפוא, מצב מסובך מאד. המישטר נמצא בתווך. מסביבו שושנה מוקדים אופוזיציוניים — הוואפד הימני, השמאל והנאצריס־טים. כל אחד משלושת המוקדים

(המשך בעמוד 28)

מוחיי־אל־דין
חבר

מדוע הוא עשה זאת?

(המשך מעמוד 27)

האלה שזכו את עיקרי־האמונה של שני האחרים. אך לשלושתם כמה אינטרסים משותפים: הדמוקרטי־זציה של החיים המדיניים, הרחבת חופש הביטוי והמאבק. בתחומים אלה ייתכן שיתוף־פעולה ביניהם.

ניתן לשמוע מפי אנשי־שמאל כי ה־וואפד אינו נורא כל־כך, וכי אנשי־הוואפד אינם כה ימניים כפי שנדמה על־פי מצ־עם המוצהר. אנשי־הוואפד, מצידם, יכו־לים לפלוט כמה מילות־שבח על אנשי־השמאל, ועל זכותם להתבטא באופן חופשי.

אנשי הימין והשמאל כאחד יכו־לים, בשעת הצורך, להתפשר עם הנאצריסטים, העומדים איפשהו באמצע — ומכאן עמדת־המפתח האפשרית של איש כמו חסנין חייכה.

יש עוד גורם. אין הוא מבליט את עצמו. הוא אפוף מיסתורין. אך כל אדם במצריים יודע כי בסופו של דבר, זהו הגורם בה"א הידיעה: הצבא.

הצבא המצרי הוא חיה פוליטית. הוא שותק. בראשו עומד כי יום האדם השתקני ביותר בצמרת: עבד־אל־ראני אל־נאמסי.

אל־נאמסי מצניע לכת. הוא מחייך ב־ביישנות. הוא סובלן וסבלן להפליא. איש אינו יודע בדיוק מהו: האיש של אל־סא־דאת בצבא? האיש של הצבא אצל אל־סאדאת?

הצבא המצרי הוא כוח כביר. הוא מונה קרוב לחצי מיליון איש. מתחככים בו קצינים צעירים, בני האינטליגנציה, וה־מיליונים שבאו מן הכפרים.

קצינים־לשעבר, שרידי תקופת עבד־אל־נאצר, עדיין ממלאים תפקידי ייצוג ושיל־טון רבים במינהל האזרחי, למורת רוחם של אנשי הימין והשמאל כאחד. אך מה אומר דור חדש שה קצינים, שגדל ביום־הכיפורים? האם הוא „מני" או „שמא־לי?" האם הוא יכול להיות אדיש, כאשר ההמונים יוצאים לרחוב כדי למחות על העלאת מחירי־המזון, כמו שקרה בינואר 1977? האם אין הוא חושש מפני מצב שבו יצטרך הוא, הצבא, לדכא מהומות כאלה? ומאידך, מה חושבים הקצינים כאשר עולה כוח כמו הוואפד, הרוצה לדחוק את הצבא מן החיים המדיניים?

אלה הן שאלות שאין לי תשובות עליהן, ונדמה לי כי יש רק מעט מאד אנשים במצריים כולה המסוגלים להשיב על כך. ואלה, כמובן, שותקים.

אך ברור כי אל־סאדאת צריך לסמוך עד הצבא, ושחרכה מצעדיו מושפעים משיקול זה.

סאדאת: בחוך הסבך

מ כאן המצב המסובך, שבו נתון ה־נשיא בשעה זו.

● **במדיניות החוץ:** השמאל וה־נאצריסטים שואפים לחידוש הקשרים עם ברית־המועצות. הימין, כמו אל־סאדאת עצמו, שואף להידוק הקשרים עם ארצות־הברית. הצבא זקוק לנשק — ואם ארצות־הברית והמערב כולו לא יספקו נשק זה בכמויות סבירות, יהיו לנשיא בעיות.

● **בענייני השלום:** העם רוצה ב־שלום, מתוך תיקווה שאז אפשר יהיה לשקם את מצריים. השמאל שואף לשלום לא פחות מן הנשיא. אך הוא מאשים את הנשיא בכך שהלך בדרך בלתי־נכונה, ש־הביא לפילוג העולם הערבי ולאובדן ה־קלפים המצריים, בלי תמורה ישראלית. הנאצריסטים טוענים את אותו הדבר. ה־ימין עדיין לא התבטא בעניין זה, אם כי הבורגנות הימנית דוגלת אף היא, בשלום, מתוך האינטרסים שלה. יש להניח כי הצבא תומך בנשיא גם בעניין זה.

● **בעניינים כלכליים:** השמאל וה־נאצריסטים רוצים בפעילות ממלכתית להעלאת רמת־המחייה, וביתתים בהמשך סיבסוד המחירים. הימין רוצה במשק חופ־שי ובביטול הסיבסוד. לא ברור אם יש בעניין זה עמדה מגובשת של הצבא.

הנשיא דורך בזהירות. הוא סילק לא מכבר את שר־הכלכלה רב־היוקרה שלו, כייסוני, שרצה להקטין את הסובסידיות. הזיכרונות של ינואר 1977 עשו את שלהם.

● **בענייני המישטר:** הימין, הש־מאל והנאצריסטים גם יחד רוצים בדמוק־רטיה, בחופש עיתונות, בפעילות מיפלג־תית חופשית. יתכן כי הצבא מסתייג מכך. הנשיא הלך בדרך זו בזהירות, אך כאשר גברה הביקורת הקולנית, החליט עתה לפ־סוע אחורה ולצמצם את הדמוקראטיה.

על רקע זה יש חשיבות לפרשת עיר־התיירות, שעמדה לקום בצל הפיראמידות. היה זה פרוייקט כביר, שהיה צריך להביא השקעה זרה גדולה למצריים. הכוונה היתה להקים בגבול המידבר, על אדמות ממשל־תיות, תשלובת גדולה של מיפעלי־תוועדות, בתי־פאר, בתי־מלון וכו'. האיש המרכזי היה מחותנו של אל־סאדאת, חותן בתו, איל־ההון הגדול עותמן אחמד עותמן, ה־מכונה בפי העם „קבלן המהפכה".

העיתונות וביטאוני המיפלגות, שאינם מעזים להתקיף את אל־סאדאת במישרין, ערכו חינגא של ביקורת סביב פרוייקט זה. הם רמזו שיש כאן עסקי שחיתות, שמשחיתים את אוצרות המולדת ואת אי־כות־החיים, לטובת כמה עשירים.

בסופו של דבר החליט הנשיא לבטל את החוזים, שהיו כבר חתו־מים, לחסל את הפרוייקט ולוותר על ההשקעות. אך לנו היה מר עליון, ואין ספק כי הדבר תרם לי־חלטתו להפעיל יד חזקה יותר נגד המבקרים.

השלום: בעיית המפתח

מ ה כך זה אומר לגבי עתיד יחסי ישראל־מצריים?

נדמה כי שילטונו של אל־סאדאת יציב די־צורכו, מה גם שהעם המצרי אינו ידוע כמהפכני, וכמחליף מנהיגיו לעיתים קרובות. זהו עם שמרני, התומך במנהיג הקיים כל עוד המצב נסבל.

אולם יש הרבה מוקדים של תסיסה, חלקם גלויים וחלקם מתחת לפני הקרקע.

על כך מרחף ציקה של יוזמת־יתברר, חיקה, כי יוזמה זו לא השלום הגדולה של אל־סאדאת. אם נעשתה, שהנשיא טעה בהערכת ישראל, עיוך הדבר לגרור אחריו תוצאות הרות־שואה.

גורלות מצריים וישראל משולבים כיום. אך רק מצרים מעטים מסוגלים להבין מה מתרחש בישראל — ומיספר הישראלים, המבינים מה קורה במצריים, קטן עוד יותר.

אי־הבנה הדדית יסודית זו, ה־מגיעה עד לראשי הצמרת, עלולה לסכן את עתיד שתי המדינות.

במדינה

העם

חמישה ביוני

באותו בוקר השתנתה החיסטוריה הישראלית — אך רק בעוד מאה שנה יתברר אם לחיוב או לשליחה

תאריך היסטורי חלף השבוע, כימעט מבלי לעורר תשומת־לב: ה־5 ביוני.

בבוקרו של יום זה לפני 11 שנים, המריאו מטוסי חיל־האוויר ומחצו את חיל־האוויר המצרי. כוחות־הריבשה של צה"ל פרצו קדימה. מילחמת ששת־הימים החלה.

לנסיבות שגרמו מילחמה זו הפכו כבר נחלת ההיסטוריה. בעיניים ישראליות, היתה זו מילחמת־מגן קלאסית. נשיא מצ־ריים, גמאל עבד־אל־נאצר, ריכז את צבאו בחצי־האי סיני, במערך התקפי, בלי פרו־בוקציה, יצר מצב שניראה לישראלים כ־איום מיפלצתי. צה"ל יצא לחסל את ה־איום. באותו בוקר הכריז שר־הביטחון, משה דיין, כי צה"ל יוצא להגן על המדינה, וכי אין פניו לכיבושים.

בעיניים ערביות, לא היתה ההשתלשלות כולה אלא מלכודת ישראלית מתוחכמת. צה"ל יצא להגשים תוכנית ישראלית ערו־כה־מראש לכיבוש השטחים הערביים, תוך ניצול תעמולתי של מעשיה של מצריים.

כך או כך, על התוצאות אין ויכוח: ב־5 ביוני נפתח עידן חדש בתולדות ישר־אל. שטחים נרחבים נפלו בידיה, ומאז היא נאחזת בהם. צירי ישראל, המתגייסים עתה לצה"ל, היו בני תשע כאשר פרצה המילחמה ההיא, ואין הם יכולים כלל לתאר לעצמם את ישראל כפי שהיתה לפני כן, בגבולות המכונים כיום „גבולות ה־4 ביוני".

בוקר גורלי. למחרת מילחמת ששת־הימים, היו כל הישראלים משוכנעים כי היתה זו מילחמת גאולה והצלה. השימחה פרצה כל גבול. אולם מאז, התעוררו ספי־קות רבים. התחזיות קובעות כי בסוף המאה ה־20 יהוו הערבים רוב ב„ארץ־ישראל השלמה", והתהליכים המדיניים, הכלכליים, החברתיים והצבאיים, שהחלו באותו בוקר גורלי, עדיין נמצאים בעיצו־מם.

ייתכן שרק בעוד חמישים או מאה שנים יוכלו ההיסטוריונים לקבוע אם התאריך הזה — ה־5 ביוני 1967 — יירשם בתול־דות עם ישראל לחיוב או לשלילה.

כיבוש ירושלים: יוני 1967
חומר־הנפץ נשאר

מוות בירושלים

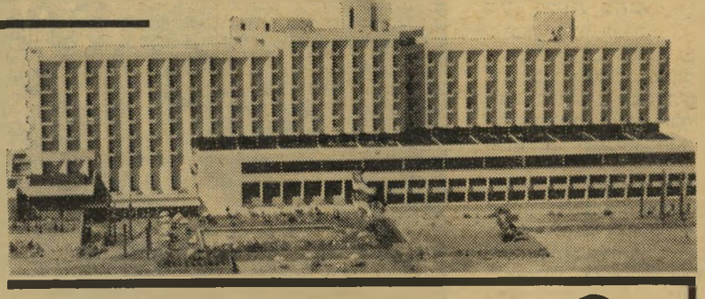
יהיכה, ירושלים מאוחדת, אך המציאות שונה מאד

רעם של התפוצצות פילח את השלווה הירושלמית. פיגוע קטלני נוסף קצר את קצירו.

בצורה זו הניח אש"ף את כרטיס־הביקור שלו בשערי ירושלים, לקראת יום־השנה ה־11 לכיבוש העיר המיזרחית. אש"ף עצמו היה מודע לסימליות המעשה — כי, בניגוד למקובל, לא נמסרה ההודעה ה־רישמית על הפיגוע בשם אחד האירגונים המשתייכים לאש"ף, אלא בשם אש"ף עצמו, שהוא אירגון־גג ללא כוחות ביצוע משלו.

שתי עריים. כאשר נחפרו בחיפזון הקברים לקורבנות הפיצוץ, ביניהם שלו־שה בני־נוער בדמי חייהם, לפני כניסת השבת, סערו ריגשי הזעם בצד העברי של העיר, ושררה דממה של סיפוק בצד ה־ערבי.

• הערבים מתנגדים לשם זה, הנראה להם משפיל, וקוראים לה „מילחמת יוני".

מלונות גני שולמית ****
לרוצים להתפנק בארץ באווירת חו"ל

בפרטים והזמנות: המשרד הראשי: גורדון 11, תל־אביב, טל. 03-220151

גני שולמית ים המלח:
200 חדרים המשקיפים לים, בריכת שחייה, מסעדה, בר, חדר בריכה, אולמות לכנסים ושמחות

גני שולמית אילת:
200 חדרים ו־3 פנטהאוזים המשקיפים לים, בריכת שחייה, מועדון לילה, בר, מסעדה אולמות לכנסים ושמחות

גני שולמית אשקלון:
110 חדרים המשקיפים לים, בריכת שחייה, חוף ים פרטי, סאונה, אולם התעמלות, מגרש טניס, בר, מסעדה אולמות לכנסים ושמחות

המצב ביטא מחדש את המציאות הירושלמית, שכל ירושלמי מכיר אותה, אף כי היא חבויה מאחרי מסך הסיסמות והגאומים של הפוליטיקאים.

בתום עשר שנות איחוד כפוי, ירושלים מאוחדת רק להלכה. למעשה היא מורכבת גם כיום משתי ערים, שהקשר ביניהן רופף.

החלק הערבי של ירושלים, שסופח ל־מדינת־ישראל, ממשיך לראות את עצמו כאיזור כבוש. אין הוא משתתף בחיי המדינה, וגם לא בחיי העיר. הוא לא ביקש ולא קיבל ייצוג במוסדות העירוניים. אף ערבי ירושלמי אחד לא ביקש ולא קיבל אזרחות ישראלית. קשרים חברתיים בין בני שני החלקים כימעט שאינם קיימים. מבחינה חברתית, ריגשית, כלכלית ופוליטית, החלק הערבי של ירושלים ממשיך לשייך את עצמו לגדה המערבית ולעם הפלסטיני. ירושלים הערבית היא, בעיניו, עיר־הבירה של האיזורים הפלסטינים הכבושים.

לחקוף ולכתר. למעשה נוהג גם השילטון הישראלי על פי מציאות זו.

אופייני לכך היחס לעיתונות הערבית של ירושלים, המשרתת את הגדה המערבית. מופעלת כלפיה צנזורה המתאימה לימשל צבאי באיזור כבוש, ושאין לה כל קשר עם הוראות הצנזורה החלים במדינת־ישראל. מאמרים וידיעות המופיעים בעיתוני ישראל, שחרי שעברו צנזורה, נמחקים על־ידי הצנזור בירושלים, כאשר העיתונים הערביים שם מנסים להעתיקם.

הבנייה הישראלית מסביב לירושלים אופיינית גם היא להתנהגותו של שילטון באיזור כבוש: היא נועדה, בגלוי ובמוצהר, להקיף ולכתר את ירושלים הערבית.

פצצת זמן. אחד הפלאים של ירושלים הוא המשך קיומו של מצב זה, בלא שתחולל התפוצצות חמורה יותר. האוכלוסיה הערבית נאחזת בעיר בציפורניה, בעקשנות הגובלת בהתנגדות פאסיווית, אך מעשי־האלימות החמורים נדירים יחסית.

יש לכך סיבות רבות. אחת מהן היא אישיותו של ראש־העירייה, טדי קולק, שגילה במפתיע אוצרות אישיים של טאקט והבנה ריגשית. כימעט כל פוליטיקאי אחר, במקומו, היה עלול להחמיר את המצב, לגרום התפוצצות שתהדהד בעולם כולו.

אך גם קולק אינו יכול אלא להחליק את פני הדברים. בראשית השנה ה־12, פצצת־הזמן ממשיכה לתקתק בירושלים.

יחסים מרחביים

ענים בשמי כורדיסתאן

הכורדים מתכוננים למיזחמה חדשה — ושם חדש משתרבב למאבק הפנימי

באתיופיה מצאו את עצמם הישראלים והסובייטים בסירה אחת. שניהם תמכו בממשלת אדיס־אבבה, במילחמתה בסיאליה המוסלמית ובמורדים האריתריאים. עתה עשויים האינטרסים הישראליים והסובייטיים למצוא את עצמם שוב בסירה אחת. והפעם לא בקצה הדרומי של המרחב השמי, אלא בקצהו הצפוני: בכורדיסתאן העיראקית.

שם מתחילה המילחמה מחדש, והדברים קשורים, לפחות בעקיפין, בענייני ישראל.

לחיזחם במאדאת. הארגעה הגדולה בין העיראקים (שהם ערבים ומוסלמים־שיעים) ובין הכורדים (שהם לא־ערבים ומוסלמים־סונים) החלה בשעת ביקורו של הנשיא המצרי, אנוואר אל־סאדאת בירושלים.

העיראקים רצו להתפנות, כדי להילחם באל־סאדאת. הם השתתפו בהקמת חזית המדינות הערביות האנטי־סאדאתיות, שנודעה בשם „חזית האיתנות". לשם כך היו זקוקים לשלום עם הכורדים. לכן נפתח משא־ומתן בין ממשלת בגדאד ובין „האיחוד הלאומי של כורדיסתאן", הסיעה הכורדית השמאלית, בהנהגת ג'לאל טלבאני ועלי עסקרי.

עתה התפוצץ משא־ומתן זה. הכורדים פתחו מחדש בפעילות צבאית נגד בגדאד. קדמה לכך התפייסות בין שני הפלגים הכורדיים הגדולים: „המיפלגה הדמוקרטית של כורדיסתאן" של מוצטפה ברזאני האגדי, ואיחוד הלאומי של טלבאני. התווכח בין השניים: ברית־המועצות.

(המשך בעמוד 37)

איך הודלפה השמועה כי יורם אריזור יהיה שגריר ישראל בוושינגטון, ואיך טירפד משה דיין את המינוי בעוד מועד

השגריר שלא יהיה

כ אשר מינה משה דיין את הפרופסור יהודה בלום כראש משלחת ישראל באומות המאוחדות, היה ברור כי המינוי היה, לאמיתו של דבר, של ראש־הממשלה מנחם בגין, ולא של שר־החוץ. מאותו רגע שבו ביקש בגין את מישרת השגריר ב־או"ם לידידו, הד"ר שמואל כ"ץ, מי שהיה יועצו של בגין לענייני הסברה, מחק דיין את המישרה מטבלת התפקידים שהוא יכול לחלק בעצמו (העולם הזה 2126). גם מאחר יותר, כאשר הצליח כץ לריב עם בגין,

מנן־שר אריזור
בגין רצה

ובגין לא רצה בו יותר כשגריר באו"ם, לא התערב דיין במינוי השגריר לאו"ם, ובגין נאלץ להמציא שם מתאים.

ושוב, כפי שקרה בפרשת הספק־פרוסור יצחק שווה, הוכשל בגין.

יש המאשימים את דיין בכך שהוא לא התערב אצל בגין כדי למנוע את המינוי שנערך במישרדו, בלא השתתפותו בהחלטה. יש הטוענים, בעיקר אחרי פרשת שווה, כי אילו היה דיין מצביע בפני בגין על חסרונותיו של בלום, שהוא עובד מישרד־החוץ מזה שנים רבות, בעיקר בענייני יחסי־אנוש, נאומים ותקשורת המונים ועם עיתונות, היה בגין נמנע מלמנות את בלום ולחזור על ביזיון שווה.

אולם בפרשה אחרת של מינוי בכיר במישרד־החוץ התערב, כפי הנראה, דיין, עוד לפני שהיא התנפחה לפרשה של ממש.

דיין החליט למנות את מנכ"ל מישרדו, אפריים („אפי") עברון, כשגריר ישראל בוושינגטון, במקומו של שימחה דיניץ. דיין מיודד עם עברון, והיחסים ביניהם התהדקו עוד יותר מאז הפך דיין שר־חוץ ועברון למנכ"ל המישרד. עברון, למרות שהיה מזכירו של פינחס לבון ומאוהדיו, ידע דיין, עברון הוא מבכירי הדיפלומטים הישראליים, והוא המועמד המתאים ביותר לתפקיד שגריר ישראל בבירה האמריקאית. מילבד זאת שירת עברון כבר פעמיים בארצות־הברית. בשנת 1953 כשהיה בתחילת דרכו בשרות החוץ, כיהן כמזכיר שני בשגרירות בוואשינגטון, והחל בשנת 1765, במשך שלוש שנים, הוא היה ציר בשגרירות.

ידוע סיפור מפורסם, שכאשר היה ראש־הממשלה המנוח, לוי אשכול, בביקור בוואשינגטון, פנה אליו נשיא ארצות־הברית דאז, לינדון ג'ונסון, בבקשה אישית ביותר. ג'ונסון, שידע כי שגריר ישראל החדש בארצות־הברית, יצחק רבין, יחליף את הצוות הבכיר שלו בשגרירות, ביקש מאשכול להשאיר בתפקידו את „אפי, שהוא ידיד טוב שלי ושל אשתי." אשכול הבטיח זאת לנשיא האמריקאי, תוך שהוא תמה על הצלחתו של הציר בוואשינגטון. אולם אשכול שכח את הבטחתו. אפי עברון, שידע על השיחה בין הנשיא לראש־הממשלה, התבייש בכך שראש־ממשלת ישראל שוכח הבטחות, וכאשר יצא חזרה לישראל, אפילו לא הלך להיפרד מג'ונסון.

מייד אחרי שובו לארץ התגורר עברון תקופה מסויימת בדירתו של מאיר וייסגאל, במכון וייצמן. יום אחד צילצל הטלפון בבית המרכזנית אמרה: „נשיא ארצות־הברית על הקו. עברון, שחשב כי מישהו מותח אותו, אמר למרכזנית: „גם אני נשיא ארצות־הברית." אולם להפתעתו הרבה נשמע אומנם קולו של ג'ונסון, שערך יחד עם אשתו, שהיתה על השלוחה השנייה, שיחה נרגשת עם עברון, נזף בו על שלא בא להיפרד, וסחט ממנו הבטחה לבוא ולבקר אצלו בבית־הלבן.

אבטלה סמוייה

ע ברון הוא מדינאי מיקצועי וממולח, המצליח להתחבב על נשיאים, ראשי־ממשלות ושרים בכל מקום שבו הוא משרת. מילבד תפקידיו בוואשינגטון, כיהן גם כשגריר בקנדה, כציר בלונדון וכשגריר בשבדיה, וזאת בנוסף על מישרות במישרד־החוץ בירושלים, כסמנכ"ל, מישנה־למנכ"ל ועתה מנכ"ל.

נראה לדיין כי המינוי של עברון היה אידיאלי. הוא דיווח לראש־הממשלה על כוונתו למנות את עברון, ולא קיבל ממנו שום רמז להתנגדות.

אולם בשבועות האחרונים החלו צצות בעולם הפוליטי הישראלי שמועות אחרות ביחס למישרת השגריר בוואשינגטון. השמועות טענו בעקשנות כי ח"כ יורם אריזור עומד להתמנות כשגריר בבירה החשובה. קל היה גם לאתר את מקור השמועות: יורם אריזור וכמה מנאמניו מחירות.

במבט ראשון ניראה הדבר הגיוני לגמרי. ראש־הממשלה, מנחם בגין, חייב מישרה בכירה לנאמנו, אריזור. מייד אחרי שזכה הליכוד בבחירות, רמז אריזור לכיוונו של בגין כי „מגיע לו" תיק של שר בממשלה. אולם מרכז חירות לא רצה באריזור, אם כי בגין היה מוכן לשלם לצעיר, ששירת אותו בנאמנות שנים כה רבות, בכיסא בממשלה.

אחרי שאריזור נכשל בתוך מיפלגתו, מינה אותו בגין כסגן־שר במישרד ראש־הממשלה. לולא בא המינוי של ידין, אין ספק כי אריזור היה דואג לכך שיכנו אותו „סגן ראש־הממשלה." אריזור היה במשך בארבעה חודשים שר־למעשה וממונה על חמישה מישרדים, אך גם לו וגם לבגין היה ברור כי התפקידים אלה זמניים בלבד.

מאז ועד היום עוסק מי שהיה מופקד על חמישה מישרדים בעיסוק מכובד ביותר. הוא האחראי במישרד ראש־הממשלה לניסוח התשובות לשאילתות שמגישים חברי הכנסת לבגין. אולם אריזור ובגין חשבו כי אבטלה סמוייה זו אף היא זמנית. הם המתינו להרכבת ההנהלה של הסוכנות היהודית, ובגין הבטיח לאריזור את תפקיד גיזבר הסוכנות, התפקיד שבו החזיק אריה דולצ'ין לפני שנבחר כיושב־ראש ההנהלת הסוכנות היהודית.

פייפ מול העיניים

ל פני שבועיים טורפד גם תפקיד זה. „עשרת הגדולים" בארצות־הברית, הועדה שמונתה כדי לאייש את התפקידים בהנהלה הציונית, ביכרו את עקיבא לווינסקי, איש המערך, על־פני עורך־הדין יורם אריזור, איש חירות. באותו יום, בדיוק, החלו אנשי אריזור מדליפים את השמועה שבגין יפצה את אריזור בצורת מינוי כשגריר בבירה החשובה ביותר לישראל.

דיין הוא איש נטול נאמנויות אישיות

מנכ"ל עברון
בגין הבטיח

בכל הנוגע לחיים הפוליטיים, ולכן אפשר היה לחשוב כי כדי שלא לריב עם ראש הממשלה הוא יוותר על אפי עברון. אולם דיין ידע כי כישוריו של אריזור אינם מספיקים כדי להכין כשגריר בוושינגטון, או, כפי שהתבטא בפני אנשיו: „מי זה אריזור? הדמות שמאחרי הפייפ? אתם יודעים מה אני חושב על כאלה שמסתובבים לי כל הזמן עם פייפ מול העיניים?"

דיין לא יצא חוצץ נגד ראש־הממשלה ובעד עברון, בעיקר משום שראש הממשלה לא אמר לדיין כי הוא מתכוון למנות את אריזור. אולם „החצר" של דיין ערכה עם „החצר" של בגין מגעים שבהחירו לבגין כי מינויו של אריזור לא יעבור בשתיקה כמו מינוי בלום.

בסוף השבוע שעבר החליט דיין לנקוט את הגישה הדוגרית שלו. אחרי שהתקרקה הוכנה אצל ראש־הממשלה, הוא שאל את בגין ישירות מהי האמת בשמועות על רצונו למנות את אריזור. בגין השיב, וגם זאת בעיקבות פעולת הריכוך של אנשי דיין, כי אין כל בסיס לשמועות אלה, וכי אפי עברון הוא גם המועמד של ראש הממשלה. דיין לא הסתפק בזאת. הוא אירגן מייד פגישה בין בגין לבין עברון. דיין ידע כי לבגין יהיה קשה לסגת מהמינוי אחרי שיבטיח אותו באופן אישי לעברון.

ראומנם, ביום הראשון האחרון הזמין עברון ללישכתו של בגין. בפגישה קבע בגין במפורש כי המינוי של עברון מקובל עליו, ואף נקבע תאריך תחילת כהונתו של עברון: חודש דצמבר השנה.

נראה כי אם אריזור ירצה בעתיד בתפקיד חשוב יותר משל מנכ"ל שאילתות הוא יצטרך להפעיל לחצים מסוג שונה.

טוב לעבוד

עם בנק דיסקונט

בוא נאמר, שאני מרוויח טוב
אבל אני עובד קשה מאד בשביל זה.
מההורים שלי למדתי משהו:
תמיד, אפילו בזמנים הקשים ביותר
הם שמו קצת כסף בצד,
שיהיה להם, לעת זיקנה...
ברגע שהתחלתי להרוויח כסף
— נכנסתי לבנק דיסקונט
והדיסקונטאים יעצו לי לחסוך ב"תמר" —
קופת גמל.
מאז, פעם בשלושה חודשים, כשאני מקבל
את הדו"ח, אני מודה להם
על העצה שנתנו לי, למה?

א. אני רואה איך שהכסף שלי צמוד כולו למדד
וצומח במהירות.
ב. יש לי ביטוח חיים אוטומטי חינם
וביטוח חיים צמוד "**אופק**".
ג. יש לי זכויות להלוואות.
והעיקר:
כל ההוצאה מוכרת במס ההכנסה
וכל הכסף והרווחים שלי יהיו
פטורים ממס!
והכי חשוב, העתיד שלי בטוח.
אני אומר — טוב לעבוד עם בנק דיסקונט.
עבוד גם אתה עם בנק דיסקונט —
ותבין למה...

טוב לעבוד עם
בנק דיסקונט
הצד האנושי של המטבע

דחף

על כובעים ואנשים

בגיליון „העולם הזה" 2126, פורסמו שתי כתבות הדנות במישמעת בצה"ל, בטרטורים ביחס לחייל — העוסקות, בין השאר, בשאלת הקשר וההשפעה של חובת חבישת כובע על כל אלה.

האחת, פרי־עטו של בנימין עמידרור „הבירבור על הטירטור", והשנייה של אודי אבנרי „על טירטור ו־טימטום".

אומנם אינני אובייקטיווי בגישתי לנושא — אך נראה לי כי תשובתו של אורי אבנרי להשגותיו של בנימין עמידרור כה מבריקה וממצה — שחל כאן הכלל „כל המוסיף גורע". עם זאת, אני מעז להוסיף מיספר הערות משלי — בעיקר כדי להעמיד באור הנכון כמה מן ההשגות והדוגמות המובאות בכתבתו של בנימין עמידרור.

אילו לא הכרתי את עמידרור הן היכרות אישית והן מניתוחיו החריפים — הייתי מגיע למסקנה כי בעיניו משמש הראש כבסיס לכובע. מי ומה לא גוייסו לכתבתו כדי להוכיח את החיוניות של חבישת הכובע והשפעתה הברוכה על הצבאות והקשר שלה לניצחונות, למישמעת ולטיפול נאה בחייל.

בנימין הביא דוגמות מצבאות גרמניה, רוסיה, ארה"ב ואנגליה — ולצורך הוכחה ויזואלית נמצא אף בן־גוריון חובש כובע טמבל (אם כי נראה לי שבלוריתו מפורסמת יותר...)

נמצאנו למדים כי הרוסים ניצחו תודות למישמעת. אומנם הודה עמידרור כי האוסטרלים לחמו היטב למרות הבלאגן החיצוני — אך זה בחזקת היוצא־מן־הכלל הבא להוכיח את הכלל. בשל אי־הסכמתו לדיעו־תיו של עמידרור — התכבד הרמטכ"ל הקודם בתואר „בור או חסר־הבנה", ולפלמ"ח האיר המזל פנים שלא נפגש עם הפרטיזנים הרוסים — כי אלה היו יורים באנשיו בשל חוסר המישמעת.

לגבי, אישית, הביע עמידרור את שימחתו שלא פגשתי חיילים ללא מיכנסיים, כי אילו פגשתים.. ב־נקודה זאת לפחות עלי להרגיע אותו כי מראה כזה לא היה מגרה אותי מחד — ולא היה משכנע אותי ל־המליץ על ויתור על חובת לבישת מכנסיים מאידך.

ועלי להודות — היו לו כבר לעמידרור דוגמות טובות יותר לאין ספור, כדי להוכיח את התיזות שלו בכתבות אחרות — ואני כמעט חושד שהגיוס הכללי של דוגמות לא רלוואנטיות ולפעמים פוגעות ומעליבות בכתבתו, נובע מכך שנימוקיו לא־כל־כך משכנעים.

ארשה לעצמי להביע כמה מהשגותי בנושא.

ראשית — אנא נשמור על פרופורציה. בסופו של דבר אין אנו דנים אם יש איזון בבניין כוחו של צה"ל, ואיננו עוסקים בניתוח מערכות גורליות או מנסים להפיק מהן לקחים. אנו מדברים רק על „למה כובע". אין ויכוח על חשיבותה של המישמעת — חילוקי־הדיעות הם אם לא ניתן להשיגה ללא חובת חבישת הכובע.

■ ■ ■

בנימין — אתה צעיר — אך היו זמנים בצה"ל, בשנות החמישים המוקדמות, ש„המילחמה" של אנשי המישמעת החיצונית התרכזה מסביב לעניבה — וחובת עניבת עניבה בוטלה — וגם אז היו שחששו שעקב כך לא נעמוד במיבחנים הבאים...

אינני מזלזל בהופעתו של החייל — ואני מודע לחשיבותה. השאלה היא: האם לא ניתן לשמור על הופעה גם כאשר הכובע תקוע מתחת לכותפת.

לא אוכל להביע דיעה לגבי מישמעת בצבא הרוסי או הגרמני — אך נראה לי כי הרוסים נסוגו עד סטלינגרד לא משום שהתחילו את המילחמה בגילוי־ראש — ולא עברו למיתקפת־נגד והגיעו עד ברלין מאז החלו חובשים כובע...

והמאריינס האמריקאים לחמו טוב לא בגלל הכובע, אלא בגלל עובדת היותם מתנדבים, בגלל האימון ה־מצויין, בגלל המיון הקפדני לפני הגיוס, בגלל רוח היחידה וגאוות החייל ובגלל היות המפקדים משוחררים מדפוסי המחשבה הנוקשים.

בנימין — אתה מצוי לאין־ערוך יותר ממני בסיפרות צבאית — אבל בדוגמות שהבאת יש לי יתרון אחד —

אני שרתתי בצבא הבריטי — ולא קראתי עליו. אני יכול להעיד על הפער העצום — ה„דיסטאנס" שהיה בין קצינים לחוגרים — להבדיל מהצבא האמריקאי (שרתתי ביחידה בריטית בארמיה החמישית האמריקאית של גנרל מק־קלארק באיטליה).

האמן לי — הצבא שלנו אנושי הרבה יותר מאשר הבריטי (לפחות מזה שבתקופת מילחמת־העולם ה־שנייה). גישת חייל שלנו למפקדו ודאגת המפקד ל־בעיותיו האישיות של החייל (המשך בעמוד 32)

תח־אלוף (מיל.) פינחס להב

תח־אלוף (מיל.) להב, היה בשעתו ראש אכ"א־פרט בצה"ל ודובר צה"ל. כיום הוא מכהן כמנכ"ל שירותי עיריית תל־אביב.

היה היו שני חברים

את הגנרלים המצאנו אחרי מילחמת ששת־הימים, בתקופת הזוהר של האימפריה, בזמן שמלכות ישראל שלישית היתה במכסימום של גבולותיה. אלה היו מל־אכינו המגיניים. לכל אחד מאיתנו היה גנרל פרטי ל־הערצה ולפעמים יותר, בעוד ערי איטליה משופעות בפיסלי־הגנרלים — הקונדוטיירה — מגן העיר, שהונצח על סוס (מספרים שבימים שבין המילחמות היו ה־קונדוטיירים מתערבים מדי בחיי העיר ויורדים לנפש של האזרחים משלמי המיסים.

הלכו זקני הערים וקראו לימי חג ומישתה לכבוד הקונדוטיירה ואז, בעיצומה של שמחה ושביעה היו מרעילים אותו ומייד מציבים את פיסלו, על סוס, במרכז העיר, וכולם היו מרוצים...)

הרי שחיינו משופעים בגנרלים וגנרלים־מיל. שמייד הופכים מומחים־לכל־דבר. אם קיימת, לפחות בתיאוריה, עצה כיצד להתגבר על אינפלציה מוניטרית, הרי אין עצה נגד אינפלציה של גנרלים. שמייד הופכים מומחים בכל שטח שאליו זה־עתה באו.

דומה שמאז חדרו בכמויות לחיינו המדיניים, המוני־ציפליים והכלכליים, ירדה רמת האינטליגנציה האלמנ־[illegible] מרובעת אמיתית־בפרוטה בצד [illegible] לחם־חוקנו, ומי שלא חושב [illegible] המאפיה השמאלנית, דפי־

[illegible] ממישפחת [illegible] בר מסוכן [illegible] ית ו־[illegible] נפו

■ ■ ■

דומה שגם ההגדרה של ליברל נשכחה מזמן. אולי כדאי לחזור ולהגדיר, כפי שהוגדר הליברליזם בשנות העשרים על־ידי אורטגה אי־גסט: „הליברליזם הוא אותו עיקרון של זכויות מדיניות שלפיו הסמכות החבר־תית, חרף היותה כל־יכולה, מגבילה את עצמה ומבקשת לשריין מקום במדינה — אפילו על חשבונה — גם לאלה שאינם חושבים ואינם חשים כמוה, כלומר: כמו הקבוצה החזקה ביותר, הרוב. הליברליזם חשוב — לזכור זאת היום — הוא הצורה המעולה של נדיבות: היא הזכות שמעניק הרוב למעטים, ומכאן שזהו העיקרון הנאצל ביותר שהוכרז עליו אי־פעם על פני כוכב־הלכת הזה. הוא מכריז על רצון לחיות בצוותא עם אויבי — ואף יתר על־כן: עם אוייב שהוא חלש".

„אך מאז עברו הליברלים לגח"ל, וכך זה גם נראה. במוסף „הארץ" מה־2 ביוני 1978 אני קורא ראיון עם עוד גנרל משוחרר־טרי, גנרל ללא מיסטיקה, ללא כיפה־סרוגה אך לא פחות מפחיד בראייתו ובצרות־אופקיו. קפדן, טכנוקרט, פרפקציוניסט, הקורא השמד חד־וחלק. אני חוזר וקורא את הראיון, ומתקשה למצוא הבדל מהותי, בין השקפת־העולם של הגנרל הזה ושל גנרל אידי אמין דאדא או צ'יף הוטנטוטי אחר.

ומציע האלוף הנכבד שנשכח את כל יפיפות־הנפש הדקאדנטית (שמאל), שנשנש מותנינו וכל מה שלא ניתן לנו, פשוט ניקח בכוח. כי שכנינו הם מיטרד, עם שכאלה אין להדיין ואין תוחלת בדו־קיום. ממילא העולם כולו נגדנו. אנו מוספיק חזקים על־מנת שלא להיבהל. לא כלו כל הקיצין. אם עירינו תחרבנה, אם יפלו בנים ואמהות תבכינה, את כל מעיינינו וכוחותינו הרוחניים והפיסיים נשקיע סביב בג'נוסייד יעיל, ואולי נצליח [illegible] אנו להיכנס להסטוריה כזורקי פצצת־אטום ונצנן את [illegible] ם על־ידי הדלקת הנפט הסעודי.

[illegible] ה לנו סתם לחיות ולהינות משמים כחולים בדירה [illegible] מ"ר כשאפשר למות בחורבה בת 6,400 מ"ר? [illegible] נטיבה זוהרת. שוב מצדה ללא אהבה, תרבות [illegible] ה הם לעומת הרס ואיזון דמוגראפי, כש־[illegible] והמדע לצידנו! ואת אשר אין נותנים [illegible] חים. כאלה אנחנו! גם חניבעל עמד פעם [illegible] אחרי המילחמה הפונית השלישית לא [illegible] תגה על תילה.

[illegible] ה שכך חושבים מוחותיה. ההיסטוריה [illegible] מלאים תוכניות הרות־אסון וביצועים של [illegible] ים, רבי־ביטחון חסרי־מעוף ושאר־רוח

■ ■ ■

[illegible] ון־מנשטיין (מפקד ה־[illegible] ת לספר „ניצחונות

אבודים" (שימו לב לשם!) מצטט את שאמר לידל־הארט: „הגנרלים הגרמנים של מילחמת־העולם ה־שנייה היו המעולים שבמיקצועם. הם היו יכולים להיות טובים יותר אילו אופקיהם היו רחבים יותר והבנתם עמוקה יותר. אך אילו היו לפילוסופים. חדלים היו להיות חיילים."

בהמשך סיפרו מנתח פון־מנשטיין מדוע הפכו ניצ־חונות תיאורטיים למפלה במציאות. דומה שדווקא מדי־נאים גדולים כסקיפיו אפריקאנוס ויוליוס קיסר היו אותם חיילים בדרך אל הפילוסופיה, כלומר רחבי־אופקים.

בני פלד אינו אחד מהם... בני פלד דווקא מזכיר לי את הלורד קרדיגאן, זה שהביא לידי שלמות ופרפקציה את בריגאדת הפרשים הקלה. טכנוקרט קשוח, פרפק־ציוניסט ונוח לרגוז אשר בעיקשותו הרבה ציווה על פרשיו לחזור ולתקוף בהתקפות־מצח נועזות את הרוסים בקרב באלאקלאווה (חצי־האי קרים, 25 באוקטובר 1854), ואיבד כ־40% מפרשיו ואת הקרב, לרוסים ה־נחותים ממנו.

על־כך אמר, אולי באירוניה. הגנרל הצרפתי בוסקה "C'est magnifique, mais c'est n'est pas la guerre." („זה נפלא, אבל זאת לא מילחמה").

לסיום ברצוני להזכיר לעם ישראל בכלל ולגנרלי־נו בפרט, שעונת ציד האינדיאנים נגמרה בליל ה־25 ביוני 1876, ליד נהר ליטל ביג הורן בדאקוטה, ארה"ב, כאשר הושמד הבריגאדיר־גנרל ג'ורג' ארמסטרונג קוסטר ע־גדודו, כאשר נפל למארב אינדיאני, אך סוס אחד שרד.

יגאל תומרקין, תל־אביב

(המשך מעמוד 31)

...ולה אצלנו וטובה מזו שבצבא הבריטי.

...בצבא הבריטי, בעת ריתוק למחנה ...נש קל, יחסית) היה על החייל להתייצב ...ר שעה מ־17:00 עד 22:00 בחדר המישמר ...בכל פעם בלבוש אחר, כאשר פעם ...נו לו לנקות סירים מפוייחים — וכעבור ...סקה של חמש דקות לסייד את התיקרה ...הבו, כנראה, את המישחק של שחור־...).

...ממחבוש היה על החיילים להעביר ללא ...סק ערימות חול ממקום אחד לשני ...חזרה. עבודה ללא תכלית — כאידיאולו־... (כל זאת, למען המישמעת...)

...לא התנסיתי אישית בכגון אלה, אבל ...דברים נוספים. חייל חולה — לפני ...יגש למיסדר חולים היה צריך להפקיד ...חנה־האימונים את ציודו במחסן פלו־..., וזה כלל מיטה מארבעה קרשים ורגלי־...זל, מיזרן, שמיכות, נשק וציוד אישי ...והיה די קשה לחייל עם חום גבוה ...חוב זאת.

...מסתבר, איפוא, כי מישמעת נוקשה אינה ...נעת טירטורים ואינה מבטיחה יחס נאות ...ייל.

■ ■ ■

...לגבי הפלמ"ח — שבעיני עמידרור הוא ...י אבות הטומאה (קריא הטירטורים), נד־...לי כי חטיבת „הראל", למשל, לחמה ...רמה להקמת ישראל הרבה יותר מ„אלכ־...דרוני" — למרות שלא היה לפלמ"ח ...בע תיקני... ואינני יודע אם הטירטורים ...פרי מורשת הפלמ"ח. לעומת זאת אתה, ...עמידרור, ואחרים, מכירים בוודאי כמה ...כים מתקופת הפלמ"ח, שעליהם התחנך ...תחשל צה"ל והם יכולים לשמש מופת ...ם כולו — ובוודאי לצבאות אחרים.

...לגבי הצבא האמריקאי.

...לצייר ביל מאולדין — שרישומיו הופיעו

מדי יום במילחמת־העולם השנייה בעיתון של הצבא האמריקאי „סטארס אנד סטריי־פס", היו שני גיבורים: ג'ו ווילי, תמיד בבגדים מרופטים — תמיד לא מגולחים. וכאשר פעם פנה אל מאולדין גנרל פטון ואמר לו: „יש לך השפעה גדולה על חיילים — מדוע אתה מצייר אותם כה לא מסודרים?" ענה מאולדין: „השפעתי על החיילים נובעת מכך שאני מציירם כפי שהם."

ובאחד מרישומיו רואים שני מ"צ הנוז־פים בג'ו ווילי על ההופעה המרושלת, וג'ו אומר: „הם צודקים — כאשר אנו בחופשה ולא בחזית, עלינו להיראות כמו חיילים..."

אני סומך בדוגמות הנ"ל על זיכרוני — אך בוודאי ניתן לאמת את הדברים ב־מערכת „סטארס אנד סטריייפס".

שלא יבינו אותי שלא כהלכה — אני חוזר כי אינני מזלזל בהופעה החיצונית של חיילים. אינני טוען שחייל מרושל טוב מן המסודר. אני רק מנסה לומר כי דפוסי ההופעה החיצונית של חיילינו צריכים להיות מותאמים להרגלי החיים שלנו. מיסגרת צבאית היא כפייתית. חייל צריך לוותר על הרבה מאד מחופש הפרט, על הנוחות האישית ועוד, השאלה היא: עד כמה ועל מה אנו רוצים ליצור נקודות־חיכוך נוספות.

ככלל — בצבא מחדדים את ההרגלים של החייל מתקופת הנערות. הוא היה רגיל, מאז ילדותו, לבוא בשעה קבועה לגן או לבית־הספר, לארוחות בביתו. הוא הורגל להבין שעורים, להישמע למורה או למדריך — ולכבד סמכות בחוץ ובבית, אך הוא לא עגב עניבה ולא חבש כובע לפני גיוסו. והעובדה היא שלמרות אלפי תלונות מדי חודש (אלפים רבים) ולמרות עיוותי דראסטיות של מחבוש מיידי — עוד לפני המישפט — על אי־חבישת כובע — נאלץ צה"ל להקדיש משאבים רבים, זמן ומרץ — וללא הצלחה יתירה.

האם לא ניתן היה לאכוף את חובת חבי־שת הכובע? — בוודאי שכן.

■ ■ ■

דדו ז"ל אמר לי פעם, כאשר שוחחנו על מישמעת ההופעה ואכיפתה: „אם אר־צה — יצדיעו חיילים גם לחתול — ה־שאלה היא רק לכמה אמצעים, זמן ומרה שחורה יגרום הדבר."

אני יודע שיש להרגיל ולאמן חייל לבצע הוראות בלתי־אהודות. באימונים בשדה, ובוודאי בקרב, יצטרך הוא לבצע דברים נעימים הרבה פחות. אבל שוב, השאלה היא אם ה„מדיום" חייב להיות בכובע.

האם לא ניתן להגיע לתכלית באמצעים שבהם ההתנגשות עם החייל קטנה יותר — כי, בסופו של דבר, גינוני מישמעת חיצוניים הם רק אמצעי, לא המטרה.

ואנו ויתרנו לא רק על העניבה, אף חובת הצדעה חלה אצלנו רק בתוך המחנה ולא בחוצות העיר, כפי שהיה נהוג בצבא הבריטי לפחות במילחמת־העולם השנייה. ואין חייל קורא לקצין אצלנו „סר" (אדוני).

עובדה היא — חיילי „גולני" לחמו ב־מערכות ישראל לא גרוע מחיילי חטיבה 7 — שבה המישמעת החיצונית היתה כל העת גבוהה הרבה יותר.

בית־הספר לשריון היה, ונשאר, בסיס שבו המישמעת, כולל מישמעת הופעה, חזקה ביותר — והדבר הזה לא מנע טיר־טורים (אם כי אינני טוען שבגלל המיש־מעת הזאת הם נגרמו).

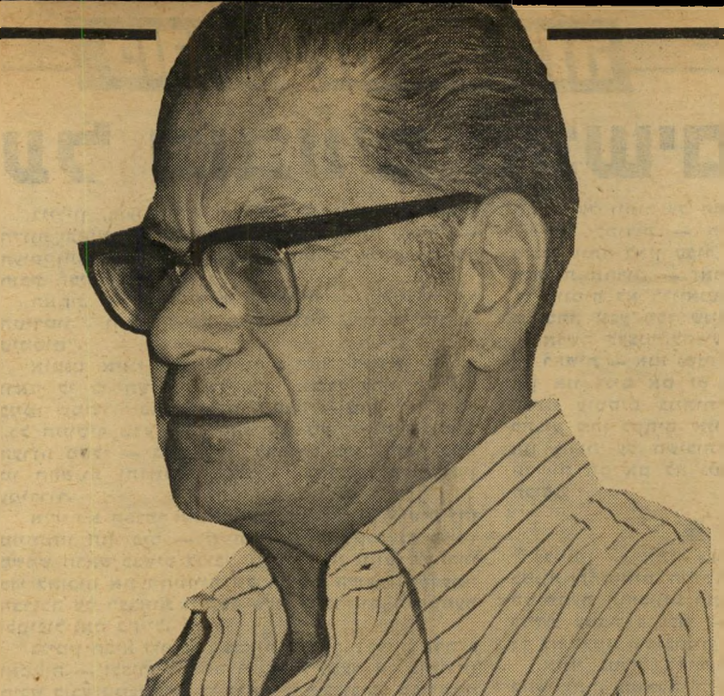
לסיכום — נסכים כי הראש הוא העיקר, ולא הכובע.

יכול להיות צבא טוב או רע — אנושי או קלגסי — ללא קשר אם חייליו חובשים כובע או בלוריתם מתנופפת ברוח.

אני מכבד את דעתם של אלה החושבים שעם כובע על הראש יהיה צה"ל טוב יותר. לי, ולרבים אחרים, נראה שהוא יהיה טוב באותה המידה גם ללא כובע — וזה יחסוך הרבה מרה שחורה.

ואני מקווה כי בכך ייפסק הוויכוח על הכובע — והעם בציון לא יתפלג נוסף על „שלום בטוח" ו„שלום עכשיו" — גם ל„ראש כסוי" ו„ראש גלוי".

פנחס להב

ב תחילה היתה התדהמה. האיש, ש־שמו התוכר בעיתונים מדי יום ביומו בחודשים האחרונים, מי ששמו עלה על גלי־האתר בתדירות כמו שר בממשלה, ו־שרק ימים ספורים קודם־לכן התראיין ב־טלוויזיה והכריז מילחמה על המימסד ה־מישפטי בארץ, עורך־הדין ארווין שימרון, נפטר מהתקף־לב פיתאומי.

אחר־כך ההלה חרושת השמועות טוחנת. קשה היה להניח כי מותו של מי שעמד בראש הוועדה לחקירת הפשע בארץ, ש־הוועדה נקראה על שמו, שעצם הזכרת שמו יצר אסוציאציה עם עולם הפשע, יוכל למות במפתיע, סתם כך.

פירסום במעריב שתיאר את נסיבות מותו הגיע לבית בתל־אביב, ושבו מצא את מותו, במונית בעלת לוחיות־זיהוי שהעידו עליה כי מקורה ממיזרח־ירושלים.

אולם כמו במיקרים רבים אחרים, כאשר חרושת השמועות משתוללת, מתברר כי האמת היתה שונה לגמרי. עורך־הדין ארווין שימרון יצא ביום החמישי האחרון מירושלים לתל־אביב, כדי להשתתף בפגי־שה במוסד ממשלתי, שאותו מייצג מישרד עורכי־הדין שבבעלותו. הוא נסע במונית ממיזרח ירושלים, השייכת לנהג הערבי ג'אמיל אחדר. אחדר הוא נהג שעימו יש למישרד של שימרון הסכם קבוע, ואת מרבית נסיעותיו של עורך־הדין אל מחוץ לעיר נהג לבצע במונית זו.

חרושת השמועות השתוללה

ברחבי הארץ כאשר

נודעו נסיבות

אך השמו

של שימרון, יצר גל

אחר. בידיעה העיתו

לווייתו של שימרון

דירת צייר־ידיד

את הרופא ו

שימרון בהת

במיסדרונו

פט, שבהם

במישרדי

ישבים אנ

סיפורים.

בהתקף־לב

רה ממשרד

אשתו

הבורסה

עליה, ירידה ושוב עליה

בימים הקרובים יכולה לחול עלייה טכנית קלה, עד שיתקרב מועד הנפקת הזכויות של בל"ל ב־20 בחודש ושל „בנק הפועלים" ב־25 בחודש. שתי הנפקות אלה, יחד, תגייסנה מיליארד לירות ו־ללא ספק תגרומנה יציאת כסף ממניות אחרות לשם השקעתו ב־הנפקות החדשות. החודש תהיינה עוד כמה הנפקות קטנות, כמו זכויות „איגוד" ב־150 מיליון לירות, „רים", נווה־ים ורובינ־שטיין בו כמה מאות מיליונים נוספות. כל אלה יגרמו ירידת שע־רים שתסתיים בסוף החודש, כפי שנכתב כבר במדור זה פעמים אח־דות. אז גם יזרמו לשוק פידיונות מילווה־הברירה מלפני חמש שנים, שערך פידיונם בחודשים הקרובים יגיע ל־15 מיליארד לירות.

כיוון שאין ספק כי שערי ה־מניות יעלו בחודש הבא שוב, יע־שו החכמים בתבונה אם יקנו מניות במחירים נמוכים בסוף חו־דש זה. יש שורה של מניות טובות ששערן ירד בצורה מושכת: ים־המלח, למשל, שיפרסם מאזן ב־יולי ואשר הרוויח יותר מ־350 מיליון לירות או נייר חדרה, „עלית", „פולגת" ו„טפחות".

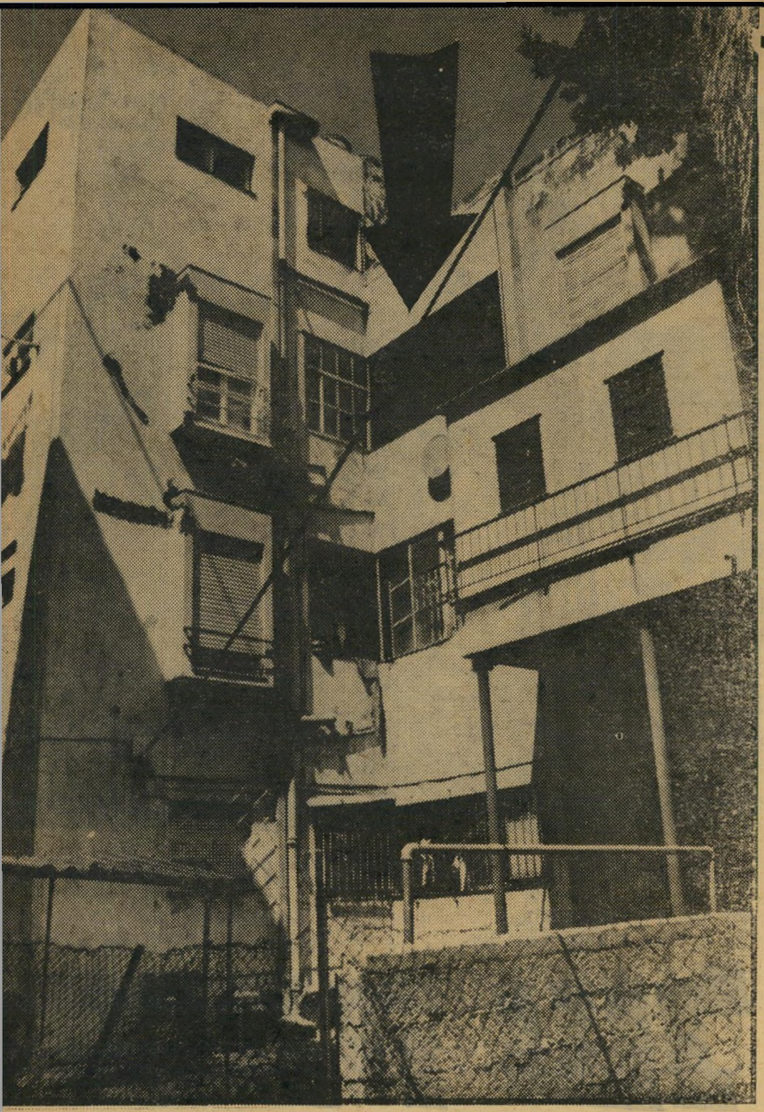
איגוד מגלה טפח

כפי שכתב מדור זה בשבוע ש־עבר, חייבה הרשות־לניירות־ערך את „בנק איגוד" לציין בתשקיפו כי שתי־קופות גמל שלו מכרו ניירות־ערך בניגוד לתקנות, ונע־שו על כך. בעמוד 24 של התשקיף נמסר חדבר בצורה ברורה ביותר.

סקופ

המישטרה חקרה חשד שיו"ר הוועדה לחקירת בפשע לא מת מוות טבעי

מיסתורין אחרי המוות

הודיעה לו כי היא חוזרת לירושלים במוניות.

בפגישה שבה השתתף שימרון, השתתפה גם יהודית ניסיהו, עובדת אותו מוסד וראייתו של מי שהיה בזמנו אחד הפעילים הבכירים של מפא"י, דויד ניסיהו. יהודית, אשה מבוגרת, נמוכת־קומה וג'ינג'ית, היתה מיודדת מאד עם שימרון בשנים האחרונות. כאשר הסתיימה הישיבה, בשעה 1.00 בצהריים, יצאו השניים יחד מהבניין. שימרון אמר ליהודית: „אני מרגיש מצויין, אבל אני עייף" והיא, שידעה את מצבו הבריאותי — העובדה שהוא לקה כבר פעם בליבו — הציעה לו לבוא לנוח בביתה.

שימרון קיבל את ההצעה. הם הגיעו לביתה של יהודית, ושם ניסה שימרון לירדם. אולם רעש של ילדים, שהסתובבו בבית, הפריע לו. אז הציעה לו יהודית לנוח בדירה אחרת, ברחוב המגיד 10 בתל־אביב, דירתו של הצייר משה רביב. לא היתה זו הפעם הראשונה ששימרון נח באותה דירה. רביב ואשתו שוהים בחוץ־לארץ והדירה, השייכת למוסד שבו עובדת יהודית וישרק הועמדה לרשותו של רביב, עמדה ריקה. ליהודית יש מפתח.

יהודית ליוותה את שימרון לדירה, וחזרה, לדבריה, לביתה, תוך כדי שהיא קובעת עימו כי תעיר אותו סמוך לשעה 5.00 אחר־הצהריים, השעה שבה קבע שימרון עם הנהג חאדר שיבוא ויאסוף אותו בדרך חזרה לירושלים.

בשעה 5.00 טילפנה יהודית מדירתה לדירה של רביב, אולם למרות שהחזיקה את השפופרת בידה שעה ארוכה בהמתנה, לא היה כל מענה. ליבה ניבא לה רע. היא מיהרה לדירה שברחוב המגיד, פתחה את הדלת במפתח נוסף שהיה לה, ומצאה את שימרון כשהוא חסר־הכרה, אם כי עדיין בחיים. הוא היה ללא מיקטורן. יהודית הבינה כי לקה שוב בהתקף־לב. וכי הוא ניסה לטפל בעצמו אך איבד את ההכרה. היא מיהרה לטלפן למגן דויד אדום, להזמין אמבולנס של היחידה לטיפול נמרץ. האמבולנס הגיע, בלוויית רופא, תוך רבע שעה, אולם הרופא, שבדק את שימרון עוד בדירה, קבע את מותו.

„מוטב שנקרא למישטרה!"

ב דרך־כלל מעבירים אדם שנפטר, מבלי שיש חשד לרצח, מייד לבית־חולים, וכך אמנם חשב הרופא לעשות. אולם תוך כדי שהוא מכין את ההעברה ל־אמבולנס, שאל את יהודית לשמו של ה־נפטר. יהודית ענתה לו כי שמו שימרון. „זה עורך־הדין שימרון מהפשע המאורגן?" שאל הרופא, וכשקיבל תשובה חיובית, אמר לה: „מוטב שנשאיר אותו כאן, ונקרא למישטרה!"

המישטרה הגיעה מייד לאחר הקריאה, ואסרה להזין את הגופה מהמקום במשך קרוב לשעתיים. כך החלה המערכה השניה של השמועות, הפעם בגלל החקירה המיוחדת של חוקרי המישטרה.

למרות שהרופא המטפל עמד על דעתו כי שימרון מת מהתקף־לב, החליטו החוקרים לחקור בכיוון של רצח על־ידי אנשי הפשע המאורגן, שאותם תשף שימרון. היתה לחוקרי מישטרת תל־אביב גם גירסה לגבי אמצעי הרצח: רעל. לדבריהם, יש רעלים שאם משקים בהם את הקורבן, נראה במבט ראשון כאילו לקה בהתקף־לב.

חוקרי־המישטרה החלו חוקרים את יהודית עצמה. היא ביקשה, אמנם, לעזוב את המקום וללכת הביתה, כשהיא מסבירה לחוקרים כי ההלם שעבר עליה גדול מדי. אולם הם אילצו אותה לשהות במחיצת גווייתו של ידידה במשך שעתיים תמימות. חוקרים אחרים בדקו באותה עת את הסורגים והחלונות שבדירה, לראות אם לא נכנס אליה איש בעד החלונות.

צוות מיוחד מהמכון הפאתולוגי הוזמן אף הוא, וערך בו־במקום בדיקות בגופתו של שימרון. רק כעבור שעתיים, ואחרי שהתקבל מידע מבני־משפחתו של שימרון, שנמסרה להם הידיעה המרה, כי הוא היה חולה לב, וכי התקף־הלב הזה לא היה הראשון, הורשתה יהודית לעזוב את הדירה, והגופה הועברה לבית־החולים.

התכונה המיוחדת סביב הבית שברחוב המגיד 10, מכוניות וניידות המישטרה, הבלשים והקצינים עטורי־הכוכבים שיצאו ונכנסו לדירה במשך השעתיים שלאחר־המוות, עשו את שלהם. מייד פשטה השמועה כי שימרון נרצח על־ידי אנשי העולם התחתון, שהעניינהו בעיקבות הדו"ח שלו, שקבע לראשונה כי יש פשע מאורגן בישראל.

שמועות אלה התחזקו אחרי שנודעה פרשה אחרת. שני אנשים ששמותיהם הוזכרו בקשר לפשע המאורגן ביקשו לפרסם בעיתוני הערב מודעות השתתפות בצער המשפחה. העיתונים סרבו לפרסם את המודעות.

למרות שמישפחת שימרון יושבת באבל כבד, הגיעו גם אליה השמועות המרושעות על הידידה, והחשדות בעניין הרצח. הגיבה רחל שימרון, בהומור עצוב: „טו, הדביקו לארווין מאהבת!" ואילו על חשד הרצח לא יכול אחד מבני מישפחתו האחרים להתאפק מלהגיב: „אפילו אנשי העולם התחתון לא היו רוצחים את ארווין. הם ידעו איזה איש טוב הוא היה!"

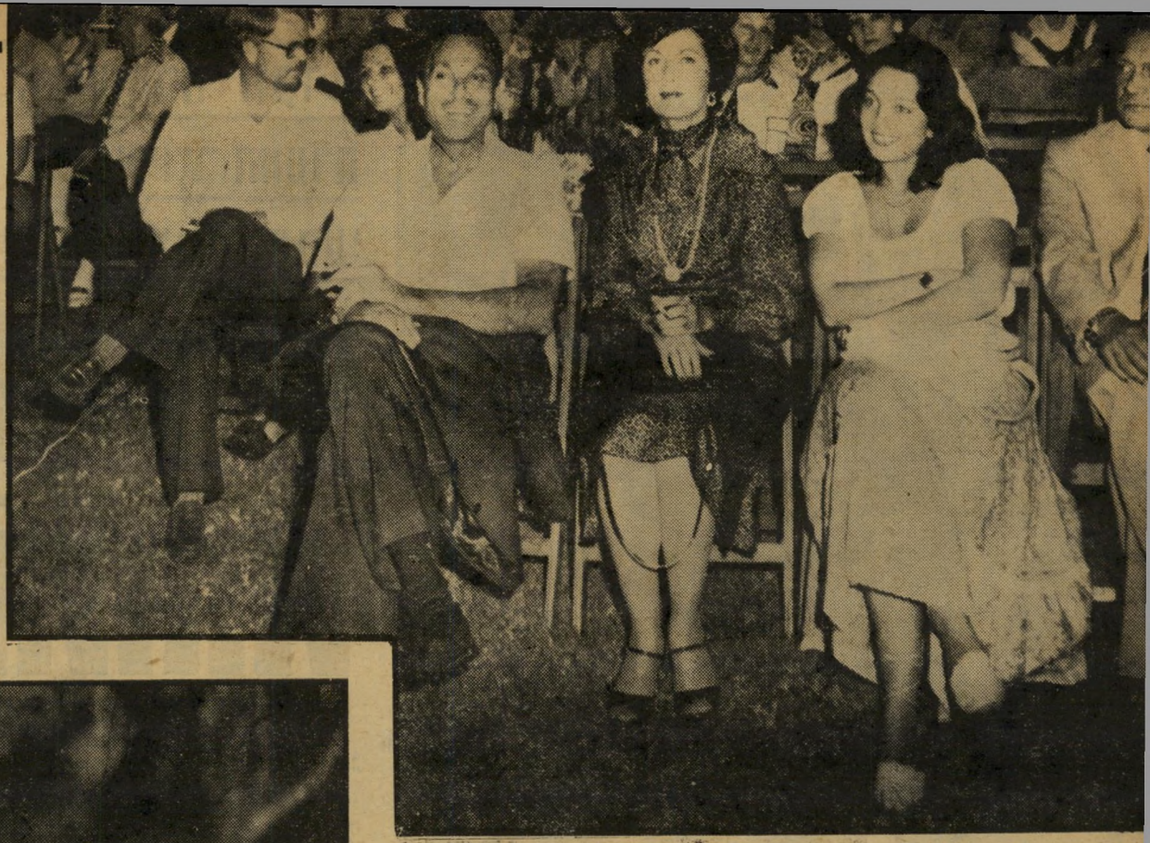

היו"ר בפעולה: שימרון עם חברי הוועדה הרמלין ומן

הראלה מודעי עמדה לטוס ללונדון, כדי להתחיל בלימודים. בערב יצאה להיפרד מידידים - ונספתה

הראלה נקראה על שם אמה. כאשר היתה האם בשיא זוהרה, מלכת־יופי ויפהפיה מבוקשת, היה שמה מיכל הראל. כאשר נולדה הבת הבכורה במישפחת מודעי, החליטו יצחק ומיכל להנציח את התקופה היפה ההיא, ולקרוא לבתם הראלה.

עוד כשהיתה הראלה ילדה קטנה, היה ברור לכל ידידי מישפחת מודעי כי עומדת לגדול להם ילדה יפהפיה, שתעלה ביופיה ה

התצלום האחרון הראלה נהגה בחודשים האחרונים להתלוות להוריה לאירועים ומסיבות שונות. בשבוע שעבר היא בלטה ביופיה בטקס השבעת הנשיא ושבוע קודם־לכן השתתפה במסיבת־השואה (ראה תמונה) אותה ערך ח"כ שמואל פלאטו־שרון. כאן היא נראית בתמונה האחרונה שלה.

מותה של הראלה

עמוד המוות צומת ה„קאונטרי קלוב", בדרך מתל־אביב להרצליה, קבעה לה להיות צומת הדמים. לפני כחודשיים ניספו בסמוך לצומת זו נוסעי האוטובוס שהותקף בידי מחבלים והשבוע נספתה כאן הראלה.

בבוקר היתה צריכה לצאת ללונדון, כדי להירשם ללימודים אוניברסיטאיים בתיק־שורת־המונים. בכביש־החוף, ליד הכניסה לקאונטרי קלוב, איבדה את השליטה על הגה מכונית הפיאט 850 שלה. המכונית עלתה על אי־תנועה ועל עץ. היא נהרגה במקום. מטוס אל־על, שיצא למחרת היום בטיסה ישירה ללונדון, יצא בלעדיה.

לא בזכות אבא

הראלה מודעי היתה אהבתו הגדולה של אביה, שר־האנרגיה־והתשתית יצחק מודעי. עובדי לישכתו יודעים כי היא היתה הגורם המשפיע ביותר על מצב־רוחו של השר שלהם. כאשר היתה הראלה מאושרת והיה לה טוב, היה גם מודעי מאושר. כאשר הראלה היתה במצב־רוח רע, או עמדה לפני בעיות, היה מצב רוחו של מודעי ירוד.

הראלה העריצה את אביה. לגביה הוא היה התגלמותו של הגבר הרצוי. כאשר ציינה, לפני שבועות אחדים, „אולי יתאים לך שפם," לא היסס מודעי והחל מגדל שפם. גם היחסים בינה לבין אמה, מיכל, מי שהיתה מלכת־היופי השנייה של ישראל, היו יחסים מושלמים בין אם לבת.

בוצאי השבת האחרונה, בשעה 8.30, ישב יצחק מודעי עם מנהל חגיגות ה־30, דויד אדמון, בחדר־האורחים בביתו של מודעי בהרצליה־פיתוח. הראלה, בתו הבכירה של מודעי, ניגשה אל ה־שניים ונפרדה מהם, לפני צאתה מהבית. „לאן את הולכת? ארזת כבר?" שאל מודעי את הראלה.

„אחזור מוקדם, עוד אספיק לארוז," היתה התשובה.

היתה זו השיחה האחרונה בין הראלה לבין אביה. באותו לילה, בשעה 11.30, חזרה הראלה מבית של ידידים בתל־אביב, אליהם נסעה כדי להיפרד. למחרת

השדרנית למרות שהיתה „סיפור ה־חה" בגלי צה"ל, החליטה אלה לנסוע להשתלם בלונדון וניספתה ערב נסי

על הופעתה החיצונית הקפידה מאד. הראלה ידעה שהיא יפה, אולם ידעה גם כי הצורה הנכונה ביותר להדגיש את היופי היא להתלבש בפשטות אם־כי בטעם, להשתמש באיפור נבון, אך לא מוגזם. למרות שהיתה צעירה, רק בת 23, במותה, מעולם לא נגררה אחר אופנות חולפות כדרך הנערות, וסיגנון הלבוש שלה היה תמיד אלגנטי.

בגלי צה"ל היא שירתה בתחילה כמזכירה. בין השאר היתה מזכירת־הפקה של התוכנית מקום טוב באמצע. אט־אט התגלו כישרונותיה, והיא החלה עובדת בהפקות ובכתבות־רדיו.

אחרי מילחמת יום־הכיפורים, כשהגל לחייהם המשותפים, והשניים נפרדו ואחר־כך התגרשו, ללא שערוריות, כשני אנשים מבוגרים, כאשר הראלה היא זו המכוונת והקובעת את הסיגנון התרבותי.

חופשה בסאן־מוריץ

הראלה חזרה להתגורר בבית הוריה בהרצליה־פיתוח, וחזרה להיות הראלה העליזה, האלגנטית, אוהבת החיים והחב־רה.

אביה, שהאשים את עצמו, כימעט כמו כל אב העוסק בענייני ציבור, על כך ש־

האב יצחק מודעי ניצב מול הקבר הרענן. יחסי הראלה ואביה היו יחסי אהבה והערצה הדדיים ומודעי התעלף 4 פעמים כאשר זיהה את הגווית.

השרים

חבריו לממשלה של יצחק מודעי היו מזועזעים כמו ידידיה של הראלה מהאסון הנורא. בתמונה: שרי הבטחון והחוץ וייצמן ודיין בהלוויה. הממשלה והפקידות הבכירה, הופיעו בהרכב מלא כדי ללוות את הראלה.

פרידה אחרונה

בני המשפחה נפרדים בפעם האחרונה מהראלה בחדר הטהרה של בית הקברות. בתמונה מימין: ההורים השכולים, יצחק ומיכל מודעי תומכים זה בזה ונתמכים בהם ובבנם.

גלי צה"ל

ידידיה של הראלה בחתנת השידור ה־צבאית גלי צה"ל היו המומים. חיילת מהתחנה מניחה בעצב זר על הקבר הטרי.

הזניח את מישפחתו, וכי לו עצמו יש יד בטרגדיית־הגירושין של בתו, אפילו שקל התפטרות מתפקידו כשר (העולם הזה 2112) כדי להקדיש זמן רב יותר למישפחה ולהראלה.

כאשר נודע לה הדבר, היא התחננה לפני אביה שלא יהרוס לעצמו את הקא־ריירה, הבטיחה לו כי היא מאושרת עתה, וכי התפטרותו לא תתרום מאומה לאוש־רה. היא הצליחה לשכנע את מודעי להמ־שיך לכהן כשר, והחלה אף היא תורמת יותר לאיחוד המישפחה. היא בילתה יותר בבית, ליוותה את הוריה לאירועים ריש־מיים, אולם לא ויתרה על חיי־החברה שלה.

לפני חודשים אחדים חזרה מטיול בסן־מוריץ בשווייץ. לא היתה אשה מאושרת ממנה. בסאן־מוריץ החליטה כי כדי להצ־ליח יותר בעבודתה ברדיו, עליה ללמוד תיקשורת־המונים באוניברסיטה. היא ער־כה סקר פרטי משלה ומצאה, כי המקום הראוי לה ביותר ללימודים הוא לונדון. אחרי שהחליטה לנסוע התפטרה מתפקידה בתוכנית מקום טוב באמצע, אולם המשי־כה לעבוד בגלי צה"ל במיבצעים מיוחדים, עד לנסיעה שאליה היתה צריכה לצאת ב־יום הראשון האחרון.

קשה היה לתאר הלוויה הולמת יותר מזו שנערכה להראלה בבית־העלמין של הר־צליה. נוסף על השרים, חברי־הכנסת, ה־פקידים הבכירים, וידידי ההורים שגדשו את בית־הקברות הקטן, השתתפו בהלוויה עשרות צעירים וצעירות יפים ונעימים, שהראלה תפסה מקום חשוב בחייהם.

אפילו על זוג הוריה, ששניהם ידועים כ־אנשים יפים, אולם התקופה שבה למדה הראלה בבית־הספר הוכיחה כבר אז כי היא לא רק יפה ממש, אלא גם כישרונית ונעימה. ציונית בבית־הספר היו גבוהים ביותר, אולם בעיקר החניפה לאביה ה־עובדה שהראלה היתה בין הילדות המקוב־לות ביותר בחברה.

כשהתגייסה לצה"ל, הוצבה הראלה ב־תחנת־השידור הצבאית, גלי צה"ל. היו, כמובן, רינונים כי היא „קיבלה את הג'וב" ביגלל אבא שלה, שהיה אז חבר־כנסת, אולם לא היתה בכך כל אמת. אם היה דבר שהרגיז את הראלה יותר מכל, זה היה הנסיון לשייך את עבודתה, את הצלח־תה או את חייה הפרטיים, לאביה. היא מעולם לא השתמשה בשמו ככרטיס כניסה או ככרטיס־ביקור, ובכל פעם שהיה מישהו מערב את שם אביה בענייניה האישיים, בעיקר אחרי שמודעי נבחר כשר, היה הדבר מעלה את חמתה.

אהבותיה הגדולות של הראלה, מילבד מישפחתה, היו הופעתה החיצונית וילדים. היא עצמה לא הספיקה ללדת, אולם ידידיה בגלי צה"ל יודעים לספר כי היתה לה חולשה מייוחדת לילדים. היא אהבה לשחק עימם, לעסוק בהם בתוכניותיה הרדיופו־ניות, לבקר ולטפל בילדים של ידידים שלה.

הגואה של ההתנדבות הציבורית החל שו־כך, התנדבה הראלה לטפל בפצועי צה"ל בבתי־החולים. היא היתה עושה זאת ב־נאמנות רבה, לאחר שעות־העבודה. בין הפצועים פגשה בצעיר פצוע קשה. דורון לוינסון. האהבה בין השניים פרחה והם החליטו להתחתן.

אהבה לפצוע

מ ידעי קיבל את הידיעה בלב כבד. הוא הכיר את בתו, וידע שהיא מסוגלת לש־כנע עצמה כי היא מאוהבת ורוצה להינשא לדורון. אולם הוא ידע גם כי ליבה יכול להסעות אותה. קינן בו חשש שמא הראלה נישאת לדורון, מבלי שהיא מכירה בכך, רק משום שהיא טובת־לב ומלאת־רחמים, ונישואין כאלה אינם בריאים.

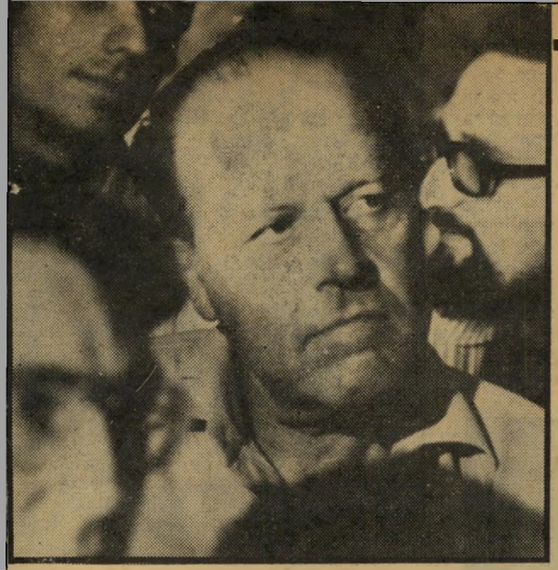
אולם הראלה הצליחה לשכנע את אביה כי אהבתה אהבה של ממש, ולא היה גאה מהאב על כך שבתו, שרבים מן הזאבים של תל־אביב רדפו אחריה, בחרה דווקא בנכה־צה"ל כבעלה. השניים נישאו.

כעבור חודשים אחדים התברר למודעי כי חששותיו לא היו בלתי־מבוססים. הוא הבחין בתקופות של עצבות אצל הראלה, ובירור שערך גילה כי חיי־המישפחה שלה הרוסים. מודעי לא התערב, ואף ביקש מאשתו מיכל שלא להתערב. הוא רק אמר להראלה: „אם תצטרכי עזרה, פני אלי." הראלה לא פנתה. בדרכה המבוגרת הצ־ליחה להסביר לדורון כי אין כל תיקוה

קבר רענן

עשרות זרי פרחים כיסו את הקבר הטרי. „הראלה היתה כמו פרח יפהפה בחייה, ועתה היא עם המון פרחים," אמר אחד ממאות הצעירים שבאו להלוויה של הראלה. הראלה היתה אהובה על כל ידידיה.

המאבק בין היועץ החדש לענייני ערבים, משה שרון (מימין) ובין קודמו, ח"כ ד"ש שמואל טולידאנו (משמאל), גרם חקירה משטרתית ביוזמת היועץ־המישפטי

מילחמת היועצים

יום השני השבוע נפגש חברי הכנסת שמואל טולידאנו, מי שהיה בעבר יועץ ראש־הממשלה לשיחה עם היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק. בעקבות הפגישה, פירסם היועץ המישפטי הודעה רשמית.

טולידאנו נפגש עם ברק לאחר שערב קודם לכן נשאל על־ידי על חקירה המתנהלת בקשר לכספי ההקדש המוסלמי של יפו, שבהם היה קשור גם היועץ לענייניים ערביים במישרד ראש הממשלה.

לטולידאנו נודע על החקירה ותוכנה לראשונה ממני, והוא אץ מייד לברק. לדברי טולידאנו, הבהיר לו היועץ המישפטי לממשלה כי קיימים שני מישורים שונים:

● חקירה של מישטרת־ישראל, בניצוחו של תת־ניצב בנימין זיגל, לגבי שימושים שנעשו ב־300 אלף לירות, שנמסרו על חשבון מכירת חלק מבית הקברות המוסלמי באבו־כביר, הקרוי טאסו.

חקירה זו החלה לאחר שהיועץ החדש לענייניים ערביים במישרד ראש־הממשלה, הד"ר משה שרון, היפנה את תשומת־לב ברק לאספקטים הנובעים מן השימושים שנעשו בכספים אלה, שרובם חסרים. ברק הטיל על זיגל לחקור את הפרשה ולהגיש את מימצאיו לפרקליטות לחוות־דעת ולהחלטה אם להגיש כתבי־אישום, ונגד מי?

● האספקט השני בא אף הוא כתוצאה מפניה של הד"ר שרון לברק, לאחר שהוועד החדש של ההקדש המוסלמי פנה לבית־המישפט בבקשה לבטל את העיסקה של מכירת בית־הקברות, שעל חשבונה שולמו אותן 300 אלף הלירות. ברק אמר לשרון כי קיימת אפשרות שמישרדו יצטרף לבקשת הביטול, והטיל על פרקליטות מחוז תל־אביב להכין לו חוות־דעת לגבי אפשרות זו.

לדברי טולידאנו, נודע לו כי החקירה של זיגל טרם התחילה.

דיקטטורה סמוייה

ברקע

ברכוש המוסלמי. טולידאנו הורה למישטרה לחקור.

חקירת המישטרה גילתה חיש מהר כי קיים חשד סביר, שעיסקת טאסו לא היתה כשרה. בינואר 1975 עצרה המישטרה את עלי רשידי ועוד חמישה חברי־ועד, בחשד שכל אחד קיבל שוחד בסך 50 אלף לירות מהמתווך יוסף סילקו כדי שיתמוך במכירת המיגרש. גם יוסף סילקו עצו נעצר. מימי צאי החקירה הועברו לפרקליטות המדינה, ועד היום לא ננקטו כל אמצעים או הליכים כלשהם נגד הנעצרים.

בשלב זה התערב היועץ טולידאנו, שעשה סולחה בין רשידי לג'באלי, וכתוצאה מכך ביטל רשידי את תלונותיו, וג'באלי הודח מתפקיד היו"ר לטובת רשידי, שחזר לכהונה זו.

בשנת 1975 הצטרף עוד גורם לתמונה. הקבלן מראשון־לציון, חיים שכטר, רכש את זכיות הזכויות מחברת יוסי להשקעות, באמצעות המתווך יעקב פאר, שהיה דמות מרכזית בפרשת אשר ידלין.

באותו זמן פנה לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב חבר הוועד זוהדי סיגסיג, באמצעות עורך־הדין נחמן גולדנברג, וביקש לבטל את עיסקת המכר, בטענה ששולם שוחד. בקשה זו גרמה להשהיית המכר.

בשנת 1976 התקיים בבית־המישפט בתל אביב מישפט של המדינה נגד נזאמי ג'באלי, על קבלת שוחד באחת מעיסקות המכר של רכוש ההקדש. חלק מן העדויות נגבו בדלתיים סגורות. בין העדים היה גם טולידאנו, שמסר עדות־אופי על עזרתו הרבה של ג'באלי לטולידאנו, כאיש־מודיעין, במילחמת 1948. בית־המישפט התרשם כיאות, ופסק־הדין היה קנס כספי ומאסר על־תנאי.

אותה עת החלה העיתונות לכתוב על עברם המפואר של חברי הוועד, כמו רשידי וג'באלי, וטולידאנו החליט כי כדאי להחליף את חברי־הוועד באחרים, שעברם נקי קצת יותר. לדבריו, כתב כמה וכמה מיכתבים לגורמים האחראיים וביקש כי יחליפו את הוועד, ואף הכין רשימה של ועד מומלץ. רצה הגורל והכוונות הטובות לא עזרו, והוועד החדש של היום מונה רק בינואר 1978, על־ידי הליכוד.

בכל תקופת־הביניים שעד הבחירות פעלו אישים שונים לביטול עיסקת טאסו והבאת האמת לידיעת ראש־הממשלה, יצחק רבין. פעיל ידוע בענייני הערביים, כצבי אלפלג, הגיע באמצעות ח"כ יגאל הורביץ אל רבין, שהורה למנכ"ל מישרדו, עמוס ערן, לבדוק את הנושא. טולידאנו הכין מיסמך ששיכנע את רבין כי אין לגעת במישפטי לא ניתן היה לפזר את הוועד במצב זה."

אור אדום

ב־4 בדצמבר 1977 התכנסו עורכי־הדין של כל המעורבים בעיסקה. נחמן גולדנברג בשם סיגסיג, שהגיש בקשה לביטול העיסקה; אלי פוגטש וישראל פרי, בשם הוועד המוסלמי של עלי רשידי; ישכשר פישר, בשם יוסי חברה להשקעות, ואורי מארוביץ, בשם חיים שכטר. כולם חתמו על הסכם־פשרה שאושר על־ידי השופט המחוזי חלימה. לפי ההסכם יימכר הנכס כתום שנה לשכטר, תמורת ארבעה מיליון לירות, אלא אם כן יבוא אחר ויציע יותר. עד היום לא בא איש.

הצטרפותו של סיגסיג להסכם עלתה לו באובדן אמון ביפו מצד המוסלמים, שראו בו בוגד. מכל מקום, הוועד החדש, שמונה בינואר 1978, בחר בעבד קבוב כיו"ר, וזה הטיל על עורך־הדין ויקטור הרצברג לפעול לביטול ההסכם. הרצברג הגיש לבית־המישפט בקשה לביטול העיסקה וביקש צו־ביניים עד לפסק־הדין. השופטת חנה אבנור דחתה את הבקשה לצו־הביניים, והרצברג עירער על־כך לבית־המיפשט ה־

עוד הרצברג פועל במישור המישפטי, ומשה שרון נכנס לנושא. אחרי שנבר במיסמכים במישרדו, שהשאיר טולידאנו, הוא פעל במקביל למבקר־המדינה, שהחל בבדיקות הנעשה ברכוש ההקדשים עוד בשנת 1974.

טולידאנו אומר כי הוא שיכנע את גולדה מאיר שיש להורות למבקר לחקור את הנעשה בהקדש, כדי לשים קץ לכל רינון.

בדיקות המבקר לגבי עיסקות הוועד בתל־אביב העלו בתחילה כי התשלום של 300 אלף לירות, ששולם עם מכירת המיגרש בטאסו, הופקד בקופת הוועד. מבקר המדינה, במיכתב מיום ה־4 בפברואר השנה, ביקש לדעת מה קרה עם הכסף שהופקד בקופת הוועד. על כך השיב קבוב, במיכתב מתחילת מרס למבקר־המדינה. המיכתב מסר כי הוועד החדש לא קיבל מעורכי־הדין של הוועד הקודם, פוגטש ופרי, את המיסמכים הנוגעים לעיסקות של הוועד, וכל הפניות אליהם, כולל בכתב, וגם פניות לעלי רשידי, לא הביאו כל תוצאה. מאחר שהתיקים וכל הניירות אינם בידי הוועד החדש, אין הוא עצמו אחראי לעניינים הקשורים במיסמכים שלא נמסרו לו.

המיכתב מגלה כי 300 האלף לא הופקדו בקופת הוועד, אלא בחשבון נפרד, וכי הוועד פנה לבנק, כדי לקבל מידע על חשבון זה.

מיכתב זה הדליק אור אדום עצל מבקר־המדינה וד"ר שרון, שאילצו את ספרוני להורות לבנק הבינלאומי למסור למבקר את כל מיסמכי החשבון. ב־17 במארס השנה הועברו כל המיסמכים למבקר ומייד התברר כי יש צורך בחקירת מישטרה.

מה יהיה גורל החקירה, ימים יגידו. נראה כי תוצאה ודאית אחת תהיה ביטול העיסקה, שבה נושלו המוסלמים מאדמת בית־הקברות שלהם. ספק אם ייפתחו הליכים כלשהם, שכן הדבר כרוך בחשיפת פרשיות שהשתיקה יפה להן.

יגאל לביב

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
יפו
סניף יפו
חשבון מס.
הנני מוסרים לכם בזה את השיקים דלקמן שתגורתם, בנכוי עמלתכם, תואילו נא להעביר זכות חשבונו הנ"ל אצלכם. רשמנו לפניו כי אם מאיזו סיבה שהיא לא תוכלו לחייב את חשבון תמוסך בשיק או שיקים משוכים עליכם, או אם יוחזרו לכם שיקים או כל אחד מהם מהבקים שעליהם מם משוכים, תחזירו שיקים כאלה לנו ותחייבו את חשבונו בחזרה בתמורתם; כמו כן רשאים אתם לשלוח את השיקים לבנקים שעליהם הם משוכים בכל דרך שתמצאו לנכון ואינכם אחראים אם יאבדו במשלוח כזה. תמורת השיקים תזקף לזכות חשבונו הנ"ל באופן מיידי ואין אנו רשאים למשוך לפני גביותם וזכות חלטתי של חשבונו הנ"ל בתמורתם. במקרה של אבדן שיק יבוסל חזכוי עבור תמורתו. הננו מתחייבים בזה לשלם את התאומיכם בקשר לשיקים שיוחזרו על־ידכם בלתי נפרעים.
נחתם טופס זה ע"י יחיד — יחצ כללו. בלשון יחיד.

מס. חשיק	שם המושך או מס. חשבון	משוך על בנק	מקום		חשכום	
			עיר	רחוב	ל"י	אג'

במדינה

דרכי אדם

האיש הרשב לשלום

שביתת־הרעב של אייבי נתן נכנסה לשבוע הרביעי ולשלב חדש: הפגנה מול הכנסת

„אני רעב לשלום!" הכריז השלט שהונף מול הכניסה לבניין הכנסת בירושלים. אכן, אייבי נתן, שנכנס ביום השני האחרון ליומה ה־23 של שביתת־הרעב שלו, היה הכיסוי הטוב ביותר להכרזה זו. יום אחרי שקיבל את מכתבו האישי של

(המשך מעמוד 29)

תיווך זה אינו מיקרי, כי בין מוסקווה ובגדאד נפל דבר.

הוצאה לחורג. היחסים בין עיראק וברית־המועצות היו תמיד עדינים. בדרך־כלל נחשבת עיראק כמדינה הקרובה לברית המועצות. אולם מוסקווה תומכת בסוריה, אוייבתו־בנפש של המישטר העיראקי. בעיראק ובסוריה שולטים שני פלגים מתחרים של מיפלגת הבעת („התקומה") הערבית, וכמו כל ריב מישפחתי, גם זהו מאבק מר במיוחד.

אחרי המהפכה הפרו־סובייטית באפגניסתאן, והחדירה הסובייטית לאתיופיה, החלה עיראק חוששת מפני הסובייטים. היא

אייבי מפגין לפני הכנסת
המטרה —

ההפגנה הנגדית
— נותנת כוח

התקרבה לסעודיה השמרנית, הפרו־אמריקאית.

התוצאה הראשונה: מחלוקת חריפה בין הבעת העיראקי לבין המיפלגה הקומוניסטית העיראקית, שותפתה לשילטון הקואליציוני. אנשי־הבעת מאשימים את הקומוניסטים בכך שהם מקימים תאים מחתרתיים בצבא, בניגוד למוסכם. כמה אנשי־צבא קומוניסטיים — מיספרם נע בין שיבעה ל־21 — הוצאו להורג.

אישום נוסף שהוטח בפני הקומוניסטים העיראקים: שהם מקיימים יחסים עם המיפלגה הקומוניסטית הישראלית, ומפרים בכך את העמדה האנטי־ישראלית הקיצונית של עיראק.

מי יהנה? אם אכן יתלקחו הקרבות בצפון עיראק במלוא עוצמתם, יחליש הדבר את „חזית האיתנות" עוד יותר, יקטין את סיכויי „החזית המיזרחית" נגד ישראל, ויחזק את ידי אל־סאדאת.

בעבר כבר הואשמה ישראל ע"י העיתונות העולמית בכך שהגישה סיוע שקט אך יעיל לכורדים הלוחמים.

נשיא המדינה ובו בקשתו האישית שיפסיק את שביתתו, עלה ספן־השלום לירושלים להפגין מול בניין הכנסת, כשהחליטו נחושה להמשיך בשביתת־הרעב בכל מחיר, ולנסות להחתים חברי־כנסת ושרים על עצומה הקוראת לממשלה להפסיק את ההתנחלויות בשטחים. כל עוד נמשך המשא־ומתן עם מצריים.

אייבי, שאיבד כבר יותר מ־10 קילוגרמים ממישקלו, היה חלש מאד וכל מאמץ קל התיש את כוחותיו. כשהוא מובל בכיסא־גלגלים הובא אל פתח מלון דן בתל־אביב, בו שהה עד לאותו יום, והוכנס למכונית שבה נהג אחד מעוזריו.

„אנשים לא מבינים מה זה שביתת־רעב," אמר. „אני שותה הרבה מים ועושה כל יום טיפול בגוף. מדי יום ביומו אני עושה לעצמי חוקן כדי להוציא את שאריות האוכל שנותרו במעיים. אחרת, יש סכנה שיהפכו גושים ויגרמו כאבים ומחלות. **כשיש מטרה...**". „הרבה אנשים חושבים שאם אדם לא אוכל, הוא ימות.

(המשך בעמוד 40)

כשהיא מראה את הטבעת שממנה נשרד היהלום, אומרת מנדי „לולא חסתי על החיים שלי, הייתי מגלה מי השודדים!"

עם פוס־פוס בבית

הודעה לשודדים

„ה תרגיתי נכר לעובדה שמכנים אותי זונה, אבל אין לי כוח בגיל 34 להתרגל לכינוי חדש — גנבת."

מנדי רייס־דייוויס איננה זועמת. הפיר־סומת המלווה אותה ואת מעשיה, מאז שערוריית פרופיומו, שפירסמה אותה הפ־כה לחם־חוק, לא רק בישראל. גם ב־רחבי העולם עוקבים אחר האשה היפה־פייה והאלגנטית. רק באחרונה הוכתרה על־ידי דיילי מירור הלונדוני בתואר „מל־כת תל־אביב". דיילי מירור ידע לספר כי הגברת מנדי רייס־דייוויס הפכה שחקנית־קולנוע מפורסמת וכי אביה, שוטר לשע־בר, מספר כי בכל מקום שהיא מגיעה בישראל עוצרים אותה ומברכים אותה על הצלחתה בתיאטרון ובקולנוע.

גם אירוסיה לג'ו ליבו, המיליונר ה־קנדי ויו"ר הדירקטוריון של חברת הצמי־גים אליאנס (העולם הזה 2125), זכו ל־סיקור בעיתוני בריטניה מולדתה, ארצות־הברית וקנדה. אך בסיקור הנרחב מכולם זכה שוד היהלום בן ששת הקאראט, שנשדד מעל אצבעה של מנדי בעת ש־יצאה עם חברתה, דומיניק, מי שהיתה מלצרית במועדון של בעלה־לשעבר, רפי שאולי, מבילוי במקום הנתנייתי, שם עו־בדת דומיניק כעת.

מנדי טוענת כי כתוצאה מהפירסום בעיתונים, התקבל בציבור הרחב הרו־שם כאילו היא עצמה ביימה את שוד היהלום, מה גם שזמן קצר אחרי השוד נסעה למונטריאול כדי להינשא לארוסה, אך שבה משם כעבור שבועות אחדים, אח־רי שטכס הנישואין לא יצא אל הפועל. גם את השמועות כאילו גירש אותה ג'ו מעל פניו בבושת־פנים היא דוחה במחי־יד.

אפילו העוזרת

ב דירת־הגג הנאה והחדשה שלה, ב־אחר הרחובות בצפון תל־אביב, יו־שבת מנדי לבושה שימלה יפה מבד קרפ, ובתיספורת קצרצרה, ההולמת אותה להפ־ליא. הדירה מרוהטת בפשטות: ריצפת שיש, מיטבח מעץ־אלון עם ארון בסיגנון אנגלי המחובר לסלון, שולחן־זכוכית ועץ במבוק, ספה מעוטרת בכריות ורפרודוק־ציות של יעקוב אגם ומשה גת, עם הק־דשות אישיות על הקירות. חדר לדנה, בתה מנישואיה לרפי שאולי, ובו אורגן חשמלי. „אנחנו מרבות בנסיעות, ואת ה־אורגן אפשר לקחת לכל מקום, אי־אפשר לטוס ממקום למקום עם פסנתר. זה מזכיר לי שכאשר שאלו את הכנר אייזיק שטרן מדוע הכינור הוא הכלי הפופולרי אצל היהודים, השיב: אי־אפשר לברוח מהגטו בכל פעם עם פסנרת על הגב". באמצע ה־סלון מדרגות, המובילות אל הגג.

מנדי מתיישבת ליד החתול הסיאמי שלה, פוס־פוס, ואומרת: „אפילו העוזרת שלי התחילה להביט בי במבט שונה. כשדיברתי איתה על השינוי ביחסה, אמרה לי: תראי, מנדי, מהעיתונים אפשר להבין כאילו את יזמת את השוד של היהלום."

באמת, אילו הייתי יוזמת את השוד, הייתי יוזמת אותו ליד הבית שלי, כדי שיהיה לי יותר נוח. מה איכפת לי אי־שודדים את היהלום שלי, אם אני יוזמ־את השוד? למה היה לי ליזום שוד בש־זרה לחלוטין ובשעה ארבע לפנות־בוקר, ואם באמת השוד לא היה ולא נברא, מניין לי הפצע בראש והצלקות באצבעות ה־ידיים?"

„מהיום לא אענוד!"

כ אן היא מראה מתחת לשערותיה הקצוצות פצע מגליד, שהוא לדב־ריה, תוצאה ממכת הקת שחטפה ב־ראשה. לאחר־מכן היא מראה את הצלקות על אצבעות ידה הימנית: „לא הסכמתי להניח להם לשדוד לי את היהלום בקלות. נלחמתי כנמרה. הם ניסו לשלוף את ה־טבעת מעל אצבעי בכוח. לא נתתי להם. לבסוף אחד השודדים הכניס את הטבעת לפיו, תלש ממנה את היהלום, וזה מה שנשאר לי." היא מראה טבעת־כסף שבו־

„אילו הייתי יוזמת את השוד, הייתי עושה זאת ליד ביתי!"

על המדרגות בביתה

רה. מיסגרת הטבעת מוכיחה כי גודלו של היהלום היה בלתי־רגיל. אולם מנדי מסרבת לאפשר לצלמת להנציח את הצלקות.

לעניין השמועות, כאילו ג'ו לא רצה להתחתן איתה מפני שכביכול ניסתה לגנוב את היהלום, היא אומרת: „מה היה לי לגנוב את היהלום? הוא היה שלי! הרי ג'ו נתן לי אותו ללא כל תנאי. חוץ מזה, היהלום לא היה מבוטח. ביקשתי מג'ו לבטח אותו, אך הוא דחה את העניין. יום אחרי השוד הוא הגיע ארצה והעניק לי יהלום חדש.

„אין לי מושג מניין שואבות הבריות את כל הסיפורים שלי. אני אשה חוקה מאד. אנשי העולם התחתון בתל־אביב יודעים זאת היטב. אין זו הפעם הראשונה שהם מנסים להתחיל איתי או להתנכל לי. למעשה אני יודעת בדיוק מי שדד ממני את היהלום, ואילולא חסתי על חייו הייתי נוקבת בשמו. גם לי וגם למישטרה ברור של מי העבודה המלוכלכת הזאת. אני לא אתן לאיש כופר או כסף. לא איכפת לי שישדדו את כל הבית שלי, ושינתצו אותו לרסיסים. אף אחד לא יראה ממני גרוש, תמורת שום דבר! זה אצלי עיקרון, ש־לפיו אני חיה. כאשת־עסקים וכאשה מפורסמת, אנשים מתעניינים ברכושי. היהלום המחורבן לא היה שווה את אי־הנעימות שנגרמה לי בעיקבות השוד. הסתובבתי כבר בתל־אביב ענודה תכשיטים ששוויים גדול בהרבה מזה של אותו יהלום. אני רוצה להודיע לכל הגנבים העתידים, כי מהיום והלאה אינני עונדת כל תכשיט יקר־ערך, פרט לזהב פשוט, לכסף ולזכוכית. גם אינני מחזיקה תכשיטים בביתי, כך שחבל על הטירחה. מייד אחרי השוד נסעתי לבית־חולים בנתניה, עם הפצע הפתוח אך שם, בבית־החולים, רצו לגלח את כל שערי. אמרתי לא, תודה, ונסעתי לאיכילוב בתל־אביב. שם קיבלתי טיפול נאות."

עשירה משועממת?

מ נדי היא אשה חכמה ולמודת־ניסיון. לבתה, דנה, העניקה חינוך אמריקאי בבית־הספר האמריקאי שבכפר־שמריהו, כדי שהילדה תוכל להשלים את חינוכה בכל מקום בעולם שאליו נוסעת אמה הנעה־ונדה.

כעת לומדת דנה בבית־ספר ישראלי רגיל. היא דוברת עברית רהוטה, אך מתקשה בכתיבה ובקריאה, ולומדת באולפן מיוחד לילדי־עולים.

מנדי היא אשה החיה על קוצים. חודשים ארוכים התגוררה בדירתו של ג'ו ליבו שבמלון השרון. לפני חצי שנה עברה לדירת־הגג שלה. עדיין לא השלימה את בניית המדרגות, וכבר היא אומרת: „נמאס לי! אני רוצה לעבור לבית מחוץ לעיר, עם גן גדול. כזאת אני. שוקעת בהתלהבות עצומה ביצירת משהו, וכשהשגתי אותו וגמרתי לעבוד עליו, יוצאת לי הרוח מהמיפרשים ואני רוצה להתחיל במשהו חדש."

ואומנם, משום כך, לדבריה, ביטלה את נישואיה לג'ו ליבו. אחרי שהבינה כי עושרו הרב של ליבו יפול בחלקה, יצאה הרוח ממיפרשיה.

הרי גירסתה שלה לביטול הנישואין: „מייד אחרי השוד בא לכאן ג'ו. הוא היה איתי כמה ימים, וחזר למונטריאול. אני סיימתי את עבודתי בהצגה כולם הם כולם. תיקווה מור נכנסה במקומי לתפקיד, ונסעתי ללונדון. השארתי שם את דנה בבית הורי, ורשמתי אותה לבית־ספר. לאחר־מכן נסעתי למונטריאול. אל ג'ו. הגעתי לדירתו המפוארת והתחלתי להתכונן לחתונה.

„כל השמועות כאילו עמדנו להטיס אורחים בטיסת צ'ארטר מיוחדת מתל־אביב לחתונה הן שטויות במיץ עגבניות. הטכס היה אמור להיות אינטימי, ומעט הידידים שלנו מישראל, שהיו אמורים להגיע לחתונה, יכלו להגיע למונטריאול על חשבונם.

„פיתאום, במונטריאול, הכל נראה אחרת. נפגשתי עם עורכי־הדין של ג'ו, עם מנהל־הבנק שלו, עם ידידיו. בישראל, הידידים שלו הם גם הידידים שלי. במונטריאול, הידידים שלו שונים לחלוטין. אלה הם אנשי־עסקים מכופתרים, שלא בראש שלי. זה הפריע לי, אך לא עד כדי ביטול החתונה.

„אחר־כך סיפרתי לג'ו שקיבלתי שתי הצעות־עבודה, אחת בדרום־אפריקה ואחת בלונדון. ג'ו התנגד שאקבל אותן. הוא טען שהוא די עשיר, ושאין צורך שאעבוד. הבנתי שהוא רוצה שאתיישב איתו בקביעות, ואכנס למיסגרת של חיי־נישואין נורמליים."

אחד משנינו היה צריך לוותר

מ ספרת מנדי:

„כל חיי עבדתי. אני רוצה להמשיך לעבוד. אינני מתכוונת לשבת על סירי־הבשר. אני חייבת להעסיק את עצמי. מה שווה לי כל העושר בעולם, אם אהיה משועממת?

אילו היה מי שמכבס בשבילי, מי שמבשל בשבילי, מי שמגיש לי קפה למיטה, מי שמסיע את דנה לבית־הספר, מי שעורך עבורי קניות ומי שמביא את הקניות אל ביתי, לולא הייתי עסוקה בעבודה משלי — הייתי אומללה.

„הסברתי זאת לג'ו, והוא לא היה מוכן לקבל. אז התחלתי להתגעגע לארץ, לחברים, לחתול שנשאר אצל הברה, לבית שלי שכימעט לא הספקתי לגור בו. אמרתי לג'ו: אני אוהבת את ישראל, ואני רוצה לגור בה.

„הוא הבטיח לי שנבוא לכאן לעיתים תכופות, אך לא נוכל לגור כאן ביגלל עסקיו בקנדה. ואז נוצר מצב שבו אחד משנינו היה צריך לוותר. הוא לא רצה לוותר, וגם אני לא רציתי לוותר. אז החלטנו להשאיר את היחסים בינינו כמות שהם, ולא להתחתן.

„עזבתי ללונדון. כעבור כמה ימים הצטרף אלי ג'ו. בילינו כמה ימים עם אחי ועם השחקנית הישראלית שנית כתר, ומייד לאחר־מכן חזרתי לישראל. נכנסתי שוב לגלם את תפקידי בהצגה כולם כולם. לפני ימים אחדים בא אלי ג'ו לישראל, והבוקר הוא נסע. כשהחלטנו שלא להתחתן, החזרתי לו את היהלום שנתן לי כמתנה. אם מישהו חושב שיש בינינו חשבון, הוא טועה. החיים נמשכים, והכל פשוט יופי־יופי."

חזרה לעבודה: בהצגה „כולם על כולם"

במדינה

(המשך מעמוד 37)

אולי, באמת, כך קורה אם הוא צם ככה סתם, אבל כשיש מטרה, הרצון גדול וחזק יותר, והגוף מחזיק מעמד זמן רב יותר."

השביתה מול בניין הכנסת באה לתת יתר־תוקף למאבקו של אייבי בנושא ה־התנחלויות. ובעוד עוזריו ומתנדבים ירו־שלמים ששמעו על בואו טורחים בהקמת האוהל שבו יתגורר עד יום חמישי, מש־תדל אייבי לנוח ולשמור על כוחותיו לימים יבואו. תוך זמן קצר התאספו סביבו ידידים ותומכים, שבאו לאחל לו הצלחה במאבקו. האוהל, שהוקם בגן מול הכניסה לכנסת, אמור לשמש לו מחסה, אך יש המפקפקים אם יעמוד ברוח הירושלמית הלילית הקרה.

אייבי תשוש, והדבר ניכר בו. "ביום הראשון של השביתה קיימתי מסיבת־עיתונאים," סיפר. אמרו לי לשכב במיטה, כיוון שכעבור 20 יום בטח אהיה כבר עור ועצמות. אבל הנה אני כאן. שיבואו עוד 10 ימים!"

אייבי, שקיווה לנוח מעט ולאגור כוח, הופרע מכך על־ידי זוג — גבר ואשה — שהתקרבו למקום ונשאו בידיהם כרזות בגנות מעשיו. האיש, גרשון יבנין, עולה חדש מאנגליה, בא למחות על הפגנתו של אייבי נתן בטענה כי יש לתת לאדם אחד בלבד לנהל את המשא־ומתן. על הכרזה שנשאה האשה, שהודהתה רק בשמה ה־פרטי — אוולין — התנוסס תצלום של יאסר עראפאת.

"באתי במיוחד מחיפה להפגין נגדך!" צעקה אל אייבי, שישב בכיסא־הגלגלים. "אני נמצאת בארץ כבר כמעט חמש שנים, והבן שלי נלחם בלבנון! איפה היית אתה?"

שהנשיא ישבות. אייבי, שההתקפה החריפה הפתיעה אותו, התרומם מעט ב־כיסאו. ניכר בו כי הדבר החרידו משלוותו. "אני הייתי בקו הראשון כשאתם עוד הייתם בחו"ל," השיב לה. אנו חיים ב־מדינה דמוקרטית, ומותר לי להביע את דעתי בנושא השלום."

אייבי רגיל לתגובות מעין אלה. מדי יום, בשבועיים האחרונים, ישב שעתיים ביום בגן־העצמאות בתל־אביב כדי להתווכח על דיעותיו. מרבית המתווכחים היו מתומכי הממשלה, שפנו אל אייבי בחרפות ובגי־דופים. אולם אחרי שיחה ממושכת עם כל אחד מהם היה אייבי מצליח לרככם. כמה מהם אף היו מסיימים את הוויכוח בשאלה: "איך אפשר לעזור לך?"

הפגנת הזוג, שנערכה ללא רישיון, לא הפריעה את האווירה המיוחדת שיצר ספן־השלום סביב מאבקו. תיירים ותושבי ירו־שלים ניגשו אליו מפעם בפעם כשהם מביעים את רצונם לעזור. "שתו מים," השיב לכל פונה.

במשך ארבעה ימי הפגנתו מול מישכן הכנסת ייפגש אייבי נתן עם חברי־כנסת רבים. "אם הנשיא יגיע לכאן, הוא מסכן את עצמו," אמר בחיוך. "אחרי שביקש ממני להפסיק את שביתת הרעב, אני עוד אשכנע אותו לשבות יחד אתי."

שוטר ממישמר הכנסת השקיף אל הפ־גנת־היחיד מאחרי עמודי הגדר המפרידים בין הגן והכביש. "הוא יפסיק בלי שהוא ירצה," הגיב השומר. "איך אפשר להמ־שיך לצום כל־כך הרבה זמן?" אך אייבי עצמו אינו שותף לדיעה זו. "אני לא תמים ולא אידיאליסט," הוא מצהיר. "יש לי חלום ומחשבה, ואני עושה משהו למען זה, ולא יושב בבית ואומר שאני פצי־פיסט."

בינתיים הגיעו למקום מיכל ושרית, תל־מידות המחלקה לאמנות בבצלאל. שתי הסטודנטיות התנדבו להכין את שילטי ה־הפגנה. "לא משנה מה דעתי הפוליטית," הסבירה שרית, "באתי לכאן רק כדי לעזור." מעשיהן אופייניים לתומכיו של אייבי, הנמנים עם רבדים שונים של ה־חברה וביניהם בעלי דעות פוליטיות שו־נות ומגוונות.

גם הבת, שרונה, המזדהה עם מאבקו של אביה, הגיעה למקום עם בעלה, תיפאורן־הטלוויזיה איציק אלבלך. מעברה האחר של הגדר התגודדו ואטוטי גן־ילדים ירו־שלמי. הגננת הסבירה לילדים מיהו אייבי נתן. "הוא צם בשביל שיהיה לכם שלום," אמרה. והפעוטות פצחו בשיר "כשהשלום יבוא". אייבי, ישוב על כיסאו ולוגם מדי פעם מבקבוק המים שלידו, מילמל בלחש ללא־הרף: "נקווה שלא יידעו עוד מל־חמה."

האלוף גורודיש מחכונן להיות למלך היהלומים של הקיסר האפריקאי

"לעשות כסף, הרבה ומהר," זאת היתה החלטתו של האלוף שמואל ("גורודיש") גונן, כאשר פשט את מדיו אחרי 29 שנות שרות צבאי. זה היה בחודש אפריל 1976. גונן, מי שהיה אלוף פיקוד הדרום במילחמת יום־הכיפורים, ראה את עצמו כקורבן וכשעיר־לעזאזל של ועדת אגרנט. הוא ביקש לטהר את שמו שהוכתם, לדעתו שלא בצדק, כמי שאחראי לחלק ממחדלי מילחמת יום־הכיפורים. אלא שכדי לצאת למאבק כזה, הגיע גונן למסקנה, דרוש כסף. הרבה כסף.

השבוע, כשנתיים וארבעה חודשים מאז הסיר את מדיו, נראה גונן, 47, כמי שעשה צעד משמעותי כדי להתקרב ליעד שהציב לעצמו. הוא החל במימוש פרוייקט, שאם יצליח בו, הוא עשוי לפתור את כל בעיות המימון של המאבק הציבורי והמשפטי ש־

יהלומים קורצים לאלוף

מתכנן גונן, ואולי קצת יותר. גונן החל לממש את הזיכיון שניתן לו על ידי שליט הקיסרות המרכז אפריקאית, הקיסר בו־קאסה, לחיפוש וכריית יהלומים ברחבי קיסרותו.

ההשקעה הגדולה שהיתה דרושה להרמת פרוייקט מעין זה, בסדר גודל של כ־12 מיליון דולאר, נמצאה. ציוד הכרייה כבר הוזמן ונמצא בדרכו מדרום־אפריקה לאי־זורי הסבאנה של הקיסרות. בסוף החודש יצא גונן עצמו למרכז אפריקה כדי לנצח שם על צוות של מאות עובדים, ישראליים, דרום־אפריקאים, צרפתים ומקומיים, שינסה לחשוף בצורה מקצועית ושיטתית מירבצי היהלומים, שטרם התגלו עד כה. האלוף, שהפעיל אוגדות שריון, מתעתד לנצח על חטיבה של כלים מיכאניים כבדים, שיחדרו לתחום שהוא בבחינת ארץ לא נודעה, כדי למצוא שם את האוצרות הנוצצים. "ואני לא אחזור," הוא מבטיח, "עד שאמצא יהלומים."

בקיסרות המרכז אפריקאית יש יהלומים. הם אינם נמצאים שם במיכרות תת־קרקעיים, אלא על פני הקרקע, בתוך טרסות וערוצים באפיקים שחרשו נהרות באיזורי הסאבאנה הנרחבים של המדינה. הם מופ־קים כיום בשיטות פרימיטיביות. הילידים מחפשים אחריהם כשהם חופרים ביד או במעדר בקרקע האדומה, או מסננים חלוקי נחל כדי לגלות יהלומים שנסחפו עם זרמי המים. את היהלומים שהם מוצאים הם מוכרים לקולקטורים, הסובבים בין השב־טים כדי לרכוש יהלומים. אלה מוכרים אותם בהפרש מחיר של מאות אחוזים ל־משרדי הקניה של חברות אירופאיות ה־נמצאות בבאנגי הבירה, בתוכן גם חברת פיתוח הישראלית.

עד כה טרם חדרו הסינדיקאטים הגדו־לים לחיפוש יהלומי גלם לקיסרות של בוקאסה. יש אומרים כי בוקאסה עצמו מנע זאת משום שאינו רוחש להם אימון. על פי גירסה אחרת נמנעו הסינדיקאטים מלעשות הסכמים עם הקיסר מחשש ל־יציבות שילטונו. אולם על כך שבאדמת הקיסרות המרכז־אפריקאית מצויים מיר־בצי יהלומים גדולים ובלתי מנוצלים, אין מחלוקת.

גונן הגיע אליהם בדרך מקרה.

הקיסר לא קיבל אשראי

כשהשתחרר משירות־הקבע ב־צה"ל, ביקש גונן לעסוק בייצוא של ציוד בטחוני מתוצרת ישראל. לשם כך הים יחד עם קצין פורש אחר, תת־אלוף עמנואל ("מנו") שקד, חברה שהמשקיעים

והשותפים בה היו ח"כ שמואל פלאטו־שרון והקבלן אריה פילץ.

בניסיונותיו לבצע עיסקות עבור החברה הכיר גונן את יואל ברקן, איש קיבוץ בית־אלפא לשעבר, שהיה מכונאי בקיבוץ והפך לנציג משרד־החוץ במרכז אפריקה וליועצו הכלכלי של הקיסר בוקאסה.

ברקן, שבינתיים פרש מתפקידו ומתגורר בפורטוגל ובישראל, המליץ על גונן בפני הקיסר. האלוף יצא לקיסרות בניסיון למכור לקיסר מטוסי עדבה מתוצרת התעשייה־האווירית הישראלית. בוקאסה התעניין במטוסים מסוג זה המתאימים לצרכיו. החל מו"מ שבסופו אף הגיעה מישלחת מרכזו אפריקאית לארץ. אלא שהעיסקה לא יצאה לפועל. היא התפוצצה בגלל סירובה של ישראל להעניק אשראי לקיסר.

גם ניסיונותיו של גורודיש למכור לבואקסה קומנדקרים ורובי גיל לא הצליחו, בגלל אותן סיבות. אלא שבינתיים נוצרו קישרי ידידות בין האלוף הישראלי לקיסר האפריקאי. באחד הלילות הם ישבו יחד בארמונו ש להקיסר, שגונן יעץ לו בסידורי אבטחתו, ניהל שיחה שהתמשכה כשמונה שעות. במהלך השיחה התעניין הקיסר: „אני חייל ואתה חייל, אבל ממה בעצם אתה חי? בטח לא מהעסקים האלה של ציוד בטחוני."

„אני עוד לא יודע, אני מחפש," השיב לו גונן.

„במה אני יכול לעזור לך?" התעניין הקיסר.

„יש לך יהלומים," השיב לו גונן והקיסר צחק.

„ואם אתן לך יהלומים?" שאל הקיסר,

הקיסר

בוקאסה, שליט הקיסרות המרכז־אפריקאית, מציג דגם של אחד מאוצרות הטבע שבהם התברכה ארצו: יהלום בגודל של 138 קאראט. כריית היהלומים בקיסרותו נעשית בדרך פרימיטיווית. בעבודת־ידיים של הילידים. עתה ינצח אלוף צה"ל לשעבר, שמואל („גורודיש") גונן, על המיבצע הגדול ביותר של כריית היהלומים על שטח של 30 אלף קמ"ר בקיסרותו.

ניפוי בנחל

האלוף גונן (עומד, שני משמאל) ליד חייל קיסרי, מתבונן בדרך שבה מנסים ילידים בקיסרות המרכז־אפריקאית לנפות אבני נחל אדומות במי הנחל, בעזרת מסננת, כדי לגלות בתוכן יהלומים גולמיים.

„אתה יכול להרים פרוייקט כזה? יש לך כסף? האם ראית בכלל פעם יהלום?"

„לא," הודה גונן.

„אתה יודע איך מוצאים אותם?"

שוב השיב גונן בשלילה. בו במקום הורה הקיסר להעמיד לרשותו את מכוניתו הפרטית ושני שומרי־ראש, מינה את גונן ליועץ לענייני מיכרות ושלח אותו לסיור באתרים בהם כורים יהלומים.

הסיור נמשך שלושה שבועות. למרות שלא היה לו מושג בכריית יהלומים הגיש גונן בתום הסיור דו"ח בה הציע הצעות לייעול ואירגון שיטות הכרייה בג'ונגלים. תוך כדי אותו סיור קנה גונן גם מעמד בקרב מלכי השבטים השונים השולטים על איזורי היהלומים.

„עשיתי זאת בדרך פשוטה," מגלה גונן. „בשטחים האלה צריך ללכת ברגל. לפעמים 16 שעות ביממה. כשהייתי בצבא כמעט ולא הלכתי. אבל שם הייתי מוכרח ללכת. פשוט אי אפשר לנסוע בשטחים ההם. הגעתי למקומות שרגל אדם לבן עוד לא דרכה בהם. בכל מקום שהגעתי אליו שאלתי מי הצ'יף. כשהיו מצביעים לי על המנהיג הייתי הולך איתו ומשיג אותו. מיד יצא לי שם: ‚הגנראל הולך יותר מהר מראש השבט', אמרו שם.

בתום הסיור התוודה גונן בפני הקיסר: „הייתי רוצה לקבל זיכיון לכריית יהלומים בארצך." בוקאסה הבטיח לשקול בדבר. אולם עד שזכה גונן בזיכיון חלפה שנה.

הוא פרש מהשותפות עם פלאטו ושקד, הקים חברה עצמאית משלו, יחד עם אפרים אילין, לשעבר איל־המכוניות הישראלי, בניו רמי וארנון ואיש משלחת משרד־הביטחון בארה"ב לשעבר, אלי קצירי.

אפרים אילין יושב כיום בבריסל, שם הוא מנהל עסקי בניה גדולים. הוא האמין בגונן והסכים להשקיע בשותפות עימו. הוא מימן גם את נסיעותיו של גונן לקיסרות.

בוקאסה עמד בהבטחתו. לפני כשנה העניק לגונן זיכיון ל־25 שנה לכריית יהלומים בשטח של 30 אלף ק"מ מרובעים ברחבי מדינתו, כשלכל קטע בשטח זה יש סטאטוס אחר. תמורת הזיכיון, אותו קיבל גונן רשמית מממשלת הקיסרות, הוא התחייב לשלם כ־30% מס מערך היהלומים שיגלה.

לרב הראשי אין יהלומים

לא שזיכיון לחוד וכרייה לחוד. הסתבר שלהרמת הפרוייקט דרושות ב־שלב ראשוני כ־200 מיליון ל"י. איליגון, החברה שהקימו גונן והאילינים לצורך מימוש הזיכיון, התקשתה לגייס משקיעים. תחילה הצליחו לעניין חברת מיכרות בלגית גדולה, העוסקת בכריית מינראלים באפריקה, שבעליה כמעט נכנסו לעסק. ברגע האחרון הם פרשו, אחרי שאילין תבע להגדיל את חלקו בחברה כדמי תיווך.

אחר כך נמצאו משקיעים אמריקאים. היתה זו חברה בשם אולטרה, שבראשה עומד ישראלי לשעבר, הנרי הרר, המתגורר בלוס אנג'לס. האילינים וגונן הצליחו לעניין אותם במיבצע, חתמו עמם על הסכמים ואף נסעו עמן למרכז אפריקה כדי לסייר באיזורי הכרייה. אלא שאז הסתבר שלחברה אין מספיק הון משל עצמה והיא מתכוונת לגייס משקיעים אחרים. בינתיים ניתנו כבר התחייבויות ותוקף הזיכיון עמד להיפקע. נדמה היה כי חלום היהלומים הקורצים נשמט מבין ידיו של גונן.

אז הכיר גונן באקראי את היהלומן דוד שמרמי. שמרמי, 40, יליד פרס, עלה לארץ ב־1951, היה חבר בקיבוץ דליה ושירת בצה"ל בדרגת סמל. כשהשתחרר החל לעבוד בתור חותך יהלומים ובמרוצת השנים עבר בכל שלבי עיבוד היהלומים. ב־1965 הוא ירד מהארץ, חזר לאיראן. שם יסד את תעשיית היהלומים האיראנית, כשפתח את המיפעל הראשון לליטוש יהלומים. אחרי שבע שנים הפסיק את פעילותו וכעבור שנתיים נוספות חזר לארץ עם משפחתו והתקבל כחבר בבורסת היהלומים.

במיסגרת פעילותו ניסה לחפש אחרי מקורות של חומרי־גלם ולקבל זיכיונות לכריית יהלומים במדינות אפריקאיות. לפני שלושה חודשים הופגש לראשונה עם גונן. תוך שעה הפכו לידידים. שמרמי שמע על הזיכיון שבידי גונן, התלהב ממנו. תוך זמן קצר הצליח לגייס משקיעים מאיראן, שוויץ וארצות־הברית, שהתחייבו לממן את הפרוייקט. לגונן ניתן יפוי־כוח ע"י שותפיו לחתום על הסכם עם המשקיעים. עמם ועם נציגם הישראלי, שמרמי, יצאו שוב לסיור במרכז אפריקה. כיוון שתוקף הזיכיון עמד להיפקע, נחתם החוזה עם המשקיעים במהירות בדרך חזרה, בפאריס.

אלא שכאן נוצר מיכשול חדש נראה היה כי יכשיל את הפרוייקט. המשקיעים הזרים התנגדו להכליל את אפרים אילין במועצת המנהלים של החברה. אילין ביקש שיקנו את חלקו. היו חילוקי־דיעות על גובה התשלום. לטענת גונן איימו האילינים לגרום לכך „שהפרוייקט יפול לים." אולם בגלל חלקם היחסי הנמוך בבעלות על החברה ויפוי־הכוח שהיה לו, המשיך גונן לגלגל את המיבצע בלעדיהם, כשבשלב זה הם עדיין שותפים בחברה.

שמרמי, העומד להביחר כנשיא החברה, משוכנע כי מציאת היהלומים במרכז אפריקה וכרייתם עשויה לבסס את תעשיית היהלומים הישראלית ולמנוע את תלותה במקורות אחרים של חומרי־גלם, המוקצבים על ידי הסינדיקאטים.

העובדה שהם עומדים להקים מיפעל כרייה בהיקף כזה בקיסרותו של בוקאסה, שהפך את עצמו ללעג בעולם כשמינה את עצמו לקיסר ושאינו מקובל דווקא כשליט נאור, אינה מרתיעה אותם.

יהלומים מלוא החופן

גורודיש מתמחה באיתור יהלומים במיכרה יהלומים דרום־אפריקאי. הוא נראה בתמונה כשהוא שולף במלקחיים יהלום מתוך עירמת אבנים שנותרה אחרי סינון העפר מהמכרה.

אומר גונן: „לבוקאסה יש בעיה. הוא קיסר. הייתי לוקח יהלומים מהרב הראשי ולא ממנו. אבל אין לו. אני מכיר את בוקאסה אישית. מותר לי להגיד עליו מתוך היכרות מקרוב: הוא עשה את עצמו קיסר למטרות פנים, מסיבות שבטיות. זו הדרך היחידה בה יכול היה להבטיח את נאמנות העם. בניגוד למה שאומרים עליו הוא איש נבון מאוד, והכי חשוב: פרו־ישראלי.

„מי שמתנגד לקיסר בוקאסה צריך להתנגד גם לעשות עסקים עם השאח של איראן. זה שאין לבוקאסה נפט זה אולי חיסרון שלו, אבל אולי יש לו יהלומים. אני חושב שיש צביעות בביקורת על שליט אפריקאי שאין לו את היכולת ליצור לעצמו תדמית חיובית באמצעות נפט או כסף."

ארקיע מציעה לך יותר מהמראה

אם יש תחביב משותף לעם ה־יהודי כולו הרי זה החיפוש אחר מציאות.

האשה היהודיה תנדוד על פני עשרות חנויות ובלבד שתוכל ל־התגאות בפני חברותיה, כי מצ־אה שמלה זולה ב־10 ל"י משלהן. ואילו בעלה ישים את כל כספו על קרן הצבי על מנת לתפוס מציאה כספית בבורסה. אך דוו־קא כשהמציאה נתנת על מגש הכסף קורה לא אחת והציבור אינו שם לב אליה.

מבצע הנופש בחודש יוני ש־מארגנת חברת **ארקיע** יכול ב־חלט להחשב כ„מציאה" ואולי אפילו „מציאה משמים" תרתי משמע.

אתה יכול לטוס לאילת במטוס ארקיע לשהות בה 4 ימים (3 לילות) במלון 4 כוכבים ולשוב בטיסה לת"א. כל זה במחיר של 1.222 ל"י. אתם לא מאמי־נים אולי, אבל זו עובדה!

לדברי מנהלי **ארקיע** אשר מסרו לי פרטים נוספים על המבצע, חודש יוני הוא חודש אידיאלי לטיולים ונופש. השמש מחממת אמנם, אבל עדיין אינה „צולה". אתרי הנופש בדרום טרם הוצפו באלפי המטיילים הצפויים עם כל פתיחת עונה כך שרבים הסי־כויים לבלות חופשה בפרטיות ולא ב„שוק" המוני.

למרבה הצער אין בציבור מוד־עות לאפשרויות הנופש הטמו־נות בחודש יוני ולכן לשם עי־דוד התיירות בעונה זו החליטה חברת **ארקיע** ליזום מיבצע תיי־רות מיוחד. **על כל קניית תכנית נופש באילת תקבל יום אירוח נוסף על חשבון החברה.**

ספרתי לכם עליה מציעה חברת בנוסף לתכנית הראשונה שכבר

ארקיע עוד שתי תכניות לאיזור אילת:

● שהיה במלון ארבעה כוכבים, מכונית צמודה לשלושה ימים ללא הגבלת קילומטרים (במס־גרת המבצע) או שניים מתוך שלושת הסיורים הבאים: סיור בן חצי יום לעמודי שלמה, סיור לפיורד ולמצפה התת־ימי, שיט בן חצי יום לאי האלמוגים וסיור בסירת הזכוכית. מחיר 1.659 ל"י.

● התכנית השלישית כוללת טי־סה הלוך ושוב לאילת (ת"א, ירושלים, חיפה) אירוח במלון 4 כוכבים לפי בחירה. למשך 4 ימים (שלושה לילות) ומכונית צמודה לנהיגה עצמית לכל ימי הנופש ללא הגבלת קילומטרים. המחיר 1.659 ל"י.

— התכניות כוללות בתוכן יום אירוח חינם ע"ח ארקיע.

— שתי התכניות מוגבלות לשני משתתפים לפחות.

— הרוכשים תכנית עם מכונית צמודה יקבלו זוג כרטיסים ל־שמורת הטבע חי בר.

מומחי התיירות של **ארקיע** אינם מסתפקים בתכניות הטיולים ל־אילת, על מנת לאפשר לך לה־נות מנופיו של חצי האי סיני, מאתרי הצלילה המרהיבים בראס מוחמד ומנופש בכפר הנופש ב־נביעות הכינו לך **בארקיע** תכ־ניות נופש גם לאזור שרם א־שייך ונביעות.

תכנית חדשה מן המכבש התבש־לה **בארקיע** בשבוע האחרון ו־מובאת זו הפעם הראשונה ל־ידיעת הציבור. **ארקיע** בשיתוף עם כפר הנופש **בדי־זהב** יארחו אותך ליומיים או שבוע ימים בבית המלון המהודר במקום. יאפשרו לך לצלול באתרי ה־צלילה המרהיבים ויספקו לך רכב צמוד לכל תקופת שהותך.

הפקד את חופשתך בידיים המק־צועיות של **ארקיע** ומובטחת לך הנאה שלמה... וזולה.

בואו לצלול עם אנדרומדה בדי־זהב

צור האדם הרפתקני מטבעו. בבר עם שחר ההסטוריה החל האדם לחפש אחר אתגרים ל־השביע את יצרו. אחת הדרכים האהובות עליו היתה הצלילה ב־מעמקי הים

מרות אלפי השנים שחלפו מז־שיך האדם המודרני, להשתכר מהנופים התת־ימיים. בעזרת ה־מכשור הטכנולוגי החדיש ניתן להגיע כמעט לכל מקום.

למי שאינו יודע עדיין — מדינת שראל נתברכה באתרי הצלילה היפים בעולם — שוניות אלמו־גים והדגה המרהיבה בים סוף בשילוב עם העתיקות הטמונות מצולות הים התיכון מהווים גו־א לקנאה במדינות רבות. מזר שעם נקודת פתיחה מצויינת כ־את אין בארץ מודעות לאפש־רויות ההנאה הגלומות בספורט הצלילה.

שתי סיבות אפשריות להתעלמות הזו: 1) רוב תושבי הארץ מרו־כזים באזור ת"א המרוחק מים סוף והוצאות ההגעה לאזור זה לא היו בסדר העדיפויות שלהן. 2) המחירים הגבוהים יחסית של קורס צלילה.

אמרו לעצמם כמה משוגעים ל־עיניי צלילה. הבה נמצא דרך ללמד את הישראלי המצוי צלילה באזור מגוריו בזמנו הפנוי ואח"כ נורידו לים־סוף על מנת שילמד ויהנה מאתרי הצלילה הכל במחיר עממי מתקבל על הדעת. מועדון הצלילה הוותיק בארץ אמרו ועשו — נפגשו להם אנשי **אנדרומדה** שביפו עם אנשי כפר הנופש הנהדר **בדי זהב** והח־ליטו: יקח אדם קורס צלילה ב־מועדון **אנדרומדה** ביפו, יסיים את הקורס לאחר שבועיים או שלושה. מה שנותר זה להשלים את 10 צלילות החובה. בנופש הקרוב שלו, יעלה על מטוס **ארקיע** לאילת, ימשיך ברכב ש־תעמיד לרשותו **ארקיע לדי זהב** וישוכן בבית המלון הנהדר. מ־כאן ואילך הוא עובר לידיו ה־מסורות של מועדון הצלילה מ־הגדולים בעולם שדי זהב מתגאה בו כל כך. אנשי המועדון יקחו אותו לאתרי הצלילה המרהיבים, הוא יעבור תרגולים והדרכה גו־ספים, ואם ירצה בכך יוכל ל־השתתף בסיורים יבשתיים לסנ־טה ולמדבר הקסום מסביב. כע־בור 5 ימים ישוב לאילת ויטוס בחזרה לת"א כשהוא זכה ל־חוויות צלילה ובילוי מסעירות ולתעודת צוללן מוסמך.

כל הסיפור כולו יעלה לו 50%

מהמחיר של כל הגורמים הללו בנפרד. מפתיע?! אבל מסתבר ששילוב של כמה גורמים בעלי רצון טוב יכול להוזיל את ה־מחיר. בצורה משמעותית כל כך. לבעלי יוזמה נתנת האפשרות ל־הוזיל את המחיר עוד יותר. ב־די זהב אפשר להתאכסן באחת משלשת האפשרויות: אכסניה, בונגלוס בכפר הנופש וחדרים משפחתיים. אם אתה מגיע ברכ־בך אפשר להביא אוכל מהבית או להנות משרותי המזנון וה־מסעדה במקום.

לסיכום: קחו את האשה והיל־דים, החברה או בואו לבדכם ו־בלו השנה באופן מלהיב ושונה.

פרטים נוספים: **אנדרומדה**: 827572, 824725.

משרדי **די זהב** בת"א — המלך ג'ורג' 48, טל. 288327, 289706.

און – חברת האירוח הותיקה בישראל

זב' „און" ולאו דווקא הפירוש מילולי של המלה אלא ראשי יבות של „אירוח ונופש" מבט־ים את תמצית פעולותיה של חברה שיסודותיה הונחו לפני 17־ שנים, כאשר ענף האירוח, נופש וההבראה היה מוזנח ו־זמנת מקום בבית מלון היתה רוכה בהוצאות, קשיים טכניים, יחות טלפוניות, חיפושים, מש־וח מקדמות בדואר ושיבושים בים.

אותן שנים החלה להתפתח תו־עת הנופש בקרב תושבי הארץ. וסדות ומקומות עבודה הבינו ת נושא המנוחה לה זקוק ה־ובד לפחות אחת לשנה והחלו ממן ולעודד נושא זה בקרב ובדיהם, מאידך, החלו להי־נות המוסדות המתאי־מים ל־ליטת סוג זה של נופשים.

כל אחד ממשרדי החברה יוו־עו ללקוח כמה אפשרויות נו־ש ולא אירוח במלון בלבד. אפשרויות הנוספות הן: עיס־ות חבילה של טיסה ואירוח אילת וסיני, נופש על גלג־ים, כלומר, אירוח עם מכו־ית צמודה, אפשרות לרכוש רטיס אשראי לשימוש בכל תי המלון בארץ. כל שירותי חברה ניתנים ללקוח ללא תש־ים וממומנים ע"י נותני השרות לבדו.

שרינו עם חוץ לארץ תורמים ם לנסיון עובדי החברה ע"י ימוד הנושא בחברות דומות ב־ל, מקום בו נושא זה פועל שיטות וכלים מתוחכמים ב־תר בתקווה שניתן יהיה ליישם יטות אלה בארץ ולתת שירות היר ומשוכלל יותר לאזרח ה־ינה בארץ. לסיכום, פעולות ה־ברה מתבטאות כדלקמן:

א. מתן אינפורמציה וייעוץ ב־שטח הנופש והאירוח, על כל האפשרויות הניתנות בנושא זה בארץ.

ב. הזמנה ואירגון האירוח עבור הפונה בפנייתו הראשונה בו ב־מקום בצורה הפשוטה והקלה ב־יותר וללא תשלום עבור שירות זה.

ג. מתן שירות של ויסות ופיזור הנופש בין בתי המלון השונים והתקופות השונות.

ד. ארגון הבראה למוסדות ו־קבוצות מאורגנות.

ה. ארגון סופי שבוע וארועים מיוחדים לקבוצות מאורגנות.

ו. מתן שירות של הזמנת מקו־מות לנכי רדיפות הנאצים ו־משרד הבטחון.

ז. מתן שירות של הזמנת מקו־מות אירוח לסוכני נסיעות מ־חו"ל.

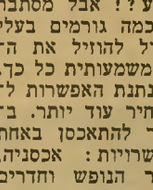
סנ וסנסלה

מדור למתרחש בשווקים

בעריכת: ח. שפר

טל. 241530־03 ת.ד. 29726 ת"א

המרכז לציוד צלילה

ייצור, יבוא, מכירה ● שירות ותיקון

חליפות צלילה ● שעונים ● מיכלים

ווסתים ● פנסים ● חגורות הצלה

● אביזרים ● צילום תת־מימי

תל־אביב, ככר המדינה, רח' ה' באייר 68, טל. 454195

תל־אביב, „דוגית", רח' בן־יהודה 250

בחיפה, שדרות בן־גוריון 2, טל. 512418

מלון הנופש

בקעת הירח

אילת

לחופשה בלתי נשכחת:

שמש, ים ונוף הרים...

Moon Valley hotel, eilat

* מחירים מיוחדים לקבוצות
* נצל חפשתך בעונה זו ותהנה ממחיר מיוחד, שקט ופרטיות

שתי בריכות שחיה, 16 דונם מרוצפים לספורט ושעשועים לילדים, 200 חדרים כפולים מרווחים, מיזוג אויר מלא, „קופי-שופ" חלבי, גריל בצד הבריכה, אולם אוכל בשירות עצמי, פיאנו-בר, חדר טלוויזיה.

מלון בקעת הירח

אילת, הזמנות בטלפונים — 059-5111

* אינפורמטיבי סירסומי

פירסום

שיא של פרסים

פירסומאי ישראלי גנב את ההצגה בכנס בינלאומי בגרמניה

כשיצא הפירסומאי אורי אבנת לפני שלושה שבועות לשטוטגארט שבמערב גרמניה, הוא לא תיאר לעצמו שיזכה לקבלת־הפנים שבה זכה.

אבנת יצא כנציג מישרד הפירסום אב־נת, קרמון, שיפרין ונעמן, לכנס של האיגוד הבינלאומי של מישרדים לפירסום טכני־תעשייתי, אישתא. שיאו של הכנס היה אמור להיות טכס הענקת 21 פרסים למישרדי־פירסום מכל העולם.

לפני ועדת שיפוט, שכללה את שר־הכלכלה הגרמני, מנהל מרכז העיצוב, מנהל הטלוויזיה הדרומית, מנהל האוניבר־סיטה המקומית, נציג התעשיינים, נציג ה־בנקאים ופירסומאי, הוגשו עבודות של נציגי האיגוד ב־54 מדינות.

הפתעת הנוכחים ואבנת עצמו היתה רבה, כאשר ארבע פעמים קרא לו המנחה לבמה כדי לקבל ארבעה פרסים שונים. תחילה הוא נקרא לקבל את הפרס עבור עיצוב חוברת ערבה של התעשיה ה־אווירית. בפעם השנייה קראו לו כדי לקבל את הפרס עבור מודעת נשיונל פנסוניק. בשלישית, פרס על הכנת מאזן בנק איגוד ופעם רביעית בשביל סידרת מודעות של התעשיה האווירית.

מספר אבנת הנרגש: „לקחתי אתי לכנס שתי מדליות שמציינות את חג העשור לאיחוד ירושלים, כדי לתת אותן למארחי. אחרי שקיבלתי את ארבעת הפרסים, קני־תי שתי קופסאות יפות, ריפדתי אותן בצ־מר־גפן ונתתי מדליה אחת לשר־הכלכלה ואחת לראש עיריית שטוטגארט, שערך לכבודי ארוחת־ערב חגיגית.“

כזוכה בפרסים הרבים ביותר, הוטל על הפירסומאי הישראלי לשאת את הנאום המרכזי בפני 850 בנקאים ותעשיינים מ־דרום־גרמניה. אבנת, בן להורים יוצאי גרמניה, כלל בהרצאתו נתונים על כלכלת ותעשיית ישראל ועל ענף הפירסום בארץ.

סיכום עם המצרי. שלוש תחנות טלוויזיה ו־17 עיתונים גרמניים ערכו עם הפירסומאי הישראלי ראיונות, שבהם הב־ליטו את העבודות הזוכות.

בהמשך הכנס הציע הנציג המצרי לארח את הכינוס של האיגוד ב־1980 במצריים. אבנת הודיע שהוא תומך בהצעה, בתנאי שכל חבר באיגוד יקבל אשרת־כניסה. כ־אשר נפגשו הנציג המצרי והנציג הישר־אלי במסיבה שנערכה באותו ערב, הם הכינו במשותף הצעת־החלטה שאושרה על־ידי כל הנציגים, שאמרה: „אם יהיו הגבולות בין ישראל ומצריים פתוחים ב־1980, ייערך הכנס במשולב בירושלים וב־קאהיר.“

אך שיא ההפתעות הגיע כאשר, בסיום הכנס, החליטה החטיבה האירופית של אישתא להציג את מועמדותו של הנציג הישראלי לתפקיד סגן־הנשיא־העולמי של האיגוד.

בריאות

דרך כל בשר

המצב המחפיר בשוק התיקווה עבר כל גבול — אך לרבנות לא איכפת שעם ישראל יורעל ויאכל טריפה

מראה מחריד מתגלה לעיני העוברים ב־שוק התיקווה בתל־אביב. על דוכני הבשר מתבצעת שחיטת עופות ובהמות בתנאים סניטריים מחפירים. תרנגולות מתות נחות לצד הדוכנים. אברי כבשים שחוטים ועו־פות מרוטים, חתיכות־בשר ושאריות בע־רימות. ומעל כל אלה, ענני זבובים.

כאשר הגיע בשר עד נפש, החליטו כמה שוחטים שהמצב חרה להם, להתארגן ולפ־עול לשיפורו, אך להפתעתם נתקלו בת־גובה אדישה ובאי־רצון לעשות דבר מצד הרבנות והמועצה הדתית בעיר. הרב משה רצון מיפו החליט לעשות לשיפור המצב, ותלה שלטים במקומות בולטים בחנויות שבהן מתבצעת שחיטה כשרה. בדרך זו ביקש, בתמימותו, למנוע מהציבור הרחב הקונה בשר בשוק זה את קנייתו בדוכנים המלוכלכים, ואשר בהם מתבצעת השחיטה בתנאים תברואתיים ירודים ובניגוד ל־מיצוות הדת. ואז הוזמן אל ראש המועצה הדתית בתל־אביב, שלמה בוקאי, לשיחה שבה נכח גם האחראי על הכשרות, הרב משה מאיה. רצון נתבקש, בשפה עדינה, להוריד את השלטים שתלה, בתואנה שהם ניתלו באופן פרטי וללא אישור הרבנות והמועצה הדתית. רצון לא נרתע.

הוא וחבריו חשבו להקים אגודת שוח־טים מוסמכים, כדי לנטרל כל אותם השוח־טים המנהלים את עיסקיהם במקום בצורה פרועה. אגודתם היתה אמורה להיקרא אגודת זובחי זבח.

אחרי שפירסמו בעיתונות מודעות כי הם זקוקים לשוחטים מוסמכים, וכמה כ־אלה התקבלו לאחר בחינות מדוקדקות, פתחו בית־שחיטה בשוק. אז פירסמו רצון וחבריו מודעות ושלטים שהודיעו כי מעתה אין לקנות בשר בשוק, אלא מהחנויות המוכרות שבפיתחן הוצב השלט המורה על כך.

דמי ויתור. כיוון שבשוק זה פעילים גם כמה שוחטים שאינם יהודים, ואשר לפי ההלכה עבודתם בשחיטה אסורה, בי־קש רצון לפנותם מהמקום. הוא נשא ונתן עימם, והבטיח להם סכומי כסף. לאחד שילם במשך תקופה ארוכה סכום של 600 ל״י לשבוע כדי שלא יעסוק יותר בש־חיטה, לאחר 300 ל״י וכו׳, בהתאם לנסי־בות. הללו נענו להצעותיו הכספיות ועז־בו, תוך שהמשיכו לקבל כסף תמורת ויתו־רם. משחלף חודש ימים, הבין רצון שלא יוכל להמשיך בדרך זו. חלק מהכסף שילם מכיסו, ואת השאר מימן מגבייה שערך בין הקצבים בשוק. אך הכספים לא הספיקו.

חברי האגודה החדשה פנו אל הרב מאיה, והלה קבע פגישה עימם ועם רבה הראשי של תל־אביב, הרב דוד חיים הלוי. תגובת הרבנים היתה אחידה: השוחטים זכו בטפיחה על השכם. הרבנים התנצלו רק על שאין ביד המועצה והרבנות לתמוך בהם בסכומים שכאלה. שמירה על הדת כן — אך לא תמורת כסף. לדיבורי הרב רצון אמר הרב הראשי, שמצידו יכול המצב הבלתי־נסבל להימשך כך — כסף הם לא יראו ממנו.

אומר רצון: „בכל הארץ, בכל שוק, אם

שוק שבונת־התיקווה
מעבר לכל היגיון

„בשוק מתבצעת שחיטה שחורה. מאות כבשים נשחטות שם מדי חודש, וכ־150 אלף עופות. הכל — בניגוד לחוק, תחת עיניה הפקוחות של הרבנות, במקום שה־דבר יבוצע בבית־מיטבחיים נקי ומסודר ותחת השגחה,“ אומר דמארי. „לגביהם אין כל בעייה לעשות במהירות לתיקון המצב, אבל הם אינם מוכנים לפעול.“

אחרי חודשיים של עבודה מאומצת, שב המצב הבלתי נסבל לקדמותו וכל אותם שנפסלו בעבר מביצוע עבודות השחיטה מסיבות אלה או אחרות חזרו לפעול בשוק כמקודם. „מפקח מטעם הרבנות עובר מדי יום בשוק, רואה את תמונות־הזוועה האלה של שחיטה לאור היום במקום מזוהם וללא פיקוח, ואינו עושה דבר,“ אומרים השוח־טים. כיום יש בשוק התיקווה שש חנויות הנתונות לפיקוח, ואילו 12 הנותרות פוע־לות מבלי להתחשב בכל חוק שהוא, תב־רואתי או דתי.

„אנחנו חמורי־עבודה של הרבנות. עשי־נו, ביוזמתנו, עבודה שהיתה היא צריכה לעשות, וכעת הם אומרים שאין להם כסף לסייע לנו בשיפור המצב ושנשבור את הראש לבד,“ אומרים דמארי ורצון. „אבל אנחנו נזיז אותם, בכל דרך שהיא! ואם מתפרץ שוחט לא־מוסמך ועובד שלא ב־התאם לתקנות ההיגיינה והדת, העירייה מסלקת אותו מייד. רק בתל־אביב כל אחד עושה כראות־עיניו.“

„זוהי אוזלת־יד מחפירה, וזילזול בולט בציבור עצום, הבא מכל הסביבה לרכוש בשר בשוק,“ אומר השוחט יוסף דמארי, החבר באגודת השוחטים. „גניח לדת, אבל מה עם הניקיון והתנאים ההיגייניים ב־מקום? המחלקה הווטרינרית הייבת להת־ערב במתרחש כאן, והיא איננה עושה זאת. כיוון שלמועצה הדתית לא איכפת!“

תמונות זוועה. לדיבריהם, המועצה הדתית והרב הראשי יודעים על המתרחש אך מעלימים עין. הם טוענים כי בחודשיים שעבדו במקום מרצונם וסילקו את השוח־טים הבלתי־כשרים, שופר המצב לאין־שיעור, אך ידם בכל־זאת קצרה.

„שיתקי, זונה!“ — „אשתך זונה!“ — „אמך זונה“. דו־שיח מוזר זה, התנהל בין גבר בן 35 לבין ילדה בת 14, בעמדם ליד המעלית בבית־דירות מפואר. הוא — שמו־אל פרידמן, יהלומן אמיד, היא — בתו של אליעזר ליפין, בעל מיפעל מבוסס למיבל־טים. שתי המישפחות מתגוררות באותו בניין, באחת השכונות המכובדות בגיבע־תיים.

למחרת היום, כשנפגשו השניים בפעם נוספת, שלח פרידמן מבט לעבר הנערה בת ה־13, והעיר: „ילדה שיודעת להת־בטא כך, צריכה לקנות לה חזיה.“

הילדה הנעלבת פנתה עורף ונעלמה. היא חשבה לספר לאביה, אך הלה היה אותה עת בחו״ל, לרגל עסקיו. ימים אח־דים אחרי אותה שיחה בחדר־המדרגות, טילפן אביה של הילדה מחו״ל, והדבר הראשון שסיפרה לו בשיחת הטלפון הבין־יבשתית, היה דבר העימות המילולי עם השכן.

„אין דבר, כשאחזור אסדר את העניין,“ הבטיח ליפין לבתו.

ההכטחה קוימה. כשבת אליעזר ליפין ארצה כעבור ימים אחדים, הוא לא התמהמה, וכשראה את שכנו מגיע במ־כוניתו אל חניית הבית המשותף, פנה לקראתו כדי לחסל את החשבון.

על מה שאירע בהמשך, נחלקות גירסו־תיהם של שני השכנים. ידוע רק שבעיק־בות הדין־ודברים שהתפתח בחניון הבית, הלך שמואל פרידמן להגיש באותו ערב תלונה למשטרה, ולקבל טיפול רפואי באפו החבול.

ליפין הובא לדין באשמת תקיפה חבלנית וגרימת נזק. פרידמן טען שכתוצאה מה־וויכוח שהתפתח בחניון הבית המשותף ש־בינינתיים, שבר ליפין את אפו ואת מישׂ־קפיו, לעיני בנו וחברתו בני התשע.

ליפין, מצידו, טען שאומנם ניגש לברר עם שכנו את העניין, אך לדבריו, לא הש־תמש באלימות. הוא בסך־הכל הניח את ידו על חלון המכונית של שכנו, ובדרך כלשהי, עפה היד ושיפשפה את אפו של השכן. מובן שהמשקפיים לא נשברו, ובטח לא האף.

לקח יקר. התביעה הביאה צילומי־רנטגן וכן חוות־דעת רפואית של הד״ר אלישבע כ״ץ, רופאת אף־אוזן־וגרון ש־טיפלה במתלונן אחרי האירוע, ואישרה את דבר השבר שנגרם לו. אך סיוע זה לא הרשים במיוחד את ליפין, וגם לא את סנגורו עורך־הדין דרור מקרין. מקרין הביא עימו עד־מומחה מצידו, שבדק את חוות־הדעת הרפואית ואת צילומי־הרנטגן של אפו של המתלונן.

העד, ד״ר יורם רפופורט, מומחה לאף־אוזן־וגרון, רופא ראשי בבית־החולים אי־כילוב בתל־אביב ומרצה בבית הספר ל־רפואה של אוניברסיטת תל־אביב, הביע דיעה שונה מזו של הד״ר כץ והצליח, כפי שהתברר מאוחר יותר, לערער את עדותה ואת מימצאיה של הרופאה.

השופט התרשם מעדות המומחה, וזיכה את הנאשם מתקיפה חבלנית. אך הוא לא קיבל את גירסתו לגבי עצם האירוע, והר־שיעו בתקיפה.

אחרי שתי שנות התדיינות בבית־המיש־פט, למדו מישפחות ליפין ופרידמן, על בשרן, שמוטב להן להניח לילדיהן לפתור את סיכסוכיהם בכוחות עצמם.

המודעות הזוכות של אבנת
במשותף, בירושלים ובקאהיר

גם זה לא יעזור, נפנה לבג״ץ! אין לנו ברירה.“

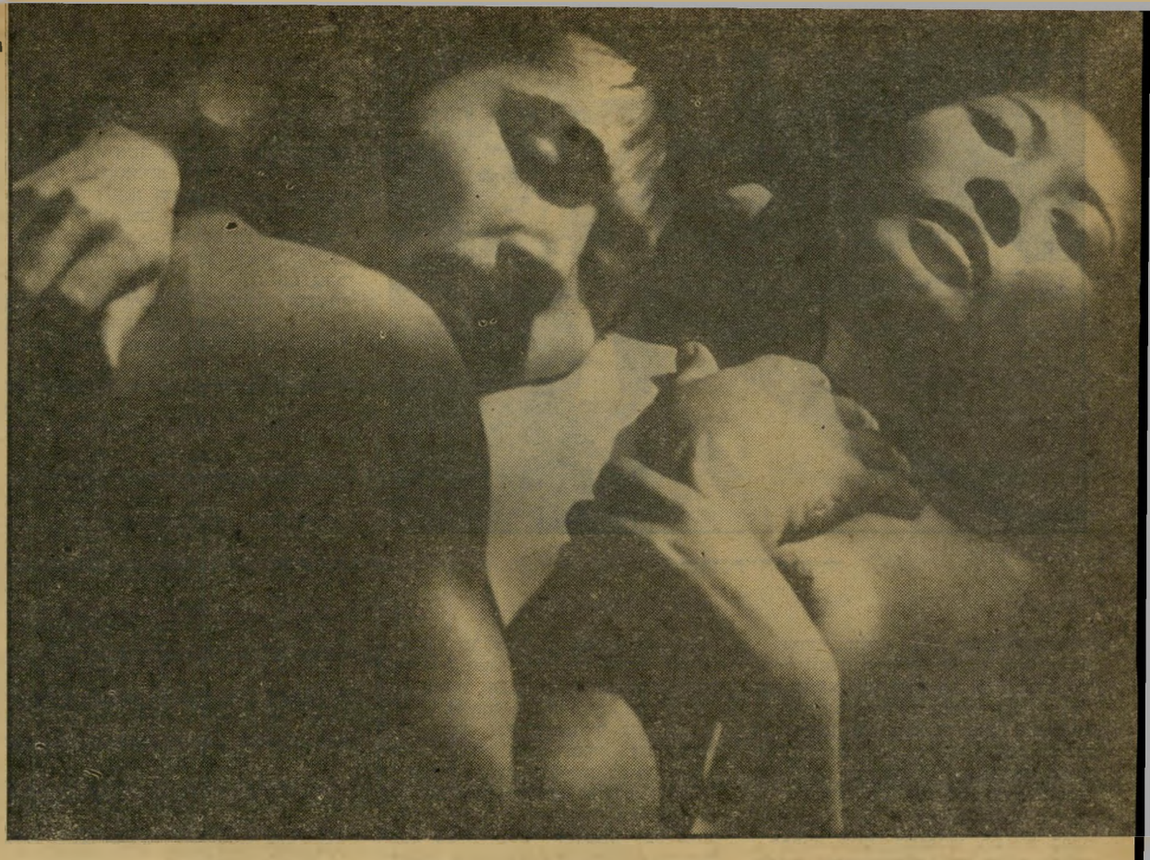
מישפט

שיח השכנים המר

הילדה אוימה להכות את בנו של השכן, השכן שיחה אותה לקנות חזיה

זכותם הגיעו לבית־המישפט

„אם לא תרסן את הבן שלך, שמרביץ לאחותי הקטנה, אני אכה אותו!“ „אם תכי אותו, אני אכה אותך!“ באה התשובה. „לא ידעתי שקוקסינל כמוך יכול להר־בין...“

דן פיינרו מסכם

את פסטיבל

הסרטים בקאן:

הגבר נקבר,

העכברים אוכלים

את הקופים,

והאשה יורשת

את העולם

האשה ומאהבה בסרטו של אישימה „ממלכת התשוקות"
פרס הבימוי

פסטיבל היאוש

כ מי שרצה להיווכח שהקולנוע הוא בבואה נאמנה של העולם בו אנו חיים, צריך היה לבקר השנה בפסטיבל הסרטים בקאן. ריכוז כזה של מבוכה, חוסר־אונים, חיפוש נואש אחר זהות וגבירה עצבנית כל־כך בתוך נשמת האדם, כפי שמצאתי השנה על מסכי הפסטיבל הגדול בעולם, לא זכור לי מעולם. וכאשר אחת הדמויות בסירטו של פול מאזורסקי אשה לא נשואה (דווקא מן הסרטים החייכנים יותר של הפסטיבל) אומרת: „בשנות ה־60 היה הרבה יותר קל; היתה אמנם וייט־נאם, ושרפו אוניברסיטאות; היו שכונות־עוני ועלו על בריקאדות, אבל היום — אין לנו שום מיפלט מעצמנו." היא קולעת בדיוק לנקודה הכאובה ביותר של כל הפסטיבל הזה.

יוצרים שונים באופיים בתכלית השינוי, כמו סקולימובסקי הפולני, שרטר הגרמני, ליטין הצ'יליאני החי בכסיקו, שפיזיו האוסטרלי או אלן פארקר הבריטי, נאלצים להשתמש בצריחות־אימה מחרישות־אוזניים כדי לבטא את מצבו של האדם, מאחר שאינם מוצאים עוד את המילים שתוכלנה לתאר בנאמנות את תיסכוליו.

אימת הנושאים שעל המסך עוברת כאילו באופן ישיר אל היושבים באולם. מקובל לחשוב שפסטיבל קאן הוא קרנבל ענק, עליז וססגוני, שופע שימחת־חיים, תוסס ונמרץ. אולי זה היה כך פעם. בשנים האחרונות זה הופך בהדרגה סיוט סהרורי ומטורף שבו פנים מתערבבות בפנים, סרט בסרט, שיחה בשיחה. אתה פוגש מאות אנשים ברחוב, והם נראים בדיוק כמוך: טרודים, עייפים, רצים מסרט לסרט, מדאגים שיחמיצו את הפגישה האחת בעריסת השחת, סטאכאנוביסטים שמנסים לשבור את גבול הסבל של חוסר־השינה ולהספיק עוד, ועוד.

עיתונאים דוהרים אחר ראיונות, מבקרים בולעים סרטים, מפיקים מתנפלים על לקוחות בכל קרן־רחוב וכוכבניות עמלות על כל חתיכת חוף. ואם היתה פעם שימחת־חיים בכל העניין, היא נעלמה כבר מזמן. זו היתה רק עבודה שחורה, מאומצת ומתישה.

בתוך התוהו־ובוהו הזה, אפילו פצצה אינה גורמת עוד להתרגשות. עצם העובדה שאחת כזאת נמצאה קשורה למסך באולם הגדול של לפסטיבל, ורק בדרך־נס התגלתה לפני שנגרם אסון, סחטה בקושי הרמת גבה מן ההמונים. כאשר, בוקר אחד, פינתה המישטרה את אולם־הכניסה של מלון קארלטון, שבו נמצאים הביתנים הלאומיים של כמה ארצות, כולל ישראל, בשל חשד של פצצה, לא נמצא אפילו מי שיטרח לברר אם היתה באמת פצצה, ומי בכלל היה מעוניין להניח אותה. וכאשר נפתחה אש על נוסעי מטוס אל־על באורלי, היתה התגובה היחידה של הנוכחים בפסטיבל (והיו מתי־מעט שהגיבו): „באמת לא יפה." כולם המשיכו אחר־כך בדרכם לסרט הבא או לפגישת־העסקים הבאה.

אשה
אונסת גבר

ס רט אחד שבכל־זאת הצליח להוציא אנשים מאדישותם ולהסעיר, במידה מסויימת את הרוחות, היה סירטו של מארקו פראריי שלום לגבר. אולי משום שהוא ממשיך את הבשורה של פראריי על קץ העולם הממשמש ובא, על הריקבון והגיוון האוכל במין האנושי, ועל האשה שעתידה לרשת את העולם לפי כל חוקי דארווין, משום שהיא מסתגלת בו טוב יותר. ואולי בשל כמה מראות פראריים טיפוסיים כמו קוף קטן הנטרף על ידי עכברים, גוויית קינג־קונג שטוחה על חוף ניו־יורק, או גיבור המקשט את ערוות ידידתו בפרחים אחרי שהיה קורבן לאונס קבוצתי של להקת־תיאטרון פמיניסטית.

מעניין שפראריי לא היה היחידי שהגה את הרעיון של אשה האונסת גבר. סרט שוודי של יורן דונר (בימאי במוצאו), מספר על אשה שיוצאת לבלות ערב בחברת גבר שאינה מכירה, הוא אונס אותה, ולאחר־מכן היא עוקבת אחריו במהלך כל הסרט, כדי לנקום בו ולאנוס אותו. אבל דונר לא מצא את הדרך להראות זאת על המסך, שעה שפראריי אינו פוסח על שום פרט מפירטי האונס.

ואם כל המראות הבוטים הללו, והשקפת־החיים שהם באים לשרת, היו נתונים לוויכוח, הרי ההתפעלות מן הצורה החיצונית של הסרט היתה כללית. פראריי הצליח למצוא חוף ניו־יורקי שומם שמאחריו מצטייר כל קו הרקיע המפורסם של כרך מגרדי־השחקים שצבעיו משתנים עם שעות היום. הוא דלה מתוך פינות העיר שרק מעטים מכירים שילובים מוזרים בין ישן וחדש, בין מיבני־ענק לחורבות הטמות־ליפול, ומבחינה חזותית מהווה הסרט סידרה של הפתעות, בזו אחר זו. אולי משום כך, כאשר הודיע מנהל הפסטיבל שפראריי קיבל פרס מיוחד של ועדת השופטים, התערבבו שריקות־הבוז של מתנגדיו במחיאות־הכפיים של חסידיו.

תגובה דומה, לפרס מיוחד דומה, היתה מנת־חלקו של סרט בשם הצעקה שעשה הבימאי הפולני יז'י סקולימובסקי באנגליה.

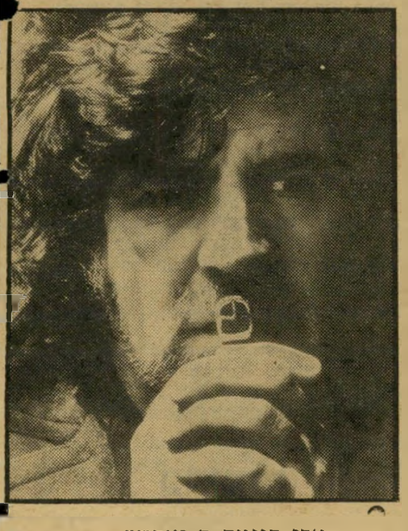
הסרטים האמריקאיים התחלקו בפרסי המישחק. ג'יל קלייבורג קיבלה (יחד עם איזבל הופר) את „דקל הזהב" על מישחק נשי, בעיקבות הופעתה באשה לא־נשואה, סרט מפוכח, מרענן ומבריק של פול מאזורסקי (התחנה הבאה, גרינוויץ' וילג') שנחשב היום, ובצדק, כמומחה הקולנועי של חיי המישפחה הבינונית באמריקה.

הסרט מתחיל בכך שזוג מאושר, הנשוי מזה 17 שנים, נפרד משום שהבעל העייף מן השיגרה מצא לעצמו בת־זוג צעירה יותר, וממשיך בתיאור מאמציה של האשה להשיב לעצמה את שיווי־המישקל הנפשי והחברתי.

את פרס המישחק הגברי קטף ג'ון וויט, המגלם נכה מילחמת וייט־נאם הקונה את לב רעייתו של קצין, שעה שקצין זה משרת בווייט־נאם. הסרט הופך בעזרת ג'יין פונדה, המגלמת בו את תפקיד הנשי הראשי, מתוך אמונה בחשיבות הנושא. אבל בסופו של דבר, למרות הדיבורים הרבים על זוועות וייט־נאם והרמזים להתעוררות המצפונית של הנשארים בבית, הסרט אינו אלא משולש מן הסוג הישן, זה של שני גברים ואשה, ולבד מן הסימפטיה שמעורר ג'ון וויט קשה להבין מדוע דווקא הוא נמצא ראוי לפרס המישחק, מאחר שאינו מרשים בשום פנים יותר מיריבו בסרט, ברוס דרן.

סרט אמריקאי שלישי, מי יעצור את הגשם, ניסה להתמודד עם נושא מילחמת וייט־נאם במישור סימלי יותר. כתב צבאי הבוחל במילחמה שולח, עם ידיד קשוח, כמות של הרואין לארצות־הברית. בשעה שהידיד עומד למסור את החבילה לאשת־הכתב, מתנפלים עליו אלמונים שעקבו אחריו, כדי לקחת ממנו את המטען היקר. הידיד הקשוח (ניק נולט, מעשיר ועני) מכה את האלמונים ונמלט עם ההרואין ועם האשה. מכאן נמשך הסרט לפי מיטב מסורת „הסרט השחור", עם רדיפות במכוניות, יריות ומהלומות, עם מישטרה מושחתת ומושבת אמנים חסרי בינה ואחריות. כל זה, כדי להצביע על כך שיפי־הנפש מסבכים את העניינים ואילו האנשים הישרים, הפשוטים והאמיתיים, אותם יורי החלוצים של ג'ון פורד והווארד הוקס, הם שצריכים לשלם בחייהם את שבירת הכלים. מה שמוזר הוא שמאחורי עיבוד זה של מיתוס ישן, ניצב דווקא בימאי ברימי ממוצא צ'כי, קארל רייז, ומה שבא באורח טבעי לפורד והוקס, נעשה כפוי ומאולץ בידי רייז.

בחזרה לפרסים. נגיסה אושימה זיזע

אין כייטם ב„זעקה"
פרס מיוחד

לפני שנתיים את פסטיבל קאן, בסרט בשם ממלכת החושים. הסרט, שהיה סידרה בלתי־פוסקת של מישגלים פורטים, היה לסנסציה של אותה השנה, והמבקרים התקשו להחליט אם מדובר בפורנוגרפיה או בתיאור מופלג של אהבה בשיא טירופה. השנה שב אושימה, בתחרות הרישמית (סירטו הקודם הוצג על־ידי איגוד הבימאים הצרפתי) עם סרט בשם ממלכת התשוקות. מיותר לומר מה היו ציפיות הקהל, אבל אושימה איכזב את כולם. אחרי שסירטו הקודם סיבך אותו בסידרה ארוכה של מישפטים ביפן, בשל העזתו, עשה הפעם כמיטב יכולתו להימנע מאותה השגיאה. הסיפור על אשה הרוצחת את בעלה ביחד עם מאהבה, ושניהם סובלים אחר־כך מייסורי־תופת על מעשיהם ונרדפים על־ידי רוחו של המת ואינם מוצאים מנוחה עד שהם מודים במעשה, סופר כבר פעמים רבות.

אושימה, בדרך מוזרה ביותר, בוחר בגישה מנוכרת, כאשר הרגשות העזים של הגיבורים עוברים מבעד לעדשת בימוי מתוחכמת שבה התיפאורה והשחקנים מסודרים בצורה מופתית כל כך, עד שבמקום תשוקה נתקבל לפעמים רושם של מיסדר. אולי בשל הסדר המופתי הזה זכה אושימה בפרס הבימוי, אבל התשוקה היתה ממנו והלאה.

פרידה וזיוף ב„השיבה הביתה"
הפרס לשחקן

את הפרס הגדול נתנו, לראשונה מחדש זה של מיתוס ישן, ניצב דווקא בימאי זה הרבה שנים, פה אחד לסירטו של ארמנו אולמי עץ הקבקבים. למען האמת, ההסכמה הכללית לא היתה רק בין השופטים אלא גם בין הנוכחים בפסטיבל, מלבד כמה שונאי־כנסיה מושבעים, שראו בתיאור חיי הכפר האיטלקי במאה הקודמת יותר מדי משום השלמה עם הגורל, זיכה חזקה מדי למסורת ולמרות, ופחות מדי מהפכנות. אבל המתנגדים היו מיעוט קטן בלבד ואילו כל האחרים שמחו על הפרס של אולמי, יוצר איטלקי צנוע העשה מזה שנים סרטים ללא שחקנים מיקצועיים ובתקציבים זעירים, שבהם הוא מוכיח שוב ושוב כי הצלחה בקולנוע אינה חייבת להיות פונקציה של תקציבי־ענק.

היוצר הצנוע ביותר

את הזכייה השנייה ברציפות של סרט איטלקי שהופך לטלוויזיה האיטלקית (בשנה שעברה היה זה אבי, אדוני שרק הוצגה ניקנה בקאן על־ידי מפיץ ישראלי לצורך הצגה בישראל.) ורמז ברור לכיוון שאליו שמה פניה הפקת הסרטים באירופה היום.

ומן התחרות, לסרטים שהוצגו כאורחים מיוחדים של הפסטיבל. תחילה, משום שהנושא נוגע לישראל במיוחד, צריך להזכיר סרט בן שבע וחצי שעות בשם היטלר, סרט מגרמניה. זהו מיבצע מונומנטאלי (שאליו ישוב עוד מדור הקולנוע של העולם הזה) שאינו שואף לשחזר את הקאריירה של הפירר, אלא לבדוק איזה חלקים ממנו חיים היום בעם הגרמני ובאנושות כולה. הסרט נאחז בכל הסמלים האפשריים, ועשוי כמסכת סטאטית, שבה הדמויות מופיעות בתוך תפאורה והמצלמה נעה אך מעט. שעה שהן חושפות את טיעוניהן, נובר הסרט בכל החלקים האפשריים של המיתוס ההיטלרי ומציג סידרה ארוכה של טיעונים מכל הסוגים כדי להסביר מיתוסים אלה, החל בטענה שהיטלר הוא תוצר הכרחי של המצב בגרמניה שלאחר מילחמת־העולם הראשונה, ולולא העם הגרמני לא היה גם היטלר, וכלה במסקנה שהשואה אינה האסון הגדול ביותר שנגרם על־ידו.

הכתרת הזעיר־בורגנות ככוח עליון, השלטת הבינוניות או הסטת העם היהודי מייעודו הנצחי (שהוא, לדעת הבימאי האנס יורגן סיברברג, „הפריית תרבויות העולם"), הם חטאים חמורים לא פחות. כפי שמתבטא נושא דברו של הבימאי בפנותו לבובת היטלר: „ראה מה שעשית ליהודים. נתת להם את ישראל והיום, במקום שהם יתנו לנו את קאפקא הם נותנים לנו את משה דיין."

סיברברג הראה קטעים נבחרים מסירטו בקאן עוד בשנה שעברה. מאז סיים את ההסרטה, נתקל בסירוב של הטלוויזיה הגרמנית (השותפה להפקה) להציגו, ולא הצליח למצוא אף מפיץ מיסחרי שיהיה מוכן לטפל בו בגרמניה. בתערובת מחוכמת של מאף של מיסחריות ותרעומת, הוא סירב לאפשר לפסטיבל ברלין להקרין את היטלר שלו ושמר אות לקאן, כדי להשיג הד גדול יותר. ואכן, הסרט יוצג כבר מן השבוע הבא בהקרנות מיסחריות, בפאריס, בשני חלקים.

ההפתעה של הפסטיבל היתה הצגת סירטו בן השנתיים של הפולני אנדריי ויידה, איש השיש.

איש השיש הוא אחת ההתקפות הפרועות והבוטות ביותר של המישטר הסטליניסטי בפולין שנעשו אי־פעם מאחרי מסך הברזל. הדמות הראשית בו היא סטודנטית צעירה לקולנוע העומדת לעשות את עבודת־הגמר שלה: סרט תיעודי על גיבור סטאכאנוביסטי משנות ה־50'. תוך כדי חיטוט בעברו של האיש, נחשפת חברה מישחתת, צבועה וחסרת־ערכים, כשגם החברה של ימינו, זו שמנסה לשכנע את הסטודנטית הצעירה להרפות מלאכתה, אינה טובה ממנה. ויידה אינו חוסך שיבטו בשום הזדמנות. בעדשה מעוותת, במישחק מוגזם, בסצנות חריפות עד כדי מלאכותיות הוא מכה במישטר הפולני בעבר ובהווה.

הסיום האופטימלי כה כפוי, עד שמותר לצופה להאמין כי נעשה רק כדי להמתיק מעט את הגלולה המרה ולשמור את ויידה מפני מיספרי הצנזורה. אם כי המבקרים הפולנים הספיקו להסביר, בלחש, שהסרט נמשך עשר דקות פחות מן הצפוי (160 במקום 170 דקות), משום שלפני יציאתו את פולין חתכו ממנו את הקטע המביך והחריף ביותר, קטע פסוודו־תיעודי המראה את אורח החיים בגן־העדן הסוציאליסטי של 1952 בפולין.

שני אורחי־כבוד אחרים בפסטיבל היו למעשה, שתי פרידות: כל אחת עצובה בפני עצמה. מרטין סקורסזה, שזכה בפרס הגדול בפסטיבל לפני שנתיים (עבור נהג מונית), גייס את מיטב צלמי הוליווד כדי להנציח את הופעת הפרידה של הלהקה, אחד ההרכבים שעשו היסטוריה בפופ האמריקאי של השנים האחרונות. האורחים המכובדים בהופעה (בוב דילן, אריק קלאפטון, ג'וני מיטשל ועוד), האיכות הבלתי־רגילה של הצליל והתמונה (גם אילו צולם הסרט באולפן ולא בהופעה חיה, לא היה יכול להיות מושלם יותר מבחינה טכנית) והעריכה המזהירה של סקורסזה, (שהיה בין עורכי וודסטוק עוד לפני שהתפרסם כבימאי) לא יכלו להסיח את הדעת מן העצב שבקטע שהעניק את שמו לסרט, הוואלס האחרון או מן הנוסטאלגיה הנובעת מן הראיונות שבו, שהם מעין כקרוב לוג לעידן מיפ הנמצא בסיומו.

היטלר יוצא מן הקבר — כ„היטלר — סרט מגרמניה"
מיבצע מיוחד

שחקן דפארדייה על גוויות קינג־קונג ב„שלום לגבר"
פרס מיוחד ושריקות־בוז

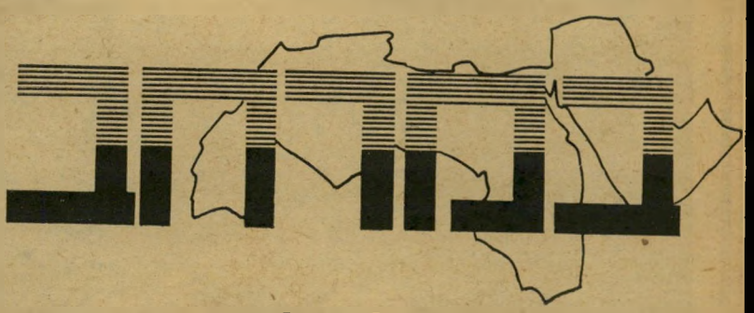
חשבון־נפש עצוב

חישת מיעקה גדולה עוד יותר שורה על סרטו החדש של בילי ויילדר, פדורה, שכיים את הפסטיבל. זהו חשבון־נפש שלו עם עולם הסרטים, חשבון שנעשה מבעד לסיפור על גורלה המוזר של כוכבת־עבר המסתתרת מעיני העולם, ושל מפיק ההופך שמיים כארץ כדי לשכנע אותה לשוב אל הבד. מאחר שהסרט מתחיל בהתאבדותה של הכוכבת, לא גורלה הוא שמרתק את הצופים אלא הדרך שבה, בסידרת מבטים לאחור, מתואר עולם הסרטים, ההשתעבדות לתדמית הציבורית, פיצול האישיות ויחסיות ההצלחה בכל ממלכת הצללים הנעים על הבד.

ואי־אפשר לסיים מבלי להזכיר הצלחה קטנה, אבל חשובה מאד, לסרט ישראלי. סוסעע הוצג במיסגרת שאורגנה על־ידי איגוד הבמאים הצרפתי כאשר ישבו שופטי איגוד המבקרים לדון מי מבין הסרטים שהוצגו במיסגרת זו ראויים לפרס. רבה היתה ההפתעה כאשר סירטו של יקי יושע הישראלי נמצא באחד המקומות הראשונים. אומנם, סרט יוגוסלבי בשם ניחוח פירחי השדה הוא שזכה בפרס, אבל יקי לא פיגר בהרבה, וזו הפעם הראשונה שסרט ישראלי זכה בהתחשבות גדולה כל־כך מצד הביקורת בקאן.

דע את האוייב! הכר את בן־בריתך לעתיד!

הופיע

עתון לשלום

בגליון מספר 1 (יוני):

מבית:
- המאבק בין שלום עכשיו ושלום בטוח — דו"ח מיוחד
- בגין, החנינה והשכונות — שלום כהן
- הגוף הרקוב — יגאל לביב
- טל ברודי ונחום גולדמן — מקסים גילן

במרחב:
- מה הולך באש"ף — מיתקפת השלום של יאסר עראפאת
- הממד הסורי של הסכם ישראל והמארונים
- דיכוי האינטלקטואלים בקאהיר
- ירדן חוששת מהתקפה ישראלית
- זרקור על עיראק — היסטוריה, מישטר, דיכוי
- ממשלת אל־חום בלבנון

בתפוצות:
- קולות יהודים בגולה — שאינם מגיעים לאוזן הישראלית

מדורים:
- יומן מדיני
- פאנוראמה — עיתונות הארץ מול עיתונות העולם
- נקודת מישען — הטור הסאטירי של גדעון קוץ
- מה לקרוא ומה לא — טור הספרים של זיוה שלם
- ציורי החודש — דוגי ולפל

המחיר: 5 ל"י להשיג בכל הקיוסקים

תווים וספרי מוסיקה שטיינר

עתה המרכז התרבותי של תל־אביב
(מול היכל התרבות)

רח' הוברמן 18 (במרתף), טלפונים: 225054 — 225055

○ משלוחי תווים לכל חלקי הארץ. ○

הניות הינם בשפע במגרש בהיכל התרבות.

ספר דניאל

הספר דניאל בתרגום הקטעים מארמית לעברית מדוברת, וכל שאר הפרקים, בכריכה אחת נאה ומהודרת.

במחיר —.5 ל"י לעותק (כולל דמי משלוח).

20 אחוז הנחה לכל עותק נוסף.

ת. ד. 7089, ירושלים.

רגע! האם אתה יודע איך ללמוד?

* מיל"ת, המכון הישראלי לשיפור הלמידה מקיים קורסים מיוחדים לשיפור הכושר האישי בלמידה * סטודנטים ותיכוניסטים לומדים איך לקרוא 1000 מלים בדקה ולהבין את אשר הם קוראים * בקורס תלמד איך להגביר את הריכוז המחשבתי ואת כושר ההבעה שלך * בסוף הקורס תוכל לזכור עשרות רבות של נושאי לימוד לאחר תירגול של רגעים ספורים.

הקורסים מתקיימים בתל־אביב, בחיפה ובירושלים וכן קורסים בכתב.
פרטים על הקורסים החדשים ועל הקורסים בכתב, טלפונים 03־916185, 03־912093 מ־8 עד 2.

רובקס

המתנה היפה ביותר

דרושות

א. פקידת בוקר

ב. פקידת אחה"צ

3 ימים בשבוע

להתקשר: 03־243386, לחנה.

ארומור

ציפוי דלתות וקירות

לאוה ונוצ'ה

ברכות לפתיחת הבוטיק האופנתי

נואבה

ברחוב כצנלסון 117, גבעתיים
ליד כיכר נח

מיטב האופנה של מיטב היצרנים מתל־אביב, רומא, פאריז, לונדון ומילאנו לנערות, נשים וגברים.

מורלה

הטפטים המעוצבים כיצירת אמנות

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

רובקס

המתנה היפה ביותר

שידור

צל"ג

● לרב שמואל הכהן־אבידור, בעל תוכנית קבלת־השבת בלילי־שבת, על הירידה המדהימה ברמת תוכניתו מאז המפך.

אבידור זכה, בצדק, בתישבחות מפליגות בשנים שלפני־כן, כאשר השתדל — והצליח — להעביר בתוכניתו את הבשורה הליברלית וההומאניסטית הטמונה בדת היהודית, ולהטיף בעקיפין נגד הקנאות האפלה של אנשי גוש־אמונים מצד אחד ושל האורתודוכסים האטומים מצד שני. אך מאז המהפך הסתגל למצב החדש, טיהר את שידוריו מכל מסר הומאניסטי, ומסתפק עתה בתעמולה לאומנית־דתית שיגרתית, העוברת לא פעם את גבול השיעמום.

טלוויזיה

פאפו מחבייש בהחנצלות

פרשת ההסתערות המאורגנת על אחד הכתבים המעולים של מחלקת החדשות, רפיק חלבי, נמשכת.

הראשון שהתנפל על חלבי היה עורך־הדין אהרון פאפו, המוקיון של הוועד־המנהל. בישיבת הוועד חרף וגידף פאפו את חלבי, בעיקבות כתבה של הכתב ל־ענייני השטחים, שלדעת פאפו לא היתה מאוזנת דיה. אומנם פאפו לא אמר זאת במפורש, אולם רבים הבינו כי לדעתו לא יכול חלבי לשמש בתפקיד הכתב לענייני השטחים של הטלוויזיה משום שהוא עצמו דרוזי.

המכה השנייה שהונחתה על חלבי באה מצד כתב דבר חיים איזק. איזק לא הסתפק בכתבה, שהופיעה ביום הרביעי האחרון, ברמזים. הוא כתב במפורש כי נעשתה שגיאה בכך שמינו דרוזי ככתב לענייני השטחים בטלוויזיה.

לא הספיק חלבי להתאושש מהשמצה פרועה זו, וכבר הגיעה אליו ידיעה על מיתקפה נוספת. האלוף אברהם אורדי הופיע לפני ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, ובמשך יומיים תמימים השמיץ את חלבי ולא היסס לקבוע כי הוא מסית ומסעיר את הרוחות בגדה. אורלי אף רמז על קשרים שיש כביכול לחלבי עם גורמים עויינים בגדה כאשר טען, כי הכתב יודע על מהומות בגדה עוד לפני שהן מתרחשות.

כתב חלבי
התנצלות לפני הקצין

אולי הסימלי בכל הפרשה הוא שכאשר הותקף חלבי, בין השאר על אי־נאמנות למדינה, הוא שהה באחד מבסיסי צה"ל בצפון הארץ, בשירות־המילואים שלו. רפיק חלבי הוא סגן בצה"ל.

חלבי נפגע בעיקר מהשמצותיו של חבר הוועד המנהל, אהרון פאפו. הוא התייעץ עם ידידים, ועמד להגיש תביעת־דיבה נגד פאפו, כשנודע הדבר לדובר רשות השידור משה עמירב, הוא פנה אל פאפו וסיפר לו שחלבי נפגע, זכי בין השאר הוא עומד לתבוע אותו לדין. פאפו, המגלה אומץ־לב רב בישיבות הוועד המנהל, הסגורות לעיתונות, נבהל. הוא אומנם סירב להתנצל

בכתב בפני חלבי „משום שזה יופיע ב־עיתונים", אולם מיהר לטלפן אל חלבי, לבסיס הצבאי שלו, כדי להרגיעו.

באותה שיחה התקפל פאפו לגמרי. הוא אמר לחלבי: „אני בכלל לא ידעתי שאתה דרוזי. לא התכוונתי אליך. אני מטלפן לך רק משום שעמירב אמר לי שנפגעת. אם נפגעת, אני מתנצל בפניך." פאפו גם ביקש מחלבי כי תוכן השיחה וסיפור ההתנצלות שלו לא יגיעו לעיתונים.

אריק מחרים את הכתב

הכתב לענייני התיישבות של הטלוויזיה, **יגאל גורן**, נתקל באחרונה בקשיים ב־מילוי תפקידו. גורן, שכמה גילויים שלו ב־חודשים האחרונים הוציאו מכליו את שר־החקלאות והממונה על התיישבות בשט־חים, **אריאל** („אריק") **שרון**, חייב מדי פעם בפעם, במיסגרת עבודתו, לקבל תגו־בות משרון ולראיין אותו.

בפעם האחרונה שבה פגש גורן את שרון, הוא פנה אליו בבקשה לראיון. תגובתו של שרון: „אתה מביא נזק ל־מדינה, ואתה עוד רוצה שאני אתן לך ראיון?"

נראה כי לדעת שרון, כל מי שאינו מסכים עם תוכניות ההתיישבות המטור־פות וחושף אותן, מביא נזק למדינה. אר־לם נראה כי החרם שהטיל שרון על גורן אינו משרת את השר. גורן ממשיך לחשוף את מעללי שרון.

הקרב על ירושלים

נושא לוויכוח במחלקת החדשות קשור במלחין־זמר **יעקוב** („יענקלה") **רוט־כייט**. רוטבליט, מי שלחם במילחמת ששת הימים במסגרת החטיבה הירושלמית ואיבד את רגלו בקרב, הוציא תקליט בשם איך שיחררתי את ירושלים.

עורכת השבוע יומן אירועים, **יעל חן**, אישרה לכתב **עמוס ארבל** להכין כתבה על רוטבליט לקראת יום־ירושלים.

אולם יעל חן חלתה, ואת מקומה בעריכ־כת השבוע האחרון תפס מגיש המגזין, **חיים יבין**. יבין פסל את הכתבה, והכניס במקומה ראיון־תוץ עם **טדי קוֹלֶק**. לפי גירסה אחת, חשש יבין מפני הוועד המנהל.

תגובתו של יבין: כפי שנאמרה ביום השישי האחרון היתה: „היא תתוקן, ואם היא תהיה טובה היא תשודר בשבוע הבא. הכתבה לא היתה מכובדת. לא לכבוד רוטבליט ולא לכבוד ירושלים. יש מקום לכתבה, הנושא טוב והשירים טובים. אבל הכתבה, כפי שנעשתה, דורשת תיקון. כיוון שהיתה לנו כתבה אחרת על יום ירושלים, זו של **אמיר שביב**, לא יהיה מאוחר ל־שדר אותה ביום השישי הבא."

אולם כאשר רוטבליט איים על יבין כי הוא יפרסם את סיפור הפסילה בעיתונות, החליט יבין, בשבת האחרונה לשדר את הכתבה, בתיקונים קלים בלבד, עוד באותו הערב.

שינויים ב„מוקד"

טוביה סער, העומד לחזור לארץ, יהיה המנחה הקבוע של מוקד. עד כה היה נהוג במוקד לקבוע את המנחה לפי ה־מרואיין או הנושא, ולמצוא בכל פעם מנחה הבקיא בנושא. להבא יהיה סער המנחה קבוע או כמעט־קבוע של מוקד.

כוונה היא גם לתת דמות חדשה למוקד. לא עוד ראיונות באולפן בלבד, אלא גם ראיונות חיים, עם קהל, באיזורי־פיתוח וכדומה.

סער קיבל את תפקיד המנחה הקבוע של מוקד אחרי שנפלטה מעמדותו שלו ככתב פרלמנטרי. ל**נחמן שי** הוצע להיות כתב בנושאים כלליים. אחרי שסירב „להיות ללא מיסגרת," קיבל את הכנסת, ומוקד מהווה פתרון לאיושו של סער.

עוד התפטרות בחדשות

הכתב לענייני אווירה של מחלקת החד־שות, **חיים** („קיימול") **גיל**, התפטר מ־המחלקה ועבר למחלקת התוכניות של ה־טלוויזיה. במשך חודשים ארוכים ריחפו בבניין הטלוויזיה שמועות על כך שגיל עומד לעזוב, בגלל היחסים בינו לבין מנהל המחלקה, אולם רק בשבוע שעבר נקט גיל את צעד ההתפטרות.

גיל עצמו מסרב לפרט מדוע פרש מ־המחלקה, וטוען כי הסיבות אישיות. נראה כי עוב משום שלא רצה לעבוד יותר ב־חדשות, ולא מפני שהציעו לו משהו קוסם יותר במחלקת התוכניות. במחלקה זו אין עדיין כל רעיון לגבי תפקידו של גיל בה, וגם הוא מודה: „עדיין אינני יודע מה אני אעשה שם." נראה כי גיל עומד להצטרף, לפחות בחודשים הקרובים, לקבוצה גדולה של המובטלים הסמויים בטלוויזיה, אחת שמקבלים משכורת ואינם עושים דבר.

ביזבוז של 200 אלף

שר־החינוך־והתרבות **זבולון המר** קיבל בימים האחרונים שאילתה מעורך־הדין **משה עמאר**, ח"כ מפ"ם מחיפה, בעניין

כתב גורן
מי מביא נזק?

הוצאת סכום של 200 אלף לירות מכספי רשות־השידור על־ידי מנהלי המחלקה הערבית, בראשותו של **יוסף בראל**.

ח"כ מסתמך על ביטאון הספרדים ב־ירושלים, במערכה, המסתמך על גילויים של העולם הזה בפרשת עובד שהיה מרש־עה שנים אחדות בגלל עבירות משמעת־יות, החוזר אחר־כך לעבודה תוך שהיה צורך לשלם לו יותר מ־200 אלף לירות דמי בטלה־מאונס.

עמאר דורש מהמר להשיב לו מה הצע־דים שנקטה רשות השידור כלפי האחר־אים לביזבוז זה של כספי הציבור, ומה הצעדים שהוא עצמו עומד לנקוט, או כבר נקט נגד האחראים לכך.

ח"כים ניזונים משמועות

שתי שאילתות נוספות הגיעו אל שר־החינוך בענייני רשות השידור. ח"כ **יעקוב** („ז'אק") **אמיר**, איש המערך מדימונה מחה נגד כך שעל הכתבים המסקרים את הכנסת נאסר לשדר או להודיע על שאיל־תות המוגשות על־ידי חברי־כנסת, על־פי הוראתו של יושב־ראש הוועד־המנהל, ה־פרופסור **ראובן ירון**.

שאילתה אחרת היא של שר־המישטרה לישעבר, **שלמה הילל** מהמערך, הטוען כי נודע לו שראיון עם שר־המישפטים ל־שעבר, **חיים צדוק**, נפסל לשידור על־ידי הפרופסור ירון.

בדיקה שנערכה ברשות השידור גילתה, כי בשתי הטענות יש רק קורטוב של אמת. ירון מעולם לא הוציא הנחיות לגבי שאילתות של חברי־כנסת. ממלא־מקום מנהל מחלקת־החדשות ברדיו, **חנך נווה**, מנהל מחלקת־החדשות ברדיו, **חנוך נווה**, סיקור ההצעות לסדר־היום בכנסת, ותלה תקנות אלה על לוח־המודעות של הרדיו. התקנות שהוציא נווה, שאין בהם כמעט שום דבר חדש, לא קיבלו את אישורם של ירון או של מנכ"ל הרשות **יצחק ליבני**, והשניים לא ידעו עליהן כלל עד שהגיעה השאילתה של אמיר.

לגבי פסילת הראיון עם חיים צדוק, אומנם נפסלו במבט דברים שאמר צדוק, אולם היתה זו פסילה מטעמי עריכה בל־בד, מבלי שירון שמע על כך כלל.

בעיקבות השאילתות שלח ירון לאמיר מיברק חריף ביותר.

ארגוזיזין בבריכת הסולטן

המערכת שמונתה לעסוק בהכנת הארגוי־זין הבא קיבלה לעיונה רעיון חדש, שבו תומך ראש עיריית ירושלים **טדי קוֹלֶק**.

ההצעה היא לערוך את הארגוזיזין ב־בריכת הסולטן, למרגלות חומת העיר־העתיקה, המקום שבו נערך קונצרט־ההצד־עה המפורסם במוצאי יום־העצמאות. ה־רעיון עלה בעקבות ההתלהבות הגדולה של תחנות־טלוויזיה ברחבי העולם מהסרט ו־מהשידור של הקונצרט.

מעלי ההצעה יודעים כי עריכת ה־ארגוזיזין בבריכת הסולטן כרוכה בפתרון בעיות רבות. בין השאר, יש לסמוך על מגן־האוויר שלא יהיה סגרירי. אחד ה־פתרונות לכך הוא להכין את בנייני האו־מה או תיאטרון ירושלים למופע, אשר יועבר אליו אם יתברר כי ביום שידור ה־ארגוזיזין יהיה מזג־האוויר גשום. בעייה אחרת היא העדר חדרי־הלבשה בבריכת ה־סולטן, אולם גם לבעייה זו כבר נמצא הפתרון: להתקין את משכנות שאננים ה־סמוכים כחדרי־הלבשה, ולהסיע את האמ־נים במכוניות מישטרה לאחורי הבמה, כפי שנעשה הדבר עם הסולנים שהופיעו בקונ־צרט.

500 ל"י לכתבה

פרשת כתב־הרדיו **גבי גזית** ממשיכה להסעיר את החדשות (העולם הזה 2126). ביניתיים מתברר כי גזית יצא לארצות־הברית עם מיכתב ממנהל הרדיו **חגי צינסקר**, המאשר כי הוא עובד הרדיו הישראלי ושליחו לארצות־הברית, וכי כל הנוגעים בדבר מתבקשים לתת לו את עזרתם.

סוכם עם גזית כי הוא יקבל סכום של 500 לירות עבור כל כתבה או ידיעה ש־ישדר מארצות־הברית. סכום זה הוא נטו, מאחר שגזית המציא להשות השידור פטור ממס־הכנסה, שאותו קיבל מאחר שנסע ל־ארצות־הברית, בין השאר, כסטודנט.

מיזרחי מצטלם

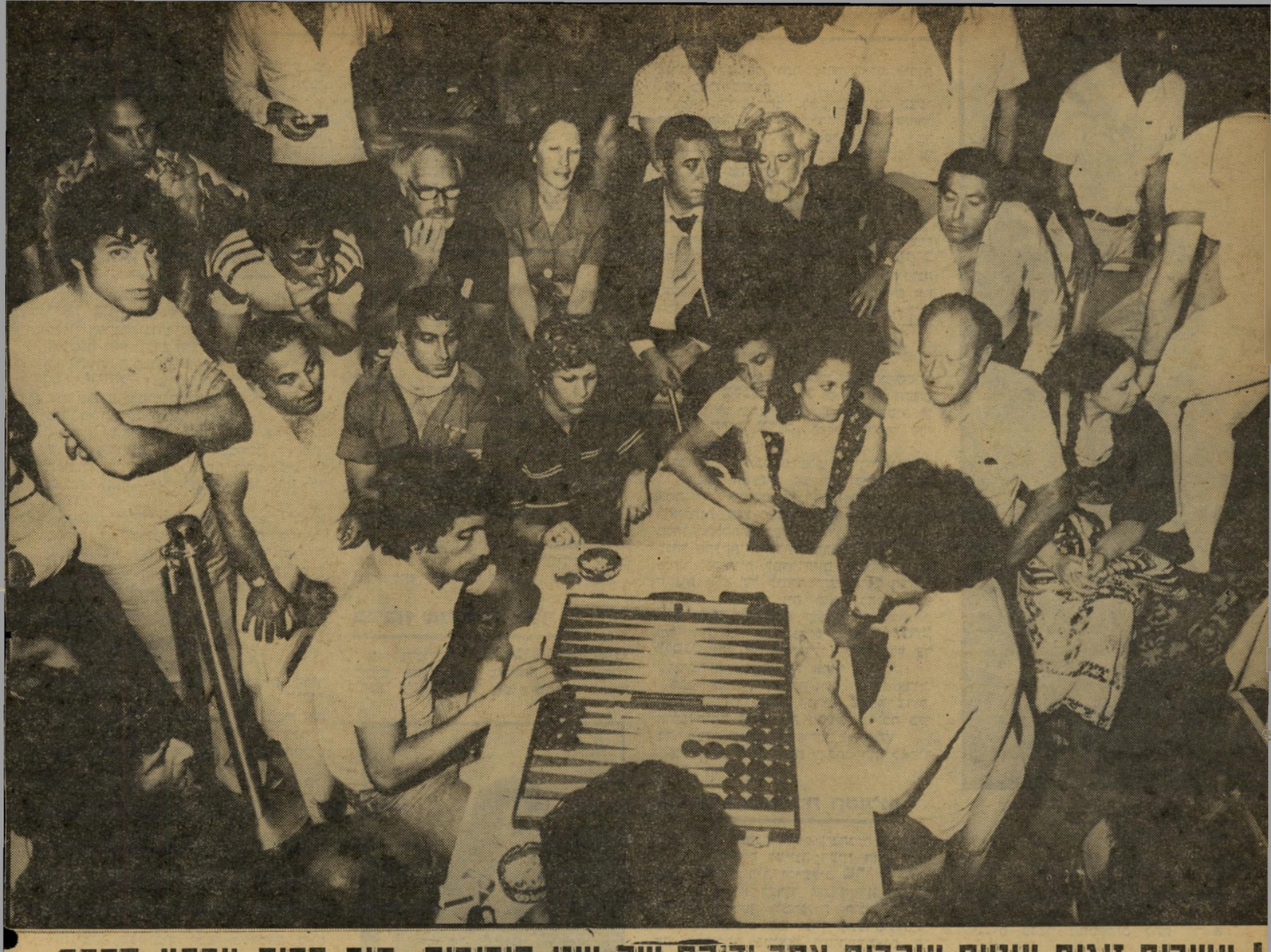
תמורת אש"ל

מי שהתגעגע אל **ניסים מזרחי**, פקיד רשות־השידור שידרו בכל ויד כל לא בו, היה יכול לראותו בסירטון שהכין **יורם ארבל** מארגנטינה, על ההכנות לפתיחת מישחקי וישידורי גביע העולם בכדורגל.

כאשר פורסם במדור זה כי מיזרחי, ש־אין לו תפקיד קבוע אולם הוא נמצא ככל מקום, עומד לנסוע עם מישלחת רשות־השידור לארגנטינה, הוכחש העניין. רק אחרי שמיזרחי נסע, וכבר אי־אפשר היה להסתיר זאת, נמסר כי נסע על חשבונו, וכי הוא מקבל רק דמי אש"ל.

כתב ארבל
מה בעניין ירושלים?

עשרות זוגות עיניים עוקבות אחר ידיהם של שני היריבים. תוך דקות יוכרע הקרב

המהלך המכריע

דמה דקה עמדה באולם הסגור, בקומה התחתונה של מלון רמאדה. עשרות הצופים, שישבו או עמדו כמעגל, עצרו את נשימתם, פשוטו כמשמעו. כמו רופאים צעירים העוקבים אחר תנועות־הידיים של שני מנתחים דגולים בעת ניתוח גורלי, הביטו בידי שני האלופים שישבו במרכז.

„זהו המהלך שיכריע את המישחק!" לחש מישהו. באולם הידהד קול הקוביות המתגלגלות בכיס־הפלסטיק. הקוביות נפלו על הלוח. אחת מהן נתקלה באבן ועמדה על צידה. זריקה פסולה.

שוב נשמע קול הקוביות המתגלגלות. שוב נפלו הקוביות. הפעם הן שכבו שטוחות. כנדרש. שש־חמש.

„אהה!" נפלטה אנחה מפי הצופים.

אדריאן שוואַרץ הזיז את אבניו. הוא נטל את קוביית־ההכפלה, ושם אותה על הלוח, כשהמיספר 2 למעלה.

קוביית ההכפלה, במישחק השש־בש, הומצאה בשנת 1925. פירושה: אחד משני המשחקים תובע להכפיל את מיספר הנקודות בחישוב תוצאות המישחק. ליריבו יש ברירה: לקבל את ההצעה או להיכנע בלי רגע זה ולהפסיד את הנקודות לפי החישוב הרגיל.

באותו רגע היתה תוצאת התחרות 15:21, לטובת אדריאן שוואַרץ. יריבו, אבי כהן, נכנע. התוצאה עלתה ל־15:22. אדריאן היה זקוק לנקודה אחת נוספת, כדי להיות לי־אלוף ישראל בשש־בש.

„אבי טעה!" לחש אחד הצופים, מומחה ידוע לשש־בש. „הוא היה צריך לקבל את ההכפלה, ולהכפיל עוד פעם. לא היה לו כבר מה להפסיד. אך אילו ניצח במישחק בהכפלה כפולה, היה עובר על־פני אדריאן. זה היה הסיכוי האחרון שלו!"

הסיכוי לא נוצל. המישחק האחרון התחיל. הוא הנחיל לאדריאן שוואַרץ את הנקודה ה־23 ואת תואר־האליפות. השלב הסופי ארך שלוש שעות.

התחרות הראשונה על אליפות ה־שש־בש בישראל, שנערכה השבוע מטעם מערכת העולם הזה ובחסות חברת דובק, ארכה ארבעה ימים. התחרויות הסיפיות שנערכו ביום הרביעי, חציי־הגמר והגמר, ארכו שמונה שעות רצופות.

ההחלטה הגורלית

אדריאן שוואַרץ בן ה־34, מדריך שחמת במיקצועו, מזיז את האבנים במהלך שהכריע את מישחק־הגמר. לידו, ממושקף, עוקב בדריכות, הפרופסור למתימטיקה נדב אבידן.

מישחק

אברהם אבינו

בתום המיכחן הזה לא יכול היה להיות לאיש ספק כי השש־בש אינו מישחק של מזל, כפי שנדמה להדיוטות. בתיאוריה, שווים בו יסודות המזל והכישרון. אך למעשה, בדרג כזה של אלופים, עולה הכישרון בהרבה על יסוד המזל. המזל יכול להכריע מישחק אחד בודד. אין הוא יכול להכריע תחרות של שעות.

„יש כלל אחד חשוב בשש־בש," התלוצץ אורי אבנרי, כאשר מסר את הגביע לאלוף החדש, „כשאתה מנצח, זה ביגלל הכישרון. כשאתה מפסיד, זה ביגלל המזל."

בשנים האחרונות חזר מישחק השש־בש („באק־גאמון", באנגלית) למקום בכיר בעולם, כשהוא מתחרה במישחק השח־מת. לא במיקרה עוסקים אמני שח־מת רבים גם בשש־בש, ושני אמני שח־מת ישראליים השתתפו גם בתחרות השש־בש של השבוע. האלוף המנצח, אדריאן שוואַרץ, משמש גם הוא כמדריך שח־מת, ומצטיין במישחק זה.

בארץ נחשב השש־בש, עד לא מכבר, כמישחק של בטלנים ולא־יוצלחים, בייחוד מבני עדות־המיזרח. אין דיעה קדומה מופרכת יותר.

„זהו מישחק פרסי עתיק," הסביר השבוע

היום הרביעי: במשך 12 שעות עקבו הצופים אחר שלבי הגמר של אליפות ישראל

הריב במישחק־הגמר נגד אדריאן שוורץ, אבי כהן, שחקן שקט שהגיע לגמר כמעט בלי להוציא מילה מפיו, זכה במקום השני באליפות.

חיים זינגר, אחד השש־בשניקים המושבעים, בעת התחרות. „שיחקו בו מלכים ואצילים. לפשוטי־העם לא היה זמן. הם היו צריכים לעבוד.

„כאשר התורכים כבשו את פרס, זה הפך מישחק של האצולה התורכית. הקצינים התורכיים שיחקו בו, כאשר שלטו התורכים בכל המיזרח התיכון והגיעו עד לשערי וינה. במשך הזמן למדו מהם המשרתים הערביים שלהם את המישחק, והתחילו לשחק בו. כך נוצר הרושם כאילו זהו מישחק של ערבים עניים."

זהי רק תיאוריה אחת. לפי תיאוריה אחרת, זהו מישחק מערבי דווקא, שהגיע אל עמי המיזרח בימי האימפריה הרומאית.

דבר אחד בטוח: המישחק הוא עתיק ומכובד. הרומאים כבר שיחקו בו כימעט על־פי הכללים הנוכחיים, שנקבעו בראשית המאה ה־18 בבריטניה. ציירים מימי־הביניים מראים את בני חצר־המלוכה הבריטית משחקים שש־בש. ובחפירות אור־כשדים בעיראק נתגלה לוח שש־בש, כימעט מודרני, מלפני כחמשת אלפים שנים.

יתכן כי אברהם אבינו, ראשון עולי־בבל, כבר שיחק מישחק זה לפני שארז את הפקלאך והחליט לעלות לישראל.

מארגני התחרות חששו לא מעט לפני ההתחלה. האם ניתן יהיה לשמור על הסדר? האם לא תהיינה התפרעויות?

בשעה הראשונה, כאשר מאות המתחרים והצופים הצטופפו באולמות רמאדה, אכן שררה אנדרלמוסיה לא־מעטה. עזרא טיסונה, אלוף־העולם ששימש כשופט ו־כמדריך בתחרות, עמל קשות כדי להסביר לכל את הכללים המחייבים, המקובלים ב־תחרויות בינלאומיות. הצופים נדחקו. היה קשה לברר מי ישחק עם מי, ולייד איזה לוח.

מין, עדה ושיכבה

הנה קרה פלא: כשנזרקה הקוביה הראשונה, במשך ארבעה ימים רצופים ורוויי־מתח, שרר במקום סדר מופתי. לא היתה אף תקרית בלתי־רצויה אחת. הסדרנים, שהוזעקו מהיכל־הספורט, נשארו בלא־מעשה, עקבו אחרי המישחקים כמו כל הצופים האחרים. כימעט ולא היה צורך לקרוא לשופטים כדי להכריע בעייה כלשהי. מהיום הראשון, כאשר נערכו התחרויות לייד שישים שולחנות, ועד לשלב האחרון, כאשר נותר רק שולחן אחד, ידע כל אחד בדיוק מה לעשות.

גם מבחינה זאת העלתה התחרות את השש־בש על המפה הישראלית. המתחרים ייצגו את כל השכבות, את שני המינים ואת כל העדות. מי שסבר עד כה כי ה־

(המשך בעמוד 50)

השופט אלוף העולם בשש־בש, עזרא טיסונה, ששימש כשופט ראשי בתחרויות, מסביר לקהל הצופים את אחד ההחלטים המתוחכמים של אדריאן שוורץ, מבקש להתפעל בשקט

המומחה חיים זינגר נחשב אחד משחקני השש־בש הטובים בארץ, הוכרע בשלב שמינית הגמר על־ידי הציירת אורה סטוקליצקי, נשאר עד סוף התחרויות, ניתח מהלכים מסובכים, עקב בדריכות אחר שלב הגמר וחלק שבחים לתחרות.

מתח עליון שרר בשלבים האחרונים של האליפות הן בקרב השחקנים והן בקרב הצופים שעקבו בדריכות אחר הנעשה על־גבי לוחות השש־בש. רבים מהצופים חיסלו את ציפורניהם. מהלכים מיוחדים זכו בתשואות.

(המשך מעמוד 49)

מישחק שייך לשיכבה אחת, לעדה אחת או למין אחד, נוכח לדעת כי טעה. עשרים ופועלי־כפיים, אשכנזים וספרדים התחרו כשווים עם שווים, כשרק הכישרון קובע. עד לשלב הלפני־אחרון סיכנו הנשים את מעמד הגברים, והיה סיכוי סביר כי לפחות אשה אחת תעלה לשלב הגמר.

דיפלומטית ✶ שש־בש

ה הכרעה הסופית היתה בין ארבעה אלופים. שנים מהם — אדריאן שווארץ ואבי כהן — שיחקו על כתר האליפות רעל השתתף בתחרות הבינלאומית שם בחודש יולי. ופרסים כספיים בסך 10,000, 5000 ו־2500 לירות.

„מעתה אנחנו על מפת השש־בש העולמית. תחרות זו תיערך כל שנה. האלופים הישראליים ישתתפו בתחרויות הבינלאומיות. הבה נקווה שהם, כאלופי ישראל, יביאו לנו את האליפות העולמית," אמר אבנרי, כשלחץ את ידיו של אדריאן, ש־עמד על הבמה רציני, מכונס בתוך עצמו וחסר־חיוך. „אני מקווה שבבוא היום נארח במלון זה את האליפות העולמית," אמר דוב אודנץ, מנהל רמאדה, שהוא גם נשיא אגודת השש־בש הישראלית.

חסניין הייכאל, העיתונאי המצרי שהיה השבוע בצרפת (ראה עמודים 27—26), התלונן פעם: „בזירה הפוליטית, המצרים משחקים שש־בש, והישראלים משחקים שח־מת!" בינתיים הוכיח אנוואר אל־סאדאת שהמצרים למדו לשחק שח־מת פוליטית. הישראלים לא ויתרו על השח־מת — אבל השבוע הוכח שהם יכולים ל־התמודד גם בשש־בש.

ואולי תתקיים הגבואה־המישאלה, ש־ההשמעה בפתיחת התחרות: „ההתקרבות האמריקאית־הסינית התחילה במישחק פינג־פונג. אז נולד המושג „דיפלומטיה־של־פינג־פונג". יתכן שאנחנו נמציא דיפלומ־טיה־של־שש־בש ונערוך התחרות בין ישראל ומצריים, שתפלס את הדרך ל־שלום!"

גביע לאלוף

מעניק אורי אבנרי, שעקב עד השעות הקטנות של הלילה אחר התחרויות המוקדמות למנצח אדריאן שוורץ. בטכס ה־מרשים הוענק על־ידי נשיא אגודת השש־בש הישראלית, דב אודנץ, גביע שני לאבי כהן.

מס' 3 למונאקו

ג'וני קרן, סמנכ"ל אולימפיק בישראל, מעניק את כרטיס־הטיסה לאלברט רחמיטז', שלושה הזוכים ה־ראשונים זכו בכרטיסי־טיסה ובפרסים כספיים. חברת מץ העניקה טלוויזיה למתמודדים.

המקום השני, שני האחרים — אלברט רחמיטז ויעקב יעקובסון — שיחקו על המקום השלישי. הדירוג הסופי: (1) שוואר, (2) אבי כהן, (3) אלברט רחמיטז.

כאשר נדם קול הקוביות, פינתה המתי־חות את מקומה לעייפות רבה. השעה היתה 11 בלילה, והצופים לא היו פחות עייפים מאשר השחקנים, ואולי אף יותר. כי בליבו השתתף כל צופה במישחק, הח־ליט את כל ההחלטות, הזיז את כל האב־נים.

נותר טכס חלוקת הפרסים — גביעים ל־שלושת האלופים, חלוקת כרטיסי־הטיסה של חברת אולימפיק (תל־אביב — מונטה־קארלו וחזרה) לשלושתם, כדי שיוכלו ל־

תן למצלמה שלך להשתולל 15 יום
ב-דיזנהוויז סאפארי
טיול 5 כוכבים $1095
(כולל טיסה ואירוח מלא)

לכל נוסע – SAFARI BEAUTY KIT שי הלנה רובינשטיין – מדע היופי.
דיזנהויז נע"מ
נסיעות ותיירות
בן־יהודה 21, תל־אביב
טל. 52140 (10 קווים)
או אצל סוכני הנסיעות המעולים.

כמה פעמים
נסית להסטר מהם –
ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!
נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה
להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת
תעודת אחריות לשנה. לא יהיו ז'וקים בביתך!
ר"ג, מדיסין 18, טל. 790114־5־6 ✶ אילת: טל. 059־3012
היתר משרד הבריאות: 21, רשיון עסק 481/75.
אינו עקיצי הדברת מזיקים

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

רובקס
המתנה שבאופנה

החוויה מתחילה כבר בטיסה

הסטודנט אומר:
באיסתא חושבים
רק עלי.
כל מה שמציעים
לי,
מתאים לגילי,
לחלומותי,
ובעיקר לכיסי.

אשתו אומרת:
רק **באיסתא**
חושבים גם עלי.
כל מה שמציעים
לבעלי,
ניתן גם לי
ולילדינו,
במחירי סטודנטים.

אנחנו אומרים: כשטובת שניכם לנגד עינינו, בואו אלינו.
חופשה ביוון היא כבר לא חלום **באיסתא** זו מציאה:
כרטיס טיסה הלוך ושוב ליוון רק 1,518 ל"י.

סטודנט, ממש כמו שחלמת ומותאם ליכולתך: טיסות למזרח הרחוק,
אוסטרליה ואמריקה, במחירים מיוחדים לך ולבני משפחתך.

חושב על טיול באירופה הקיץ? נסה אותנו טיולי איסתא־אופירטורס

הסימן שאתה צעיר, זהו גם הסימן של הטיולים שלנו.

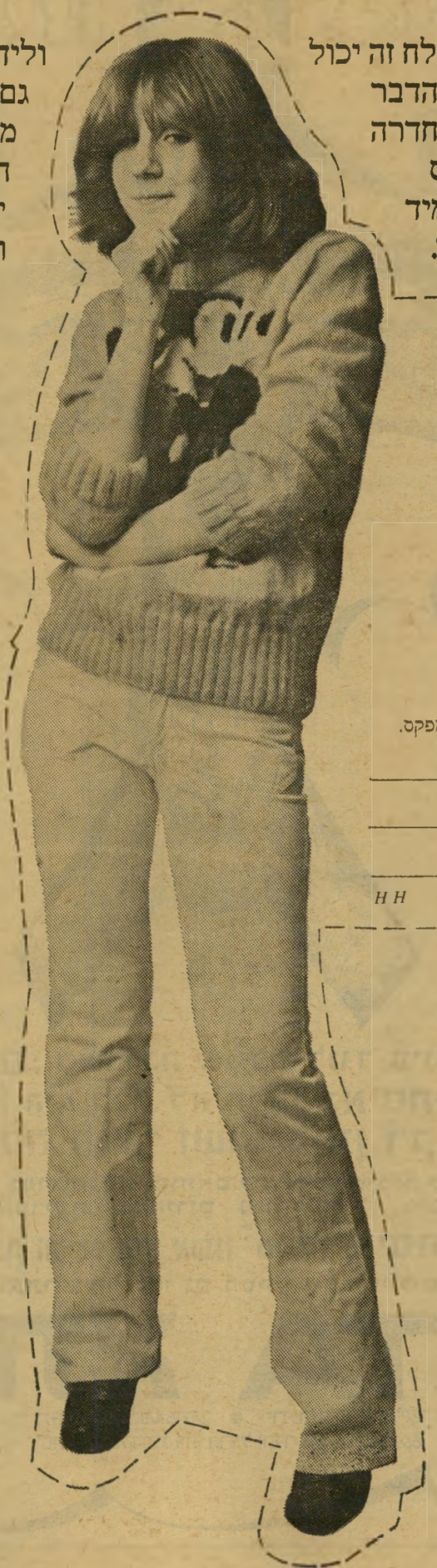
איסתא ISSTA

תל אביב - רח' בן-יהודה 109 (פ. שד' בן-גוריון) טל:247164/5 • ירושלים - רח' אלישר 5 (ע"י קפה אלסקה) טל: 225241
חיפה-בית הקרנות רח' הרצל (חדר 245) טל:669139

תארי לך כמה בלתי מוצלח זה יכול להיות

רק תארי לעצמך כמה בלתי מוצלח זה יכול להיות – השימוש בטמפון. אולם אין הדבר הכרחי שכן קיים טמפון עם מיכל החדרה נוח במיוחד. זהו הטמפון של טמפקס והודות למיכל ההחדרה שלו את תמיד מחדירה אותו בתנוחה הנוחה ביותר.

ולידיעתך – טמפוני טמפקס מתרחבים גם לאורכם, כך שאינך חשה בהם כלל. מיכל ההחדרה אינו מייקר את הטמפון עבורך. להיפך, הוא אינו יקר יותר מן האחרים, למרות היותו בעים ונוח לשימוש.

לכבוד
אינווסט אימפקס בע"מ (יבואני טמפקס)
ת.ד. 6080 תל־אביב.
נא לשלוח לי חומר הסברה על השימוש בטמפוני טמפקס.

שם _____ גיל _____

כתובת _____

_____

H H

תגי לביטון אילון

עם טמפוני טמפקס בעלי מיכל ההחדרה – את חייבת להצליח!

הצעיר שנעצר עשרות פעמים בחשד של פיצוץ טוען:

„אני חשוד ניצחי!"

משוחרר כץ
„מה לי ולפרדס־כץ?"

„מה דעתכם עליי איזה בירה קרה?" שאל הצעיר את שלושת חבריו, שעה שנסעו יחד בדרך ז'בוטינסקי בבני־ברק, „למה לא, הולך!" באה התשובה מפי האחרים. ארבעת הצעירים נעצרו ליד בית־הקפה הקטן שבכניסה לשכונת פרדס־כץ, ונכנסו לשתות בירה.

הבירה ששתו הצעירים בבית־הקפה של האחים דדון, מפרדס־כץ, עלתה להם ביוקר רב. ארבעה ימים לאחר־מכן אירע פיצוץ באותו בית־הקפה, ובין ראשוני ה־עצורים בפרשה היו בני אותה החבורה, כולם תושבי קריית־אונו.

צוות־החקירה המייוחד שהוקם במישטרת מרחבת דן לחקירת הפיצוץ בפרדס־כץ, הגיע למסקנה שהרקע לפיצוץ הינו סיכסוך ישן בין צעיר בשם אברהם כץ

משוחרר וייצמן
„אליבי לכל עת"

לבין גבי (דדון) דן, שהוא אחד מ־13 האחים דדון, בעלי בית־הקפה שנפגע. אברהם כץ (23), לא היה אומנם בתוך אותה חבורת צעירים שבאו לשתות, אך החוקרים סברו שדי בעובדה שהוא מיודד עם הארבעה שכולם בני אותה שכונה בקריית־אונו, כדי להצביע על כך שהוא זה ש־שלח אותם לבצע את החבלה.

שתייה תמימה או בדיקת השטח?

תחיתה של הפרשה לפני כשנה, כ־שפרצה קטטה בין גבי דן, שהוא גם סוחר־ביצים, לבין אברהם כץ, בבית הקפה של אברהם בן־הרוש במרכז המיסחרי של קריית־אונו. הקטטה, שסחפה רבים מיושבי בית הקפה, הביאה למעצרו של כץ. גבי דן מסר עדות שלפיה איים כץ בשבר בקבוק על אלמוני שעמד לרכוש אצלו ביצים. נגד כץ נפתח בשל כך תיק פלילי.

מאז אותה קטטה לא יורדת המישטרה מאברהם כץ. הוא נעצר לעיתים תכופות, בכל פעם בחשד אחר, כשהרקע הוא, לרוב, אותו סיכסוך שהחל עם הקטטה ב־בית־הקפה.

„אני כבר לא יודע מה לעשות, אני חושב שבסוף אעשה איזה צעד נואש, אקח כמה רימוני־רסס, אכנס להחנת־המישטרה המקומית ואפוצץ את עצמי יחד עם השוטרים שבמקום!" אומר כץ, כשעיניו נוצצות בברק מוזר. „אני לא רואה שום דרך אחרת לצאת מהמעגל הנורא הזה. לא נותנים מנוחה לי ולא לחברים שלי. כל מי שיש לו איזה קשר אתי, נעצר בלי סוף."

חוקרי מישטרת רמת־גן, שטיפלו ב־חקירת הפיצוץ, הגיעו במהרה אל בי־תו של כץ, ועצרו אותו בחשד שהוא זה שהשליך את הרימון לתוך בית־הקפה, כנקמה על כך שבעל בית־הקפה, אברהם ן־הרוש, מסר עדות מפלילה נגדו בעניין הקטטה. אחרי 30 ימי מעצר במישטרת כפר־סבא שוחרר כץ. המישטרה לא גילתה כל ראיות נגדו, ולא הוגש נגדו כתב־אישום כלשהו.

אחרי הפיצוץ האחרון בבית־הקפה בפרדס־כץ, היו החוקרים משוכנעים שארבעת חבריו של כץ הגיעו למקום רק על־מנת לבדוק את השטח לפני ביצוע הפיצוץ ושהרקע הוא, שוב, נקמה של כץ בגבי דן על שהיה עצור בגללו בעניין הקטטה.

אנשי המישטרה נאחזו במישפט סתמי שפלט אחד מהארבעה, אברהם וייצמן (20) לגבי דן, לפני שעזבו את המקום. וייצמן אז: „לא ידעתי שיש לך בית קפה. בקר אצלך." חוקרי המישטרה צירפו מישפט זה לעובדה שארבעת הצעירים לא שילמו עבור הבירה שלקחו עימם, על־מנת לבנות חשד ולהביא למעצרם.

לא הועילה לארבעה הטענה שהם קנו בהקפה והתכוונו להחזיר את הכסף במועד מאוחר יותר, וגם לא העובדה שגבי דן עצמו אישר גירסה זו. גם הסבריו של וייצמן, שטען כי בדבריו לא היה כל איום מוסווה, ושכוונתו היתה לברך את גבי דן שזה־עתה רכש את בית־הקפה, לא מנעו את המעצר.

„נתתי להם אליבי מפורט, אבל לא הסכימו לשחרר אותי," סיפר וייצמן. „הם חיפשו מתחת לאדמה איך להושיב את אבל לא רצו להאמין לי. מה שלא תגיד להם, ישר יחשידו אותך."

„התחילו לחקור אותי על הקשר שלי עם כץ. למזלי ראה אותי שכן שלי, שהוא עצמו שוטר, כשבאתי הביתה, הוא בא והעיד על זה במישטרה והם שיחררו אותי. המעצרים האלה הורגים אותי, הורסים לי את החיים. אני עומד להתחתן עם בחורה, ואם ההורים שלה יראו שאני נעצר כל פעם, יחשבו אותי איזה עבריין גדול ויבטלו את הנישואין. אי אפשר למצוא אליבי לכל רגע בחיים. מאז המיקרה אני ממש חושש להיות לבד, כי אם יעצרו אותי לא יהיה מי שיתן לי אליבי. כל בן־אדם שאני רואה במשך היום, אני אומר לו: ‚תזכור שראית אותי בשעה זו וזו, במיקרה שיבואו פיתאום לעצור אותי'."

את אברהם כץ עצמו החזיקה המישטרה במעצר זמן ממושך יותר. פרקליטו, צבי לידסקי, טען לפני שופט־השלום שדן בבקשת המישטרה להארכת המעצר בעניין הפיצוץ בפרדס־כץ, כי המישטרה מנסה לבנות חשד על יסוד חשד קודם שלא הוכח כלל. על סמך החשד שכץ פוצץ, כביכול, את הקפה בקריית־אונו, וניסה להתנקם בגבי דן, מנסה המישטרה לבסס את החשד ביחס לפיצוץ האחרון. „אי־אפשר לבסס חשד על חשד," טען עורך־הדין לידסקי, אך השופט נעתר לבקשת המישטרה והאריך את המעצר בשיבעה ימים.

לידסקי לא ויתר, ומיהר להגיש ערר על החלטה זו לבית־המישפט־המחוזי. עוד

הפיצוץ האחרון: בית־הקפה בפרדס־כץ
„אם אפוצץ, אפוצץ את עצמי — בתחנת המישטרה!"

הבן־אדם, ומכל מילה ניסו לעשות איום. גבי דדון, שקורא לעצמו עכשיו גבי דן, היה שותף של אחי בעבודות־צבע, ואני בסך הכל אמרתי מה שאמרתי כמעין ברכה מפני שלפני־כן לא ידעתי שיש לו בית־קפה, אני יודע שיש לגבי דן מיליון אוייבים בכל הארץ, אבל אני לא נכלל ברשימה הזאת.

„לא יכול לצאת לרחוב!"

כעבור ארבעה ימי־מעצר שוחרר וייצמן. אך רצה הגורל, וממש באותו ביום נזרק רימון מתוך מכונית נוסעת לעבר בניין מישטרת קריית־אונו ומייד נקשר העניין עם פרשת כץ. את אברהם כץ עצמו לא יכלה המישטרה להאשים בזריקת הרימון, שכן הוא שהה אותה עת בבית־המעצר באבו־כביר. אבל חברו, וייצמן, נעצר עוד באותו יום כחשוד בעשה." עוד לא הספקתי לחזור הביתה מהמעצר הראשון, כבר באו לקחת אותי מהבית," סיפר. „אמרו לי: ‚אתה התרגזת על המישטרה, ולכן זרקת רימון בתחנת אור־יהודה'. היה לי אליבי שהייתי בבית, לפני שהחל הדיון בערר, לפני השופט המחוזי דויד ואלך, הודיעו חוקרי מישטרת מרחב דן לעורך־הדין לידסקי שהם מעוניינים לבדוק את כץ בגלאי־השקר, וכי אם יתברר שהוא דובר אמת — ישחררוהו בו־במקום.

לידסקי נתן את הסכמתו ודחה את הגשת הערר. כץ נלקח לירושלים, נבדק בפוליגראף, נמצא דובר אמת ושוחרר באותו היום, אחרי ששופט־תורן הובא אל מקום מעצרו. עוד לפני־כן הביא לידסקי לשיחרורם של ארבעת ידידיו של כץ, שנחשדו בפיצוץ בית הקפה.

כיום משוכנעים אנשי צוות־החקירה המייוחד של מישטרת מרחב דן, שלכץ ולחבריו לא היתה כל נגיעה לפיצוץ בפרדס־כץ. החקירה מתמקדת עתה בכיוון שונה לחלוטין. לחוקרים כבר ברור שהרקע לפיצוץ הוא סיכסוך בין בעלי דוכני־אבטיחים, שכמיותו מביאים מדי שנה למעשי אלימות בתחילת עונת האבטיחים.

אברהם כץ שב לביתו אחרי עשרה ימי מעצר. הוא נוקה מכל חשד, אך הנזק שנגרם לו ממעצרי־השווא גדול. סיפר כץ: „כשהייתי צעיר, היו לי כמה תיקים על התפרצויות, נשפטתי. אבל לא קיבלתי מאסר בפועל. משנת 1970 לא הורגש עוד כל כתב־אישום, אבל למרות זה נעצרתי עשרות פעמים בחשדות שונים. אני לא יכול להתחיל לעבוד בשום מקום־עבודה. עד שאני מצליח להתקבל לאיזה מקום, באה המישטרה ועוצרת אותי לי־שבוע, שבועיים, חודש. אני חוזר למקום־העבודה, ואז מתברר שהמעביד מצא לו פועל אחר במקומי."

„ממה לפרנס את המישפחה?"

„עבדתי ביהלומים, באו ועצרו אותי על הפיצוץ של יום־הכיפורים בקריית־אונו, והייתי עצור 30 יום. כששוחררתי, באתי לבעל־הבית שלי במילטשה, אבל הוא לא רצה אותי. מה הוא צריך חבלגים אצלו? איפה שיש איזה התפרצות, מייד עוצרים את כץ. היה פיצוץ במועדון־הביליארד של האחים נגר בפתח־תיקווה, את מי עוצרים חשוד — את כץ. אני הולך ברחוב בקריית־אונו, אנשים מסתכלים עלי בחשד. אף אמא לא רוצה שהבן שלה יתחבר איתי. מי שבא איתי במגע — נעצר כחשוד. יש לי אשה ושני ילדים, ממה הם רוצים שאני אפרנס אותם? איך אני אצא מזה?"

כץ הוא יליד קריית־שמונה, שהתייתם

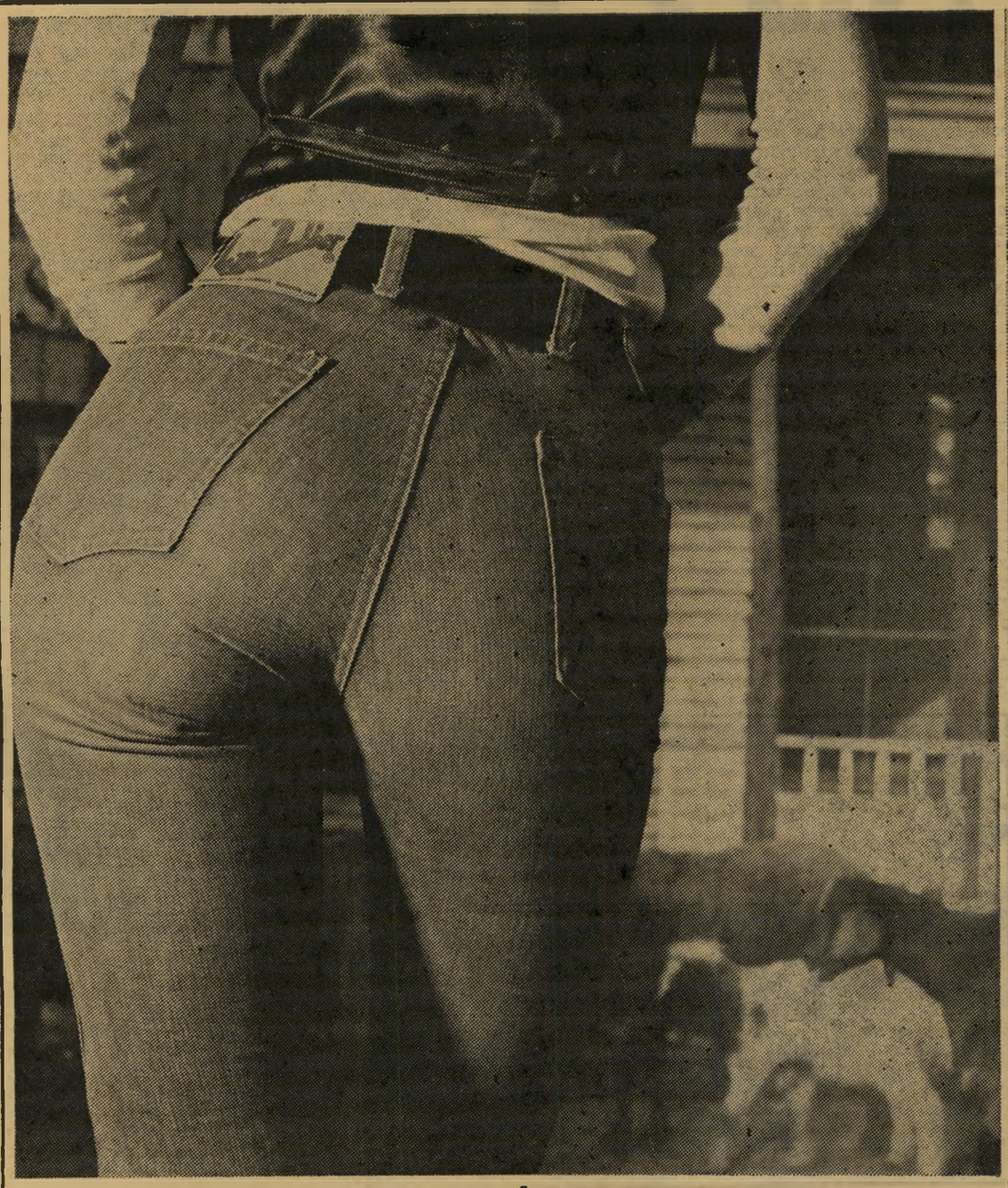

משוחרר כחלון
„בלאגן כל היום"

בגיל צעיר מאביו אשר נפל במיבצע קדש. אמו עברה לפתח־תיקווה, ושם נישאה בשנית. לפני המעצר האחרון מצא כץ עבודה במוסד ממשלתי, אך מייד אחרי ששוחרר עמד לקבל מיכתב־פיטורין. רק בהשתדלויות רבות ניתנה לו הזדמנות נוספת להמשיך.

האם תתן לו הזדמנות כזו גם המישטרה?

עופר קוך ■

כיתן מביאה לך את אמריקה

לַמדלַבֶּר — מכנסי קנבס וג׳ינס אמריקאיים

Landlubber

כיתן מלבישה אותך במכנסי הג׳ינס והקנבס האמריקאים המפורסמים של לנדלבר, בגיזרה האמריקאית האוריגינאלית, לפי הסכם־ידע בלעדי עם חברת לנדלבר — יצרנית הג׳ינס הגדולה בארה״ב. מכנסי הקנבס ומכנסי הג׳ינס המשתפשפים מבד מיובא — נוחים, צמודים לגוף, באיכות האמריקאית המקורית. מכנסי לנדלבר אמיתיים. עכשיו גם בישראל.

להשיג בחנויות כיתן, בשק״ם, במשביר לצרכן, בכל־בו שלום ובחנות שבקירבתך.

באור־ורשבסקי

במדינה

מישטרה

ליינץ לשוטרים

ניסיון לעצור רוכב עורר תגובת־זעם של קהל משוחרר

קהל רב ונסער התגודד סביב ניידת מישטרה בתחנה המרכזית בתל־אביב. שני השוטרים שניצבו ליד הניידת נראו מפוחדים למדי. העילה למהומה היתה ניסיונם של השוטרים לסלק רוכל, בעל דוכן־שזיפים, שהעמיד את דוכנו לרוחב המדרכה הצרה ומנע בכך מעבר הולכי רגל. פקח העיריה, דואר משולם, ביקש ממנו להסתלק, אך זה סירב. „הורי בני שמונים, אין לי פרנסה, אני לא פושע ואעמוד כאן כמה שארצה," אמר הרוכל.

משסירב הרוכל לפנות את המקום, הוזעקה עזרה. אל שני השוטרים, יאיר גלר ומילם סלימן, הצטרפו שני שוטרים ותיקים ממרחב תל־אביב, סמ"ר חיים בנבנישתי ורס"ל אבו דאוד. השניים הורו לרוכל לעלות לניידת אך זה המשרך לסרב וצעק בקולי קולות. קהל רב של עוברים ושבים הצטופף סביב השוטרים.

סמ"ר בנבנישתי החל למשוך את הרוכל בכוח אל הניידת. זה התנגד והשוטר חבט בו. אז החל הקהל, שנאמד ב־כמה מאות איש, צר על השוטרים. קללות עסיסיות פילחו את האוויר.

השוטרים המשיכו בשלהם, ניסו להכניס את הרוכל לניידת. אולם הקהל החליט שעליו למנוע את המעשה ולהוציא את הרוכל מידי השוטרים. בכל פעם שהצליחו השוטרים להניח ידם עליו ולגרור אותו אל הניידת ולדחוף אותם ממנה והלאה.

הרוחות התלהטו, משהובהר לקהל הפרוע שהשוטרים איתנים בדעתם לעצור את הרוכל, נקטו בדרך אחרת. הם החלו חובטים בשוטרים מאחור כשהם מנצלים את ההמולה הרבה ומספר האנשים הרב. איש מהשוטרים לא ידע מהיכן ניחתות עליו המכות. שניים מהמכים זוהו מאוחר יותר ונעצרו. אחד המכים היה לא אחר מאשר נערה.

תהילוכה ברחוב. השוטרים לא ידעו למה להתפנות קודם. השוטר גלר, רדף אחרי הרוכל שניסה לברוח. הוא הצליח ללכוד אותו וביקש ממנו להתלוות אליו, אולם זה המשיך ללעוג לו בעידוד הקהל, ששוב סגר על השוטר בחגורה חיה.

למזלו של השוטר הגיע בריצה חברו, אבו דאוד, שלף אקדח וציווה על הרוכל להתלוות אליו. אז נרגעו הרוחות. הרוכל הבין שיותר לא יוכל לשטות בשוטרים, החליט להתמסר.

אבו דאוד החליט להעניש את הרוכל, ציווה עליו לצעוד לפניו כשהוא מאיים עליו מאחור עם אקדחו. כך הובילו אותו מלב התחנה המרכזית, במסע רגלי אל תחנת המשטרה שברחוב הרכבת, מהלך כמה מאות מטרים מהמקום.

„עד עכשו היית גיבור, עכשו תלך ככה עד התחנה שכולם יראו אותך."

השוטרים חששו משך כל מהלך המהומה לשלוף אקדחים או להשתמש בגז מדמיע מחשש של פגיעה בקהל או מניסיון של אחד „הפורעים" לחטוף את כלי הנשק. אולם ההתחשבות הזו עלתה להם במכות, חולצות קרועות, סמלי שוטר שנעלמו, משקפי־שמש מנופצות, עטים שהתעופפו ושרשרת זהב אחת שנעלמה.

„זו הרגשה מפחידה מאוד. הקהל היה עוין מבלי שתהיה לו סיבה לכך. פחדנו כיוון שהיה ברור שהם מסוגלים לעשות הכל, אפילו לינץ'," אמר אחד השוטרים.

אחד התוקפים שנעצר היה אבי חנוכה, שהלהיט את האווירה בצעקות מחרישות אזנים. הללו היו משוכנעים שהוא עיתונאי כיוון שכך הציג את עצמו ואף דאג לשלוף פיסת נייר ועט, ליצור רושם שהוא מכסה את האירוע. מאוחר יותר הסתבר שהוא בסך הכל פועל בעיתון ורחוק מלהיות עיתונאי.

„לא ברור לנו מה רצה הקהל הזה? עד כדי כך שונאים את המשטרה?" שאלו השוטרים ההמומים.

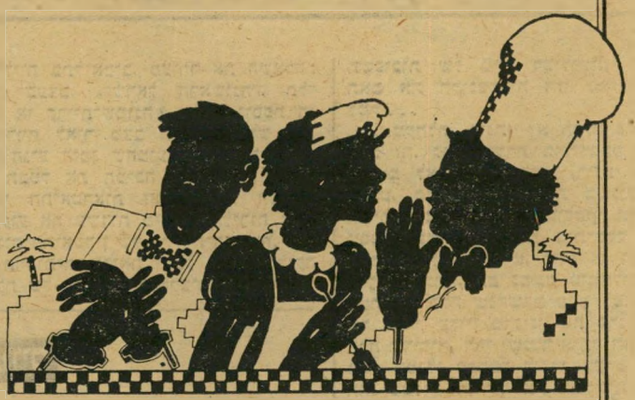
היום הרביעי חינם

משהו קורה על שפת הכנרת.

בואו להשתתף בחוויה מיוחדת על שפת הכנרת במלון "פלאזה טבריה" החדש -
4 ימים בלתי נשכחים, בסוף שבוע ארוך או בתחילתו, באווירת נופש מפוארת, במחיר 3 ימים בלבד!
היום הרביעי - מתנת "פלאזה טבריה" להשלמת חופשתכם.
זה קורה על שפת הכנרת, כל שבוע.

המבצע ימשך חדשיים: 20.5 - 20.7

הזמנות: טל. 067-92233 פלאזה טבריה

CP Hotels

לאחר ההצלחה

ב„עלי כותרת" וב„גלי צה"ל"

לראשונה בישראל!

קורס לדוגמניות שמנות

וטיפוח החן והיופי

להדגמת אופנה במידות גדולות, לצלמים ולציירים.
בהדרכתה של סגנית מיס תבל ודוגמנית הצמרת

מירי זמיר

כמו כן נפתח קורס דוגמנות ראשון

לילדים לגילאי 10—4

+ לימוד שירה והקניית בטחון עצמי על הבמה.
נמשכת הרשמה לקורסים הרגילים

לדוגמנים/יות וטפוח החן והיופי

* בכיסוי עתון „רגב" * צלם אופנה: אורי ליינר
* איפור: פנינה גולדשטיין * ספר הצמרת: מריוס
לתיאום ראיון עם ועדת קבלה להתקשר ל„רגב", סירקין 7, גבעתיים, טל: 723141 למוקה קריגר

תן טרמפ לחייל

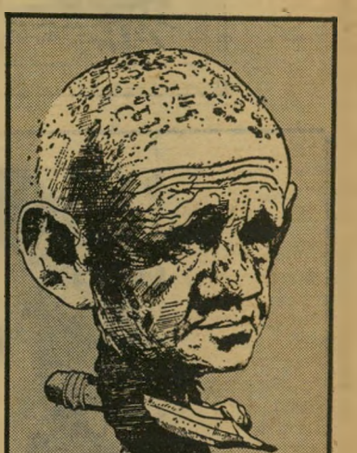
נמר של עיר

תיאטרון בקריית־שמונה כאלטרנאטיווה לתיאטרון הבורגני המסובסד ✶ המבקר שאמר על דן כנר: „מתחנחן ופולט בלי סוף תישפוכת של מיני רכיליות..." ✶ צמח על חתן „פרס ישראל"

תיאטרון

אצבע הגליל

התיאטרון הציבורי הבורגני המסובסד ב־ערים הגדולות בישראל, הצליח תוך שנים להגיע למיסחור, איבון וניוון כמעט־מוחלטים, תוך שהפך את תפקיד התיאטרון ממקדם הצופים למבדרם.

ז'אן ז'נה
אי־נחת תרבותית בקריית־שמונה

מגמה שהחלה מסתמנת בשנים האחרונות, יצרה תחושה שהתשועה לתיאטרון הישראלי תבוא ממרכזי־תרבות חדשים, בלתי־ממוסחרים, המצויים בתהליך של צמיחה וצריכה טיבעיים. אחרי עלייתה המטאורית ונפילתה המטאורית לא פחות של להקת בארשבע, שהחלה כלהקה מקומית, וסיימה את בשורתה בשאיפה להפוך סניף בארשבעי של התיאטרון הקאמרי, הגיעה שעתה של קריית־שמונה.

ריחוקה הגיאוגרפי של קריית־שמונה מ„מרכזי־התרבות" ואי־יכולתם של התיאטראות המסובסדים לספק את צורכי התרבות של „ישראל השנייה" — למרות שלמען מטרה זו בדיוק הם מסובסדים — הביאו לעבודת־נמלים יסודית ושקטה המתנהלת מזה זמן בקריית־שמונה, שפריה הראשון החל נראה בימים אלה.

שלוש סדנות־תיאטרון, לילדים, לנוער ולמבוגרים, מעלות החודש בפני תושבי קריית־שמונה ויישובי אצבע־הגליל שלוש הצגות תיאטרון. סדנת־הילדים מעלה את להקת הילד מאת נ. גרנט, בתרגומו של נתן אלתרמן ובבימויו של עמי השרוני. סדנת־הנוער מעלה את קזבלן מאת יגאל מוסינזון ובבימויו של דן אילן, חבר קיבוץ ברעם ואילו סדנת־המבוגרים מעלה עיבוד חופשי של המשרתות והמירפסת מאת ז'אן ז'נה, בבימויו של פדרו סטר, חבר קיבוץ כפר־סולד.

אין ספק שהעלאת מחזות אלה בקריית־שמונה מעידה על אי־נחת תרבותית בעיירות־הפיתוח. עשייה תרבותית העידה מאז ומתמיד על אי־נחת, ובתיאטראות רחוב דיזנגוף אין אי־נחת וגם לא עשייה־תרבותית. ז'אן ז'נה, המועלה על קרשי הבמה בקריית־שמונה לעומת הקומדיות הבורגניות הדביליות בתל־אביב, מעורר את השאלה: מיהי, בעצם, „ישראל הראשונה", תל־אביב או קריית־שמונה? שאלה נוספת היא מתעוררת לאור מצב תרבותי חדש זה: אולי הגיע הזמן שהמועצה־לתרבות־ולאמנות תבטל את תמיכה בהבימה, הקאמרי ושאר התיאטראות הפראזיטים, ותתחיל להשקיע את עשרות מיליוני הלירות שלה בסדנות־התיאטרון של עיירות־הפיתוח. תפנית תרבותית שכזאת תוכל לשרת חלוקה צודקת של משאבים המוקצים לתרבות.

תווים

קונצרטינה

פאשלה נוספת במיסדר הפאשלות של חגיגות ה־30 למדינת ישראל והישגיה, היא מוסיקאלית, וצלילית צורמים למדי. חטיבת המוסיקה ברשות־השידור, בהנהלתה של הגברת מיכל זמורה (רעייתו של השופט העליון חיים כהן), החלה בהשמעת סידרת קונצרטים תחת הכותרת „מצלילי המוסיקה בישראל".

על הקונצרט הראשון בסידרה זו, שנערך בשבוע שעבר, יצא מבקר־המוסיקה של דבר, חנוך רון, בחמת־זעם, ברשימה תחת הכותרת כל השגיאות האפשריות, שבה כתב בין השאר:

„...הקונצרט הראשון מבין ארבעה בנושא „המוסיקה הישראלית" היה תמונת בלהות שאפילו סוריאליסט בעל הדמיון הפרוע ביותר לא היה יכול לצייר כדוגמתה... עריכה לא מקצועית ורמת הביצוע הביצועית ביותר שאפשר למצוא הפכו את אולם המוזיאון למקום עלוב ועצוב... מיספר המשתתפים על הבימה (המקהלה, התזמורת, המנצחים, הסולנים, עורכים,

מיכל זמורה
כל השגיאות האפשריות

טכנאים ועוזרי בימה) היה גדול יותר מהקהל שנוכח בקהל... בקונצרט הערב האנו העורכים לחייך לכולם, כי ההתלקחות והחנפנות הן ערך ראשוני...

„...למעשה לא היה זה קונצרט כלל, אלא מנגנון ארוך עם מוסיקה אינסידנטלית ברקע, והסולן המרכזי היה הקרויין דן כנר. ההנחה הבסיסית היתה, שמבחר זה נועד לקהל בעל ארטיליגנציה נמוכה, ומכאן תוכנית קונצרט נוסח האחלטורות הידועות של רשות השידור („התחנה העליזה"?) כשהקריין המתחנחן פולט בלי סוף תשפוכות של מיני רכילויות, ודן כנר תאב את הקונצפציה הזו בצורה מושלמת...

„...מקהלת „רינת" לא היתה גרועה בערב זה. גם תזמורת בארשבע וסולנים אחדים לא היו גרועים. „רינת" נשמעה, פשוט, כמקהלה אותנטית משנות ה־40. השירים של אנגל, פוסטולסקי ובוסקוביץ נשמעו כשירי מקהלת בית־ספר בכינוסים מקהלות, ללא לימוש, דיוק או רמה מקצועית נאותה, אם נסיגה מוטאלית זו כ־רמת המקהלה שנחשבה פעם למובה בין־תר בארץ עדיין מרגיזה את פרנסי המקהלה וידידיה, הרי ישמור אותה האל מידי־דיה. שמעלי ספרבר הוכיח בערב זה, שהוא מצליח להוריד את המקהלה בנפילה הנפשית... חברי תזמורת בארשבע עם מנדי רודן ניגנו כאילו כפאם השד. נראה שרודן מצליח להפוך את תזמורת בארשבע לעוד תזמורת פרובינציאלית נוסח תזמורת „קול ישראל" שהבינונית חונגת בה. במשך שנים הרסו תזמורת אחת, ועכשיו גם הורסים תזמורת שהבטיחה רבות בצעדיה הראשונים..."

ספרים

שפינוזה

ב־27 ביולי 1656 הוכרז מעל התיבה בבית־הכנסת תלמוד תורה של קהילת היהודים הפורטוגזים באמסטרדם, חרם נגד מלומד צעיר בשם „ברוך אספינוזה", שטרם מלאו לו אז 24 שנים. בספר הקהילה נכתב לאמור:

„אנשי המעמד * מודיעים לכבוד מעלתכם, כי מזה זמן מה הגיעו לידיעתם דעותיו ומעשיו הרעים של ברוך דה אספינוזה, והם ניסו להשיבו מארחותיו העלולות בדרכים ובהבטחות שונות. מאחר שהדבר לא עלה בידם, ונהפוך הוא, מדי יום בזמו הגיעו אליהם ידיעות נוספות על דברי כפירה נוראים שעליל הוגה... מאחר שפידיהם הרבה עדויות מהימנות, שהוכאו והעלו כולן בנוכחות האדונים החכמים החליטו בהסכמתם של אלה כי אספינוזה דנן יוחרם וינודה מעדת ישראל, ועל כן הם מחרימים אותו לאמור:

„בגזירת עירין ובמאמר קדישין אנו גוזרים חרם, נידוי, אלה ושמתא על ברוך דה אספינוזה, בהסכמת האל יתברך והקהל הקדוש הזה... אריר יהיה ביום וארור בלילה, אריר יהיה בשוכבו ואריר בקומו, אריר בצאתו ואריר בבואו; וה' לא יריצה בכפרתו וחרון ה. וקנאתו יבלוהו, ויכרית ה' את שמו מתחת פני השמים וירחיקהו ה' מכל שבטי ישראל בכל אלות השמים הכתובות בספר התורה הזה. ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום.

„והרינו מזהירים שאיש לא יבוא עימנו בדברים בעל־פה ובכתב, ואין לעשות עימו חסד כלשהו, ולא לשהות במחיצתו תחת קורת גג אחד, ולא לבוא בד' אמותיו, ולא לקרוא בחיבור בלשהו שנעשה או נכתב על ידיו."

החרם שהטילו רבני ועסקני קהילת היהודים הפורטוגזים באמסטרדם על שפינוזה עודנו תקף. כמינהג ההיסטוריה, איש אינו זוכר עוד אותם רבנים ועסקנים. שפינוזה, שרק לפני קצת יותר משנה נחגג יום השנה ה־300 למותו ברוב כבוד והדר בעולם כולו, עדיין זכור לכל. ולמרות שהחרם הרבני עליו טרם בוטל, מרבית ספריו תורגמו כבר לעיברית, וישראלים רבים ממוצא יהודי קוראים ב„חיבור כלשהו שנעשה או נכתב על ידיו...". בימים אלה ראה אור, בתירגום עיברי, חיבור נוסף של שפינוזה, ולמרות שהרבנים הבטיחו בכתב החרם בשמו של האלוהים „ויכרית ה' את שמו", הרי בספר זה, מאמר קצר על אלוהים, האדם ואושרו** אין שפינוזה מתחשב בהשקפות הקלריקאליות של בני־דורו, שלא נפתחו להבנתו את רעיון האלוהות בדומה לאחיהם בני־דורנו, ומציג מערכת הגדרות לאלוהות המהווה עד היום את הבסיס לתיאולוגיה רציונאלית.

ספר זה, שנתגלה באקראי בשנת 1851, אצל מוכר־ספרים מלומד בשם פרידריך מילר, מקיף אחד־עשר דפים כתובים פנים ואחור בכתב־ידו של שפינוזה. כעבור זמן

* „מאמר קצר על אלוהים, האדם ואושרו" / ברוך שפינוזה / ערך, הקדים מבוא, פירש והוסיף הערות יוסף בן־שלמה, לפי תרגומה מהולנדית של רחל הולנדר־שטיינגרט / „הוצאת מגנס", האוניברסיטה העיברית, 366 עמודים (כריכה קשה).

ציטוטון

על שלמות האלוהים

בפרק „על פעילותו ההכרחית של אלוהים" כותב ברוך שפינוזה בסיפרו „מאמר קצר על אלוהים, האדם ואושרו" (ראה: ספרים) את הדברים הבאים:

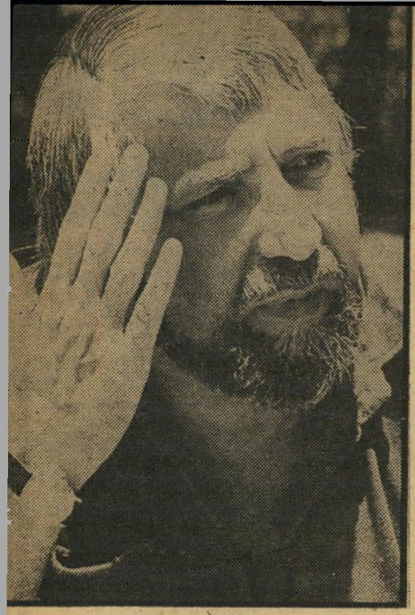
„עתה שוב מתעוררת השאלה אם אלוהים היה שלם כפי שהוא עכשיו, אף אם כל הדברים היו נבראים על ידו באופן אחר, או שהיו נערכים ונגזרים מעולם אחרת מכפי שהם עכשיו. התשובה על כך היא, שאילו נברא הטוב מנצח נצחים באופן אחר מכפי שהוא עתה, הרי היה נובע בהכרח, לפי דעתם של אלה המייחסים לאל רצון ושכל, שאלוהים היה בעל רצון ושכל אחרים, וכתוצאה מכך היה עושה את הדברים אחרת. ומכאן נובע בהכרח שאלוהים היתה לו תכונה אחרת אז מזו שיש לו עכשיו, והתכונה שיש לו עכשיו שונה מזו שהיתה לו אז, כך שבהניחנו שהוא עכשיו שלם בתכלית השלימות הרי בעל כורחנו נאמר שלא היה כזה אילו ברא הכל אחרת. כל אלה דברים שבהם יש זרויות גלויות, ואין הם יכולים לחול בשום פנים על אלוהים שהוא היה, הווה ויהיה לנצח נצחים בלתי משתנה."

ברוך שפינוזה
אין התנ"ך יכול להוות יסוד לאלימות ולחוסר־סובלנות

מונולוג

עם דייוויד מרסר

דייוויד מרסר

בימים אלה מוצג במוזיאון תל־אביב הסרט פרובידנס, פרי עבודתם המשותפת של הבמאי הצרפתי אלן רנה (הירושימה אהובתי, המילחמה נגמרה, ואשתקד ב־מאריינבאד) והמחזאי/תסריטאי הבריטי דייוויד מרסר. התוודעותו הראשונה של הקהל הישראלי לדייוויד מארסר נערכה לפני יותר משנים, בתסריטו לסרט מורגן בכיכוכם של ואנסה רדגרייב ודייוויד ורנר, ומאוחר יותר בתסריטו ל־סרט חיי מישפחה של הבמאי קאן לוץ. דראמות נוספות של מרסר הוקרנו ב־שנים האחרונות בטלוויזיה הישראלית, כשהבולטת ביניהן בוא ונרצח את וי־וואלדי. הגיבורים בכל מחזותיו של מרסר הם אנשים שהובסו על־ידי החברה, בו־דדו או יצאו מתוכה. מרסר נחשב כיום אחד היוצרים הבולטים בהעברת המסר על מצוקתו של האדם בן־זמננו. את הד־ברים הבאים אמר מרסר בתשובה לשאלות מבקר העולם הזה:

„חינוך עצמי במבחינה פוליטית"

● נולדתי למישפחת כורים ביורק־שייר. אבי עבד כנהג־קטר. בעוד אחי ה־בכור הצליח בלימודיו, אני נכשלתי בגיל 1 ב„בחינות הדיקדוק". גם אילו עברתי את הבחינות, היה נבצר מהורי לממן את המשך לימודי. אומנם לא סבלנו במיש־פחה מחרפת־רעב, אך התיחומים של חב־רת־מעמדות היו ברורים. אלא שאני לא הלכתי לעבוד במיכרות. לאבי היתה אוב־סיה בעניין החינוך. היתה לו גישה יהו־דית מהולה באמביציות של מעמד־הפו־עלים. לכן התחלתי לעבוד במעבדה פא־תולוגית של בית־חולים. בגיל 17 הת־גייסתי לצי המלכותי, קצת לפני שהפ־צצה הוטלה על הירושימה. התגייסותי בסוף מילחמת־העולם העניקה לי, עם שיחרורי, את האפשרות ללמוד. התחלתי ללמוד אמנות.

● ארבע שנים למדתי אמנות, ואחר־כך עברתי להתגורר בפאריס. האמנתי שאם רצוני להיות אמן, עלי להתגורר בפאריס. אלא שכעבור חודשים אחדים הגעתי למסקנה שאין לי מה לומר בציור, וכי כל מה שרציתי לומר נאמר כבר. אם אין למישהו משהו לומר, שישתוק. ואז ניסיתי, לראשונה, את כוחי בכתי־בה. כתבתי כמה רומנים מוזרים, במשך תקופה די ארוכה. זו היתה כתיבה פרי־מיטיוויו. קרעתי לגזרים כל מה שכתבתי אז. אני מניח שהיעדר חינוך פורמאלי היה בעוכרי אותה כתיבה שלי.

● במקום חינוך מקובל, העדפתי במה־לך ארבע השנים שבהן למדתי אמנות לחנך את עצמי מהבחינה הפוליטית. עשי־תי זאת בעזרת קריאה, בייחוד ספרים מארכסיסטים וסוציאליסטים, מארכס, סרוצ־קי וגראמשי. הטעם לכך, בעיני, היה שהמארכסיזם ותולדות מעמד־הפועלים הבי־או אותי להבין את הרקע שלי. כך נמנע ממני להאמין בכך שהאל בנה את העולם עם מעמדות, וכתוצאה מכך מצאתי את עצמי בשנות ה־20 לחיי תומך בקו מארכ־סיסטי נוקשה. ידעתי אומנם על הסטאלי־ניזם וקורבנותיו, ומשום כך היתה המיפ־לגה הקומוניסטית מוקצה בעיני מחמת מי־אוס. יחד עם זאת, ביקורת הקומוניזם של הטרוצקיסטים משכה אותי החל משנת 1955.

● בשלבים הראשונים של כתיבתי הושפעתי עד למאד ממצב מעמד־הפו־עלים. ארנולד ואסקר ניסה, באותם ימים, לייבא „תרבות להמונים". הוא ייסד את מרכז 42. אלא שבתת־ההכרה שלי קיננה תחושה שהתרבות הזאת משתייכת, למע־שה, בילעדית למעמד הבורגני, וניסיון לי־צור „תרבות פועלים" במיסגרות של תר־בות המעמד־הבורגני היא מעשה מטופש. הדבר האחד והיחידי הניתן להיעשות הוא ביקורת על המישטר הקיים. פרט נוסף ש־הייתי ער לו היה הסנטימנטליות השח־צנית של השמאל־הפוליטי והאינטלקטואלי כלפי מעמד הפועלים. אלא שמסקנות כאלה לא מנעו את התפתחותי לעבר תכנים פו־ליטיים שמאליים, תוך ביקורת הבורגנות. בינתיים השתנו דיעותי על הקומוניזם וה־טרוצקיזם. יש לנו כיום עדויות כה חמו־רות על כל מה שהתרחש בעיקבות המהפ־כה־הרוסית, שאין לי ספק כי מוטל עלינו להגן על הסוציאל־דמוקרטיה ולהכות עד שהשמאל הדוגמאטי והימין המיליטאנטי ימוגרו.

● בינתיים, בדומה למחזאים וסופרים אחרים בני מעמד־הפועלים, הגעתי לגיל־העמידה. הצרה היא, שכאשר אתה מצליח במונחים „בורגניים", מייד משייכים אותך ל„בורגנות", ואז עליך לחשוף את עצמך. הצלחותי הביאו לכך אשנשי השמאל האור־תודוכסי טוענים שבגדתי במעמד־הפועלים. מה־גם שאיני מסוגל ליטול חלק בכתיבה האופנתית על מעמד־הפועלים הבריטי. זוהי כתיבה פטישיסטית, הרצופה העמסת־יתר של אקטים פרולטאריים שונים. היות שקשה לי לראות את הסבל כמטרה — ויותר מזה, אני נהנה גם להצליח — נראה לי טיבעי לחלוטין לתאר ולראות את המע־מדות האחרים. איני מתאר עוד את בעיות מעמד־הפועלים. עליהם לדאוג לעצמם. גם אין לי זכות כלשהי לתארם, או לייצג אותם 20 שנה אחרי שעזבתי אותם.

● אולי זוהי מלכודת־העכברים הפרטית שלי. אני חי בתחושה של תייר במעמד־הבורגני, או של מרגל של מעמד־הפו־עלים החי שנים רבות בארץ אחרת. באר־תה ארץ אחרת, שבה אני מתייר, יש לי בית יפה. לפני כמה שנים נשאתי אשה ישראלית, ויש לנו בת שהיא ישראלית־למחצה. אני חי כיום חיים מכובדים, ומאד נהנה ממותרות. כל מה שנותר לי מהכ־ספים שהרווחתי הוא שני בתים, האחד שלי, והשני בית שקניתי עבור אבי.

„מחזה על מדינה סוציאליסטית כובשת מדינה סוציאליסטית"

● השקפותי המהפכניות הבהירו לי מזמן, שעל הסופר להיות בלתי־תלוי. אני משתתף לעיתים בפעילויות פוליטיות, ובאחרונה אני פעיל במאבק־הציבורי נגד שיגשוגם של האלמנטים הפרו־נאציים והאנ־טי־ציבעוניים באנגליה. לפני עשר שנים הייתי פוליטי יותר. נוצלתי על־ידי הטרוצ־קיסטים, וגם האמנתי בהם. באירגון היו כמה פועלים בין המנהיגים, אלא שהיו להם גינונים של קומוניסטים סטאליניסטים. הבנתי שאלה אנשים פאנאטיים, שחיים בעולם סגור המוכתב לפי צו האמת הבול־עדית הצרה שלהם. אנשים כאלה בלתי־נס־בלים בעיני. כאשר קראתי, בוקר אחד, בעיתון התנועה ברכות ללוחמי־החופש ה־פלסטינים על גבורתם בנמל־התעופה לוד, נתקפתי בחילה וניתקתי כל מגע איתם.

● המדיום שבו אני מרצה לפעול הוא זה של דראמות בטלוויזיה (26 מחזות־טל־וויזיה עד כה). במחזותי אני מנסה לשרטט אנאטומיה של הבורגנות, לתאר את המי־כאניזם של התא הבורגני. המחשבה הבור־גנית וכל מה שמסתבר מאחריה מעניי־נים אותי. המכאניזם הזה מצוי בחברה ה־סובבת אותי כיום. לא הייתי אומר שהת־נאים הסובבים אותי עכשיו מהווים בגידה באידיאולוגיה או באמונה שלי. חברי ה־מהפכנים מהעבר אינם מתאמצים להבין את העולם מסביבם, עולם שקשה למצוא לו נוסחות מהפכניות מיידיות.

● אני מכיר את הנוסחות האחרות מקרוב. הרביתי לבקר במיזרח־אירופה. הייתי בפראג באביב של 67'. אחרי הפלי־שה הסובייטית לצ'כיה הוזמנתי לסידרת הרצאות במוסקווה. היתה לי דילמה: לנסוע או לא לנסוע? החלטתי לנסוע להרצאות האלה במכון גורקי. אחרי שהואלם התמלא ודלתותיו ננעלו, התחלתי מדבר על הבע־יות הנוצרות תוך כתיבת מחזה על מדינה סוציאליסטית שכובשת מדינה סוציאליס־טית אחרת. דיברתי על דראמה היפותטית. זה לא היה אמיץ. זה היה אולי שווייקי.

דייוויד מרסר

עולם שקשה למצוא לו נוסחות מהפכניות

אבל כשחזרתי למערב, ידעתי שהפכתי פרסונה־נון־גראטה בארצות הקומוניסטיות. הנחמה האחת שנותרה עבורי, משם, היא שאנשים בפראג ובבודאפסט שומרים על חוש־ההומור שלהם. הם מסוגלים להפוך טיגון חביתה להצהרה מדינית.

● את ניפנוף־הדגלים המהפכני החליפה אצלי הבחינה האמנותית של השקפתו של ר.ד. לאינג על האנטי־פסיכיאטריה. פיע־נוחו את הסכיזופרניה, וקביעתו הפשוטה שכל מה שהחברה מדביקה לו תוויות של שיגעון אינו אלא אי־מילוי ציפיותיה של החברה, או התא־המישפחתי, מהפרט. אין לי ספק שלאיבחונים אלה זיקה הדוקה ביו־תר לפוליטיקה ולכוחות הפועלים בה. לגבי מהוה תורתו של לאינג פיענוח נוסף ב־תשבץ החם. בעצם, בתפריט שלי למורגן עסקתי בנושא של מיהו נורמאלי ומי אינו נורמאלי. גם בתסריט לחיי מישפחה, שבויים בידי קאן לץ', ניסיתי להתמודד עם נערה שאיבחנו אצלה סכיזופרניה.

● בעבודתי עם אלן רנה במהלך יצי־רת הסרט פרובידנס, המוצג בימים אלה ב־תל־אביב, נוצר בינינו קשר יצירה העומד להימשך. אין זה מקובל לראות צרפתים משתפים פעולה עם בריטים, אך אלן רנה ואני שונים. הוא אסתטיקאי רגיש, ויש לו חוש עמוק לניואנס. יחד עם זאת מס־תבר שבשפה האנגלית מצוייה נימה של חיספוס, עוצמה וסאטירה, מאד לא אס־תטיים. אבל הרושם שלי הוא שמיזוג שני אלה בסרט פרובידנס הביא אותנו ליצור מה ששנינו רצינו ליצור.

„חוזר בתשובה לשאלת כתבנו..."

בחטף

● אחרי שראש־עיריית ירושלים, **טדי קולק**, הגדיר בקונ־צרט הקונכיה שנערך בירושלים, ביום־העצמאות, את המלחין **פאול בן־חיים** כ„אביהם של כל המלחינים הישראלים..." נזכר אחד מבכירי העובדים במוזיאון ישראל כיצד, עם פתיחת המוזי־און בשנת 1965, אירח קולק, שהיה אז מנהל המוזיאון, את **דויד בן־גוריון**. כאשר הגיעו שניהם לסדר־פיטרכון (תמונה בשלו־שה חלקים) מעשה־ידי האמן **מרדכי ארדון**, אמר קולק לבן־גוריון: „הנה לך סדר־פיטרכון של ארדון בשלושה חלקים..." ● בראי־יון שהעניק ההומוריסטאי **אפרים קישון** לדבר השבוע, **עם צאת סירטו** השועל בלול התרנגולות **אל האקרנים, סיפר**: „בכל סוף־שנה אני הולך לשלוש חנויות־ספרים, יושב כמה שעות וחותם מודיעים על כך מראש, ובאים אלפי אנשים, השנה הייתי בבר־לין באחת מחנויות־הספרים העתיקות ביותר. התור עבר דרך הדלת, נמשך לאורך המידרכה ונעלם מעבר לפינת הרחוב. כולם עמדו בשקט וחייכו. זה נוגע־ללב, וגם בלתי־מובן. זאת כעין מסורת..." **הגיב על אמירה זו משורר, שילדותו עברה עליו בגר־מניה**: „וכאשר מגיעים הגרמנים אל קישון, הוא אומר: אתה שמאלה ואתה ימינה... זה נוגע־ללב, וגם בלתי־מובן. זאת כעין מסורת..." ● **הפיזמונאי־זמר־סטיריקאי יעקב רוטבליט, היה אורח תוכניות־הרדיו שעמד־שידור בעריכת דודו וייזר לרגל יציאת תקליטו** כך שיחזרתי את ירושלים. **על כל משאלותיו של וייזר העדיף רוטבליט להשיב בשירים שהוא שר בתקליטו. בתשו־בה לשאלה „מה אנחנו עושים בארץ הזאת?" השיב רוטבליט**: „שידור חוזר לעם בארצו..." **ובתשובה לשאלה אם גם הוא הופך „חוזר בתשובה", ענה**: „חוזר בתשובה לשאלת כתבנו..." ● **המבקר יורם ברונובסקי, ברשימה שפירסם על הישגי התרבות בארץ במשך 30 שנה עצמאות ציין כמה קביעות תמוהות שבהן נימק את העדפותיו התרבותיות. בין השאר כתב: „מפרופסור גרשון שלום** קיבלתי פעם מיכתב, ומיכתב זה, שבו הוא תיקן טעות מסויימת שטעיתי באחת מרשימותי על אודותיו, היה הכבוד ביותר שנחלתי, ובלי ספק אנחל אי־פעם בימי חלדי... **שלמה גרודזנסקי** נשא לי, כמדומני, חמד בשנים המעטות שהכרתיו, ואף זיכני בתואר „ידידי" בהערת־אגב במסתו של **יעקב גלט־שטיין**, שהיא האחרונה מתחת עטו של אמן־ידידות זה, קודם שנתבקש לסימפוזיון־של־מעלה... אני בטוח שיצירתו של מר **עידו אבראביא** „סוקסה" היא הטובה ביותר, אף שגם אילו שמעתיה (מה שלא נזדמן לי, לצערי), לא הייתי מבין בה, מן הסתם, דבר... ובכן, מר עידו אברבאיה הוא במקרה אחד מן הטובים שביד־ידי..." **דמות נוספת בגלריית הגיבורים היא זו של הפרופסור חיים רוזן, חתן פרס ישראל השנה בלשון־עיברית, שעליו כתב ברונובסקי**: „גם את הפרופסור רוזן אני מכיר אישית, אבל בשום פנים לא אעז להתיימר ולא אתיימר להעז לכנותו אחרת מאשר מורי ורבי, במובן הרחב והנשגב ביותר של המילה..." ● **אדם נוסף שלא העז או התיימר לכנות את חיים רוזן מורי־ורבו היה הסופר שלמה צמח, שכתב על הפרופסור חתן פרס ישראל ועל הספר שעבורו זכה בפרס, בסיפרו** שחי וערב: „אילו קם מקיברו ברל כצנלסון ז"ל וראה במה עוסקת הוצאת־הספרים שהוש־קיע בה כל כוחותיו, ודאי קריעה היה קורע בתכריכיו וחוזר ביגון ובבושת־פנים אל קיברו. — לא כן בעניין האוניברסיטה, על־כורחי שאאריך את הדיבור. המחלקה שלה לחקר הלשון העיברית תלמידי־חכמים פותחים והולכים בה, וגדולה הסכנה שעד מהרה תהא מירבץ ומרכז לעם־הארצות. חיים רוזן אינו בן־יחיד שם. ומה שמכונה בפי המלומדים בשם „גישתו", גישת רבים היא..." **בהמשך דבריו מצטט שלמה צמח את דבריו של משה גושן, שכתב על סיפרו של רוזן** בהארץ (22.2.56): „ורחמנות לראות כיצד מתייגע המבקר ומשתדל לטהר דבר שאינו נקי בעיניו, לכאו־רה מגלה הוא את כל כשלונותיו של ספר־נפל זה... ואפילו מזהיר גושן את הקורא מפני „השגיאות העניניות' של רוזן."

** גם ה„מאמר התיאולוגי־מדיני" של שפינוזה ראה אור ב„הוצאת מגנס".

מאת דן טומר

בישולים

„מאזה" נפלאים של קיץ

מי שיש לו את אלוף הטיגונים, סיר־הטיגון בעל הדפנות הגבוהות, יכול לעשות חיים משוגעים. אני, את כישרונות הסיר גיליתי השבוע, כשעדר חברים מתעלף מ־חום קם לתחייה אצלי בגינה.

כל אחד תפס פוזה של מת, והודיע לי שהוא לא יז עד שאינו מקבל משהו מחייה נפשות. רציתי לתת להם בעיטה בתחת בתור מחייה־מתים בדוק, אבל היה נורא חם, ולא היה לי מרץ. עשיתי חוש־בים מהר, והגעתי למסקנה שבין כה וכה הם לא יזוזו לי עד שלא יקבלו את שלהם, כך שפשוט יותר כדאי לי לתת לחברי משהו טעים, ושיהיה מה שיותר בקיצור מבחינתי.

הדלקתי את האש תחת סיר התמיד, ה־מלא שמן עמוק וההונה דרך־קבע על תנו־רי. כאשר התלהט השמן, הגלשתי פנימה בעדינות המון ריבעי פילפל ירוק בהיר, מנוקה ורחוץ. טיגנתי עד שהחליפו את ציבעם הירוק חי־מאד לירוק מעט מבו־של, והוצאתי אותם החוצה בעזרת כף־טיגון. לא קילפתי שום כלום, ובזקתי מלח בלבד. בהתנפלות עליהם נדרס שלומי"ה באופן יסודי.

אחר־כך לקחתי כרובית שהתגוללה בירי־כתי המקרר, הפרדתי לפרחים זערוריים, לא בישלתי אלא הטלתי פנימה ככה, כמות שהם, לשמן הרותח. חיכיתי עד שהפרחים קיבלו גוונים זהובים, והוצאתי החוצה. בזקתי מלח. הכרובית ספגה שמן כמו צמא במעיין, אבל היא קיבלה גם טעם מתקתק משגע, ומי שלא עושה חשבון קלוריות — החיים טובים אליו. שיאכל כרובית כזאת וייווכח. שלומילה הדרוס תפס חזקה על הצלחת, ולא נפרד ממנה יותר.

לבסוף, אותו טיפול שמן עמוק נתתי לפרוסות חצילים עגולות, על תוכן וקליפתן.

פטנטים

הפטנט האלקטרוני הסופי נגד עכבר(רוש)ים

בשבילי, סיפוק אדיר, המשתווה בעוצ־מתו אולי רק לחוויית לקיחת הצ'ק החוד־שי מסיטון, הוא קריאת המיכתבים שאתם שולחים לי. איזה מיכתבים — פצצות! אחד מהם טמן בחובו חתיכת פצצה של מידע. לא־ייאמן, אבל זאת עובדה.

לפני שנה, התפרסם באחד המוספים ב־מדור „מאורעות נפלאים סביב העולם" סיפור על בחור שהשתעשע בגיטרה חש־מלית, וכאשר נפלט לו צליל מסויים, שם לב שכל מיני חיות קסנות ברחו על נפשן ובקיצור, העניין בטיפול. כשאני קוראת דבר כזה, דבר ראשון אני מתרגשת, דבר שני אני מפסיקה, ודוחה לעוד כחמש שנים, זמן שימוש מעשי משוער. אבל לא־ייאמן, לא זו בלבד שהעסק כבר עובד, אלא יש לו גם סוכנים בארץ, וקליינטים מרוצים.

וכאן מתברג המיכתב. חיים ג. מתל־חי מספר לי, שלא קיים אמצעי יותר בדוק מ־"VANISH" — מכשיר אלקטרוני קטן ואמין, במחיר סביר (פחות מ־1,000 ל"י), המשדר גלים אולטרה־סוניים (מחוץ לתחום השמע של בני אדם וחיות־בית). אוזניהם העדינות של כל סוגי המכרסמים ה־קטנים לא מסוגלות לעמוד בפני צלילים אלה, ועל כן הם נמלטים לכל רוח, ולא חוזרים לנצח. באחריות. לא צריך רעל, לא צריך מלכודות, אין פגרים — הכל על טהרת המדע.

פרטים ניתן לקבל אצל שירותי בקר וצאן בע"מ, רחוב ה' באייר 20 ת"א, טל. 268082.

הלו! בית־החולים אסף הרופא שבשעות הלילה שולטים בו העכברושים, ומטילים אימה, האם אתה קורא?

על אלה ריסקתי גם שום, נוסף על ה־מלח, ובזקתי פטרוזיליה וקימל. הוצאתי החוצה, אמרו לי: „פי! זה עם שום!" אמרתי נכון מאד, וגמרתי הכל בעצמי. היה חלום!

רגע חושבים

למה היהודים לא אוהבים יין?

למרות שהבון־טון בקודכס הפרטי של כל גברבר מצליח במדינה הוא לשקשק בקוביות, ולמזמז חצי־לילה מנת־ויסקי אחת — אין זה מעיד שקם דור של שתיי־נים. שתייה מיקצועית, כזו המקובלת על חצי עולם — אף פעם לא תפסה את היהודים באופן מאסיווי.

יום אחד גיליתי למה. אתם יודעים מה נותנים לכל תינוק למצוץ אחרי שמבצ־עים לו את החוזה עם אלוהים? נותנים לו סמרטוט זעיר ספוג יין!

האהבל הקטן מוצץ הכל, ומתחיל לנ־חור בשנת־ישרים. במהלך הטכס הוא אומ־נם לא מטריד אף אחד בצרחות — אבל איך שהוא קם — כואב לו הראש, אחר־כך כואב לו עוד ראש, אופס! הוא נזכר — וזהו זה. עם האלכוהול הוא גומר את הרומן להרבה שנים.

מה שעוד נותר לאם הנבונה לעשות הוא לתת לקטינא, באותה הזדמנות חגי־גית, שאכטה אחת מצינגלה בריאה. יתכן שזאת שיטת־גמילה־מונעת־עולמית — אלא שתמיד קיימת אפשרות שהקטן יני־שום עמוק, ייכנס לעולם שכולו טוב, יתי־רומם אל אמו ויילחש לה באוזן: „יה ממ־זרתה! חכי לפחות שכולם יסתלקו!!!"

חוכמת צוענים

הוא לא נותן

עיוות פסיכולוגי־סוציאלי הפך את ה־קערה על פיה. במקום שהברנשים יתרוצצו אחרי משאת־נפשם, הדבר ההוא־ההוא, וביי־נתיים ינעימו לבעלתו את החיים — הבר־נשות הן המתרוצצות כיום אחר הדבר ההוא־הוא המצוי אצל הברנשים.

ההבדל הטראגי נעוץ בעובדה שאת הבר־נשים אי־אפשר לפתות על־ידי הצעת ני־שואים, חראקירי מתחת לטראסה או משהו כזה. או, לא. שמיניות באוויר צריך לע־שות, וגם זאת באופן מתוחכם מאד, כדי לרצותם.

איכה נתנו הנשים למישחק הביקוש וההיצע להידרדר כך, זאת אופרה אחרת. מאוחר להרביץ חינוכים. נותר רק להציע את חוכמת הצוענים העתיקה, למי שרוצה ללכת על בטוח, ולהרגיש תמיד מבוקשת.

ובכן, על הבחורה המתעבת מאמצים מיותרים לבחור את מחזריה מבין הגברים המצויידים באוזניים כשל דאמבו, הפיל המעופף. הגודל לא כל־כך חשוב כמו ה־זווית. יותר נטוייה — יותר מסוכנה.

אין זה מעיד שלאחרים אין איש בתחת, אבל אלה עם האוזניים נולדים רעבים אל הדמות הנשית, ומתים רעבים אל הדמות הנשיית. הבידור איתם — מובטח עד קץ הדורות. אין להסיק מכך לגבי אוזני הנשים. אצלנו הסוד אינו עד כדי כך גלוי.

קוסמטיקה

תוכנית לייבוש חצ'קונים

כשהצאצא בן־העשרה מתחיל לאמץ לעצמו פריזורה משונה, דהיינו, כל השיער האורוך מכסה על הפנים, ודרך חריר אמ־צעי צר מציצות שתי זוויות פנימיות של עיניים, אף, קצה פה וסנטר — המכוסה גם הוא ביד אמן על־ידי קווצת־שיער אג־פית הנלסעת בדבקות עצומה — אות הוא וסימן שהמיסכן מגדל מושבת חצ'קונים על פניו.

חוסר־האיזון ההורמונלי של גיל ההת־בגרות ו/או מתח נפשי רב, הם המירשם הבדוק והבטוח ליצירת פיצעי־אקנה אלה.

למעשה, מתח נפשי פנימי הוא הסיבה העיקרית לפיצעונים.

אך ידיעת הסיבות לא תעזור להעלמת הפצעים. מה שכן יעזור הוא לגייס קו־ביית סבון־כביסה, ולהתחיל את הטיפול הפנסטסי, הנותן תוצאות נהדרות כבר אח־רי שבוע!!! את נפלאות סבון הכביסה, זה המיוצר בצורת קוביה, גיליתי לא מכ־בר. סבתא אחת סיפרה לי, שבזמנה, רק בעזרת סבון זה היו מייבשים את הפיצ־עונים, ובהצלחה מרשימה. קפצתי על ה־מציאה. ניסיתי זאת בחוג המישפחה, ומה אומר — זה פנטסטי!

ראשית, מקפידים לחפוף את השיער כל יומיים. שיער הבא במגע עם העור, עושה שמות במידה שהוא משומן. לא צריך לדבוק באמונות טפלות. חפיפה תכופה ונכונה אינה מזיקה לשיער, לקרקפת, או לבלוטות־השומן.

שנית, משפשפים ורוחצים את הפנים בוקר וערב עם ספוג מחוספס, משופ־שף, בקוביית סבון־כביסה. הולכים לקוס־מטיקאית שתפוצץ את הפיצעונים ותסחט את המוגלה. לא עושים שום עיסוי, בשום קרם, אלא מניחים שיכבת סבון־כביסה על הפנים לשעה, בתור מסיכת־ייבוש־פצעים נהדרת. (את המסיכה יוצרים כך: מרטי־בים את הסבון במים חמים, ומשפשפים את העור עם חלקו המרוכך של הסבון, הנמרח מייד.) במקום כל פיצעון־מוגלה, ייווצר תחילה פיצעון אדום מחריד, אבל אין להיבהל. זה חלק מן התהליך.

כדי למנוע צמיחת פיצעון־מוגלה מתחת לגלד היבש החיצוני, הולכים לקוסטיקאית, אפילו אחת לכמה ימים, כדי שתפתח ותנקז את כל העסק.

עוד פטנט נהדר, של ערביות, הוא הר־תחת זר פטרוזיליה ענק בשמונה כוסות מים, במשך רבע שעה, סחיטת העלים, ושימוש במים אלה כבמי־פנים מרפאי־חצ־קונים. אפשר לקחת בקבוקון לבית־הספר, ובכל הפסקה לנגב את הפנים.

זהו. תוך שבוע ריאים שינוי נפלא לטו־בה. אחרי חודש, הנחשולים הענקיים נחים מזעפם, והעור הופך משהו שנראה כמו הכינרת ביום חמסין.

אגב, שמם העיברי של פיצעונים אלו, החצ'קונים, מרמז על כך שהם נובעים מ־חשקים מסויימים מאד שלא סיפקו. הדור שיצר מטבע־לשון זו לא האמין, כנראה, שקיימות עוד סיבות למתח נפשי מלבד האחת הברורה. הם לא הביאו בחשבון קרי־זות עם ההורים, מיבחנים, וסת מאחרת וחוזר חלילה.

יופי

המלכה שרה

בעיר תל־אביב, בדירת־גג מפוארת המשקיפה על נוף מר־היב, גרה נסיכה בשם שרה מור, אחת מהיפהפיות המייוחדות ביותר שאני מכירה.

כבת למישפחת מיליונרים — יכלה להשקיף על החיים דרך סוללה עבה של תפונקים, אך היא בכל זאת העדיפה לעבוד קשה, ואף פעם לא לעשות מזה עניין. מאד־מאד מוזר לנחש, לפי הדמות היפהפיה הפריקית לאללה של שעות הלילה, את הבן־אדם עובד בתפקיד כל־כך בכיר ואחראי בשעות היום. בשנות העשרים המאוחרות שלה — שרה מור היא סיפור־הצלחה אמיתי. מתפקיד יועצת־יופי עד לפני שנתיים, טיפסה לתפקיד שאין בכיר ממנו בחוטר הקוסמטי של חברת אייר.

כשאלוהים אוהב מישהו, מסתבר שהוא אוהב אותו עם כל הלב. היפהפיה הזאת, נרחצה בסדנת העבודה, שם למעלה, עם דלי מלא כישרון עצירתי. היא מפסלת, כותבת, ואם רק יִדפקו לה מספיק על הראש — היא גם תוציא מזה ספר. אמרתי כבר שאלוהים אוהב את הנסיכה שלו.

האצילות הקורנת מדמותה, מבוקשת מאד על־ידי צלמי ויצ־רני האופנה המעולה. היא משתעשעת לעיתים נדירות בצילומי אופנה ופירסום, כטובה פרטית לידידים. כולם אוהבים אותה. מנסיעותיה התכופות בעולם — שאותו היא תרה מזוויותיו הנפ־לאות ביותר, היא תמיד חוזרת ארצה עם אשכול מיואשים מתאבדים, בנוסח ימים עברו, המאיימים למות אם לא תינשא להם. כיוון שפעם היא כבר נכנעה ללחץ מסוג זה, נישאה, וברחה מזה מהר, היא למדה לאטום אוזניים.

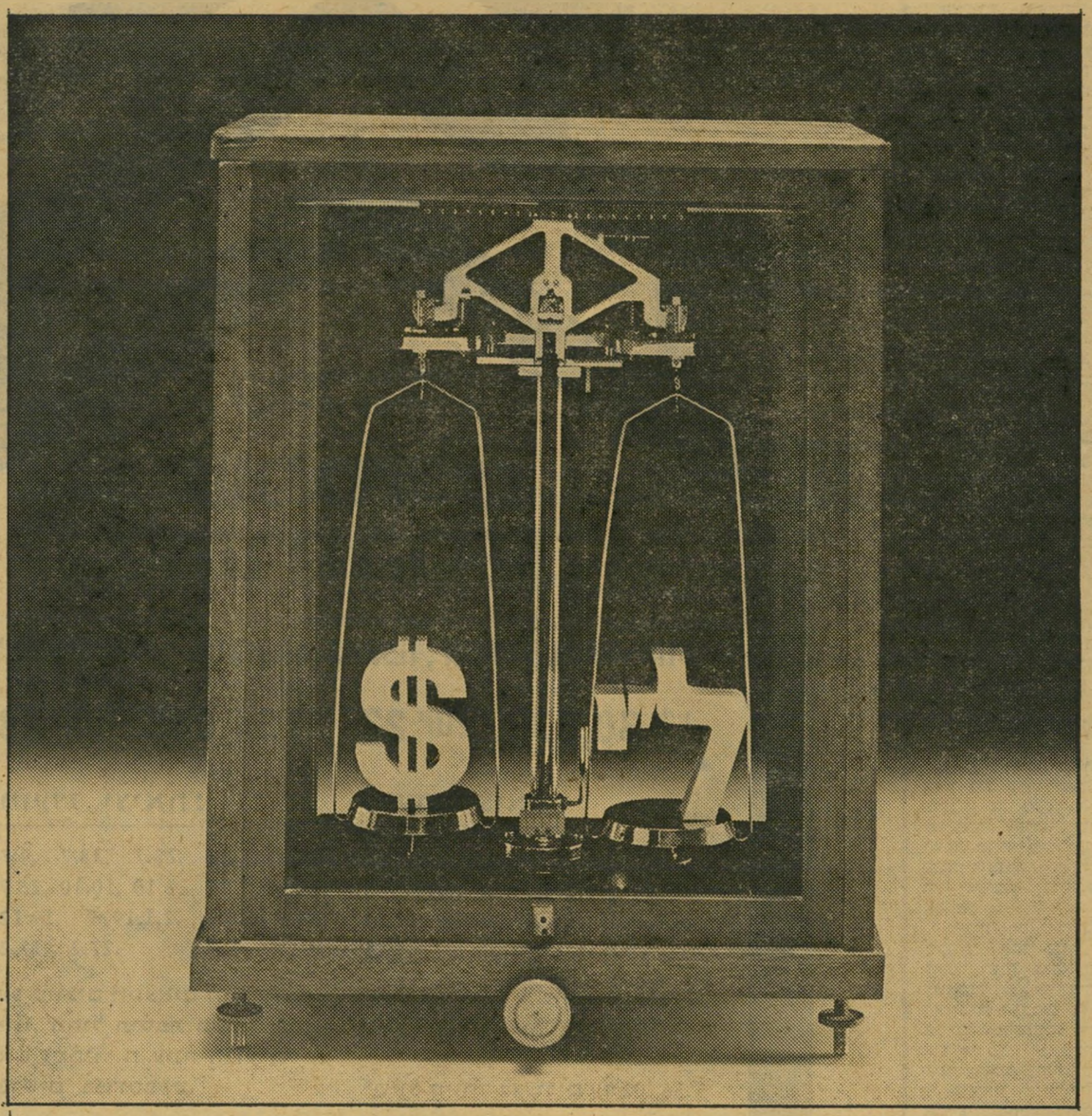
המאושר שיכהן בתפקיד בעלה יהיה רק זה שהיא תאהב אותו — תאהב אותו — תאהב אותו. את האינפורמציה הנ"ל נאלצתי ללקט סביב במשך חודשים, טיפין־טיפין, כדי לא לעורר פאניקה של ראיון — שאותו, כמובן, לא הסכימה לתת. ביקשתי לפחות תמונה, אבל היא התקפלה בביישנות, וסירבה לגמרי. ואז, יום אחד הוצפו כל המוספים ובתי הכל־בו בפלאקט־פיר־סומת, שם היא מצולמת. תלשתי פלקאט, ויש גם תמונה.

תמיד אמרתי שאין מה לעשות נגד הגורל, בייחוד כשהוא מחליט לחכות בסיבוב.

הנערה שיש לה הכל

מדד או דולר?
דולר או מדד?

חסוך היום-החלט מחר
ב"כח ברירה דולרית"

דולר או מדד, מדד או דולר - איזו הצמדה תשתלם יותר? מעבשיו זו אינה בעיה שלך. תוכל להפקיד כסף בתכנית יכח ברירה דולריתי של בנק לאומי ובסוף תקופת החסכון תדע איזו הצמדה השתלמה יותר. כספך יהנה מהצמדה זו, כמו כן, תהנה ממענק מיידי עד 6%* ריבית, הפרשי הצמדה וריבית גם על המענק והכל פטור ממס. אין הקפאה על כספך. תוכל למשוך חסכונך בכל עת לאחר הודעה מראש של 30 יום. פרטים נוספים תקבל עוד היום בסניף הקרוב של בנק לאומי, בנק אגוד ובנק ערבי-ישראלי.

* בתנאי שתתמיד בחסכון עד 6 שנים.

שלך הסלה אוהבה
בנק לאומי
לישראל בע"מ

במדינה

מישפט

חשיש וגרעיני אבטיח

חנאשם מפחד מסמים זוכה כי השוטרת פיצחה איתו גרעינים

הצעירה „הזרוקה" בעלת המראה המרושל, שהתקרבה לסככת האבטיחים בליל הקיץ החמים, נראתה היפית לכל דבר. איש לא היה מעלה על דעתו שמתחת מיבנסי הג'ינס הדהויים והחולצה בעלת המראה „הזרוק", מסתתרת נציגת החוק בדמותה של השוטרת חיה שרפי.

גם חבורת הצעירים שישבה בתוך סככת האבטיחים בשכונת אחדות בפתח־תיקווה, לא חשדה במאומה. הצעירה דווקא עוררה בהם עניין רב. הצעירים ניסו להתחיל עימה. אחד מהם אף היצע לה בו במקום לנסוע עימו לנתאיבה.

אלא שחיה שרפי, המשרתת בדרך כלל במישטרת רחובות, לא הגיעה לסככת האבטיחים בשכונה הפתח־תיקוואית על מנת לחפש לה ידידים חדשים. היתה לה משימה מוגדרת וברורה: היא התבקשה לנסות לקנות סמים מבעלי הסככה ולהביא להפללתם. זאת, בעיקבות מידע שהגיע למישטרה על פעילות של סחר בסמים המתקיימת במקום.

גרעינים במקום חשיש. הצעירים לא ויתרו בנקל על מה שנראה להם כטרף קל. אחד מהם הציע לשוטרת בג'ינס וחשן גריניני אבטיח. חברו המשיך לסדלה להצטרף אליו לטיול לנתאיבה. „אבל בעלי מחכה לי," ניסתה חיה שרפי לצאת מהסבך הרומנטי אליו נקלעה. „עזבי את בעלך, בואי נקבע פגישה. יהיה יופי..." המשיך הצעיר בשידולין.

זמן קצר אחרי שהלכה השוטרת המוסווית לדרכה, פשטה המישטרה על הסככה ועצרה כמה מהצעירים שהיו במקום. נגד שלושה מהם — צעיר מגרון, אשר אהרוני ופטריק גז — הוגש כתב־אישום על סחר בסמים מסוכנים. עדת התביעה העיקרית היתה כמובן השוטרת „הזרוקה" חיה שרפי.

אחרי שהעידה בבית־המישפט על אירועי אותו ליל קיץ, עמדה חיה שרפי בחקירת צולבת של פרקליטי הנאשמים. פרקליטו של אשר אהרוני, עורך־הדין צבי לידסקי העלה טענה מקורית. על פי גירסתו לא קנתה השוטרת שרפי חשיש באותו ערב, ומה שקיבלה לידיה היו בסך־הכל גרעיני אבטיח.

„עשיתי רק שירות. אמרו לי שזה הסם שקניתי, אבל נכון שבוודאות לא אוכל לאשר שזה היה סם," ענתה השוטרת לשאלותיו של עורך־הדין לידסקי. היא גם לא יכלה להצביע על הסם שאותו קיבלה. בניכול, מהנאשם, ולא ידעה לומר בוודאות מי מבין הנאשמים נתן לה את החומר שעליו נאמר שהוא חשיש. „במישטרה אמרו לי שהבחור שנתן לי את הסם, שמו אשר אהרוני," הסבירה השוטרת.

התובעת, עורכת־הדין הלנה ביילין מפרקליטות מחוז המרכז, נשא על מקומה באי־נוחות. עדותה של השוטרת היתה „זרוקה" לא פחות מהמראה שאותו לבשה בליל המיקרה.

אחרי שיקול נוסף, החליטה התביעה עצמה שהסם באשר לשיב החומר שאותו הנאשם אהרוני לשוטרת. די בו על־מנת לבסס את האישום נגדו, הוא שוחרר והתיק נגדו נסגר. מסקנה: כדי לקנות חשיש לא די במראה „זרוק", צריך להיות „זרוק" אמיתי.

סטודנטים

יום הכיף־הפוליטי

אירועי יום הסטודנט באוניברסיטת תל־אביב נועדו לשמש כיף — אך הפכו במה פוליטית למצעדי ומתנגדי מדיניות הממשלה — והסטודנטים הערבים מבדו

קבוצת הצעירים חובשי הכיפות עודדו בצעקות את חברם. מולם עמד סטודנט ערבי, נבוך וגרגש, וניכר בו שכעסו גובר והולך.

„במילחמה הבאה תשתין בין הרגליים!" צעק לעברו אחד מן הצעירים הדתיים. שזיפי־זקן כיסו את לחייו. „תתיכת שחור

קופל מציע

שני טיולים למזרח הרחוק

יפן, פיליפינים, הונג־קונג, סינגפור, תאילנד, נפאל, הודו

28 יום: -.34,045 ל"י 23 יום: -.30,530 ל"י

מועדי יציאה:

4.7, 18.7, 28.7, 18.8, 12.9, 26.9, 10.10, 24.10, 7.11, 21.11, 19.12, 2.1.1979, 16.1, 30.1, 13.2, 27.2.

מועדי יציאה:

26.6, 10.7, 24.7*, 7.8, 21.8, 4.9, 2.10, 16.10, 30.10, 13.11, 27.11, 11.12, 25.12, 8.1.1979, 22.1

על טיולים היוצאים החל מחודש יוני, תחול תוספת תשלום בהתאם למחירי ה„עונה הבוערת" — פרטים בפרוספקט.

אין כל תוספת ל„עונה הבוערת". טיול זה אינו כולל את נפאל.

*טיול מיוחד לצעירים עד גיל 36.

המחירים כוללים: ארוחת־בוקר אמריקנית מלאה, בתי־מלון 4 כוכבים, סיורים מקומיים, מלווה ישראלי צמוד.

קיימת אפשרות להוסיף ארוחה לכל אורך הטיול וכן סיורים נוספים, שבחלקם כוללים בילוי לילות אקזוטיים בהווי מקומי.

מבוסס על שערי המטבעות המקומיים בתאריך 30.5.78. שבו היה שער הדולר 17.59 ל"י, ו־1000 יין = 77.65 ל"י.

קופל נסיעות

תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121

1978

פרטים והרשמה בסניפי קופל: תל־אביב: טל. 246121. ירושלים: טל. 233533. חיפה: טל. 88011. קרית־ביאליק: טל. 740451. נתניה: טל. 27410. רמת־גן: טל. 731105. באר־שבע: טל. 78860.

במדינה

מלוכלך!" הבחור הערבי לא נשאר חייב. „אתה בעצמך מלוכלך!" עמה לו בצעקה.

הסטודנטים שעברו במקום כל אחד לדרכו, נעצרו לשמע הצעקות. מעגל המצטופפים סביב הניצים הצועקים גדל במהירות. ובעוד המוסיקה הבוקעת מהרמקולים שהוצבו ברחבי הקמפוס התל־אביבי, לכבוד יום הסטודנט, מגעימה את זמנם של הסטודנטים החוגגים, הלך הוויכוח והתלהט. היו אלה העדים האחרונים להופעתו של שר־החקלאות, אריק שרון, לפני ציבור הסטודנטים באולם בר־שירה, שהסתיימה שעה קלה קודם־לכן.

עוד לפני ההופעה היה ידוע כי בקמפוס קיימים חוגים שונים המתנגדים להזמנתו של השר לנאום במיסגרת יום הסטודנט. אגודת הסטודנטים החליטה לנסות למנוע את ההפתעות העלולות לבוא בעיקבות הופעת השר, ודאגה לחלק כרטיסי־הזמנה מראש לאולם שבו נשא את דברו. אך למרות שכל ההזמנות (700 במיספר) חולקו, לא היה האולם מלא. ובעוד סטודנטים רבים מתגודדים בפתח האולם ומפגינים נגד מדיניות הממשלה בנושא השלום, נשא שר־החקלאות את דבריו לפני קהל של 600 איש. השמירה הכבדה מחוץ לאולם, ובכניסה אליו, מנעה כל אפשרות של התפרצות המונית לאולם עצמו.

יום הסטודנט תוכנן בקפדנות רבה במשך שבועות רבים. חברי ועד אגודת הסטודנטים ובראשם אלי האובן — יו"ר האגודה — עמלו שעות רבות כדי להפוך יום זה האפאניגג ענק לסטודנטים ולידידיהם. התוכנית, שכללה הופעות אמנים, הקרנת סרטים נון־סטופ במשך כל שעות היום והלילה, סקי־דשא, מארתון־ג'אז ומרכזי בידור שונים, היתה אמורה לספק בידור קל ל־50,000 איש, מתוכם 20 אלף סטודנטים.

הזמנתו של שר החקלאות, אריאל שרון, נועדה להכניס ממד נוסף, רציני יותר, ליום זה.

„פלסטינים מסריחים!" אין ספק שאירוע זה הפך את יום הסטודנט מיום האמור להיות יום־כיף, ליום שבו הביעו סטודנטים, וכאלה שאינם סטודנטים אך טרחו להגיע לשטח הקמפוס, את דיעותיהם הפוליטיות. היה זה ציוף משוגה של פוליטיקה ומוקדי־בידור או, כפי שהתבטא אחד הסטודנטים, „פוליטי־כיף". בין אלה שאינם נמנים עם הסטודנטים באוניברסיטה היו גם קבוצת הצעירים חובשי־הכיפות, שהפגינו בפתח האולם בעד מדיניות הממשלה. בראשם עמד יוסף כהן, מפעילי תנועת „כך" מיסודו של הרב כהנא.

אל אוזניו של הרב כהנא הצטרפו סטודנטים אחדים ובראשם משה אלמליח, סטודנט לכלכלה. „אנחנו בלתי־מיפלגתיים," הכריז אלמליח. „נתנו את העיניים שלנו בשביל המדינה! פלסטינים מסריחים — תתביישו לכם!" בקעו קריאות מתוך הקבוצה שבראשה עמד, לעבר המפגינים נגד השר שרון. הצעקות כוונו אל הסטודנטים הערביים שהצטרפו להפגנה.

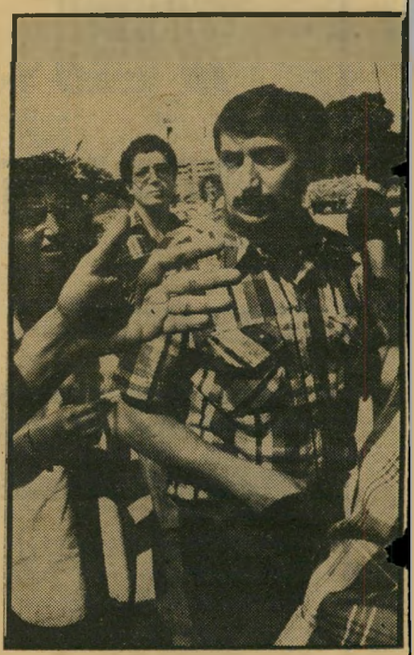
„החזינע מעיבות!" כוח־המישטרה הגדול שרוכז במקום עמד הכן, למיקרה של נסיון־התפרצות לאולם. ידיעות מוקדמות מסרו על הכוונות להתפרצות כזו במהלך הופעתו של שר החקלאות. לשוטרים נוספו אנשי־הביטחון הצמודים של השר, שבדקו בקפידה את כל הנכנסים לאולם ובכליהם.

„לא יהיו כל ניסיונות להיכנס לאולם בכוח," קרא ברמקול אחד המפגינים נגד מדיניות הממשלה והשר.

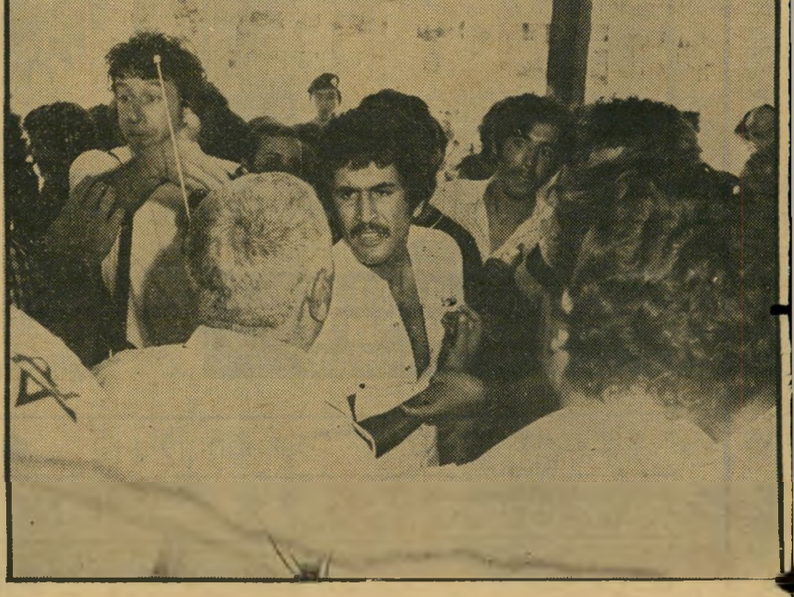
כאשר נשא השר את דבריו באולם, עמדו המפגינים בחוץ כשהם מתווכחים עם אנשי־הביטחון הרבים בפתח, שמנעו מהם א תהכניסה. הסטודנטים, חלקם מבני־המיעוטים, דרשו שיינתן להם להיכנס לאולם, שהיה מלא רק בחלקו, אך כיוון שלא היו מצויידים בהזמנות הדרושות נמנע מהם השר כמעט הפכו תיגרה רבת־משתתפים, הדבר. הוויכוחים עם שומרי־ראשו של אך ראשי המפגינים עמדו על המימשר, ומנעו כל מגע קרוב בין הסטודנטים לבין אנשי־הביטחון.

אחרי שמרבית הסטודנטים עזבו את המקום, בתזם נאומו של שר־החקלאות, המשיכו חברי קבוצת „כך" לעמוד בפתח

(המשך בעמוד 63)

איש „כך" יוסף כהן בפעולה
„חתיכת שחור מלוכלך!"

סדרנים מונעים מסטודנטים להיכנס להרצאת שרון
הכנות לניסיון־התפרצות

פוליטיקה

„ידיעות אחרונות", יום ג', 2.5

קרסר: נעמוד לנצח לימין ישראל

ומה אם הערבים יתקיפו משמאל?

„מעריב", יום ג', 30.5

סגני ראש עירית ירושלים התליפו ביניהם „מחמאות" בישיבה שדנה בפרישת הגזבר

מצא: „אתה מלקק לקולק" גדיש: „תלקק לי אתה"

מה שבטוח — מי שמלקק שם, לא מלקק דבש.

„מעריב", יום ה', 4.5

בא לעקל הטלוויזיה - והחזיר בעל אל אשתו...

פקיד המיסר לכיטוח לאומי כרמת־גן, שבא לעקל רכוש מביתו של קבלן בניץ בשל חוב לכיטוח לאומי, הצליח אגב כך להשכין שלום־בית בין הקבלן ואשתו, שממנה חי בנפרד יתר משנה.

גברים, ראו הוזהרתם! שלמו מייד את החצי השני.

„ידיעות אחרונות", יום א', 7.5

השופט יצא לבחון אם יכול השכן מלמעלה להציץ אל שכנתו מהקומה התחתונה

השכן יכול. מישפטו של השופט בעוד חודש.

„מעריב", יום ב', 29.5

נלכד צעיר שהמשטרה רואה בו „אנס מס' 1 של ישראל"

הצעיר, בדואי בן 26, חשוד ב־30 מעשי אונס אכזריים, בעיקר של חיילות וצעירות בכבישי הנגב * לפני ימים אחדים הצליח להימלט: אתמול נתפס ע"י מארב משטרתי ברצועת עזה

ייצג את ישראל באליפות העולם שתיפתח בחודש הבא.

„ידיעות אחרונות", יום א', 14.5

„אני מיואש" - אומר אביהם של 24 ילדים ממושב אחיעזר

אין דבר, המשך בדרך זו!

„הארץ", יום ד', 10.5

אמין פיטר את הרמטכ"ל

הלווייתו תתקיים מחר בערב.

מציג:

טקס בחירת

נערת היופי של ישראל '78

בחסות כל-בו שלום בית העסק הנבחר

שיתקיים ב היכל הספורט תל-אביב

ביום ראשון 18.6.78 בשעה 8.45 בערב

במסגרת המופע

חופשה על קרח

מנחה: **מני פאר**

אורח הכבוד
ומכתיר „נערת היופי"

כוכב הקולנוע והטלוויזיה
פיטר שטראוס
כוכב הסידרה „עני ועשיר"

הזוכה בתואר 'נערת היופי' תייצג את ישראל בתחרות היופי
הבינלאומית MISS TEENAGE INTERCONTINENTAL

אירגון והפקה: **ניסן גן מור** ● בימוי המופע: **דליה שפלן**

איפור: **הלנה רובינשטיין** ● הדרכה: **לאה פלטשר** ● צילום: **יקי הלפרין**

התחרות נערכת בשיתוף עם החברות הבאות:

- ★ הלנה רובינשטיין - איפור
- ★ וולה – תכשירי שיער
- ★ רוזי - נעלים
- ★ גדעון אוברזון - בגדי ים
- ★ מוטי - עיצוב שיער
- ★ רמדה קונטיננטל - אירוח

כרטיסים למופע אפשר להשיג במשרד „רוקוקו", דיזנגוף 93 וביתר משרדי הכרטיסים בעיר

נערת היופי של ישראל וחופשה על קרח -
שני מופעים מלהיבים במחיר של כרטיס אחד!

(המשך מעמוד 61)

האולם, כשהם נושאים בידיהם את כרזות התמיכה בממשלה.

שני סטודנטים ערבים שיצאו באותה עת מבניין הפקולטה למדעי־החברה משכו את עיניהם. אחד הצעירים הדתיים, נמוך ושמנמן וחבוש מישקפיים, ניגש אליהם כשחבריו מלווים אותו מאחור.

הסטודנטים הערבים, שקודם לכן נימנו עם המפגינים נגד הופעת שרון, ביקשו להמשיך בדרכם, אך חובשי־הכיפות התייצבו מולם והחלו מקניטים אותם. ההקנטות כוונו בעיקר אל אחד משני הסטודנטים הערבים, שבלט בגון עורו השחום ובשפמו העבות.

„כך" התקפדו. „אני אשבור לך את העצמות, חרא ערבי!" קרא לעברו יוסף כהן, כשהוא נתמך על־ידי חבריו בקריאות־עידוד. ההחיפה שספג בעיקבות הדברים המחישה לסטודנט הערבי את נחיתותו הכמותית והלאומית בשטח.

איש־ביטחון מטעם אגודת הסטודנטים התקרב למקום וניסה להפריד בין הניצים. משלא הצליח, הפעיל את מכשיר־הקשר שברשותו והזעיק את אנשי המישטרה הרבים שהסתובבו בתחומי הקמפוס. היתה זו התפתחות שאותה לא צפו אנשי „כך" מראש, והם התקפלו. עוד קודם שהספיקו השוטרים להגיע למקום, מיהרו אלה לקחת את שלטיהם ולהסתלק.

השוטרים פנו אל הצעיר הערבי המיתקף, וזה הסביר להם את שאירע. אך למרות שהורה באצבעו על קבוצת הצעירים הדתיים המתרחקת, לא טרחו השוטרים לצאת ולהשיגם. שעה שהוגשה התלונה נגדם, הספיקו אנשיו של הרב כהנא לעזוב את שטח הקמפוס.

דבריו של שר החקלאות: „תשתחררו מריגשי־הנחיתות שלכם — מי שיש לו כאלה — מדינת ישראל עושה יותר מכל מדינה אחרת עבור מיעוטיה." עדיין הידהדו באוזניו מאזיניו, אך ל„מיעוטים" אלה שנמצאו אותה שעה בשטח הקמפוס, היו בוודאי כמה הערות מרירות מאד בנדון.

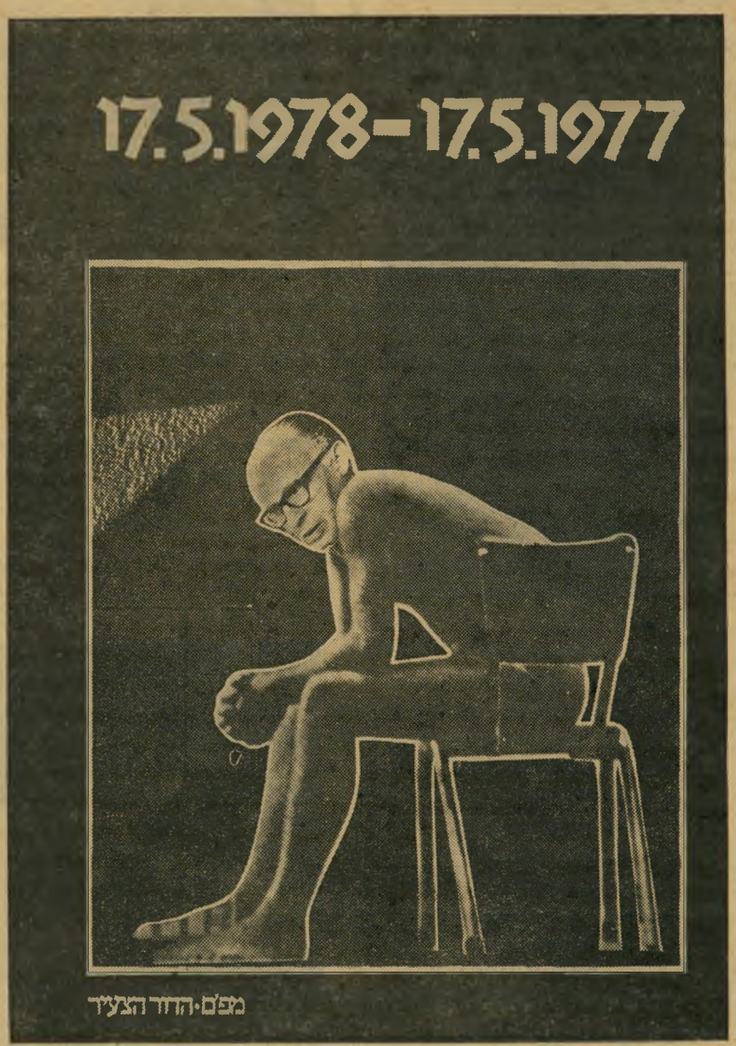
מיפלגות

המלך הוא עירום

הדור הצעיר במפ"ם הכין כרזה נגד בגין והדור הזקן פסלה

את יום השנה למהפך הפוליטי במדינה ציינה כל מיפלגה בדרכה. הליכוד עשה זאת בעצרות ובמסיבות. מפ"ם תיכננה לציין אותו על לוחות המודעות בכל רחבי המדינה.

ליתר דיוק היו אלה אנשי הדור הצעיר במפ"ם שיזמו כרזת־תעמולה לכבוד ה־מאורע. הצייר שאול קנז, איש קיבוץ גן־שמואל, הכין פוטומונטאז', שהיה מורכב מדמות איש עירום היושב על כסא ומדיוקנו של ראש־הממשלה מנחם בגין. ראשו של בגין הודבק אל הגוף הגברי העירום ומעליו נרשמו התאריכים: 17.5.77 — 17.7.78. שום סיסמה או כותרת לא הוספה על הכרזה. ההנחה היתה שקהל המתבוננים בכרזה יבין מייד את משמעותה: שנה לבחירת המלך הפוליטי החדש של ישראל והמלך הוא עירום.

הכרזה שנגנזה
צנזורה בתוך המפלגה

הכרזה אושרה בידי מוסדות הדור הצעיר של מפ"ם. ניתנה הוראה להדפיסה ולהכינה להפצה בכל רחבי הארץ ביום השנה למהפך. אלא שאז התעוררו זקני מפ"ם. הם עירערו על הטעם הטוב שבפירסום כרזה מעין זו. במפ"ם פרץ ויכוח שבסופו הוחלט להקפיא זמני את הפלאקאט. בינתיים חלף מועד יום השנה למהפך. הפלאקאט עדיין מונח במחסנים. צעירי מפ"ם נוטלים ממנו ומשתמשים בו כפוסטר לקישוט חדריהם בקיבוצים.

הקהל לו יועדה כרזת התעמולה המפ"מית, לא יראה אותה כנראה לעולם.

בפעם הראשונה בישראל!

חמי גיל
כוכבת המין
של ישראל
פרס ראשון
ב מ פ ע ל -

פיס אירוטי!

של מועדון „קוראי בול"
אל תחמיץ את המיבצע
הניפתח השבוע ב„בול"

רחל מרחלת על כל העולם

סיפור מספר האגדה

סיפור מהחיים, אבל כמה חבל שלא מהחיים שלי, כי באמת לא הייתי מתנגדת שיקרה לי מה שקרה למתכנן־האופנה **איציק פיצי**, כזה מין סיפור שלקוח ממש מהסרטים, או אולי אפילו מהספרים.

אז הסיפור — לפחות כפי שמספר אותו איציק עצמו, הוא כזה: נסע לו איציק, שהוא חמוד ובעל לב זהב, ללונדון, שם התכוון לרכוש בדים וסחורה למיפעלו. אבל מי שמכיר אותו יודע גם שאחד כמוהו לא יוותר על תענוג ובילוי בשום מחיר. אז הלך לו, בין עבודה לעבודה, לבילוי הגון בקאזינו. לא שהוא מהמר מי־יודע־מה. לא ולא. זה אפילו לא זורם אצלו בדם. רק בשביל הכיף ישב לו ברולטה עם כוסית ביד ועשה חיים.

רצה המזל ולידו ישב הנהג של אחד מנסיכי ערב הסעודית, לא פחות ולא יותר, והפסיד בלי לעשות חשבון. ישב לו פיצי והרוויח, וכמה שיותר הרוויח, ההוא לעומתו יותר הפסיד. מן הון להון — תרתי משמע — סיפר לו הנהג שמה שנשאר לו הוא רק המכונית החדשה שקיבל באותו יום, מתנה מהנסיך שלו, והוא מוכן להמר עליה. אמר איציק פעמיים כי טוב, ואם הולך טוב אז למה להפסיק?

וככה, רבותי, חזר לו פיצי הביתה לארץ, ואחריו הגיעה מכונית שהיא ממש תאוות לעיניים. לפלא הטכני הזה קוראים גראנד פרי, והיא כולה מופעלת על־ידי כפתורים, להרים חלונות ולהוריד אותם, להזיז את הכיסא לאחור וקדימה, להגביה אותו ולהנמיך אותו, להזיז את ההגה ימינה ושמאלה, למעלה ולמטה, לפתוח את הגג ולסגור, בקיצור — כל מי שרואה את הדבר המתנועע הזה נכנס להלם.

אבל איציק לא עושה עניין מהמבטים, ובדרכו הצנועה ממשיך לשייט בכבישים חופשי מדאגות.

איציק פיצי
פילאי השכניקה

אז למי שמתחשקת מכונית חדשה, ולא סתם אחת כי אם על רמה אמיתית, שייסע ללונדון ויישב בקזינו ויחכה, אולי גם הוא יפול לבור־שומן של איזה שייך סעודי עשיר.

מישפחה בהריון

כשמטיילים כיום ברחוב נדמה שכל אשה שלישית נמצאת בהריון מתקדם. האפידמיה הזאת השתלטה על הארץ. אבל יש מישפחה אחת שהיא פורייה במייוחד, והרי לכם הסיפור במלואו:

יש בחורה אחת ששמה **רותי טוכטרמן** שהיא, במזל טוב, בהריון בחודש השישי. רותי זו היתה נשואה לאדי **טוכטרמן**, שהוא כיום בעלה של דיילת בשם **דפנה**, שגם היא בהריון. קחו נשימה עמוקה. דפנה זו היא גיסתה־לשעבר של **צביקה טוכטרמן**, הנשואה כיום ליהודה **פרנו**, וגם היא סוף־סוף בהריון.

נראה שרותי מוקפת כולה בוטיקים, כי הרי גיסתה־לשעבר, **בני טוכטרמן**, הוא בעל בוטיק, וגיסתה משכבר, ציונה, גם היא אינה טומנת ידיה בצלחת, ותופרת שמלות לכל המרבה במחיר.

אז איך לקרוא לזה — מישפחה־של־בוטיקים או מישפחה־בהריון?

אנה פסקה
— באושר

אהבה שכזאת

לפי מיטב ידיעתי, עוזבים הזמרים הטובים את הארץ בתיקווה למצוא את ההצלחה המסחררת בעולם הגדול. אבל היה סיפור דווקא על אחת כזאת המזמרת באיטלקית, שעזבה קאריירה די רציניות, והכל לטובת הארץ ובחיר־ליבה, שאותי הכירה כה.

אנה פסקה, בת 24, שכבר באיטליה זרח כוכבה כשחיקתה את הזמרת הידועה **מינה**, עזבה את הכל ובאה לארץ לביקור חפוז ולמסע־הופעות קצר. רצה האלוהים והיא הכירה בארץ, בעת ביקור במועדון בנתניה, את **ויקי**, והאהבה פרחה שם עד לב השמיים. לא עברו כבועיים ימים, ושניים נישאו ברבנות. ויקי, שגם הוא בא ארצה לביקור חטוף מצרפת, הוא העתק של **ג'יהני האיידי**. הבחור נכווה בצד האהבה, ושניהם החליטו להשתקע בארץ.

הם כתבו חוזה למתנות באחד מבתי־המלון בנתניה. בבוקר הם מוכרים מתנות, ובערב הם מופיעים. לווילי יש תיזמורת בעלת ארבעה מנגנים, ואנה מזמרת באיטלקית, בצרפתית ובעיברית קלוקלת. נראה ששניהם מצאו סוף־סוף את האישר בחיים.

ויקי פסקה
מאיטליה —

שירת הברבור לרווק הרקדן

ועוד אחד מרווקיה הידועים של תל־אביב רבתי עומד אותנו לטובת החופה והקידושין. הפעם זהו הרקדן יבעל הסטודיו למחול, **חיזיק דויד**.

הבחור, הידוע בעיקר לחובבי הבהמה, מוכר גם לנו, העם היושב בבית החזוה בטלוויזיה במישדרי־השירות, כשהוא בא למכור לנו את עיירת־הפיתוח.

כשהוא אומר „אני גמרתי עם זה!" הוא, בעצם, מתכוון להגיד „אני מתחיל עם זה," כי היא אילי גמר עם חיי־הרווקות, אבל הוא בפירוש מתחיל בחיי הנשואין.

העתידה שלו היא **עדיה**, דיילת אל־על, התאריך הוא החודש הבא עלינו לטובה; המקום: החצר של **בני אמדורסקי** ביפו.

יאם מזכירים את מישפחת אמדורסקי, ראוי להזכיר שחיזיק יצא תקופה מסויימת עם **מיקי אמדורסקי**, בימי גירושיה העליזים מבני, וכן ניראה מסתובב הרבה ועמוד עם **אילנה רובינא**.

אבל די להשתולל. הגיע הזמן להתיישב. יאם בין זמר ומחול הוא גם יקים בית ומישפחה, מה זה רע?

חיזיק דויד
הוא מתחיל עם זה

השזיף של רותי

מסתובבת לה בארץ פיזמונאית ידועה וכישרונית, ששמה **רותי סיפריני**. היא שחיברה, בין השאר, את השיר של להקת הנח"ל בשימלה אדומה.

ובכן, רותי זו החליטה שאין שום סיבה שהיא תסתפק בחיבור שירים ולא תשיר אותם בעצמה. ואומנם, היא החלה לשיר. בינתיים עדיין אין היא די ידועה, אבל נהנית מהעובדה שהיא זמרת, ולמען הכיס היא עובדת בבורסה לאבני־חן ומייפה את האזור בנוכחותה. יש לה ראש על הכתפיים והיא הפכה סוחרת ממולחת, אוהבת אקשן וסיכונים. במיסגרת עבודתה זו הכירה יהלומן אנגלי בשם **סטנלי פרבר**, בן 31, שמילא אותה ביהלומים כבר מהיום הראשון. התארסו להם השניים, ורותי מסתובבת בבורסה כשטבעת־אירוסין בגודל שזיף מתנוססת על אצבעה ומעמידה בצל את כל הבורסה, על כל אבניה היקרות שבה.

סטנלי לקח את רותי למסע־היכרות בלונדון, ושניהם כבר סגרו סופית על התאריך החשוב. מי שרוצה לראותם מתחת לחופה — אוגוסט הוא החודש הנכון לעשות זאת.

ועוד בשורה משמחת: השניים החליטו שארץ־מגוריהם תהיה ישראל, וסטנלי מוכן ומזומן לסיים את כל עסקיו עם לונדון הקרה והגשומה, ולהעתיק את מגוריו, לצידה של רותי, אל תחת השמש הקיצית של הארץ. תוספת משמעותית, לכל הדיעות.

לנקיון ולברק - מוצרי "בזק"
בזק
עקרת הבית
כל הדרוש לנקיון הכלים והבית -
במשפחת "בזק" של עץ הזית
עץ הזית

הצום למען השלום

מדוע אני שובת־רעב?

את המכתב הבא שיגרתי לראש-הממשלה, מר מנחם בגין, ביום 14.5.78:

אדוני ראש-הממשלה,

עם חלוף חגיגות-השלושים לעצמאות המדינה, בתום הטכסים וימי התרוממות הרוח, מגיעה שעת חשבון הנפש לגבי הצפוי למדינה בשנותיה הבאות. כאזרח ישראלי המעורב זה שלושים שנה במלחמות ישראל ובמאבק למען השלום, אני שותף לתחושת החרדה המפעמת בקרב רבים מבני העם הזה על כי הסיכוי לשלום, שנמנע מאיתנו בשלושים שנותיה הראשונות של המדינה, הולך ונשמט מידינו.

מול הסכנה המוחשית של החמצת הזדמנות היסטורית בלתי חוזרת, ומול תחושת האדישות וההשלמה עם כך שגם בעתיד יגזר עלינו לחיות על חרבנו, איני יכול עוד להחריש. אני מרגיש שחובתו של כל אזרח היא לתרום את תרומתו ולפעול כמיטב יכולתו על מנת שימוצו כל הדרכים להשגת השלום.

כשם שכל אחד מאיתנו נתבע למסירות והקרבה במלחמות המגן של ישראל, כן הוא נתבע להקרבה במאבק על השלום. אנו חייבים זאת לנופלים במערכות ישראל שזה עתה ספדנו להם והעלינו את זכרם — ולדורות הבאים שישאלו כל אחד מאיתנו: מה עשית א ת ה למען קירוב השלום?

אני חדור אמונה עמוקה שיש בידך, ובידי ממשלת ישראל, להוסיף ולעשות למען קידום תהליך השלום ולנקוט בצעדים של נדיבות אין פירושה כניעה לתכתיבים. להיפך, זוהי מחווה של גדולה ואומץ-לב, שרק מנצח יכול לאפשר לעצמו.

אני מאמין כי אדוני וממשלת ישראל יכולים בשלב זה לתרום תרומה מכרעת לחידוש המגעים למען השגת הסכם-שלום עם מצריים. זאת, אם תקבל הממשלה החלטה ברוח הדברים שהתחייבה להם בעבר, על פיהם לא יינקטו כל צעדים שיש בהם כדי לחבל בתהליך השלום, כל עוד לא מוצו כל האפשרויות במו"מ לקראת השלום.

לכן אני פונה אליך ואל ממשלת ישראל, לצאת בהכרזה רשמית ופומבית מעין זו, אותה אתם חייבים, לדעתי, לעם, לעולם ולשותפים האפשריים שלנו במשא-ומתן על השלום. כאזרח בודד, שתרם בעבר ממרצו, הונו ואונו לשם קירוב תהליך השלום, אין בידי שום אמצעים, מלבד קולי האחד, כדי לתת יותר תוקף ומישקל לפנייתי זו. משום כך החלטתי לבחור בנשק היחיד העומד לרשותי, בנשק שביתת-הרעב, כדי להסב את תשומת-לב אדוני וממשלת ישראל ולהזעיק את דעת-הקהל בישראל לפנייתי זו.

שביתת-הרעב היא נשקו של הבלתי-אלים. בעצם אי-אלימות מחזיק הבלתי-אלים בנשק רב העוצמה ביותר, בו הוא רשאי להשתמש רק כמוצא אחרון. איני רוצה שתפרש את החלטתי זו כאיום אלא להיפך, כהדגשת-יתר של הנכונות להקרבה עצמית. רבים נכונים לתת את חייהם למען הדגל והמדינה בשם הביטחון. רק מעטים מוכנים לעשות זאת למען השלום.

אני מודיע בזאת לכבודו כי החל ממחר, יום שני, ה-15 במאי 1978, אני פותח בשביתת-רעב בלתי מוגבלת בזמן. אפסיק את שביתת-הרעב שלי רק כאשר תקבל ממשלת ישראל החלטה שתאשר את התחייבויותיה הקודמות, שלא להקים התנחלויות נוספות בשטחים המוחזקים כל עוד לא מוצו כל האפשרויות במשא-ומתן עם מצריים. כצעד ראשון תודיע הממשלה באורח פומבי על ביטול חד-צדדי של המימשל הצבאי בשטחים ומסירת סמכויות המינהל לידי תושביהם, במיסגרת האוטונומיה המוצעת להם בתוכנית-השלום שלך.

כמי שניסה בעבר לתרום את תרומתו הצנועה בדרכים שונות לקידום השלום, לא נותר לי עתה אלא לנקוט במעשה זה של נכונות לקורבן עצמי, כדי לנסות ולקרב את השלום בצעד אחד נוסף. אני מקווה שתקבל את פנייתי זו אליך כפנייה כנה, הנובעת ממעמקי האמונה של אדם המאמין שכל אזרח ואזרח יכול וחייב לתרום למען השלום.

בברכת שלום ואהבה

אייבי נתן, אזרח ישראל

מיפגן הרעבים לשלום

להזדהות עם שביתת־הרעב של אייבי נתן ייערך ביום שלישי 13.6.78, בשעה 20.00 בערב, בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב, במלאות 30 יום לשביתת־הרעב. במיסגרת המיפגן ייערך טכס

הדלקת נר השלום

עשרת אלפים נרות להדלקה יחולקו בין הקהל.
הבאים מתבקשים להביא נרות נוספים.
בין האמנים שיופיעו במיסגרת הערב:
בני אמדורסקי * אריק איינשטיין * יהונתן גפן * יוסי בנאי * דודו דותן * דורי בן־זאב * שלום חנוך * זהרירה חריפאי * יפה ירקוני * אפי נצר.

השבוע הרביעי לשביתת־הרעב

שביתת־רעב של אייבי נתן מול בניין הכנסת.

מיום שני 5.6.78 ועד ליום חמישי 8.6.78 ישהה אייבי נתן באוהל אישי מול רחבת בניין הכנסת בירושלים. שם ימשיך בשביתת־הרעב שלו.

הציבור מוזמן לבקר ולהזדהות.

רחל מרחלת על כל העולם

היחסן מנתניה

אין מה לעשות. הבחור אוהב אותן עם רצוי תואר, ולא כתם תואר אלא כזה מפואר של רוזנת. פחות מזה אפילו לא מזיז לו. היחסן הוא **אלכס באוכמן** בן ה־22, וביחוס האישי שלו הוא בנו של **שלום באוכמן**, ההילומן הנתנייתי.

אלכס עוסק בצילום בזמנו החופשי, ו־אפילו חושב על אפשרות להפוך את הצילום מיקצועו בחיים, למרות ההילומים של אבא. אבל מה שקורץ לו ממש־ממש הוא הבילויים, ומי שרוצה למצוא איתו צריך רק לבוא למועדון בנתניה, שבו הוא מת־ייצב מידי ערב.

אומנם את שירותו הצבאי הוא עשה על תקן של כתב צבאי, אבל נראה שמזה לא יצא כלום והוא לא מוכן להמשיך.

ולעניין הרוזנת. למי שלא מתמצא, הרי

אלכס באוכמן
רק עם תואר

עידכון: בין הרוזנות הרבות המסתובבות בעולם כשהן נושאות תואר זה יש גם אחת ששמה **גרציאנה מולטאני** והיא, למען הפרנסה, עובדת בתור דוגמנית באיטליה, מצליחה מאד ואפילו נחשבת אחת הנשים היפות במילאנו.

ולסיפור ההיכרות. זה היה כך: תחביביו המקוריים של באוכמן הצעיר הם נשים, נשים, והעיקר נשים, לא משנה באיזה גיל אבל לעניין. יפות, מצליחות, וכמובן רוזנות.

אז במיסגרת תחביבו המישני: כצלם־חובב ביקר אלכס במילאנו, ושם גם שמע על גרציאנה רעל התואר שלה וגם ראה אותה, וכמובן נכנס לאמביציה רצינית ל־השיג אותה. לצורך זה הוא שכר מכונית־ספורט יפהפיה, גם זה במיסגרת התחבי־בים המישניים שלו, עבר קורס לסקי, ספורט שגם הוא רשום אצלו ברשימת ה־תחביבים, ומייד יצא לציד הרוזנת.

הוא ביקר באיזורי הסקי שהיא ביקרה בהם, ולא עברו ימים רבים והתמזל מזלו לתת לה טרמפ במכונית־הספורט המפוארת השכורה. כך עלה הרומן האצילי על דרך המלך.

כמה זמן נמשך הרומן. אין אלכס מיכן לפרט. אבל עובדה היא שהוא כאן בנפו ואין עוד רוזנת ואין ציפורים. הוא אומנם טוען שהאיטלקית שלו תגיע בקרוב בעיק־בותיו ארצה, אבל על דיבורים אין מס.

חבריו גם מוכנים לספר, מפה לאוזן, ש־אם ימצא לו ישראלית ראויה כתחליף הוא יהיה מוכן לוותר על הרוזנות חיש־מהר, כי הרי מרוזנות אין עתיד.

חתונה

בסימן האינטלקט

אומנם לא כל הרומנים המוכרים והמקוב־לים הם על רמה אינטלקטואלית מיי־וחדת מה, אבל האחד הזה בפירוש עומד על רמה כזאת אם לא גבוהה עוד יותר. כוונתי לזוג המאוישר הטרי, הצלמת **עליזה אור־בך** ובעלה החדש, הפרופיסור לתיאטרון באוניברסיטה העיברית בירושלים הפרו־פיסור **גדעון עפרת**.

לתיזכורת: עליזה, שהיא בוגרת החו־גים לפילוסופיה, תנ"ך וספרות עברית באוניברסיטה העיברית, שימשה כמורה בגימנסיה רחביה בירושלים, וכשנגמר לה מזה החליטה לפנות 180 מעלות ולהיעשות צלמת עיתונות. ואז האיר לה המזל פנים והיא הכירה את שחקן־הקולטנוע **גרגורי פק** בעת שהסרים בארץ סרט. השניים תפסו ראש ויחסים טובים, ומייד הציע לה הכו־כב הנודע להסתובב איתו סביב העולם ו־לצלם את הסטיליס לסרט שאותו עמד אז לצלם במקומות שלא מופיעים אפילו ב־מפה.

כך עזבה עליזה את העיתון שעבדה בו ואת הארץ, ויצאה לשוטט בעולם להנאתה. אבל היא תמיד־תמיד חזרה ארצה, לכור מחצבתה ירושלים. אומנם מפיקים גדו־לים מהעולם הגדול עדיין פונים אליה ב־הצעות, אבל לא תודה, היא כבר לא מעוניינת.

את אושרה הסופי מצאה בחיקו של ה־פרופיסור, שאף הוא התנסה כבר בנישוי אין קודמים. אשתו הראשונה היתה, כידוע, **אהרוני ידין**, בתו של סגן ראש־הממשלה **יגאל ידין**. הגם שעפרת היה גרוש טרי, נראה שלא נזקק לזמן רב על־מנת להחליט מה טוב בשבילם.

אז מי שחשב שעליזה, אשת העולם ה־גדול, נדבקה בחיידק התהילה, טעה, כמס־תבר. היא התמסדה, וישהיה להם במזל.

עליזה וגדעון עפרת
רק בישראל

חדשות

אצל רפי

הרבה מה לספר לכם על הרומן הבא אין לי. רק רציתי שתדעו על אודותיו. כי הקשורים בו הם אנשים ידועים, בייחוד הוא והפעם זה הוא בה"א הידיעה. **רפי שאיבי** מנהל כיום רומן שהשמועות עליו מסתובבות בעיר כבר יותר מחודש.

החדשה שלו היא **צביה איליאן**, אחותה החיילת של השחקנית **יונה איליאן**, ש־היא אשתו של הזמר **ששי קשת**.

ובכן, נכון שהילכו שמועות שהיה לה לצביה רומן רציני עם זמר אחד, לפני כשלושה חודשים, ושזה היה באמת רציני מאד, אבל היתה רק בעיה אחת: הזמר היה נשוי, ואפילו חזק מאד.

אז אחרי שוויתרו על רעיון הריסת ה־מישפחה הסתובבה לה הקטנה עם לב שבור, עד שהופיעה אהבתה החדשה, ב־דמותו של המיסעדן, באופק. מאז, אין מאושרת מצביה. המתינו להתפתחויות.

המחליף של אולסי

תמי בן־עמי ואולסי פרי
רק בצורה תרבותית

טוטו הוא עניין של מזל, ואין לעשות טוטו על חיי ההוא והיא, כך אמרו לי תמיד. אבל מה לעשות, בכל־זאת יש לפע־מים סיפורים שצועק מהם: זה — על בטוח! ההנה, אחד כזה שיכולתי להמר עליו כמעט על בטוח ומזל שלא עשיתי זאת, כי הייתי מפסידה כהוגן.

המדובר בכדורסלן הענק כהה־עור **אולסי פרי**, המוכר כיום לכל ילד ב־ישראל, וכמובן חברתו הישראלית מזה זמן רב מאד, הדוגמנית התמידה **תמי בן־עמי**, מי שהיתה בשעתה גם מלכת־המים.

אז נכון ששניהם התגוררו יחדיו בדירתו של אולסי שבצפון תל־אביב, אבל תמי תמיד סיפרה שהיא עדיין גרה אצל ההו־רים, בראשון־לציון. ונכון שלא היה מקום שבו שני אלה לא ניראו יחדיו, ונכון גם כשתמי שהתה בפאריס או אולסי, כמו ילד טוב, לא יצא עם אף אחת מהיפות ה־מעוניינות וחיכה וציפה לה בנאמנות. אמת, זה היה רומן על־בטוח, אבל לפעמים קו־רים דברים שמשבשים את הטוטו.

והנה זה קרה. הצמד הנצח התמיר סיים בימים אלה את הרומן שלו, ובשקט מופתי. עובדה: עבר כמעט חודש מאז נפל דבר ואני התבשרתי רק עכשיו. כן, כן, רבותי, אולסי שוב חופשי ופנוי, אבל לעומתו צמודה תמי חזק־חזק למשפטן **איל לפידות**. איך היא הגיעה אליו? גם זה סיפור בזכות עצמו, והריהו לפניכם ב־מלוא הדרו.

כשעזבה תמי את בית חברה לשעבר, חיפשה דירה ומצאה אותה, בעזרת ידידתה **רונית ברזן**, ברחוב אבן־גבירול בתל־אביב. השתיים החליטו שהן תהיינה חברות לחיים ולדירה, הזיווג נראה לא רע. רו־נית, שהיא יפהפיה בזכות עצמה, בלונדינית גבוהה ועגלגלה, היתה חברתו של האופנאי **מיקי**, שאותו אימצה לה כיום מתכננת־האופנה **ניצה שוחט**.

ובכן, שתי הרווקות החלו את דרכן ה־משותפת בחיים ללא בני־זוג, ואז, כפי ש־רוצה הגורל, הסתבר שרונית עובדת כ־פקידה במישרדו של לפידות, ותמי, כ־חברה נאמנה, באה יום בהיר אחד למישרד אחרי תצוגת אופנה שבה הופיעה, כדי לקחת את רונית לארוחת־צהרים. שם, ממש בין סיפרי־החוק ומרכזיית הטלפונים, הצ־טלבו מבטי הדוגמנית ההבוס של חברתה ומייד נוצר הקליק המפורסם החיוני כל־כך לכימיה. ומאז ועד היום, מזה כחודש, יש רומן חדש. לשאלתי אם זה סיפור רגיל או גבה־גלי, אמרה תמי שעדיין אין לדעת, אבל זה נראה טוב מאד.

אומנם, תמי וחרונית ניראו מבלות בגפן, ללא בני־זוג, במועדון בנתניה, אבל זה רק בגלל שאילן עובד כרגע קשה על קייץ מיוחד ואין לו זמן גם לעצמו וגם לבלות. אבל ברגע שיגמור עם הפעילות המישפ־טית ברור לה, לתמי, שהם יתחילו לבלות כמו שכתוב. בסך־הכל אין לה תלונות, חוץ מהעובדה המאומצת המעסיקה אותה יום־יום, מבוקר עד ערב. התצוגות והצילו־מים אינם מותירים לה דקה של חופש ל־עצמה.

אבל מי שיראה אותה כזאת שזופה ושחומה, פשוט לא יאמין. צבע כזה מקב־לים רק מהרבה שיזוף ושכיבה בשמש. אז נא לא להתלונן.

מספר 2127 המחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 סיון תשל"ח, 7.6.78

העולם הזה

מותה הטראגי של הראלה מודעי